

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Raport o stanie województwa opolskiego za 2021 rok

dla

SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Opole, maj 2022 r.

ZARZĄD WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

RAPORT
O STANIE WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO ZA 2021 ROK

Opole, maj 2022 r.

SPIS TREŚCI

1.	Wprowadzenie.....	9
2.	Polityka rozwoju regionalnego – szczególne zadanie samorządów województw.....	9
3.	Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku (syntetyczne podsumowanie).....	10
4.	Fundusze europejskie w regionie.....	25
5.	Finanse województwa opolskiego.....	48
6.	Obszary interwencji władz regionalnych.....	50
6.1.	Opolskie dla Rodziny	50
6.2.	Polityka regionalna i przestrzenna.....	55
6.3.	Infrastruktura i gospodarka.....	61
6.4.	Kultura, sport, turystyka.....	75
6.5.	Zdrowie i polityka społeczna.....	84
6.6.	Edukacja i rynek pracy.....	93
6.7.	Współpraca z zagranicą i promocja regionu.....	99
6.8.	Rolnictwo, rozwój wsi i obszary wiejskie.....	102
6.9.	Ochrona środowiska.....	110
6.10.	Mienie województwa i gospodarka nieruchomościami.....	121
6.11.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	122
6.12.	Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień.....	126
6.13.	Wielokulturowość regionu	127
6.14.	Obronność i bezpieczeństwo publiczne.....	129
6.15.	Informatyzacja i społeczeństwo informacyjne.....	130
7.	Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Opolskiego – wspólne gospodarowanie środkami budżetu województwa.....	131
8.	Marszałkowska Inicjatywa Sołecka – integracja i aktywizacja społeczności lokalnych.....	132
9.	Uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego.....	134
10.	Podsumowanie.....	135
11.	Załącznik 1 – realizacja uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego w 2021 roku.....	141
12.	Załącznik 2 – wskaźniki SRWO 2020.....	167
13.	Załącznik 3 – działania w ramach RPO WO 2014-2020 realizujące cele SRWO 2020.....	177

SPIS TABEL:

Tabela 1.	Wskaźniki celu strategicznego 1.....	12
Tabela 2.	Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020.....	14
Tabela 3.	Wskaźniki celu strategicznego 2.....	14
Tabela 4.	Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020.....	15
Tabela 5.	Wskaźniki celu strategicznego 3.....	15
Tabela 6.	Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020.....	16
Tabela 7.	Wskaźniki celu strategicznego 4.....	16
Tabela 8.	Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020.....	17
Tabela 9.	Wskaźniki celu strategicznego 5.....	18
Tabela 10.	Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020.....	19
Tabela 11.	Wskaźniki celu strategicznego 6.....	19
Tabela 12.	Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020.....	19
Tabela 13.	Wskaźniki celu strategicznego 7.....	19
Tabela 14.	Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020.....	21
Tabela 15.	Wskaźniki celu strategicznego 8.....	21
Tabela 16.	Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020.....	22
Tabela 17.	Wskaźniki celu strategicznego 9.....	22
Tabela 18.	Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020.....	22
Tabela 19.	Wskaźniki celu strategicznego 10.....	23
Tabela 20.	Osie priorytetowe RPO WO 2014-2020 i ich finansowanie.....	26
Tabela 21.	Osie priorytetowe Programu INTERREG V-A RCz-PL i ich finansowanie.....	34
Tabela 22.	Realizacja Programu INTERREG V-A RCz-PL w województwie opolskim.....	34
Tabela 23.	Realizacja Funduszu Mikroprojektów Programu INTERREG V-A RCz-PL w województwie opolskim.....	35
Tabela 24.	Wykaz przedsięwzięć podstawowych wskazanych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego.....	37
Tabela 25.	Wykaz przedsięwzięć warunkowych wskazanych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego, których realizacja jest uzależniona między innymi od dostępności środków finansowych.....	45
Tabela 26.	Wykaz przedsięwzięć wskazanych do realizacji w ramach załącznika 5b do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego (działanie 1.2 RPO WO 2014-2020)	46
Tabela 27.	Wykonanie budżetu Województwa Opolskiego w 2021 roku.....	48
Tabela 28.	Realizowane zadania związane z gromadzeniem i weryfikacją danych dotyczących opłat	112
Tabela 29.	Redystrybucja środków pochodzących z opłat	113
Tabela 30.	Realizowane zadania z zakresu ochrony środowiska	115

Tabela 31.	Realizowane zadania wynikające z ustawy – Prawo geologiczne i górnicze	116
Tabela 32.	Realizacja zadań związanych z prowadzeniem rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach oraz gospodarujących odpadami	117
Tabela 33.	Realizacja zadań związanych z prowadzeniem modułu sprawozdawczego w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)	117

SPIS WYKRESÓW:

Wykres 1.	Procentowy poziom kontraktacji 16 Regionalnych Programów Operacyjnych.....	31
Wykres 2.	Procentowy poziom rozliczonych wydatków w ramach 16 Regionalnych Programów Operacyjnych	32
Wykres 3.	Zestawienie zakresu 341 zadań sołeckich zrealizowanych w ramach Marszałkowskiej Inicjatywy Sołeckiej (MIS) w 2021 roku na terenach wiejskich	133

SPIS SCHEMATÓW:

Schemat 1.	Działania PROW 2014-2020 wdrażane przez Samorząd Województwa Opolskiego.....	106
Schemat 2.	Stan wdrażania poddziałania 19.2 w ramach PROW 2014-2020 od początku Programu w 2021 roku.....	107
Schemat 3.	Wybrane efekty rzeczowe w ramach PROW na lata 2014-2020.....	108

SPIS MAP:

Mapa 1.	Województwo opolskie w podziale na 5 subregionów w ramach MBO Województwa Opolskiego.....	131
---------	---	-----

1. WPROWADZENIE

To już czwarty raport o stanie województwa. Obowiązek jego sporządzania wprowadzony został w 2018 nowelizacją ustawy o samorządzie województwa w zakresie art. 34 a.

Zaproponowana formuła prezentacji informacji i danych o województwie w pierwszym raporcie za rok 2018 została pozytywnie przyjęta przez Radnych Województwa Opolskiego i w tym układzie przygotowywane są kolejne raporty. Opracowanie obejmuje podsumowanie działalności Zarządu Województwa Opolskiego (ZWO) w roku sprawozdawczym, a w szczególności realizację polityk, programów, strategii, uchwał sejmiku województwa i budżetu obywatelskiego.

Podobnie jak w roku 2020 działania samorządu województwa w dużej mierze realizowane były w warunkach pandemii COVID-19. Czas, który minął od jej wybuchu, został jednak dobrze wykorzystany. Wypracowano skuteczne sposoby funkcjonowania samorządowej administracji publicznej, wdrażania projektów i inicjatyw oraz komunikowania się z otoczeniem zewnętrznym w warunkach różnego rodzaju ograniczeń sanitarnych i obowiązywania pracy zdalnej. Zarówno departamenty UMWO, jak i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne, działały tak, aby wywiązywać się z zadań ustawowych, zachować ciągłość zadań i służyć wsparciem mieszkańcom regionu w tej trudnej sytuacji społeczno-gospodarczej. Powszechnie wykorzystywano nowoczesne narzędzia i platformy komunikacyjne umożliwiające organizację wydarzeń online i świadczenie pracy na odległość.

Materiał opracowany został w Departamencie Polityki Regionalnej i Przestrzennej (DRP). Uwzględnia on informacje przygotowane w tej komórce organizacyjnej oraz pozyskane z departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego (UMWO) i wojewódzkich samorządowych jednostek organizacyjnych. Podsumowania działalności w poszczególnych obszarach, ikonografika i zbiorcze resume, jako stały element raportów, pozwalają na szybką weryfikację stanu realizacji zadań samorządu województwa w 2021 roku.

Począwszy od roku 2022 jego struktura zostanie dostosowana do nowej Strategii Rozwoju Wojewewództwa Opolskiego Opolskie 2030 i potrzeb corocznego sprawozdawnia z efektów wdrażania jej zapisów.

2. POLITYKA ROZWOJU REGIONALNEGO – SZCZEGÓLNE ZADANIE SAMORZĄDÓW WOJEWÓDZTW

Polityka rozwoju regionalnego to całokształt działań podejmowanych przez władze publiczne mających na celu zwiększenie konkurencyjności gospodarki regionalnej, dynamizację procesów rozwojowych w regionie oraz zmniejszanie dysproporcji wewnątrzregionalnych. Zakres polityki rozwoju prowadzonej przez władze regionalne określa ustawa o samorządzie województwa w art. 11 ust. 2. wskazując obszary, w których powinna odbywać się interwencja publiczna z poziomu regionalnego.

ZWO w swoich decyzjach i działaniach kieruje się przede wszystkim obowiązującą strategią rozwoju województwa oraz wnioskami i rekomendacjami z prowadzonych badań i ewaluacji, stosując zasadę evidence based policy (polityka oparta na udokumentowanych danych). Szereg przedsięwzięć odbywa się we współpracy ze środowiskiem samorządowym, biznesowym i naukowym. Równie ważne jest współdziałanie ze społecznością regionu poprzez powierzanie zadań publicznych do realizacji podmiotom III sektora, konsultacje społeczne, a w ostatnich latach przez wdrożenie Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego (MBO) i Marszałkowskiej Inicjatywy Sołectkiej (MIS).

Finansowanie rozwoju opiera się w szczególności na środkach pochodzących z funduszy europejskich oraz instrumentów finansowych UE, środkach budżetu województwa, budżetu państwa, budżetach jst oraz środkach prywatnych. Niewątpliwie jednak najważniejszym źródłem finansowania przedsięwzięć

prorozwojowych jest regionalny program operacyjny, wprowadzający do gospodarki regionalnej ogromne środki finansowe na wsparcie różnych obszarów i sfer życia społeczno-gospodarczego regionu, w których możliwe jest wsparcie ze środków UE

Dokumentem wyznaczającym kierunki polityki rozwoju regionalnego, zgodnie z ustawą o samorządzie województwa, jest strategia rozwoju, a jej głównym narzędziem realizacji – regionalny program operacyjny. W 2021 roku ZWO kontynuował prace związane z przygotowaniem regionu na nowe wyzwania rozwojowe w zakresie opracowania projektu Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 (Strategia Opolskie 2030) oraz przygotowania programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027. W dalszej części raportu zamieszczono szczegółowe informacje na temat prac nad tymi dokumentami.

3. STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO DO 2020 ROKU (syntetyczne podsumowanie)

Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020 roku (SRWO 2020) została przyjęta Uchwałą Nr XXV/325/2012 Sejmiku Województwa Opolskiego z 28 grudnia 2012 roku. Dotychczas stopień realizacji celów SRWO 2020 weryfikowany był poprzez dokumenty: *Raport z Monitoringu SRWO do 2020 r. za okres 2013-2015* oraz raport nt. polityki regionalnej i przestrzennej pt. *Województwo Opolskie - stan i trendy rozwojowe. Raport za okres 2008-2015*. Od tego czasu działania monitorujące prowadzone są w układzie corocznym poprzez aktualizację wskaźników przyjętych w systemie monitorowania SRWO 2020. Jakościowym uzupełnieniem informacji o realizacji zapisów SRWO 2020 są roczne sprawozdania z wykonania planu pracy Urzędu Marszałkowskiego. Od 2019 roku sprawozdawczość w ramach SRWO 2020 jest uwzględniana w raporcie o stanie województwa.

W niniejszym raporcie za 2021 rok, oprócz analizy wskaźników strategicznych i tych zawartych w RPO 2014-2020, uwzględniono również główne źródła finansowania strategii, jakimi są programy operacyjne. Raport przedstawia nakłady poniesione na realizację SRWO 2020 od 2013 roku w ramach RPO WO 2007-2013 i 2014-2020 oraz krajowych programów operacyjnych wdrażanych w regionie w tych latach. Stopień realizacji celów weryfikowany był także m.in. w ramach diagnozy regionalnej województwa opolskiego, opracowanej dla potrzeb Strategii Opolskie 2030.

Łączne nakłady (obejmujące wkład własny) z programów europejskich wdrażanych w regionie w ww. okresie zaprezentowane zostały w odniesieniu do wyzwań określonych w SRWO 2020:

- **Przygotowane do rynku pracy aktywne społeczeństwo** - w ramach realizacji celów strategicznych i operacyjnych w latach 2013-2015 zrealizowano: ze środków PO KL 2007-2013 **63** umowy na kwotę **228 mln zł**. W ramach RPO WO 2014-2020 **podpisano 733** umowy na ponad **1 492 mln zł**.
Łączne nakłady wyniosły 1 720 mln zł.
- **Konkurencyjna gospodarka oparta na innowacyjności i współpracy z nauką** - w ramach realizacji celów strategicznych i operacyjnych w latach 2013-2015 zrealizowano: ze środków RPO WO 2007-2013 **166** umów na ponad **277 mln zł**, ze środków PO KL 2007-2013 **142** umowy o wartości ponad **94 mln zł**, a w ramach RPO WO 2014-2020 **473** umowy na ponad **1 080 mln zł**.
Łączne nakłady wyniosły ponad 1 451 mln zł.
- **Atrakcyjne obszary zamieszkania, inwestowania i wypoczynku** - w ramach realizacji celów strategicznych i operacyjnych w latach 2013-2015 zrealizowano: ze środków RPO WO 2007-2013 **81** umów na ponad **289 mln zł**, ze środków PROW zadania na ponad **129 mln zł**, ze środków PO KL 2007-2013 przedsięwzięcia na ponad **65 mln zł**, a w ramach RPO WO 2014-2020 **717** umów na ponad **3 369 mln zł**.
Łączne nakłady wyniosły ponad 3 852 mln zł.

- **Zrównoważony rozwój aglomeracji opolskiej, miast i obszarów wiejskich regionu** - w ramach realizacji celów strategicznych i operacyjnych w latach 2013-2015 zrealizowano: ze środków RPO WO 2007-2013 projekty na ponad **18 mln zł**, ze środków PROW 2007-2013 zadania o wartości ponad **55 mln zł**, ze środków PO Ryby 2007-2013 projekty o łącznej wartości ponad **18 mln zł**, ze środków PO KL 2007-2013 zadania na ponad **449 tys.** Ponadto ze środków PO Współpraca Transgraniczna Republika Czeska - Rzeczpospolita Polska zrealizowano zadania na kwotę ponad **55 mln zł**, a ze środków KSOW na sumę ponad **5 mln zł**. W ramach RPO WO 2014-2020 zrealizowano **107** umów na ponad **1 063 mln zł**. Na wsparcie obszarów wiejskich region otrzymał **424 mln zł** z PROW 2014-2020 oraz **13,5 mln zł** z PO Ryby 2014-2020.
Łączne nakłady wyniosły ponad 1 651 mln zł.

Horyzontalne wyzwanie: Zapobieganie i przeciwdziałanie procesom depopulacji realizowane było poprzez działania podejmowane w ramach Programu Opolskie dla Rodziny, opisane szerzej w dalszej części Raportu.

W okresie obowiązywania SRWO 2020 sfinansowano ze środków europejskich wdrażanych przez ZWO realizację ok. pięciu tysięcy zadań na kwotę ponad **8 000 mln zł**, w tym w ramach RPO WO 2014-2020 wydatkowano środki o wartości ponad 5 934 mln zł. Z różnych krajowych programów europejskich w tym okresie rozpoczęto realizację ponad 300 projektów na kwotę ponad 6 818 mln zł, w tym w ramach Kontraktu Terytorialnego o wartości ponad 335 mln zł.

Analiza wskaźników monitorowania SRWO 2020, dla których dane dostępne są wg stanu na rok 2020, przeprowadzona została w odniesieniu do celów strategicznych i wykorzystuje, jak w poprzednich raportach, logikę świąteł drogowych, wskazując trendy pozytywne i niekorzystne w ich osiągnięciu. Szczegółowe wartości wskaźników zamieszczono w Załączniku nr 2 do Raportu. Opis wybranych najważniejszych przedsięwzięć realizujących zapisy SRWO 2020 w 2021 roku ujęty został w poszczególnych obszarach interwencji władz regionalnych i znajduje się w dalszej części Raportu.

Z uwagi na przyjęcie w 2021 roku *Strategii rozwoju województwa opolskiego do 2030 roku. Opolskie 2030* niniejszy raport o stanie województwa opolskiego „zamyka” proces monitorowania SRWO 2020. Kolejne raporty uwzględnić już będą system i wskaźniki monitorowania przyjęte dla potrzeb obecnie obowiązującej Strategii Opolskie 2030.

Zgodnie ze wspomnianą analizą:

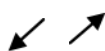
kolor zielony oznacza osiągnięcie w analizowanym roku założonego w strategii trendu;

kolor żółty wskazuje, że wskaźnik nie został osiągnięty, jednak w okresie monitorowania SRWO 2020 obserwowany był pozytywny trend;

kolor czerwony wskazuje, że wskaźnik nie został osiągnięty do roku 2020;

strzałki oznaczają obserwowany kierunek zmian (jeśli pokazano dwie, to znaczy, że wartość wskaźnika zmieniała się w kolejnych latach).

Analiza wskaźnikowa została uzupełniona o dane z RPO WO 2014-2020 odnoszące się do poszczególnych celów strategicznych SRWO 2020. Należy mieć jednak na uwadze, że w niektórych przypadkach wsparcie w ramach poszczególnych działań i poddziałań RPO WO 2014-2020 wpływa na realizację więcej niż jednego

celu strategicznego SRWO 2020. W związku z powyższym dane dla tych działań i poddziałań zostały przedstawione w tych celach, które one realizują, co oznacza, że mogą się „dublować” i nie można sumować liczby i wartości umów oraz efektów z poszczególnych celów strategicznych. Pełne dane zamieszczone zostały w Załączniku nr 3 do Raportu.

Analiza wskaźników strategicznych wskazuje, że większość wartości docelowych i trendy wskaźników określonych w SRWO 2020 zostały osiągnięte. Podkreślić należy jednak, że niektóre dane dotyczące wskaźników za rok 2020 nie były jeszcze dostępne na etapie powstawania raportu i trudno w tej sytuacji z całą pewnością stwierdzić, jaka będzie ich ostateczna wartość. Kryzys społeczno-gospodarczy, wywołany głównie wskutek administracyjnych ograniczeń podjętych od marca 2020 r. w celu utrzymania wydolności systemu ochrony zdrowia, spowodował spadek aktywności gospodarki narodowej¹, co nie pozostanie bez wpływu na dynamikę rozwoju gospodarek europejskich i światowych. Negatywne skutki związane z pandemią COVID-19 prawdopodobnie będą powodować pogorszenie sytuacji w Polsce jeszcze w 2022 roku. Dotyczyć to będzie zarówno wartości PKB, jak również skali zatrudnienia². Niemniej jednak polityka spójności, w tym działania wdrażane bezpośrednio na poziomie regionalnym, miały istotny wpływ na łagodzenie skutków pandemii COVID-19, przede wszystkim w obszarach: administracji, edukacji oraz ochronie zdrowia³.

Poniższe tabele przedstawiają wskaźniki SRWO 2020 **według stanu na 2020 r. (najbardziej aktualnych, oficjalnych danych dostępnych w czasie przygotowania raportu)**. Ich głównym źródłem jest statystyka publiczna.

Tabela 1. Wskaźniki celu strategicznego 1 Konkurencyjny i stabilny rynek pracy

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2020	ZMIANA (2010/2020)
KONKURENCYJNY I STABILNY RYNEK PRACY	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20–64 lata	wzrost	
	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15 lat i więcej	wzrost	
	w tym wg poziomu wykształcenia ⁴ :		
	- wyższe	wzrost	
	- policealne i średnie zawodowe	wzrost	
	- średnie ogólnokształcące	wzrost	

¹ Por. *Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności. Projekt*, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Warszawa luty 2021. Zgodnie ze *Sprawozdaniem z realizacji Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego do 2030 roku. Sprawozdanie za rok 2020 (za okres 01.10.2019 – 31.12.2020)* obostrzenia determinujące funkcjonowanie przedsiębiorstw i innych instytucji z dużym prawdopodobieństwem wpłyną na dalszy rozwój gospodarczy Polski i regionów. Według raportu OECD z grudnia 2020 r. w Polsce w 2020 r. nastąpił spadek PKB o 3,5%.

² Zob. *Analiza sytuacji na rynku pracy województwa opolskiego w 2020 roku. 2020 Raport roczny*, Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu, Wydział Obserwatorium Rynku Pracy.

³ Zob. *Synteza wyników badań ewaluacyjnych dotyczących skutków epidemii COVID-19 oraz mitygacji skutków tego zjawisk*, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Warszawa czerwiec 2021 r.

⁴ Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15 lat i więcej w 2020 r. był wyższy niż w 2010 r. (48,2%) i wyniósł 53,1%. Uwzględniając poziom wykształcenia w ramach struktury zatrudnionych osób podkreślić należy, że w większości wartości docelowe zostały osiągnięte, za wyjątkiem osób z wykształceniem: policealnym i średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym.

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2020	ZMIANA (2010/2020)
	- zasadnicze zawodowe	wzrost	
	- gimnazjalne i podstawowe	wzrost	
	Udział ludności w wieku 25–64 z wyższym wykształceniem	20%	
	Studenci i absolwenci szkół wyższych na kierunkach matematycznych, przyrodniczych i technicznych, jako % studentów i absolwentów szkół wyższych	wzrost	
	Bezrobotni zarejestrowani w wieku 24 lat i mniej (% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych)	18%	
	Wskaźnik zatrudnienia w grupie wiekowej 15–24 lat ⁵	32%	
	Udział osób w wieku 25–64 lat uczących się i doksztalających w ogólnej liczbie ludności w tym wieku ⁶	6%	
	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan na koniec roku) ⁷	nie więcej niż średnio w kraju	
	Liczba podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców	100	

⁵ W województwie opolskim wskaźnik zatrudnienia ludzi młodych (15–24) w latach od 2017-2019 odznaczał się wartościami wyższymi od wartości docelowej (określonej na poziomie co najmniej 32% dla 2020 roku) i wynosił kolejno: 35,1%, 34,8% oraz 34,5%. Osiągnięta wartość w 2020 r. na poziomie 30,5% stanowi wzrost w porównaniu z rokiem bazowym (z 29,5%) i jest wyższa od średniej dla Polski wynoszącej 28,4%.

⁶ Zainteresowanie kształceniem ustawicznym zostało sklasyfikowane do negatywnych uwarunkowań rozwojowych Opolszczyzny. Por. *Opolskie – diagnoza regionalna. Opracowanie na potrzeby Strategii rozwoju województwa opolskiego do 2030 roku*. Departament Polityki Regionalnej i Przestrzennej, Urząd Marszałkowski Województwa Opolskiego, Opole lipiec 2021 r. Tym samym działania na rzecz wzrostu znaczenia kształcenia ustawicznego kontynuowane będą w ramach Strategii Opolskie 2030. Niski poziom uczestnictwa w edukacji ustawicznej, wg autorów analizy edukacyjnej, może wynikać m.in. z opinii, że uczestnictwo w różnych formach kształcenia ustawicznego nie do końca przekłada się na lepszą pracę, awans, podniesienie kwalifikacji, a także z niskiej świadomości zakresu kształcenia ustawicznego, brakiem interesujących ofert edukacyjnych adekwatnych do potrzeb regionalnych (dofinansowana oferta w ramach środków UE ukierunkowana była gł. na języki obce czy TIK), czy też słabego rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. Zob. K. Minkner, A. Drosik, B. Maziarz: *Analiza w zakresie interwencji edukacyjnych określonych w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Opolskiego 2021-2027*, Opole październik 2020 r.

Powyższe m.in. wpłynęło na nieosiągnięcie wartości docelowej wskaźnika określonego dla roku 2020 na poziomie 6% (osiągnięty odsetek osób w wieku 25–64 lat uczących się i doksztalających w ogólnej liczbie ludności wyniósł 2,8%, przy wartości z 2011 r. na poziomie 4,5%).

⁷ Pod koniec 2020 r. w województwie opolskim stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 6,9% (przy średniej w kraju na poziomie 6,3%) i była o 6,7 p. proc. niższa niż na koniec 2010 r. W 2021 r. w stosunku do 2020 r. w województwie opolskim nadal widoczny jest spadek stopy bezrobocia o 0,9 pkt proc. (z 6,9%). Jak wskazują analizy, negatywne skutki związane z epidemią choroby COVID-19, oddziałują na wartości PKB jak i na skalę zatrudnienia, co przekłada się na wartość rejestrowanej stopy bezrobocia. Zob. *Analiza sytuacji na rynku pracy województwa opolskiego w 2020 roku*, op. cit.

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2020	ZMIANA (2010/2020)
	Saldo między nowoutworzonymi a zlikwidowanymi miejscami pracy ⁸	dodatnie w okresie realizacji SRWO	
	Osoby - w % ogółu osób w gospodarstwach o wydatkach poniżej ⁹ :		
	- relatywnej granicy ubóstwa	spadek	
	- „ustawowej” granicy ubóstwa	spadek	
	- minimum egzystencji	spadek	
	Stopa bezrobocia długookresowego	nie zwiększy się	
	Udział dzieci w wieku 3–5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym	85%	
	Udział dzieci w wieku do lat 3 przebywających w żłobkach	5%	

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel strategiczny 1 SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach: OP 7, OP 9 oraz działań i poddziałań: 2.1.4, 8.1, 8.2, 10.1.2 i 10.4.

Tabela 2. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
682	1 352 204 309,22

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 3. Wskaźniki celu strategicznego 2 Aktywna społeczność regionalna

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2020	ZMIANA (2010/2020)
AKTYWNA SPOŁECZNOŚĆ REGIONALNA	Frekwencja w wyborach do jst (I tura), w tym do: sejmiku województwa, rad powiatów, rad gmin i rad miast w miastach na prawach powiatu oraz na: wójtów, burmistrzów i prezydentów miast	wzrost	
	Udział zeznań podatkowych, w których zawnioskowano o przekazanie 1% podatku na rzecz	wzrost	

⁸ W całym okresie realizacji SRWO 2020 (prócz roku 2020) – saldo między nowoutworzonymi a zlikwidowanymi miejscami pracy było dodatnie. Jedynie w 2020 r. jego wartość przyjęła wartość ujemną (na poziomie: -1,1 tys.). W 2020 r. w regionie zlikwidowano 11,4 tys. miejsc pracy (więcej o 38,7% niż w roku poprzednim). Jednocześnie z dostępnych danych za rok 2021 widać iż saldo między nowoutworzonymi a zlikwidowanymi miejscami pracy osiąga wartość dodatnią i wynosi 6,5.

⁹ Zgodnie z informacją z US w Opolu dla 2020 i 2021 roku nie wyliczono wartości wskaźników na poziomie województw z uwagi, że dane pozyskane w ramach reprezentacyjnego badania ankietowego realizowanego w trudnych warunkach panującej pandemii COVID-19, charakteryzują się niższą precyzją niż w latach poprzednich, co negatywnie wpłynęło na ich wiarygodność. Zmiana w stosunku do roku 2019.

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2020	ZMIANA (2010/2020)
	organizacji pożytku publicznego w stosunku do liczby złożonych zeznań podatkowych ogółem		
	Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	2,5	

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel strategiczny 2 SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach działania 5.3.

Tabela 4. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
51	140 046 427,32

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 5. Wskaźniki celu strategicznego 3 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W ROKU 2020	ZMIANA (2010/2020)
INNOWACYJNA I KONKURENCYJNA GOSPODARKA	PKB na 1 mieszkańca w PPS ¹⁰	60%	
	Nakłady na B+R w stosunku do PKB ¹¹	0,5%	
	Udział zatrudnionych w B+R w stosunku do pracujących w gospodarce narodowej	0,45%	
	Liczba udzielonych patentów	nie mniej niż 500 w okresie realizacji SRWO	
	Udzielone prawa ochronne wzorów użytkowych	nie mniej niż 70 w okresie realizacji SRWO	
	Liczba inkubatorów przedsiębiorczości i parków naukowo-technologicznych w województwie ¹²	wzrost	
	Przedsiębiorstwa innowacyjne:		
	- z sektora usług	15%	
	- z sektora przemysłowego	21%	

¹⁰ Zmiana sposobu prezentacji danych. W poprzednich raportach dane prezentowane były dla UE28 natomiast od roku 2021 dane prezentowane są dla UE27.

¹¹ Zmiana w stosunku do 2019 roku.

¹² Zmiana w stosunku do wartości bazowej z 2012 roku. Spadek wartości wskaźnika z 9 (2012 r.) do 7 inkubatorów przedsiębiorczości i parków naukowo – technologicznych (2020 i 2021 r.). Jednym z warunków skutecznego działania instytucji otoczenia biznesu (w tym inkubatorów przedsiębiorczości i parków naukowo-technologicznych) jest specjalizacja oraz współpraca z różnymi podmiotami podczas realizacji inicjatyw. Zob. *Efekty wsparcia konkurencyjności, innowacyjności i internacjonalizacji MŚP i rozwój potencjału jednostek naukowo-badawczych w województwie opolskim w perspektywie 2014-2020*, Opole, październik 2021 r., Bluehill Sp. z o.o. z Warszawy. Tym samym działania na rzecz współpracy gospodarczej, czy wzmocnienia konkurencyjności i innowacyjności firm kontynuowane będą w ramach Strategii Opolskie 2030.

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W ROKU 2020	ZMIANA (2010/2020)
	Liczba istniejących klastrów / inicjatyw klastrowych w województwie ¹³	wzrost	
	Powierzchnia terenów inwestycyjnych ¹⁴	ok. 8 500 ha	
	Powierzchnia sprzedanych zagospodarowanych terenów inwestycyjnych ¹⁵	nie dotyczy	

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel strategiczny 3 SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach działań 1.2, 2.2, 2.3.

Tabela 6. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
17	204 226 174,23

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 7. Wskaźniki celu strategicznego 4 Dynamiczne przedsiębiorstwa

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W ROKU 2020	ZMIANA (2010/2020)
DYNAMICZNE PRZEDSIĘBIORSTWA	Nakłady w sektorze przedsiębiorstw na działalność B+R	wzrost	
	Udział podmiotów gospodarczych w nakładach na działalność B+R	30%	
	Zatrudnienie w działalności B+R w sektorze przedsiębiorstw	wzrost	
	Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach ¹⁶	wzrost	

¹³ Zmiana w stosunku do wartości bazowej z 2012 roku. Spadek wartości wskaźnika z 6 (2012 r.) do 4 klastrów/inicjatyw klastrowych w województwie w 2020 r. Badania regionalne i krajowe wśród gł. słabości w obszarze współpracy gospodarczej, wskazują m.in. na nieznaczny zasięg oddziaływania klastrów oraz IOB (ograniczony gł. do obszaru regionu) oraz ograniczone zasoby finansowe i infrastrukturalne. Por. *Analiza potencjału opolskich Instytucji Otoczenia Biznesu w regionalnym systemie innowacji. Raport końcowy*, EU-CONSULT sp. z o.o., Opole 2020 oraz *Benchmarking w Polsce – edycja 2020. Raport ogólny*, red. M. Piotrowski, Innoreg Sp. z o.o. i Grupa Badawcza DSC Sp. z o.o., Warszawa 2021.

¹⁴ Zmiana w stosunku do wartości bazowej z 2012 roku. Wartość docelowa wskaźnika została określona na podstawie deklaracji gmin względem dostępności terenów, które mogłyby zostać przekształcone na tereny inwestycyjne. W okresie realizacji Strategii część gmin zrezygnowała z przekształcenia lub na podstawie wewnętrznych dokumentów strategicznych zmieniła charakter danego terenu. Tym samym w trakcie monitoringu Strategii w roku 2016, biorąc powyższe pod uwagę, do systemu monitorowania SRWO 2030, po konsultacji z OCRG, wprowadzono inny wskaźnik w większym stopniu obrazujący atrakcyjność inwestycyjną regionu pn. *Powierzchnia sprzedanych zagospodarowanych terenów inwestycyjnych*. Więcej informacji w zakresie terenów inwestycyjnych w województwie opolskim będzie prezentował raport końcowy z badania ewaluacyjnego pn. *Efekty wsparcia w zakresie przygotowania terenów inwestycyjnych w województwie opolskim*.

¹⁵ Ten wskaźnik uwzględni także liczbę sprzedanych ha objętych statusem SSE w woj. opolskim wg wiedzy posiadanej przez COIE. Tegoroczny raport uwzględni tylko jeden wskaźnik odnoszący się do sprzedanych zagospodarowanych terenów inwestycyjnych. Wskaźnik sprzedaży terenu jest uzależniony od zainteresowania inwestorów, wielkości poszukiwanych terenów, warunków mikro i makroekonomii. Widoczny spadek powierzchni sprzedanych zagospodarowanych terenów inwestycyjnych (z 170 w 2019 roku do 108 ha w 2020 roku). Na osiągnięty wskaźnik wpływ miała pandemia COVID-19, czego skutkiem jest mniejsza ilość zrealizowanych transakcji, a tym samym wielkość obszarów sprzedanych. Z dostępnych danych za rok 2021 widać iż powierzchnia sprzedanych zagospodarowanych terenów inwestycyjnych zwiększyła się do 396 ha co wynika z przeprowadzonych projektów inwestycyjnych na obszarze województwa opolskiego, które znalazły szczęśliwy finał w postaci: sprzedaży gruntu dla inwestora, wynajęcie powierzchni/gruntu lub wyłonienie nabywcy terenu w przetargu.

¹⁶ Ogólna wartość nakładów na innowacje w 2020 r. kształtowała się na poziomie 260,67 mln zł. W okresie realizacji SRWO 2020 widoczny był wzrost nakładów na innowacje w regionie. Znaczący spadek widoczny jest w 2020 r. W porównaniu z poprzednim rokiem

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W ROKU 2020	ZMIANA (2010/2020)
	Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych	7%	
	Wartość dodana brutto na 1 pracującego (ceny bieżące, Polska=100) wg rodzajów działalności ¹⁷ : - ogółem	wzrost	
	- sektor rolny	wzrost	
	- sektor przemysłowy	110-120%	
	- sektor budowlany	nie mniej niż 100%	
	- handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja	wzrost	
	- działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości	wzrost	
	- pozostałe usługi	wzrost	
	Wartość kapitału zagranicznego w podmiotach z udziałem kapitału zagranicznego ¹⁸	wzrost	
	Udział eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	wzrost	

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel strategiczny 4 SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach działań 1.1, 2.1, 2.4, 3.4.

Tabela 8. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
456	876 013 582,98

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

(376,18 mln zł) wartość nakładów zmniejszyła się o 106,51 mln zł (29,0%). Natomiast w stosunku do roku bazowego (2010 r.) nakłady na innowacje zmniejszyły się o 9,5% (z 287,99 mln zł). Niewątpliwie wpływ na to miała pandemia COVID-19. Firmy wstrzymywały się z decyzjami inwestycyjnymi, koncentrując się na działaniach służących utrzymaniu płynności w okresie spowolnienia gospodarczego. Około 1/5 firm z woj. opolskiego (z 268 beneficjentów RPO WO 2014-2020) wskazało na niekorzystny lub bardzo niekorzystny wpływ pandemii na działalność innowacyjną przedsiębiorstw. Zob. *Efekty wsparcia konkurencyjności, innowacyjności i internacjonalizacji MŚP i rozwój potencjału jednostek naukowo-badawczych w województwie opolskim w perspektywie 2014-2020*, Opole, październik 2021 r., Bluehill Sp. z o.o. z Warszawy.

¹⁷ Zmiana w stosunku do 2019 roku. Wydajność pracy mierzona WDB na 1 pracującego (ogółem) ukształtowała się w 2019 r. na poziomie 125 427 zł, tj. o 29,35% wyższym niż w 2010 r. (gdzie wyniosła 88 614 zł). Wartość wskaźnika stanowiła 95,0% średniej krajowej wobec 96,3% w 2010 r. – nie przekraczając tym samym przeciętnej w kraju w okresie realizacji SRWO 2030. W strukturze WDB według rodzajów działalności wzrost względem 2010 r. nastąpił w przemyśle (z 96,8% do 99,5%, nie przekraczając jednak wartości docelowej) oraz w pozostałych usługach (z 94,1% do 98%).

¹⁸ Zmiana w stosunku do wartości bazowej z 2011 roku.

Tabela 9. Wskaźniki celu strategicznego 5 Nowoczesne usługi oraz atrakcyjna oferta turystyczno-kulturalna

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W ROKU 2020	ZMIANA (2010/2020)
NOWOCZESNE USŁUGI ORAZ ATRAKCYJNA OFERTA TURYSTYCZNO-KULTURALNA	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych ¹⁹	niższy niż w Polsce	
	Przeciętne dalsze trwanie życia (w wieku 0 lat):		
	- kobiety	wzrost	
	- mężczyźni ²⁰	wzrost	
	Gospodarstwa domowe wyposażone w komputer osobisty z dostępem do Internetu	75%	
	Przedsiębiorstwa (powyżej 9 pracujących) posiadające własną stronę internetową	wzrost	
	Przedsiębiorstwa (powyżej 9 pracujących) posiadające dostęp do Internetu przez łącze szerokopasmowe	wzrost	
	Liczba turystów (krajowych i zagranicznych) korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania/obiektych noclegowych ²¹	260 tys.	
	Liczba miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania ²²	wzrost	
	Widzowie w kinach na 1000 ludności ²³	wzrost	
	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 mieszkańców ²⁴	wzrost	
	Imprezy organizowane przez domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice ²⁵	wzrost	
	Ćwiczący w klubach sportowych (bez klubów wyznaniowych i UKS) ^{26,27}	wzrost	

¹⁹ Współczynnik zgonów niemowląt (liczony na 1000 urodzeń żywych) w 2020 r. ukształtował się w województwie na poziomie 4,0 wobec 5,2 w 2010 r. (wobec wartości dla kraju na poziomie 3,6‰). W 2020 r. zarejestrowano w województwie opolskim 32 zgony niemowląt (dzieci poniżej 1 roku) tj. mniej o 33,3% w porównaniu z 2010 r. Działania na rzecz rozwoju opieki i profilaktyki zdrowotnej będą kontynuowane w ramach Strategii Opolskie 2030.

²⁰ Wskaźnik ten w 2020 roku osiągnął wartość z 2019 r. (73 lata), natomiast w pozostałych latach wdrażania SRWO 2020 przeciętne dalsze trwanie życia wśród mężczyzn było wyższe od wartości bazowej i wyższe niż średnia dla kraju.

²¹ Wartość wskaźnika uległa zmniejszeniu (z 447 na 213) względem roku 2019 z powodu obostrzeń związanych z pandemią COVID-19, nieosiągając tym samym wartości docelowej określonej na poziomie 260 tys. turystów. Niemniej jednak wartość ta była przekraczana w całym okresie wdrażania SRWO 2020 (za wyjątkiem 2011 i 2020 roku).

²² Wartość wskaźnika uległa zmniejszeniu (z 9 769 na 7 699) względem roku 2019 z powodu obostrzeń związanych z pandemią COVID-19, tym samym koniecznością likwidacji miejsc noclegowych. Zaznaczyć należy, że do roku 2019 widoczny był wzrost wartości wskaźnika w stosunku do wartości bazowej z 2010 r.

²³ Wartość wskaźnika uległa zmniejszeniu (z 884 na 307) względem roku 2019 z powodu obostrzeń związanych z pandemią COVID-19. Niemniej jednak wartość ta była przekraczana w całym okresie wdrażania SRWO 2020.

²⁴ Wartość wskaźnika uległa zmniejszeniu (z 208,16 na 39,84) względem roku 2019 z powodu obostrzeń związanych z pandemią COVID-19. Niemniej jednak wartość ta była przekraczana w okresie wdrażania SRWO 2020 (za wyjątkiem 2012 i 2016 i 2017 roku).

²⁵ Zmiana w stosunku do wartości z bazowej z 2011 roku. Wartość wskaźnika uległa zmniejszeniu (z 7 719 na 2 978) względem roku 2019 z powodu obostrzeń związanych z pandemią COVID-19. Od 2015 r. widoczna była tendencja spadkowa w liczbie imprez organizowanych przez domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice.

²⁶ Dane zbierane co 2 lata.

²⁷ Wartość docelowa wskaźnika uległa zmniejszeniu - z 9,2 km w 2010 r. na 8,4 km w roku 2020, jednocześnie przewyższając średnią dla Polski na poziomie 6,2 km.

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel strategiczny 5 SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach działań 5.3, 8.1, 10.1.1, 10.3.

Tabela 10. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
332	792 827 384,37

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 11. Wskaźniki celu strategicznego 6 Dobra dostępność rynków pracy, dóbr i usług

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W ROKU 2020	ZMIANA (2010/2020)
DOBRA DOSTĘPNOŚĆ RYNKÓW PRACY, DÓBR I USŁUG	Drogi publiczne ogółem o nawierzchni twardej ulepszonej na 100 km ²	wzrost	
	Linie kolejowe eksploatowane na 100 km ²	nie mniej niż 9,2 km	
	Linie regularnej komunikacji autobusowej krajowej	nie mniej niż 458	
	Przewozy pasażerów w komunikacji miejskiej ²⁸	nie mniej niż 25 mln	
	Liczba ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych	spadek o 1/3	

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel strategiczny 6 SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach OP 6 oraz działania 3.1

Tabela 12. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
86	1 745 368 970,99

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 13. Wskaźniki celu strategicznego 7 Wysoka jakość środowiska

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W ROKU 2020	ZMIANA (2010/2020)
WYSOKA JAKOŚĆ ŚRODOWISKA	Udział ludności z dostępem do sieci gazowej	wzrost	
	Udział ludności z dostępem do sieci kanalizacyjnej	wzrost	
	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (% powierzchni ogółem)	wzrost	
	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku ²⁹ :		

²⁸ W 2020 r. z powodu obostrzeń związanych z pandemią COVID-19, nie została osiągnięta wartość docelowa wskaźnika określona na poziomie 25 mln pasażerów w komunikacji miejskiej. Wskaźnik osiągnął wartość – 16,1 mln pasażerów i był mniejszy od wartości z roku 2019 o 10,6 mln pasażerów. W całym okresie realizacji SRWO 2020 (prócz roku 2014 i 2020) wskaźnik osiągał wartość równą lub większą od wartości docelowej.

²⁹ Od 2015 roku obserwowany jest wzrost zużycia wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku. W latach 2010-2020 wartość wskaźnika (ogółem) w województwie opolskim wzrosła o 15,5% (130 589,6 dam³ w 2020 r.), z poziomu 110 269,3 dam³

- ogółem	spadek	
- przemysł	spadek	
- rolnictwo i leśnictwo	spadek	
- eksploatacja sieci wodociągowej	spadek	
- eksploatacja sieci wodociągowej dla potrzeb gospodarstw domowych	spadek	
Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ilości odpadów komunalnych ogółem	wzrost	
Pojemność zbiorników wodnych i polderów – retencja zbiornikowa ³⁰	wzrost	
Udział lasów w powierzchni ogółem	wzrost	
Udział powierzchni ekologicznych gospodarstw rolnych z certyfikatem w użytkach rolnych ogółem	wzrost	
Średnioroczne stężenie PM10 na poszczególnych stacjach:		
- Zdieszowice	spadek	
- Kędzierzyn-Koźle	spadek	
- Opole (stacja 1)	spadek	
- Opole (stacja 2)	spadek	
- Głubczyce	spadek	
- Kluczbork	spadek	
- Nysa	spadek	
- Olesno	spadek	

w 2010 roku. Największy udział w zużyciu wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności miał przemysł. Z kolei największy wzrost widoczny był w rolnictwie i wynikał między innymi z powodów naturalnych: susze rolnicze. Zob. Analiza powiązań społeczno-gospodarczych i przestrzennych zachodzących w województwie opolskim oraz prognoza wskaźników dla nich istotnych w perspektywie do 2030 roku, Państwowy Instytut Naukowy – Instytut Śląski w Opolu i „Sondaż” Olgierd Gwiżdż, Opole listopad 2018 r.

³⁰ Z wyłączeniem małej retencji.

	Średnioroczna liczba dni z przekroczeniami PM10 na poszczególnych stacjach:		
	- Zdieszowice	spadek	
	- Kędzierzyn-Koźle	spadek	
	- Opole (stacja 1)	spadek	
	- Opole (stacja 2)	spadek	
	- Głubczyce	spadek	
	- Kluczbork	spadek	
	- Nysa	spadek	
	- Olesno	spadek	

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel strategiczny 7 SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach OP 3, OP 4 oraz działań 5.1, 5.2, 5.4 i 5.5.

Tabela 14. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
324	1 415 094 263,80

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 15. Wskaźniki celu strategicznego 8 Konkurencyjna Aglomeracja Opolska

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W ROKU 2020	ZMIANA (2010/2020)
KONKURENCYJNA AGLOMERACJA OPOLSKA	Stopień pokrycia terenu Aglomeracji Opolskiej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	wzrost	
	Zarejestrowane podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców na terenie Aglomeracji Opolskiej	wzrost	
	Zasoby mieszkaniowe w Aglomeracji Opolskiej (mieszkania na 1000 mieszkańców)	wzrost	
	Liczba studentów na 1000 mieszkańców w Aglomeracji Opolskiej ³¹	wzrost	

³¹ W porównaniu do 2010 roku liczba studentów na 1000 mieszkańców w Aglomeracji Opolskiej spadła ze 103 do 58 studentów. Tendencja spadkowa widoczna była rokrocznie w ramach całego okresu wdrażania SRWO 2020. W zestawieniu „TOP 26 Akademickości” Opole zaliczone zostało do tzw. „Peletonu” w wyścigu akademickości, które odbiegają od „Lidera” (Warszawa), miast „Goniących Lidera” (np. Wrocław), a także „Grupy Pościgowej” (m.in. Katowice, Lublin). W wyścigu „akademickości” miast pod względem sytuacji absolwentów na rynku pracy, warunków studiowania i umiędzynarodowienia uczelni, opolskie zajęło odpowiednio

Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w Aglomeracji Opolskiej ³²	wzrost	
---	--------	--

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel strategiczny 8 SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach poddziałań 2.2.2, 3.1.2, 3.2.2, 5.3.3, 10.2 (nabór dla Opola).

Tabela 16. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
67	543 461 727,97

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 17. Wskaźniki celu strategicznego 9 Ośrodki miejskie biegunami wzrostu

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2020 ROKU	ZMIANA (2010/2020)
OŚRODKI MIEJSKIE BIEGUNAMI WZROSTU	Wskaźnik urbanizacji	nie dotyczy	
	Pracujący w miastach (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie; bez fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych, województwo = 100%) ³³	wzrost	
	Wskaźnik zatrudnienia (15 lat i więcej) w miastach	wzrost	
	Zarejestrowane podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców na terenach miejskich	wzrost	

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach poddziałania 3.1.1 i działania 10.2 (bez naboru dla Opola).

Tabela 18. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
40	520 139 382,19

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

14, 15, 12 miejsce w rankingu miast. Zob. *Potencjał miast średnich w Polsce dla lokalizacji inwestycji BPO/SSC/IT/R&D. Analiza, ocena, rekomendacje*, Warszawa 2019 r. Tym samym Strategia Opolskie 2030 przewiduje zróżnicowane działania wspierające konkurencyjność uczelni regionalnych.

³² W 2020 r. z powodu obostrzeń związanych z pandemią COVID-19, nie została przekroczona wartość bazowa wskaźnika wynosząca 45 turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania / noclegowych w AO. Wskaźnik osiągnął wartość – 43 obiektów. Tendencja malejąca nadal była widoczna w 2021 (39 obiektów). W całym okresie realizacji SRWO 2020 (prócz roku 2012 i 2014 oraz 2020) wskaźnik osiągał wartość większą od wartości docelowej.

³³ W porównaniu do 2010 roku odsetek pracujących w miastach względem średniej wojewódzkiej spadł z 78,58% do 76,9%. W całym okresie wdrażania SRWO 2020 wartości w poszczególnych latach były niższe od wartości bazowej.

Tabela 19. Wskaźniki celu strategicznego 10 Wielofunkcyjne obszary wiejskie

CEL STRATEGICZNY	WSKAŹNIK	WARTOŚĆ/TREND W 2020 ROKU	ZMIANA (2010/2019)
WIELOFUNKCYJNE OBSZARY WIEJSKIE	Liczba miejscowości uczestniczących w Programie Odnowa Wsi Opolskiej ³⁴	wzrost	
	Udział rolnictwa, łowiectwa, leśnictwa i rybactwa w WDB ³⁵	od 3,2 do 5,2 %	
	Liczba gospodarstw ekologicznych z certyfikatem	wzrost	
	Zarejestrowane podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców na terenach wiejskich	wzrost	

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Cel strategiczny 10 SRWO 2020 nie jest bezpośrednio realizowany w RPO WO 2014-2020, jednakże oddziaływanie wielu realizowanych projektów w poszczególnych działaniach i poddziałaniach wpływa na rozwój obszarów wiejskich.

Podsumowanie wskaźników celów strategicznych SRWO 2020:

- 71** wskaźników, które informują o osiągnięciu w okresie sprawozdawczym zakładanej wartości/trendu w 2020 roku;
- 13** wskaźników, których wartości nie zostały osiągnięte w 2020 roku, jednak w okresie monitorowania SRWO 2020 obserwowany był pozytywny trend lub wskaźnik osiągał wartości powyżej wartości bazowej;
- 21** wskaźników, które nie zostały osiągnięte.

Z łącznej analizy stopnia realizacji celów strategicznych wynika, że zdecydowana większość wskaźników osiągnęła wartość/trend zakładany w roku docelowym, czyli w 2020 (**71 wskaźników**). W przypadku **13** obserwowany jest pozytywny trend przybliżający do zakładanych wartości, jednak wskaźniki nie zostały osiągnięte na skutek zróżnicowanych uwarunkowań zewnętrznych (w szczególności z uwagi na pandemię COVID-19). Najczęściej wskaźniki te w poprzednich latach osiągały wartość docelową, jednak ich wartość za rok 2020 odbiega od zakładanego trendu. Wartości/trendy **21** wskaźników nie zostały osiągnięte w roku docelowym. Szczegółowa analiza wskaźników wyraźnie, również w skali całego kraju, pokazuje, że okres pandemii miał negatywny wpływ na dynamikę zmian, w tym na wartości wskaźników.

Wpływ różnych czynników na osiągnięcie wskaźników był lub jest analizowany w toku badań i ewaluacji regionalnych/krajowych. Tym samym uwarunkowania determinujące realizację celów strategicznych SRWO 2020 brane były pod uwagę przy formułowaniu celów i działań dla potrzeb Strategii Opolskie 2030, jak i wyzwania polityki spójności po 2020 roku w ramach *Funduszy Europejskich dla Opolskiego na lata 2021-2027*.

Należy jednak pamiętać, że na wartości ostatecznie osiągniętych wskaźników wpływ mogą mieć czynniki zewnętrzne, pozostające poza możliwościami bezpośredniego oddziaływania samorządu województwa. Związane są one z szeroko rozumianymi uwarunkowaniami o ponadnarodowym, czy wręcz globalnym zasięgu, a szczególnie z rozwojem pandemii COVID-19.

³⁴ Zmiana w stosunku do wartości bazowej wskaźnika z 2011 roku.

³⁵ Zmiana w stosunku do 2019 roku. Udział rolnictwa, łowiectwa, leśnictwa i rybactwa w WDB, w okresie wdrażania SRWO 2020, wyłącznie w latach 2015, 2018 i 2019 był mniejszy od 3,2%.

Jedną z kluczowych determinant zmniejszenia dystansu rozwojowego Polski względem krajów UE-27, jak i poziomu zróżnicowań regionalnych w Polsce, jest realizacja polityki spójności. Zgodnie z opracowaniem pn. *Wpływ polityki spójności na rozwój społeczno-gospodarczy Polski i regionów w latach 2004-2020*³⁶ wsparcie unijne, w skali kraju:

- w istotnym stopniu wpłynęło na wzrost gospodarczy, aktywność inwestycyjną i rynek pracy, a także na wewnętrzną i zewnętrzną równowagę gospodarki;
- przyspieszyło wzrost PKB oraz proces konwergencji gospodarki do średniej UE oraz wpłynęło na zauważalny wzrost zatrudnienia i spadek bezrobocia³⁷;
- amortyzowało skutki szoków zewnętrznych i pomogło w realizacji krajowej polityki stabilizacji finansów publicznych;
- oddziaływało na wzrost dochodów do dyspozycji i popyt konsumpcyjny (jakość życia) i na wskaźniki opisujące nierówności (np. odsetek osób żyjących w ubóstwie);
- pozytywnie wpłynęło na wzrost nakładów na B+R – udział nakładów na B+R w PKB wzrósł dzięki polityce spójności 0,2 p.p.

W ujęciu regionalnym podkreślić należy, że polityka spójności w szczególności wpłynęła na stopniowe zmniejszenie się dystansu w poziomie rozwoju gospodarczego dzielącego opolskie od średniej UE-27³⁸. Inwestycje finansowane funduszami unijnymi stanowią znaczącą część inwestycji publicznych w województwie opolskim – w 2020 roku ich udział wynosił 36,1% ogółu inwestycji publicznych w regionie, będąc jedynie nieznacznie niższy od średniej relacji dla kraju (37,8%).

Pozytywny wpływ funduszy unijnych w województwie opolskim jest również widoczny w:

- umiarkowanym wzroście gospodarczym - region pod względem gospodarczym w okresie 2004-2020 rozwijał się w średnim tempie 2,4% (w cenach stałych), z czego 16,5% (0,4 p.p.) było efektem realizacji inwestycji współfinansowanych z funduszy UE;
- znacznym ożywieniu działalności inwestycyjnej, dzięki finansowaniu środkami z UE nakładów infrastrukturalnych oraz bezpośredniemu wsparciu przedsiębiorstw (szacuje się, że w 2020 r. stopa inwestycji, tj. relacja nakładów brutto na środki trwałe do PKB, była o 3,1 p.p. wyższa niż w scenariuszu zakładającym brak środków unijnych);
- tworzeniu nowych miejsc pracy, poprawie kwalifikacji pracowników i ich lepszej adaptacji do zmieniających się warunków na rynku pracy (według stanu na 2020 r. liczbę miejsc pracy powstałych w regionie w wyniku realizacji inwestycji UE szacuje się na ponad 12 tys.);
- zmniejszaniu stopy bezrobocia. Stopa bezrobocia osób w wieku 15+ w województwie opolskim w roku wejścia do UE (2004 r.) wynosiła aż 19,3%, a w 2020 r. tylko 2,9% (szacuje się, że inwestycje współfinansowane w ramach polityki spójności spowodowały redukcję stopy bezrobocia w regionie o około 1,0 p.p. w 2020 r. i o 1,5 p.p. średnio rocznie w okresie 2004-2020).
- zmianie wskaźnika zatrudnienia in plus o 17,3 p.p., przy czym około 13,5% (2,3 p.p.) odnotowanego wzrostu było efektem oddziaływania funduszy unijnych.

---

³⁶ Zaprezentowane dane w ujęciu krajowym, jak i regionalnym wynikają z opracowania pn. *Wpływ polityki spójności na rozwój społeczno-gospodarczy Polski i regionów w latach 2004-2020*, Wydział Analiz (Krajowe Obserwatorium Terytorialne) w Departamencie Strategii, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Warszawa 2022 r.

³⁷ Wzrost PKB Polski w latach jej członkostwa w UE był jednym z najszybszych we Wspólnocie (5 miejsce w UE27) - dystans mierzony PKB na mieszkańca zmalał o 24,2 p.p., z czego 15,7% było efektem realizacji polityki spójności. Natomiast około 8,4% średniorocznego wzrostu PKB Polski (wynoszącego 3,7%) było efektem realizacji przedsięwzięć współfinansowanych z funduszy unijnych.

³⁸ W 2019 r. PKB per capita (w PPS) w województwie opolskim wynosił 57,5% średniej UE-27. W okresie 2004-2019 dystans pomiędzy opolskim a UE-27 mierzony PKB na mieszkańca (w PPS) zmalał o 13,5 p.p., z czego ponad 27% (3,7 p.p.) było efektem realizacji polityki spójności.

Do najważniejszych zmian w sytuacji społeczno-gospodarczej regionu w okresie realizacji SRWO 2020 roku należą:

- inwestycje w rozwój społeczno-gospodarczy regionu o wartości ponad **8 000 mln zł** (w ramach realizacji programów europejskich wdrażanych przez ZWO), a także blisko 7 000 mln zł na współfinansowanie w regionie zadań z programów krajowych;
- wzrost do blisko **60 %**³⁹PKB na jednego mieszkańca w relacji do średniej Unii Europejskiej;
- wzrost konwergencji regionu względem średniej UE o 8 p.p.;
- wzrost wskaźnika zatrudnienia mieszkańców w wieku 20-64 lata z **63 %** do **73,1 %**;
- spadek stopy bezrobocia rejestrowanego z **13,6 %** w roku bazowym do **6 %** w roku 2021;
- dalsze zwiększenie udziału dzieci w wieku 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym z **76 %** w roku bazowym do **90 %** w roku 2020;
- znaczące zwiększenie udziału dzieci do 3 roku życia przebywających w żłobkach z **4,3 %** w roku bazowym do **17,7 %** w roku 2020;
- istotny wzrost nakładów w sektorze przedsiębiorstw na działalność B+R z **7 mln zł** w roku bazowym do ponad **156 mln** w roku 2020;
- wzrost udziału eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i usług z **19 %** w roku bazowym do blisko **28%** w roku 2020;
- systematyczne zmniejszanie się obciążenia środowiska, o czym świadczy m.in. wzrost udziału odpadów komunalnych selektywnie zbieranych w relacji do ogółu zbieranych odpadów komunalnych z **7% w 2010 roku do poziomu 39,8,0% w 2020 r.** (przeciętnie w kraju 37,9%);
- w 2020 roku wyższe nakłady na środki trwałe służące ochronie powietrza atmosferycznego i klimatu - w stosunku do 2010 roku środki te wzrosły prawie o 47%, z 74,9 mln zł do 141,2 mln zł;
- poprawa współczynnika migracji stałej (z $-1,76$ w 2010 roku do $-1,14$), drugie miejsce w kraju pod względem zmiany wartości tego wskaźnika.

4. FUNDUSZE EUROPEJSKIE W REGIONIE

I. REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO NA LATA 2014-2020

1.1. Informacje ogólne

Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020 (RPO WO 2014-2020) jest głównym narzędziem realizacji SRWO 2020. Ponadto odzwierciedla ukierunkowanie wsparcia na cele wskazane w dokumencie Strategia Europa 2020, a także priorytety ujęte w Umowie Partnerstwa (UP).

Pierwotnie całkowity budżet Programu⁴⁰ wynosił blisko **944,97 mln EUR**, w tym kwota alokacji z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) stanowiła ponad **679,15 mln EUR**, natomiast z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) prawie **265,82 mln EUR** (cały budżet stanowi ok. 1,15% ogółu środków UE inwestowanych w Polsce w ramach polityki spójności na lata 2014-2020).

W 2021 r. RPO WO 2014-2020 został zmieniony *Decyzją Wykonawczą Komisji z dnia 3 listopada 2021 r. C(2021)7454*, zmieniającą decyzję wykonawczą C(2014) 10195 zatwierdzającą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” dla regionu opolskiego w Polsce. CCI 2014PL16M2OP008. Zmiany

³⁹ Dane dotyczące PKB i konwergencji odnoszą się do szacowanych wartości za 2020 rok.

⁴⁰ Dokument zatwierdzony decyzją ZWO nr 51/2014 z dnia 12 grudnia 2014 r. i przyjęty decyzją Komisji Europejskiej C (2014) 10195 z dnia 18 grudnia 2014 r.

wynikające z ww. decyzji KE, procedowane w ramach RPO WO 2014-2020, związane były z koniecznością uwzględnienia operacji wspierających kryzysowe działania naprawcze w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowujących do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność w ramach środków z instrumentu REACT-EU.

W związku z powyższym alokacja Programu została zwiększona i wynosi obecnie **955,98 mln EUR**, w tym **690,16 mln EUR** stanowią środki EFRR, a **265,82 mln EUR** środki EFS.

Osie priorytetowe RPO WO 2014-2020

W 2021 r. w wyniku otrzymania dodatkowych środków z instrumentu REACT-EU do RPO WO 2014-2020 v. 7 dodano dwie nowe osie priorytetowe:

- XII Wsparcie w ramach REACT-EU w województwie opolskim,
- XIII Pomoc techniczna REACT-EU.

Obecnie Program zawiera 13 osi priorytetowych: 9 (w tym oś dotycząca pomocy technicznej) współfinansowanych z EFRR oraz 4 (w tym oś dotycząca pomocy technicznej) z EFS.

Tabela 20. Osie priorytetowe RPO WO 2014-2020 i ich finansowanie.

OŚ PRIORYTETOWA	FUNDUSZE UNII EUROPEJSKIEJ [EUR]	% CAŁKOWITEJ ALOKACJI
I. Innowacje w gospodarce	56 599 797	5,92%
II. Konkurencyjna gospodarka	92 260 538	9,65%
III. Gospodarka niskoemisyjna	126 439 594	13,23%
IV. Zapobieganie zagrożeniom	17 323 240	1,81%
V. Ochrona środowiska, dziedzictwa kulturalnego i naturalnego	87 775 683	9,18%
VI. Zrównoważony transport na rzecz mobilności mieszkańców	195 234 765	20,42%
VII. Konkurencyjny rynek pracy	77 381 772	8,09%
VIII. Integracja społeczna	82 088 037	8,58%
IX. Wysoka jakość edukacji	66 046 359	6,91%
X. Inwestycje w infrastrukturę społeczną	103 519 296	10,82%
XI. Pomoc techniczna	40 298 711	4,22%
XII. Wsparcie w ramach REACT-EU w województwie opolskim	10 572 164	1,10%
XIII. Pomoc techniczna REACT-EU	440 507	0,05%
SUMA	955 980 463	100%

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie RPO WO 2014-2020 (wersja nr 7)

1.2. Obszary strategicznej interwencji uwzględnione w RPO WO 2014-2020

Pojęcie obszarów strategicznej interwencji (OSI) wprowadziła Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie⁴¹ (KSRR 2020). OSI oznacza kategorię obszarów, które zostały wyodrębnione w odniesieniu do zidentyfikowanych w układzie przestrzennym wyzwań polityki regionalnej i jej celów do 2020 r., obejmujących zarówno bieguny wzrostu, jak i obszary problemowe. Zidentyfikowane w RPO WO 2014-2020 OSI są wspierane w ramach wyodrębnionych działań/poddziałań z dedykowaną alokacją środków.

1. OSI DEPOPULACJA

Najważniejszym wyzwaniem rozwojowym województwa opolskiego, determinującym politykę regionalną do 2020 roku, było zapobieganie i przeciwdziałanie procesom depopulacji. Procesy te i starzenie się społeczeństwa wywołują niekorzystne skutki w wymiarze społeczno-gospodarczym. Wychodząc naprzeciw tym problemom na terenie całego województwa wyznaczono OSI *Depopulacja*.

2. OSI MIASTO WOJEWÓDZKIE Z OBSZAREM FUNKCJONALNYM

W województwie opolskim obszarem tym jest Aglomeracja Opolska (AO), w skład której wchodzi miasto Opole oraz jst z wyodrębnionych stref - zewnętrznej i wewnętrznej: Gogolin, Krapkowice, Lewin Brzeski, Niemodlin, Ozimek, Prószków, Zdieszowice, Chrzastowice, Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Izbicko, Komprachcice, Łubniany, Murów, Popielów, Strzeleczyki, Turawa, Tarnów Opolski, Tułowice, Walce. Działania na obszarze AO realizowane są z wykorzystaniem Instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), których celem jest poprawa sytuacji w zidentyfikowanych obszarach problemowych. Interwencja RPO WO 2014-2020 dedykowana ZIT koncentruje się na: przygotowaniu terenów inwestycyjnych, efektywności energetycznej w budynkach publicznych, strategiach niskoemisyjnych, wsparciu dziedzictwa kulturowego, podnoszeniu jakości edukacji przedszkolnej oraz kształcenia ogólnego i zawodowego. Realizacja tych działań możliwa jest dzięki funduszom z EFRR i EFS. Przeznaczono na nie ponad 7% alokacji RPO WO 2014-2020.

3. OSI OBSZARY PRZYGRANICZNE

Specyfiką obszarów przygranicznych jest m.in. oddalenie i słaba dostępność do centrum kraju, niewystarczające powiązania transgraniczne, presja urbanizacyjna i turystyczna na terenach o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych czy też niedobory w wyposażeniu w infrastrukturę wodno-kanalizacyjną na obszarach górskich i podgórskich leżących przy granicy polsko-czeskiej.

W skali regionu szczególną rolę odgrywają powiaty bezpośrednio graniczące z Republiką Czeską - nyski, prudnicki i głubczycki. Są to obszary o utrudnionej dostępności do centrum regionu, dodatkowo zdominowane funkcją rolniczą, z barierami zagospodarowania wynikającymi z charakteru terenów górskich i podgórskich oraz uwarunkowań historycznych z niewykorzystaną szansą rozwoju funkcji turystycznych.

1.3. Zmiany RPO WO 2014-2020

RPO WO 2014-2020 zatwierdzony Uchwałą ZWO nr 51/2014 z dnia 12.12.2014 r. został przyjęty Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 18.12.2014 r.

Dotychczas ww. dokument został poddany siedmiu aktualizacjom, m.in. w związku z koniecznością dostosowania go do zapisów zaktualizowanej Umowy Partnerstwa, koniecznością wprowadzenia zmian pod kątem przeglądu śródkresowego (ostateczne przyznanie rezerwy wykonania), związanych z wprowadzeniem działań wspierających zdolności reagowania kryzysowego w kontekście pandemii COVID-19 i przyjęty przez Komisję Europejską decyzją z 28.03.2018 r. (wersja nr 2), decyzją z 27.07.2018 r. (wersja

⁴¹ Dokument przyjęty przez Radę Ministrów uchwałą z dnia 13 lipca 2010 r.

nr 3), decyzją z 20.02.2020 r. (wersja nr 4), notyfikowany przez KE 24.04.2020 r. (wersja nr 5) i decyzją z 14.01.2021 r. (wersja nr 6).

Zmiany procedowane w 2021 r. ramach RPO WO 2014-2020 v. 7 związane były z koniecznością uwzględnienia operacji wspierających kryzysowe działania naprawcze w kontekście pandemii COVID-19 i jej skutków społecznych oraz przygotowujących do ekologicznej i cyfrowej odbudowy gospodarki zwiększającej jej odporność w ramach środków z instrumentu REACT-EU.

Główne zmiany wprowadzone do projektu RPO WO 2014-2020 v. 7 polegały na:

- **wprowadzeniu zapisów merytorycznych będących konsekwencją** dodania nowych osi priorytetowych pn.:
  - *Wsparcie w ramach REACT-EU w województwie opolskim* - wielotematyczna oś priorytetowa skupiająca przedsięwzięcia infrastrukturalne na rzecz przyspieszenia transformacji cyfrowej gospodarki, podniesienia efektywności energetycznej oraz inwestycji w obszarze zdrowia z instrumentu REACT-EU,
  - *Pomoc Techniczna REACT-EU* - mająca na celu wzmocnienie IZ we wdrażaniu środków REACT-EU oraz nowej perspektywy finansowej,
- **zmianach finansowych** – zmiana wysokości alokacji wynikała z dodania nowych osi priorytetowych *Wsparcie w ramach REACT-EU w województwie opolskim* oraz *Pomoc Techniczna REACT-EU*,
- **dodaniu wskaźników** monitorujących zadania związane z dodaniem nowych osi priorytetowych *Wsparcie w ramach REACT-EU w województwie opolskim* oraz *Pomoc Techniczna REACT-EU*.

Ponadto, poza zmianami wynikającymi z instrumentu REACT-EU, wprowadzono również zmiany nie wymagające decyzji Komisji Europejskiej (objęte procedurą notyfikacji), tj. powrót do pierwotnej stopy refundacji środków z KE, tj. zmiana z 100% refundacji na 85%.

Zgodnie z procedurą określoną w art. 14ka ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. *o zasadach prowadzenia polityki rozwoju*, projekt zmian RPO WO 2014-2020 v. 7 został przyjęty przez Komitet Monitorujący RPO WO 2014-2020 uchwałą nr 277/2021 z 2.09.2021 r. Następnie uzyskał pozytywną opinię Ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego o zgodności z Umową Partnerstwa.

Dla Programu uzgodniono odstąpienie od przeprowadzania procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko z Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Opolu oraz od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu.

Komisja Europejska zatwierdziła zmiany RPO WO 2014-2020 (v. 7) *Decyzją Wykonawczą Komisji z dnia 3.11.2021 r. C(2021)7454 zmieniającą decyzję wykonawczą C(2014)10195 zatwierdzającą niektóre elementy programu operacyjnego „Regionalny Program Operacyjny Województwa Opolskiego na lata 2014-2020” do wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” dla opolskiego w Polsce. CCI 2014PL16M2OP008.*

1.4. Stan wdrażania

- **Nabory wniosków**
  - do końca grudnia 2021 r. przeprowadzono łącznie **247** naborów wniosków: **177** w procedurze konkursowej, **65** w pozakonkursowej (razem z Planami Działań Pomocy Technicznej RPO WO na lata 2014-2020) i **5** nadzwyczajnych. Z powodu braku złożonych wniosków lub braku wniosków pozytywnie ocenionych 7 naborów zostało anulowanych/nierozstrzygniętych;
  - kwota alokacji EFRR/EFS przeznaczona na przeprowadzone nabory wniosków wyniosła **4,1 mld zł** (w trybie konkursowym i pozakonkursowym), co stanowi około **93,6%** środków przeznaczonych na wszystkie nabory w latach 2014-2020;

- w 2020 roku przeprowadzono **11** naborów (w tym 5 w procedurze pozakonkursowej i 1 nadzwyczajny); kwota alokacji przeznaczona na nabory wyniosła **89,4 mln zł**.
- **Wnioski złożone**
  - od 2014 roku złożono **3 341** wniosków o dofinansowanie; wartość dofinansowania z UE wniosków złożonych narastająco wyniosła **5 891,51 mln zł**;
  - w 2021 r. złożono **262 wnioski**; wartość złożonych wniosków wyniosła **190,7 mln zł**.
- **Podpisane umowy**
  - narastająco od 2014 roku podpisano łącznie **1 716** umów na realizację projektów na kwotę dofinansowania ze środków EFRR/EFS **4 185,1 mln zł**, z czego tylko w 2021 roku - **212 umów** o wartości **253,2 mln zł**;
  - poziom kontraktacji od początku realizacji Programu wyniósł **95,3%** (w tym 94,0% w zakresie EFRR oraz 98,4% w zakresie EFS).
- **Wnioski o płatność**
  - na rzecz beneficjentów wypłacone zostały środki EFRR/EFS w kwocie **3 452,92 mln zł**, co stanowi 78,6% alokacji na Program (środki wypłacone beneficjentom obejmują również nierozliczone zaliczki). Wartość wypłaconych środków EFRR/EFS w 2021 roku wyniosła **482,63 mln zł**;
  - od początku realizacji programu zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę dofinansowania ze środków EFRR/EFS **3 206,54 mln zł**, co stanowi ok. 73% realizacji zobowiązań na lata 2014-2020 w ramach Programu, natomiast w 2021 roku zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę **566,16 mln zł**. Certyfikacja do KE;
  - Instytucja Certyfikująca RPO WO 2014-2020 od 2014 roku przekazała do KE wnioski o płatność w wysokości **3 418,85 mln zł**, przy czym tylko w 2021 roku – **825,18 mln zł**;
  - poziom certyfikacji środków do KE wyniósł **81,6%** alokacji na Program;
  - w ramach realizacji Programu IZ RPO WO 2014-2020 otrzymała od KE płatności z tytułu refundacji na łączną wartość ponad **3 076,97 mln zł**, co stanowi ponad 70% alokacji na Program, przy czym wartość przekazanych przez KE płatności w 2021 roku wyniosła **842,73 mln zł**.

1.5. Postęp rzeczowy

Realizacja najważniejszych wskaźników w ramach RPO WO 2014-2020 (EFRR i EFS) do końca 2021 roku (dane na podstawie wniosków o płatność):

- wsparto **53** laboratoria badawcze,
- przedsiębiorcy zrealizowali w ramach swoich projektów **86** prac B+R, dokonali **13** zgłoszeń patentowych i zgłosili **2** wzory użytkowe,
- w ramach instrumentów finansowych udzielono przedsiębiorcom **897** pożyczek na kwotę **166,4 mln zł**,
- zakupiono **47** autobusów,
- wybudowano, przebudowano oraz wyznaczono łącznie ponad **183 km** ścieżek rowerowych,
- w jednostkach publicznych zmodernizowano **98** budynków, zmodernizowano **48** źródeł ciepła oraz wybudowano **63** jednostki służące do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepłej z OZE,
- w przedsiębiorstwach zmodernizowano **15** budynków oraz wybudowano **27** jednostek służących do wytwarzania energii elektrycznej lub ciepłej z OZE,
- wybudowano ponad **63 km** kanalizacji sanitarnej, z której korzysta już ok. **840** osób,
- wybudowano/przebudowano ponad **107 km** dróg wojewódzkich,
- zakupiono **7** jednostek taboru kolejowego o łącznej pojemności ponad **2,4 tys.** osób,
- zrewitalizowano ponad **47 km** linii kolejowej,

- ze staży w ramach projektów skorzystało ok. **12,5 tys.** osób, ze szkoleń ok. **3,5 tys.** osób, natomiast z prac interwencyjnych **870** osób,
- ok. **2,2 tys.** osób otrzymało dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej,
- ok. **10,9 tys.** osób zostało objętych programami zdrowotnymi, w tym ok. **6 tys.** osób programem profilaktyki z zakresu raka jelita grubego, a ok. **4,3 tys.** osób programem z zakresu profilaktyki raka szyjki macicy,
- w żłobkach i klubach dziecięcych powstało blisko **440** nowych miejsc opieki,
- ok. **28,9 tys.** kobiet otrzymało wsparcie w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych płodu tj. badania prenatalne oraz w zakresie mobilnej opieki okołoporodowej i poradnictwa specjalistycznego dla rodziców,
- ponad **62 tys.** uczniów objętych zostało wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy,
- ok. **11,2 tys.** uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego skorzystało z różnych form wsparcia: staży i praktyk u pracodawców, dodatkowych zajęć specjalistycznych, doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- wsparto **50 szpitali i innych jednostek ochrony zdrowia,**
- zrewitalizowano **41** obiektów infrastruktury o łącznej powierzchni **94 ha.**

WYDATKI ZWIĄZANE Z COVID-19

W obliczu trwającej nadal pandemii COVID-19 ZWO przede wszystkim kontynuował działania podjęte w 2020 roku w celu minimalizacji negatywnych jej skutków w obszarach takich jak zdrowie, społeczeństwo i przedsiębiorczość.

Wsparcie w ramach RPO WO 2014-2020 realizowane było lub jest poprzez **64 projekty**, z czego **8 projektów** poświęconych zostało w całości walce z pandemią COVID-19 i przeciwdziałaniu jej skutkom. Natomiast 56 projektów rozszerzono o zadania realizowane w tym zakresie. Wartość dofinansowania UE, w podziale na fundusze, w ramach podejmowanych działań ukierunkowanych na walkę ze skutkami COVID-19 wynosi **190,4 mln zł** ze środków z **EFS** oraz **167,9 mln zł** z **EFRR**.

W obszarze zdrowia kontynuowano działania w ramach 24 umów zawartych/aneksowanych w roku poprzednim. Ponadto 29 grudnia 2021 roku zawarta została nowa umowa dotycząca rehabilitacji osób z deficytami zdrowotnymi wywołanymi przez COVID-19. W minionym roku trwały również prace nad przygotowaniem projektu pozakonkursowego w ramach działania finansowanego ze środków REACT EU. Planowany projekt w zakresie usług rehabilitacyjnych dla pacjentów w województwie opolskim, w tym dla pacjentów po przebiegu COVID-19, stawia na poprawę infrastruktury szpitali, wyposażenie poradni diagnostycznych i zakładów rehabilitacji ambulatoryjnej w nowoczesny, niezbędny sprzęt oraz koncentrację zasobów kadry medycznej w łańcuchu skoordynowanej opieki nad pacjentem.

Obszar dotyczący społeczeństwa wspierany był poprzez wieloletnie i rozpoznawalne projekty realizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej (ROPS):

- *Bliżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – II edycja*
- *Nie-Sami-Dzielni rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne.*

Szczegółowy opis obu przedsięwzięć zamieszczony jest na stronie 90.

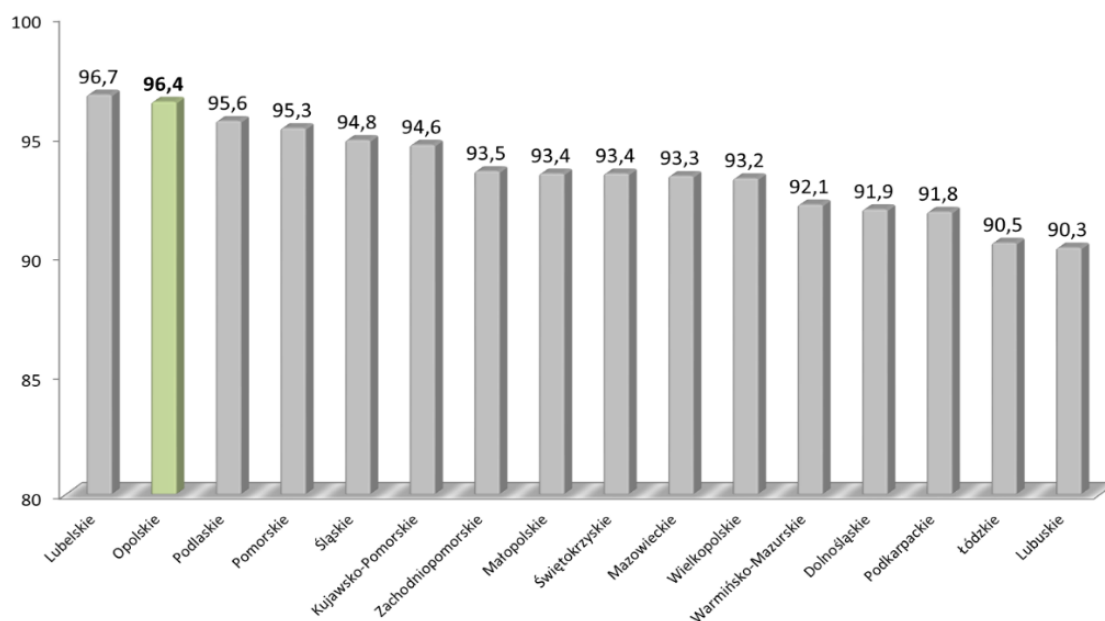
Wsparcie przedsiębiorczości odbywało się w ramach 15 projektów (w tym 11 realizowanych przez Powiatowe Urzędy Pracy (PUP)). Na przeciwdziałanie skutkom COVID-19 przeznaczono ponad **167 mln zł**, w tym **156,1 mln zł** wkładu UE. Do najistotniejszych form wsparcia należały:

- dotacje obrotowe dla MŚP, które odnotowały spadek obrotów, na bieżącą działalność - **39,5 mln zł**, w tym **15,1 mln zł** w 2021 r.
- pożyczki płynnościowe – z karencją w spłacie kredytu udzielane przez Opolski Regionalny Fundusz Rozwoju (ORFR) oraz Fundację Rozwoju Śląska, przeznaczone dla MŚP na bieżącą działalność – **48,3 mln zł**, w tym **8,3 mln zł** w 2021 r.

1.6. Pozycja województwa opolskiego we wdrażaniu RPO WO 2014-2020 na tle kraju

Poziom kontraktacji⁴² wynosi 96,4% i tym samym województwo opolskie zajmuje drugie miejsce w kraju pod kątem podpisania umów w ramach RPO. Poziom kontraktacji przedstawiono na Wykresie 1.

Wykres 1. Procentowy poziom kontraktacji 16 regionalnych programów operacyjnych

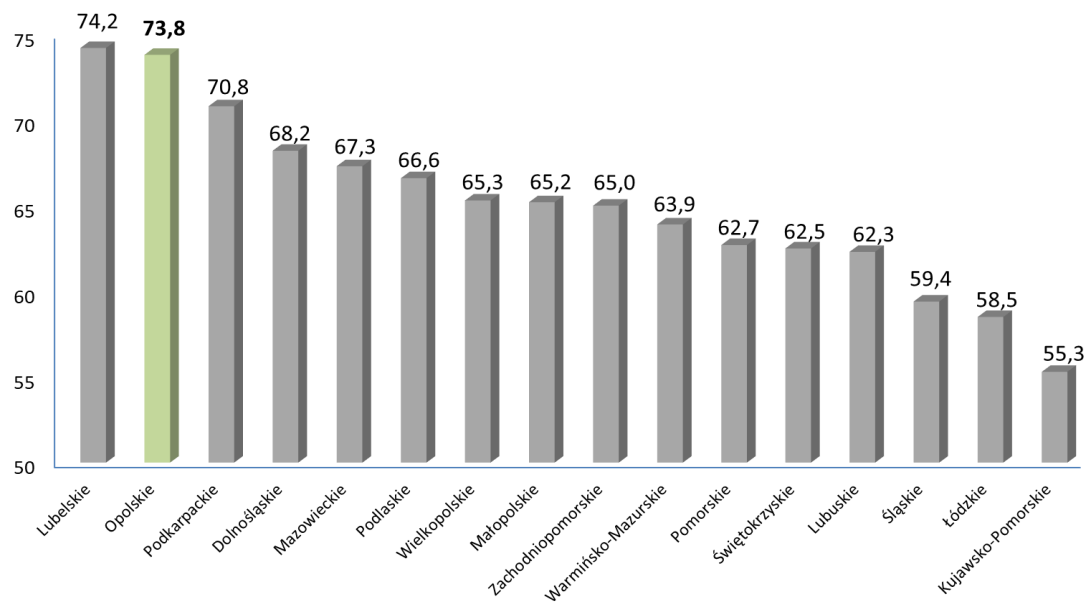
Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych ze strony www.funduszeuropejskie.gov.pl

⁴² Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

W odniesieniu do środków wypłaconych beneficjentom RPO WO 2014-2020⁴³ wartość ta wynosi 3 452 917 342,00 zł, tj. 79,50 % całkowitej alokacji. Z kolei poziom rozliczonych wydatków stanowi 73,8% co daje regionowi opolskiemu drugie miejsce na tle wszystkich 16 RPO. Poziom rozliczonych wydatków przedstawiono na Wykresie 2.

Wykres 2. Procentowy poziom rozliczonych wydatków w ramach 16 regionalnych programów operacyjnych.

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych ze strony www.funduszaeuropejskie.gov.pl.

II. STAN PRAC NAD PROGRAMEM REGIONALNYM NA LATA 2021-2027 pn. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA OPOLSKIEGO 2021-2027

W 2021 roku przyspieszyły prace nad projektem programu regionalnego na perspektywę finansową 2021-2027 pn. *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027*. 6 września 2021 roku projekt FEO 2021-2027 został przekazany do roboczych konsultacji z DG REGIO i DG EMPL.

Dokument przygotowano na podstawie:

- pakietu rozporządzeń polityki spójności na lata 2021-2027, które warunkują zakres i zasady wsparcia na kolejną perspektywę finansową (pakiet opublikowany w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 30 czerwca 2021 r.),
- projektu *Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce* (tzw. Umowa Partnerstwa), która w momencie wysłania projektu FEO 2021-2027 do Komisji Europejskiej podlega procesowi nieformalnego dialogu z KE.

Projekt FEO 2021-2027 zakłada realizację pięciu Celów Polityki (CP) finansowanych z EFRR i EFS+, tj.:

- CP 1 – *Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej,*
- CP 2 – *Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca w kierunku gospodarki zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej,*
- CP 3 – *Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności,*

⁴³ Jak wyżej.

- CP 4 – *Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych,*
- CP 5 – *Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów i inicjatyw lokalnych.*

W ramach ww. CP w projekcie FEO 2021-2027 zakłada się realizację sześciu Osi priorytetowych (OP), tj.:

1. OP 1 *Innowacyjne i Konkurencyjne Opolskie,*
2. OP 2 *Zielone Opolskie,*
3. OP 3 *Niskoemisyjne Opolskie,*
4. OP 4 *Lepiej Połączone Opolskie,*
5. OP 5 *Opolskie Silne Społecznie,*
6. OP 6 *Europa Bliżej Mieszkańców Opolskiego.*

Nieformalne uwagi KE w zakresie obszaru wsparcia EFRR zostały przekazane Instytucji Zarządzającej 18 października 2021 roku, natomiast uwagi DG EMPL 10 grudnia 2021 roku.

W związku z planowanym na 30 września 2021 r. uruchomieniem procesu konsultacji społecznych, Zarząd Województwa Opolskiego przyjął uchwałą 5575/2021 z 27 września 2021 roku projekt programu regionalnego pn. *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* (wersja nr 1).

Konsultacje społeczne projektu FEO 2021-2027 trwały od 30 września do 7 listopada 2021 roku. W ramach konsultacji treść projektu FEO 2021-2027 została udostępniona m.in. na stronie internetowej www.rpo.opolskie.pl, a ogłoszenie o procesie konsultacji na stronach UMWO, w prasie regionalnej, na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz w BIP UMWO. Ponadto informacja o konsultacjach społecznych przekazana została za pośrednictwem: newslettera, systemu SL2014, mailowo oraz poprzez platformę ePUAP.

W trakcie konsultacji społecznych projektu FEO 2021-2027 przeprowadzono szereg spotkań, które były okazją do zaprezentowania szczegółowych założeń oraz zakresu dokumentu szerokiemu gronu zainteresowanych. W spotkaniach brali udział m.in.: przedstawiciele Komisji Europejskiej, Ministerstwa Zdrowia, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, partnerzy społeczno-gospodarczy, przedstawiciele jst oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, tacy jak organizacje pozarządowe, w tym ekologiczne, a także podmioty promujące ekonomię społeczną.

12 października 2021 roku projekt FEO 2021-2027 został przekazany do opiniowania Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego (KWRiST), która nie wniosła uwag do tego dokumentu.

6 grudnia 2021 roku ZWO przyjął sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji, zawierające w szczególności ustosunkowanie się do wszystkich zgłoszonych uwag wraz z uzasadnieniem. Sprawozdanie zostało opublikowane na stronie internetowej UMWO 7 grudnia 2021 roku.

Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej [MFIPR] 15 grudnia 2021 roku przekazało Komisji Europejskiej projekt *Umowy Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce*.

Projekt programu regionalnego pn. *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* (FEO 2021-2027) celem rozpoczęcia etapu formalnych negocjacji powinien zostać przekazany do Komisji Europejskiej do połowy marca 2022 roku.

III. PROGRAM INTERREG V-A REPUBLIKA CZESKA-POLSKA

3.1. Informacje ogólne

Program Interreg V-A Republika Czeska – Polska jest jednym z narzędzi realizacji SRWO 2020. Umożliwia on finansowanie projektów transgranicznych na pograniczu czesko-polskim. Zarządzany jest przez Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Republiki Czeskiej. Głównymi punktami kontaktowymi dla podmiotów

zainteresowanych udziałem w Programie i beneficjentów dofinansowania są Wspólny Sekretariat z siedzibą w Ołomuńcu oraz urzędy marszałkowskie województw opolskiego, dolnośląskiego i śląskiego. Całkowity budżet Programu wynosi blisko **266,14 mln EUR**, w tym kwota alokacji z EFRR stanowi ponad 226,22 mln EUR.

Program swoim zasięgiem obejmuje teren 5 krajów czeskich: morawsko-śląski, ołomuniecki, pardubicki, kralovohradecki oraz liberecki, a po stronie polskiej podregiony: bielski i rybnicki, powiat pszczyński (województwo śląskie), jeleniogórski i wałbrzyski, strzeliński (województwo dolnośląskie) oraz **nyski i opolski (województwo opolskie)**. Na obszarze województwa funkcjonują również Euroregiony Pradziad i Silesia, które w ramach Programu odpowiadają za wdrażanie Funduszu Mikroprojektów.

3.2. Osie priorytetowe INTERREG V-A RCZ-PL

Program obejmuje 5 osi priorytetowych współfinansowanych z EFRR (w tym oś 5 dotycząca pomocy technicznej).

Tabela 21. Osie priorytetowe Programu INTERREG V-A RCz-PL i ich finansowanie

OŚ PRIORYTETOWA	EFRR [W EUR]	% CAŁKOWITEJ ALOKACJI
I. Wspólne zarządzanie ryzykiem	12 215 972,00	5,40%
II. Rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz wspierania zatrudnienia	135 733 026,00	60,00%
III. Edukacja i kwalifikacje	10 179 978,00	4,50%
IV. Współpraca instytucji i społeczności	54 519 432,00	24,10%
V. Pomoc Techniczna	13 573 302,00	6,00%
SUMA	226 221 710,00	100,00%

Źródło: Opracowanie własne UWMO na podstawie Programu Interreg V-A Republika Czeska – Polska (wersja nr 5)

3.3. Stan wdrażania

1. Nabory

W ramach wdrażania Programu Komitet Monitorujący Program Interreg V-A RCz-PL podjął decyzję o dofinansowaniu **201 projektów**. W tej liczbie jest **39 projektów** z udziałem partnerów z województwa opolskiego na kwotę dofinansowania z EFRR ponad **35,3 mln EUR**.

Łącznie podpisano umowy o dofinansowanie na realizację 201 projektów, w tym 39 z udziałem partnerów z województwa opolskiego. Liczba oraz wartość projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego w ramach Programu zostały przedstawione w Tabeli 22⁴⁴.

Tabela 22. Realizacja Programu INTERREG V-A RCz-PL w województwie opolskim

Liczba projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego przyjętych do dofinansowania	39
Liczba podpisanych umów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	39
Wartość projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	40 009 033,88 EUR

⁴⁴ Wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

Wartość dofinansowania projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	35 303 698,95 EUR
Wartość dofinansowania projektów uzyskanego przez partnerów z województwa opolskiego ⁴⁵	12 429 834,19 EUR

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych Wspólnego Sekretariatu w Ołomuńcu

Fundusz mikroprojektów

W ramach Funduszu Mikroprojektów Euroregionalne Komitety Sterujące Euroregionów Pradziad i Silesia podjęły decyzję o dofinansowaniu **346 projektów** z udziałem partnerów z województwa opolskiego, na łączną kwotę dofinansowania z EFRR ponad **7,29 mln EUR**⁴⁶.

Tabela 23. Realizacja Funduszu Mikroprojektów Programu INTERREG V-A RCz-PL w województwie opolskim

Liczba projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego przyjętych do dofinansowania	346
Liczba podpisanych umów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	332
Wartość projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	8 804 071,56 EUR
Wartość dofinansowania z EFRR projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	7 294 548,92 EUR
Wartość dofinansowania z Budżetu Państwa projektów z udziałem partnerów z województwa opolskiego	349 988,43 EUR

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych Euroregionu Pradziad oraz Euroregionu Silesia

Kluczowe wskaźniki z projektów wdrażanych na terenie województwa opolskiego

- Liczba wyremontowanych dróg – **15 km**;
- Liczba zrewitalizowanych obiektów dziedzictwa historycznego – **17**;
- Liczba nawiązanych partnerstw transgranicznych – **260**

IV. KONTRAKT TERYTORIALNY DLA WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

4.1. Informacje ogólne

Kontrakt Terytorialny (KT) został wprowadzony jako instrument w KSRR 2020 i zgodnie z definicją jest umową pomiędzy Radą Ministrów (reprezentowaną przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego) a zarządem województwa, która określa:

- cele rozwojowe i przedsięwzięcia priorytetowe istotne dla rozwoju kraju i województwa, sposób ich finansowania, koordynacji i realizacji,
- inwestycje priorytetowe dla regionu, planowane do współfinansowania ze środków unijnych i realizujące cele Umowy Partnerstwa oraz programu operacyjnego, w ramach którego planowane jest finansowanie.

⁴⁵ Wartość po aneksach wg. stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.

⁴⁶ Jak wyżej.

4.2. Przedsięwzięcia priorytetowe

Przedmiotem KT jest określenie celów i przedsięwzięć priorytetowych o istotnym znaczeniu dla rozwoju kraju oraz województwa opolskiego, co do których strony deklarują współpracę w ramach realizacji właściwych programów operacyjnych na lata 2014-2020, służących realizacji UP w zakresie polityki spójności oraz innych instrumentów, z których mogą być finansowane przedsięwzięcia priorytetowe przyczyniające się do osiągnięcia celów Kontraktu.

Wykaz przedsięwzięć priorytetowych podstawowych i warunkowych wskazanych w KT dla Województwa Opolskiego został przedstawiony odpowiednio w Tabelach 24- 26.

Tabela 24. Wykaz przedsięwzięć podstawowych wskazanych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego.

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2021]	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
1.	Wsparcie obszaru kultury w województwie opolskim poprzez realizację projektów infrastrukturalnych kluczowych dla rozwoju regionu i państwa, służących rozwojowi kultury i dziedzictwa kulturowego	Modernizacja obiektów kultury w celu poprawy dostępu do dóbr i usług oferowanych w dziedzinie muzyki, w szczególności w zakresie polskiej piosenki (Przebudowa i modernizacja Sali Kameralnej Narodowego Centrum Polskiej Piosenki w Opolu oraz utworzenie wystawy stałej oraz edukacyjnego studia nagrań w Muzeum Polskiej Piosenki w Opolu)	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 15 057 932,17 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 7 632 098,35 zł
		Nowa jakość Teatru – przebudowa i modernizacja Teatru im. Jana Kochanowskiego w Opolu na cele kulturalne i edukacyjne	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 28.12.2017 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 31.12.2021 r.	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 26 397 112,32 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 14 249 960,30 zł
		Renowacja gotyckiej Bazyliki św. Jakuba w Nysie w celu podniesienia walorów turystycznych i kulturowych	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 28.04.2017 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 25.08.2021 r.	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 20 847 856,86 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 17 577 386,83 zł
		Renowacja zabytkowego obwarowania miasta Byczyna	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	REZYGNACJA Z REALIZACJI (wyczerpanie alokacji w działaniu 8.1 POIŚ)	
		Opole – miasto 5 stolic, 4 kultur i 4 języków – Renowacja i konserwacja gotyckiej Katedry pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w Opolu z relikiami	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	REZYGNACJA Z REALIZACJI (wyczerpanie alokacji w działaniu 8.1 POIŚ)	

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2021]	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
		murów romańskich, zabytkowym wyposażeniem świątyni i rewitalizacją otoczenia Katedry				
		Ochrona dziedzictwa kulturowego Pomnika Historii Góra Św. Anny	Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	REZYGNACJA Z REALIZACJI (rezygnacja z realizacji po podpisanej w dniu 29.12.2017 r. umowy z uwagi na niewyłonienie wykonawcy w przetargach)	
2.	Rozwój klastrów energii w województwie opolskim poprzez realizację projektów służących rozwojowi energetyki na poziomie lokalnym	-	Strona rządowa	programy operacyjne na lata 2014-2020	-	-
3.	Obwodnica Nysy w ciągu DK Nr 41 i 46	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
4.	Budowa obwodnicy m. Czarnowąsy	-	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 118 928 013,34 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 101 088 811,35 zł
5.	Budowa ciągu komunikacyjnego na osi północ-południe - droga wojewódzka Nr 454	Zadanie 1: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ- południe - droga wojewódzka nr 454 - Etap I, zadanie nr 1 - ROZBUDOWA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 454 WRAZ Z BUDOWĄ CIĄGU	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 8 462 198,59 zł

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2021]	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
		PIESZO-ROWEROWEGO W M.KUP W KM OD 17+575 DO KM 19+340.				WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 7 192 868,80 zł
		Zadanie 2: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ-południe – droga wojewódzka nr 454. Etap 2. ROZBUDOWA DROGI WOJEWÓDZKIEJ NR 454 W M. KRZYWA GÓRA WRAZ Z PRZEBUDOWĄ OBIEKTU MOSTOWEGO.	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 8 624 372,62 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 7 330 716,72 zł
		Zadanie 3: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ – południe – droga wojewódzka nr 454 - Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 na odcinku Biestrzykowice – Jastrzębie na odc. w km od 43+420 – do km 45+800”	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 10 729 425,35 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 9 120 011,54 zł
		Zadanie 4: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ-południe – droga wojewódzka nr 454 – Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 wraz z budową ciągu pieszo – rowerowego w m. Pokój w km 28+549,25 do km 29+647,38	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 6 362 153,24 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 5 407 830,25 zł
		Zadanie 5: Rozbudowa ciągu komunikacyjnego na osi północ – południe – droga wojewódzka nr 454 – Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 Ładza - Pokój	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 19 649 609,76 zł

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2021]	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
						WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 16 702 168,29 zł
6.	Prace na linii kolejowej E 30 odcinek Kędzierzyn Koźle – Opole Zachodnie	-	Strona rządowa	Connecting Europe Facility (dalej: CEF)	-	-
7.	Prace na linii kolejowej C-E 30 odcinek Opole Groszowice – Jelcz – Wrocław Brochów – odcinki na terenie woj. opolskiego	-	Strona rządowa	CEF	-	-
8.	Prace na linii kolejowej Nr 143 odcinek Kluczbork – Oleśnica – Wrocław Mikołajów – odcinki na terenie woj. opolskiego	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
9.	Prace na liniach kolejowych Nr 153, 199, 681, 682, 872 odcinek Toszek Północ – Rudzieniec Gliwicki – Stare Koźle – odcinki na terenie woj. opolskiego	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
10.	Prace na linii kolejowej E-59 na odcinku Kędzierzyn Koźle – Chałupki (granica państwa)	-	Strona rządowa	CEF	-	-

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2021]	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
11.	Polepszenie jakości usług przewozowych poprzez poprawę stanu technicznego linii kolejowych o znaczeniu regionalnym	Zadanie 1: Rewitalizacja linii kolejowej nr 287 Nysa - Opole	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 21.12.2017 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 01.05.2021 r.	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 156 140 325,60 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 105 568 707,96 zł
		Zadanie 2: Rewitalizacja linii kolejowej nr 301 i nr 293 na odc. Opole-Kluczbork	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 29.10.2019 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 01.05.2022 r.	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 5 622 537,87 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 3 885 493,65 zł
		Zadanie 3: Rewitalizacja linii kolejowej nr 288 Nysa - Brzeg	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 29.10.2019 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 31.12.2021 r.	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 5 471 027,70 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 3 780 791,50 zł
12.	Opolskie mobilne! – usprawnienie transportu zbiorowego regionu i Aglomeracji Opolskiej	Zadanie 1. Opolskie mobilne! - usprawnienie transportu zbiorowego regionu i Aglomeracji Opolskiej.	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 63 486 257,00 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 53 868 089,06 zł

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2021]	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
		Zadanie 2. II etap Opolskie Mobilne! - usprawnienie transportu zbiorowego regionu i Aglomeracji Opolskiej	Strona samorządowa	RPO WO 2014-2020	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 25 531 996,00 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 21 663 898,60 zł
13.	Modernizacja jazów odrzańskich na odcinku w zarządzie RZGW Wrocław - woj. opolskie, etap I; (Januszkowice, Wróblin, Zwanowice) Modernizacja jazów odrzańskich na odcinku w zarządzie RZGW Wrocław - woj. opolskie, etap II; (Krępna, Groszowice, Dobrzeń)	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
14.	Modernizacja 3 długich śluz pociągowych z ich awanportami i sterowniami na stopniach wodnych: Januszkowice, Krapkowice i Opole, oraz rewitalizacja śluz krótkich dla ciągłości żeglugi śródlądowej – przystosowanie Odry do III klasy drogi wodnej	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2021]	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
15.	Przedsięwzięcia dotyczące realizacji RANB w województwie opolskim	Przedsięwzięcia dotyczące realizacji RANB w województwie opolskim	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020, środki własne beneficjenta	-	-
16.	Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu zrównoważonej mobilności miejskiej/ekologicznego transportu	Poprawa funkcjonowania systemu transportu publicznego oraz zastosowanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego w obrębie stacji kolejowej Opole Wschód	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 17.08.2017 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 31.12.2021 r.	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 184 795 511,29 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 114 964 141,65 zł
		Czysta komunikacja publiczna – zwiększenie mobilności mieszkańców Aglomeracji Opolskiej oraz modernizacja infrastruktury towarzyszącej transportowi publicznemu – etap I	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	REALIZACJA ZAKOŃCZONA	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 120 871 975,50 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 82 384 771,24 zł
17.	Wsparcie działań z zakresu efektywności energetycznej zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy programami krajowymi i regionalnymi	-	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	REZYGNACJA Z REALIZACJI (przedsięwzięcie nie zostało uzgodnione w ramach Strategii ZIT)	

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	NAZWA PROJEKTU	STRONA	PRZEWDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2021]	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
18.	Wsparcie selektywne przedsięwzięć dotyczących sieci ciepłowniczych i chłodniczych	Modernizacja sieci ciepłowniczej w Elektrowni Opole dla pokrycia potrzeb w zakresie dostarczenia ciepła dla gminy Dobrzeń Wielki	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	REZYGNACJA Z REALIZACJI (brak możliwości osiągnięcia efektów ekologicznych)	
		Modernizacja infrastruktury ciepłowniczej w zakresie przesyłu w mieście Opole	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 09.11.2017 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 31.12.2022 r.	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 14 242 783,55 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 7 800 000,00 zł
		Modernizacja infrastruktury ciepłowniczej miasta Opola w zakresie przebudowy sieci ciepłej, budowy przyłączy ciepłych, likwidacji węzłów grupowych i budowy nowoczesnych węzłów indywidualnych	Strona rządowa / Strona samorządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020/ RPO / środki jednostek samorządu terytorialnego	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 09.11.2017 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 31.12.2022 r.	ŹRÓDŁO: POIŚ 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 12 979 238,07 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 6 900 000,00 zł
19.	Termomodernizacja państwowych placówek szkolnictwa artystycznego w województwie opolskim	-	Strona rządowa	środki budżetu państwa/ właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
20.	Sieci Energetyczne Polski Zachodniej	-	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie Aneksu nr 2 do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego.

Tabela 25. Wykaz przedsięwzięć warunkowych wskazanych do realizacji w ramach Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego, których realizacja jest uzależniona między innymi od dostępności środków finansowych.

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2020]	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
1.	Budowa obwodnicy miejscowości Niemodlin w ciągu drogi krajowej Nr 46	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
2.	Budowa obwodnicy m. Dobrzeń Wielki	Strona samorządowa	RPO	REZYGNACJA Z REALIZACJI (przedsięwzięcie planowane do realizacji w perspektywie finansowej 2021-2027)	
3.	Budowa obwodnicy miejscowości Myślina w ciągu drogi krajowej Nr 46	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
4.	Budowa obwodnicy miejscowości Kędzierzyn-Koźle w ciągu drogi krajowej Nr 40	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
5.	Rewitalizacja zbiornika retencyjnego Turawa wraz ze zbiornikiem wstępnym w Jedlicach na rzece Małej Panwi	Strona rządowa	RPO/ właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-
6.	Zintegrowane Centrum Technologii Materiałów Budowlanych i Gospodarki Odpadami Poligon szkoleniowo-wdrożeniowy instalacji półtechnicznych Opolskiego Centrum Transferu Innowacji ICiMB	Strona samorządowa	RPO	REZYGNACJA Z REALIZACJI (niepewność beneficjenta dot. przyszłego funkcjonowania instytutu badawczego)	
7.	Rozwój szkolnictwa wyższego uwzględniającego potrzeby regionalne	Strona rządowa	właściwy krajowy program operacyjny na lata 2014-2020	-	-

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie Aneksu nr 2 do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego

Tabela 26. Wykaz przedsięwzięć wskazanych do realizacji w ramach załącznika 5b do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego (działanie 1.2 RPO WO 2014-2020).

LP.	NAZWA PRZEDSIĘWZIĘCIA	STRONA	PRZEWIDYWANE ŹRÓDŁO FINANSOWANIA	STATUS PROJEKTU [wg stanu na 31.12.2020]	ŹRÓDŁO I WARTOŚĆ PROJEKTU
1.	Budowa i wyposażenie Regionalnego Centrum Badań Pilotażowych (RCBP) w Instytucie Ciężkiej Syntezy Organicznej "Blachownia"	Strona samorządowa	RPO	REZYGNACJA Z REALIZACJI (rezygnacja z realizacji po podpisaniu umowy w dniu 05.02.2019)	
2.	Międzynarodowe Centrum Badawczo – Rozwojowe Uniwersytetu Opolskiego na rzecz rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego - Rewitalizacja Królewskiej Akademii Nauk w Prószkowie	Strona samorządowa	RPO	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 31.01.2018 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 31.10.2022 r.	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 42 878 610,53 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 29 679 943,14 zł
3.	Centrum Projektowe Zaawansowanych Technologii Lekkich (Project Center for Advanced Lightweight Technologies, AlighT)	RPO	RPO	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 09.07.2020 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 30.06.2022 r.	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 8 966 295,46 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 6 661 891,10 zł
4.	Centrum Badań i Innowacji w Chorobach Cywilizacyjnych - Chorobach Sercowo-Naczyniowych i Chorobach Kręgosłupa Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Opolu	RPO	RPO	W TRAKCIE REALIZACJI DATA PODPISANIA UMOWY: 10.07.2020 r. DATA ZAKOŃCZENIA REALIZACJI WG HARMONOGRAMU: 31.05.2022 r.	ŹRÓDŁO: RPO WO 2014-2020 WARTOŚĆ PROJEKTU OGÓŁEM: 30 191 388,14 zł WARTOŚĆ DOFINANSOWANIA UE: 19 178 408,17 zł

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie Aneksu nr 2 do Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Opolskiego.

4.3. Stan przedsięwzięć priorytetowych

Zgodnie z zapisami KT, strona samorządowa jest odpowiedzialna za realizację **14 przedsięwzięć priorytetowych** ujętych w KT (w tym 3 przedsięwzięcia wspólne ze stroną rządową) w następujących obszarach wsparcia: **transport/kolej/mobilność miejska** (6 przedsięwzięć), **energetyka** (2 przedsięwzięcia), **B+R** (5 przedsięwzięć), **kultura i dziedzictwo narodowe** (1 przedsięwzięcie).

Przedmiotowe przedsięwzięcia priorytetowe zostały zaplanowane do realizacji w ramach **29 projektów**. Wg stanu na 31 grudnia 2021 roku stan realizacji przedsięwzięć ujętych w KT wygląda następująco:

- **10 projektów - realizacja zakończona,**
- **11 projektów - w trakcie realizacji,**
- **8 projektów - rezygnacja z realizacji** (przede wszystkim z powodu braku dostępności środków finansowych).

Wszystkie projekty realizowane/zakończone w ramach KT zostały objęte dofinansowaniem ze środków unijnych w ramach perspektywy 2014-2020.

Łączna wartość **10 zakończonych projektów** wynosi **397 703 933,57 zł**, w tym dofinansowanie UE – **312 391 264,20 zł**, z czego:

- 8 projektów zrealizowanych ze środków RPO WO 2014-2020 (wartość projektów ogółem: 261 774 025,90 zł, wartość dofinansowania UE: 222 374 394,61 zł);
- 2 projekty zrealizowane ze środków POIŚ 2014-2020 (wartość projektów ogółem: 135 929 907,67 zł, wartość dofinansowania UE: 90 016 869,59 zł).

Łączna wartość **11 projektów w trakcie realizacji** wynosi **508 532 687,39 zł**, w tym dofinansowanie UE – **330 246 724,30 zł**:

- 6 projektów realizowanych ze środków RPO WO 2014-2020 (wartość projektów ogółem: 249 270 185,30 zł, wartość dofinansowania UE: 168 755 235,52 zł);
- 5 projektów realizowanych ze środków POIŚ 2014-2020 (wartość projektów ogółem: 259 262 502,09 zł, wartość dofinansowania UE: 161 491 488,78 zł).

W odniesieniu do przedsięwzięć priorytetowych ujętych w KT, za które odpowiedzialna jest strona rządowa, informacja nt. stanu ich realizacji zostanie przekazana przez MFIPR, zgodnie z zakresem odpowiedzialności.

4.4. Sprawozdawczość z realizacji

Zgodnie z obowiązującym zakresem odpowiedzialności, realizację KT koordynuje ze strony samorządowej ZWO. W tym zakresie przygotowuje on corocznie **informację z realizacji KT w roku poprzednim** i przekazuje stronie rządowej (do 30 kwietnia każdego roku).

Na podstawie informacji z poszczególnych regionów MFiPR opracowuje **zbiorcze sprawozdanie z realizacji kontraktów terytorialnych**, które weryfikowane jest przez poszczególne regiony, a następnie przekazywane odpowiednio Radzie Ministrów oraz zarządom województw (celem przekazania sejmikom).

Informacja nt. realizacji KT za 2021 rok zostanie przekazana Sejmikowi Województwa Opolskiego do końca lipca 2022 roku, wtedy też zostanie zaprezentowana podczas sesji Sejmiku.

5. FINANSE WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Szczegółowa informacja o wykonaniu budżetu za 2021 rok zawarta jest w sprawozdaniu ZWO z wykonania budżetu za 2021 r.

Tabela 27. Wykonanie budżetu województwa opolskiego w 2021 roku (w zł)

Wyszczególnienie	Plan	Wykonanie	Poziom wykonania
DOCHODY	563 163 778,00	628 499 786,66	111,6%
Bieżące	519 929 261,00	585 550 313,43	112,6%
Majątkowe	43 234 517,00	42 949 473,23	99,3%
WYDATKI	567 937 878,00	541 305 245,15	95,3%
Bieżące	433 986 762,00	414 642 531,18	95,5%
Majątkowe	133 951 116,00	126 662 713,97	94,6%
WYNIK (NADWYŻKA)	-4 774 100,00	87 194 541,51	x
NADWYŻKA OPERACYJNA	85 942 499,00	170 907 782,25	198,9%
PRZYCHODY	23 802 330,00	139 316 773,74	585,3%
ROZCHODY	19 028 230,00	19 028 230,00	100,0%

Źródło: Opracowanie własne UMWO

5.1. Realizacja dochodów

Dochody planowane w wysokości **563 163 778 zł** zostały wykonane w kwocie **628 499 786,66 zł**, tj. w 111,6%.

Dochody bieżące zostały wykonane w kwocie **585 550 313,43 zł**, tj. **112,6%** planu, a dochody majątkowe w kwocie **42 949 473,23 zł**, tj. **99,3%** planu.

Dochody zrealizowane zostały z następujących źródeł:

- dotacje - wykonanie 75 577 535,52 zł, tj. 92,0% planu;
- subwencja ogólna - wykonanie 177 800 477 zł, tj. 100,0 % planu;
- środki z budżetu Unii Europejskiej – wykonanie 111 380 306,58 zł, tj. 101,6% planu;
- dochody własne - wykonanie 254 016 939,28 zł, tj. 138,1% planu;
- środki z funduszy celowych i funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej - wykonanie 9 724 528,28 zł, tj. 99,6% planu.

Dochody bieżące stanowiły **93,2%**, a dochody majątkowe **6,8%** dochodów ogółem.

5.2. Realizacja wydatków

Wydatki budżetu wyniosły **541 305 245,15 zł**, co stanowi **95,3%** planu.

Wydatki bieżące zostały wykonane w kwocie **414 642 531,18 zł**, tj. **95,5%** planu w tym:

- wynagrodzenia i składki od nich naliczane w kwocie 70 163 437,82 zł, tj. 98,4% planu;
- wydatki związane z realizacją zadań statutowych jednostek budżetowych w kwocie 59 435 945,65 zł, tj. 92,9% planu;
- świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 2 697 789,42 zł, tj. 78,8% planu;
- dotacje na zadania bieżące w kwocie 137 995 559,67 zł, tj. 96,3% planu;
- wydatki na obsługę długu w kwocie 1 318 864,03 zł, tj. 75,6% planu;

- wydatki współfinansowane ze środków europejskich w kwocie 143 030 934,59 zł, tj. 95,2% planu (w tym wynagrodzenia i składki od nich naliczane – 39 530 564 zł, tj. 96,6% planu, dotacje na zadania bieżące – 42 773 823 zł, tj. 95,4% planu, świadczenia na rzecz osób fizycznych – 2 718 374 zł, tj. 90,1% planu a pozostałe wydatki bieżące – 58 008 174 zł, tj. 94,4% planu).

Wydatki majątkowe zostały wykonane na poziomie **126 662 713,97 zł**, tj. **94,6%** planu.

Wydatki bieżące stanowiły **76,6%**, a wydatki majątkowe **23,4%** wydatków ogółem.

5.3. Przychody i rozchody

Wykonanie **przychodów** w 2021 r. wyniosło **139 316 773,74 zł**, z czego wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy stanowiły 80 110 373,26 zł, środki o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy stanowiły 28 188 712,89 zł, nadwyżka z lat ubiegłych – 30 794 827,53 zł a zwroty pożyczek udzielonych na prefinansowanie projektów unijnych – 222 860,06 zł.

Rozchody w tym okresie wyniosły **19 028 230 zł**, a stanowiły je wykup obligacji – 18 850 000 zł i udzielone pożyczki – 178 230 zł.

5.4. Wynik budżetu i stan zadłużenia.

Nadwyżka budżetowa w 2021 roku wyniosła **87 194 541,51 zł**.

Nadwyżka operacyjna (dochody bieżące – wydatki bieżące) wyniosła **170 907 782,25 zł**.

Uwzględniając saldo przychodów i rozchodów budżet województwa zamknął się w 2021 roku dodatnim saldem przepływów pieniężnych w kwocie **207 483 085,25 zł**.

W 2021 roku na obsługę zadłużenia z budżetu województwa wydatkowano kwotę **20 168 864,03 zł**, w tym:

- wykup obligacji – 18 850 000 zł;
- odsetki i prowizje od obligacji – 1 318 864,03 zł.

Zadłużenie województwa na koniec 2021 roku wynosiło **61 150 000 zł** i związane było z wyemitowanymi obligacjami w 2007, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013 i 2016 roku. W stosunku do 2020 roku obniżyło się o 23,6%. Pod tym względem rok 2021 jest kolejnym rokiem znaczącego obniżenia się poziomu zadłużenia się województwa, które w szczytowym momencie 2011 roku wyniosło 254 474 000 zł. Od tego czasu zmniejszyło się o 193 324 000 zł, tj. o 76,0%. Dzięki temu z budżetu województwa w 2021 roku wydatkowano kwotę niższą o 13,2 mln zł na obsługę długu niż w 2012 roku. Powyższe środki umożliwiły realizację innych celów wydatkowych.

Budżet województwa nie posiadał zobowiązań wymagalnych.

PODSUMOWANIE

Sytuacja finansowa województwa opolskiego w 2021 roku w stosunku do 2020 roku poprawiła się. W 2021 r. zostały zrealizowane znacznie wyższe niż w 2020 r. dochody własne (zwłaszcza udziały w podatku CIT), co umożliwiło pełniejszą realizację zadań własnych województwa. Budżet zamknął się nadwyżką w wysokości 87,2 mln zł tj. o 2,6 mln zł większą niż w roku ubiegłym. Wyższe o 66,1 mln zł były również przychody województwa przy porównywalnym poziomie rozchodów. Pozwoliło to na wypracowanie wolnych środków do wykorzystania w roku 2022 i latach następnych w wysokości 80,1 mln zł. Daje to możliwość realizacji w 2022 r. wielu ważnych dla województwa zadań.

W 2021 roku poprawiły się również podstawowe wskaźniki finansowe. O 40,0% do kwoty 170,9 mln zł wzrosła nadwyżka operacyjna. O 10,6% do 168,8% wzrósł wskaźnik samofinansowania. Wzrosły wskaźniki pokrycia wydatków bieżących dochodami bieżącymi i pokrycia wydatków ogółem dochodami ogółem. Osiągnęły one poziom wyraźnie przekraczający 100%. Oznacza to, że województwo posiada pełną zdolność do finansowania wydatków majątkowych oraz do obsługi zadłużenia.

6. OBSZARY INTERWENCJI WŁADZ REGIONALNYCH

Przedstawione w tej części raportu obszary interwencji władz regionalnych wynikają z przepisów ustawy o samorządzie województwa określonych w art. 11. ust. 2. Zadania w poszczególnych obszarach realizują departamenty UMWO lub nadzorowane przez nie wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne. Źródłem ich finansowania są przede wszystkim środki pochodzące z funduszy unijnych i budżetu województwa. **W dokumencie przedstawiono wybrane, najważniejsze przedsięwzięcia zrealizowane w 2021 roku i wcześniej, jeżeli mają one charakter wieloletni. Bardziej szczegółowe informacje na ich temat znajdują się w poszczególnych komórkach organizacyjnych UMWO, ponieważ są przygotowywane na potrzeby sprawozdań wynikających z odrębnych przepisów prawa.**

6.1. OPOLSKIE DLA RODZINY

Chociaż to państwo jest głównym kreatorem polityki prorodzinnej w kraju, rola samorządów w tej dziedzinie jest równie istotna. Województwo opolskie jako pierwsze w kraju zdiagnozowało, wyartykułowało i udokumentowało swoją sytuację demograficzną.

Opolskie dla Rodziny to idea towarzysząca działaniom władz regionalnych od wielu lat. Zrodziła się z potrzeby zatrzymania niekorzystnych zmian demograficznych zachodzących w regionie, który skupiał problemy związane z migracjami, ubytkiem ludności, starzeniem się społeczeństwa i ujemnym przyrostem naturalnym. Opolskie było pierwszym województwem w kraju, które zaproponowało systemowe podejście do problemu wyludniania się regionu. Wykorzystując dostępne możliwości i narzędzia, w tym wsparcie unijne, w latach 2014-2020 ZWO wdrażał *Program Specjalnej Strefy Demograficznej w województwie opolskim do 2020 roku. Opolskie dla Rodziny*, zwany później Programem Opolskie dla Rodziny (Program OdR).

Jako pionierskie przedsięwzięcie Program OdR identyfikował szeroki katalog działań, mających na celu budowanie przyjaznego klimatu dla zakładania rodziny, organizacji skutecznej i nowoczesnej edukacji, prowadzenia działalności gospodarczej i wsparcia senioralnego. Kolejne lata jego funkcjonowania pokazały, że zmieniająca się rzeczywistość, nowe możliwości finansowe i realizacyjne, a także inicjatywa służb samorządowych, uruchomiły kolejne nowe projekty i przedsięwzięcia zmierzające do poprawy jakości życia, zamieszkania, pracy i wypoczynku. Uznano wtedy, że wszelkie tego typu działania służące mieszkańcom, mimo iż formalnie nie zostały ujęte w Programie, są warte podjęcia i kontynuacji w latach kolejnych.

Głównym źródłem finansowania Programu OdR był RPO WO 2014-2020 wspierany budżetem województwa opolskiego, środkami samorządowych wojewódzkich jednostek organizacyjnych, krajowych programów operacyjnych oraz dotacjami ministerialnymi.

Na działania realizujące Program w ramach RPO WO 2014-2020 przeznaczono ponad **394 mln euro**. Do tej pory wydano już **2,3 mld zł (wkład UE prawie 1,7 mld zł)** na **1 112 projektów** służących opolskim rodzinom w podziale na obszary przedstawione na grafice. Dane w poszczególnych obszarach podano na podstawie założeń projektów.

DLA LEPSZEJ PRACY

„Opolskie dla Rodziny” to **1 261 mln zł (wkład UE 870,3 mln zł)** na nowe miejsca pracy i rozwój przedsiębiorczości, z czego **272,3 mln zł (wkład UE 231,5 mln zł)** przeznaczonych zostało na aktywizację osób bezrobotnych i **84,6 mln zł (wkład UE 71,9 mln zł)** na zakładanie działalności gospodarczej.

DLA UCZĄCYCH SIĘ

314,5 mln zł (wkład UE 266,2 mln zł) w „Opolskim dla Rodziny” zagwarantowano na rozwój edukacji, w tym na szkolnictwo zawodowe. **65,2 tys.** uczniów zostało objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych i/lub umiejętności uniwersalnych, a blisko **9,3 tys. osób** uczestniczy w stażach.

DLA SENIORÓW

„Opolskie dla Rodziny” to także **523 mln zł (wkład UE 398,9 mln zł)** na usługi zdrowotne i społeczne. **7,5 tys. osób** objętych bezpłatnym programem profilaktyki nowotworu jelita grubego; **53 tys. osób** objętych bezpłatną pomocą zdrowotną mającą na celu zmniejszenie nadwagi i otyłości oraz ryzyka zagrożenia cukrzycą (w tym **19,2 tys. osób** dorosłych); wsparcie w zakresie opieki zdrowotnej dla **10,5 tys. osób starszych** w tym teleopieka medyczna dla **6,7 tys. osób**; **996 opiekunów** osób starszych i niesamodzielnych przygotowanych do pracy i wspartego personelu świadczącego usługi społeczne; **687 miejsc opieki** dla osób starszych i zależnych, czyli:

- **316 miejsc** w całodobowych domach opieki;
- **214 miejsc** w dziennych domach opieki;
- **157 miejsc** w mieszkaniach wspieranych – to m.in. domy seniora w Zawadzkiem oraz w Dąbrowie, Rzędowie, Starych Budkowicach, Staniszczech Wielkich, Jemielnicy, Starym Lesie, Głogówku, Pawłowicach, Praszce, Borkowicach, Opolu i Mosznej.

DLA RODZICÓW I DZIECI

W ramach „Opolskiego dla Rodziny” **152,5 mln zł (wkład UE 122,4 mln zł)** przeznaczono na opiekę żłobkowo-przedszkolną. **31,1 tys. kobiet** objętych bezpłatną opieką w czasie ciąży, porodu i połogu (m.in. badania prenatalne, porady specjalistyczne); **20 tys. dzieci** objętych wsparciem w ramach programu dot. opieki nad matką i dzieckiem; utworzono ponad **tysiąc miejsc opieki** dla dzieci w niepublicznych żłobkach i klubach dziecięcych. **Najwięcej miejsc powstało w Opolu, nie brakuje jednak projektów realizowanych w mniejszych miejscowościach, takich jak np.: Stare Siołkowice, Lewin Brzeski czy Kadłub Wolny (gm. Zębowice).** **26,8 tys.** dzieci w wieku przedszkolnym objętych wsparciem w zakresie dodatkowych zajęć.

**870,3
mln zł**

nowe miejsca
pracy i promocja
przedsiębiorczości:
**558 podpisanych
umów**

**266,2
mln zł**

rozwój edukacji:
**164 podpisane
umowy**

**398,9
mln zł**

usługi zdrowotne
i społeczne:
**230 podpisanych
umów**

**122,4
mln zł**

opieka
żłobkowo-
przedszkolna:
**131 podpisanych
umów**

**47,02
mln zł**

inicjatywy
wspierające:
**29 podpisanych
umów**

Na potrzeby Programu OdR oraz jednej z jego inicjatyw tj. Opolskiej Karty Rodziny i Seniora (OKRiS) utworzona została i prowadzona jest od lat strona internetowa www.dlarodziny.opolskie.pl oraz fanpage na Facebook'u. Działania te służą upowszechnianiu informacji z zakresu polityki prorodzinnej i prosenioralnej realizowanej w regionie oraz o inicjatywie OKRiS, o wydarzeniach związanych z tą tematyką (organizowanych również przez podmioty zewnętrzne, instytucje, partnerów OKRiS), a także innych ważnych przedsięwzięciach samorządu województwa opolskiego skierowanych do jego mieszkańców. Ze strony można też pobrać wnioski o wydanie Karty oraz deklarację uczestnictwa firmy w inicjatywie OKRiS. Od momentu wybuchu pandemii COVID-19 oba media wykorzystywane były także do komunikowania istotnych spraw związanych z wydawaniem OKRiS w warunkach obostrzeń epidemicznych. Tą drogą przekazywano także informacje o działaniach i projektach samorządu województwa wspierających mieszkańców w zabezpieczeniu się przed zarażeniem i opieką nad osobami starszymi i niesamodzielnymi.

Analiza wskaźników założonych w Programie OdR wykazała, że większość z nich została osiągnięta. Monitoring sytuacji demograficznej w regionie i kraju wskazuje między innymi na następujące zmiany w naszym województwie:

- poprawę wartości współczynnika urodzeń w województwie w stosunku do średniej krajowej;
- poprawę współczynnika umieralności niemowląt – spadek wartości z 4,7‰ w 2014 roku do 4,0‰ w 2020 roku,
- pogorszenie współczynnika przyrostu naturalnego w regionie w relacji do innych województw w kraju. W 2020 roku dwa województwa odnotowały niższą wartość współczynnika przyrostu naturalnego (łódzkie, świętokrzyskie), gdzie jeszcze w 2019 roku cztery województwa zajmowały niższe lokaty w rankingu. Jednocześnie w powyższym okresie współczynnik przyrostu naturalnego znacząco obniżył się, i zmiana ta była bardziej niekorzystna niż średnio w kraju;
- zmniejszenie skali migracji zagranicznych - w 2020 roku saldo migracji zagranicznych ludności na pobyt stały nadal pozostawało w województwie ujemne, niemniej w stosunku do 2014 roku odnotowano znaczącą poprawę, tj. ujemne saldo zmniejszyło się ponad czterokrotnie;
- pozytywną zmianę współczynnika salda migracji stałej (zagranicznej i wewnętrznej) – w 2020 roku w przeliczeniu na 1000 ludności saldo migracji stałej ogółem wynosiło minus 1,14 wobec minus 2,25 w 2014 roku. Jednocześnie w rankingu województw region przesunął się z 14 na 13 miejsce. Niżej uplasowały się województwa: warmińsko-mazurskie, świętokrzyskie, lubelskie;
- niekorzystną zmianę w wewnętrznym ruchu migracyjnym – saldo międzywojewódzkich migracji na pobyt stały w 2020 roku wynosiło w województwie minus 747 osób, wobec minus 691 osób w 2014 roku;
- zmniejszenie liczby ludności regionu, przy czym podkreślić należy, że spadek w okresie realizacji Programu OdR był niższy niż w podobnym okresie przed jego rozpoczęciem.

Podejmowane w ramach Programu OdR projekty i przedsięwzięcia, a także działania o charakterze informacyjno-promocyjnym sprawiły, że świadomość społeczeństwa w zakresie problemów demograficznych znacząco się zwiększyła. Nie tylko samorząd województwa, ale także samorządy lokalne dostrzegły potrzebę poszukiwania, kreowania i podejmowania nowych, różnorodnych działań wspierających mieszkańców w godzeniu ról zawodowych i rodzicielskich, opiece nad osobami starszymi i niesamodzielnymi, rozwijaniu ich aspiracji edukacyjnych i karier zawodowych. Program OdR zwrócił uwagę na fakt, że tylko działając wspólnie na poziomie samorządowym, ale także w partnerstwie z przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi, można osiągnąć więcej. Jego najważniejszym efektem było zrozumienie przez władze samorządowe wszystkich szczebli i społeczność regionalną potrzeby podjęcia współdziałania w prowadzeniu aktywnej polityki prorodzinnej i prosenioralnej, jak również tego, że zmiany demograficzne trudno zatrzymać,

a poprawy w tym zakresie można spodziewać się dopiero w perspektywie wieloletniej i to przy systemowym wsparciu ze strony państwa.

Prace nad przygotowaniem nowego regionalnego dokumentu strategicznego do roku 2030 były jednocześnie czasem dyskusji o tym, co dalej z Programem OdR, którego horyzont czasowy określony został na rok 2020. Monitoring Programu wyraźnie pokazał, że z roku na rok przybywa inicjatyw i nowych pomysłów na działania, które mają ograniczyć niekorzystne skutki przemian demograficznych. Jasne stało się także, że procesy depopulacyjne dotyczą nie tylko regionów, ale i znakomitej większości krajów europejskich. Wdrażanie Programu OdR pokazuje, że polityki: prorodzinna i prosenioralna, należy traktować jako długofalowe i horyzontalne oddziaływanie w każdej sferze życia człowieka - jako mieszkańca, ucznia, rodzica, pracownika i seniora. Dlatego wizja regionu w 2030 roku koncentruje się na cenionej jakości życia, która osiągnięta ma być przez różnorodne działania wskazane w Strategii Opolskie 2030, ukierunkowane na poprawę sytuacji demograficznej. Rozpoznawalna idea Opolskiego dla Rodziny będzie kontynuowana w formule otwartej, poprzez sumę różnorodnych działań planowanych w oparciu o zapisy strategii i realizowanych przez służby samorządu województwa. Pozwoli to na elastyczne i adekwatne reagowanie na zachodzące zmiany, generowanie nowych przedsięwzięć przy uwzględnieniu dostępnego finansowania, a także na budowanie trwałych koalicji samorządu, rządu, podmiotów prywatnych i III sektora służących dobru mieszkańców regionu.

6.1.1. Opolska Karta Rodziny i Seniora

Opolska Karta Rodziny i Seniora (OKRiS) to jedno z najbardziej rozpoznawalnych narzędzi Programu Opolskie dla Rodziny. Działa od maja 2014 r. bezpośrednio wspierając rodziny:

- z dwojgiem lub większą liczbą dzieci;
- rodzinne i instytucjonalne domy dziecka;
- rodziny zastępcze;
- rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym;
- osoby sprawujące opiekę nad osobą zależną;
- oraz osoby powyżej 60 roku życia.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku rozpatrzono w sumie, poczynszy od 2014 roku, ponad **45 tys. wniosków**, w efekcie wydając uprawnionym mieszkańcom województwa ponad **93 tys. kart**. Izolacja oraz wprowadzone w 2020 roku obostrzenia skutkowały nieco mniejszym zainteresowaniem mieszkańców inicjatywą OKRiS. Pomimo tych trudności w 2021 roku rozpatrzono **3010 wniosków** i wydano **4446 kart**. W 2021 roku do OKRiS przyłączyło się kolejnych **10 partnerów**, co w sumie daje liczbę **225 partnerów**, głównie prywatnych firm, oferujących posiadaczom karty atrakcyjne zniżki na usługi i produkty. Mimo pewnych zmian, liczba partnerów stale się zwiększa, co sprawia, że oferta usług i produktów możliwych do zakupu ze zniżkami jest coraz większa. W latach 2014- 2021 współpracę z UMWO w tym przedsięwzięciu podjęło **68 z 71 samorządów województwa opolskiego**.

Obowiązujące w 2021 roku obostrzenia związane z pandemią COVID-19 wpłynęły na organizację pracy UMWO, ale nie zakłócały funkcjonowania obsługi OKRiS. Aby zapewnić ciągłość działania na stronie dlarodziny.opolskie.pl oraz w mediach społecznościowych zamieszczane były informacje o tym, jak odbywa się obsługa OKRiS oraz o możliwości załatwienia sprawy osobiście.

W 2021 roku prowadzone były prace nad nowelizacją Regulaminu OKRiS. Potrzeba zmian wynikała z codziennych obserwacji osób zajmujących się obsługą OKRiS w UMWO, spostrzeżeń wnioskodawców oraz pracowników jst. Zmiany w Regulaminie miały na celu optymalne dostosowanie jego zapisów do aktualnych

uwarunkowań społeczno-gospodarczych poprzez doprecyzowanie, uszczegółowienie oraz odpowiednie uszeregowanie jego postanowień. Służą także usprawnieniu funkcjonowania i obsługi OKRiS w UMWO i w samorządach współpracujących z UMWO w tym zakresie, jak np. jasno wyartykułowany zapis o możliwości składania wniosków drogą elektroniczną poprzez platformę e-PUAP. Prace nad Regulaminem zakończyły się w I kwartale 2022 roku.

Przeprowadzono także weryfikację adresów internetowych Partnerów. Dzięki temu poprawiła się funkcjonalność wyszukiwarki zniżek na stronie internetowej oraz dostęp mieszkańców do informacji o zakresie działalności Partnerów.

W 2021 roku udało się częściowo powrócić do aktywności sprzed pandemii realizowanych w okresie wiosenno-letnim i polegających na uczestnictwie ze stoiskiem OKRiS w plenerowych imprezach rodzinnych organizowanych w regionie. W warunkach obostrzeń pandemicznych zespół OKRiS uczestniczył w 11 imprezach adresowanych do m.in. do rodzin, seniorów i osób niepełnosprawnych. Wydarzenia były organizowane na terenie całego województwa, co pozwoliło na dotarcie z informacją o OKRiS do osób zamieszkujących także peryferyjnie położone miejscowości regionu. Tego typu wyjazdy znacząco ułatwiają złożenie wniosku o wydanie Karty oraz przekaz informacji o partnerach i zniżkach, a zespołowi OKRiS promowanie inicjatywy i zachęcanie potencjalnych partnerów do współpracy.

6.1.2. Opolska Mama ma Moc

Mimo pandemii COVID-19 i obostrzeń epidemicznych obowiązujących w 2021 r. Opolska Mama Ma Moc zrealizowała przedsięwzięcia na rzecz opolskich kobiet mających na celu m. in. budzenie samoświadomości, wspieranie rozwoju rodziny, integrację kobiet z różnych środowisk. Dzięki podejmowanym inicjatywom kobiety z naszego województwa inspirują się nawzajem, tworzą się nieformalne sieci kontaktów, współpracy w różnych obszarach np. kultury, edukacji, wsparcia społecznego, a także pomysłów na wykorzystanie środków unijnych zarówno na poziomie lokalnym, jak i regionalnym. Przedsięwzięcia realizowane w ramach Opolska Mama Ma Moc w 2021 miały różną formę, tj.:

- wydano publikację „Kobiety XXI wieku”, gdzie przedstawiono sylwetki dwunastu kobiet z województwa opolskiego, które działając zawodowo lub społecznie mogą być inspiracją dla innych kobiet z naszego regionu;
- zorganizowano spotkanie w Klinicznym Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii nt. rozwoju opieki nad najmłodszymi mieszkańcami naszego województwa oraz o wpływie FE z udziałem marszałka województwa opolskiego Andrzeja Buły oraz Opolskich Ambasaderek UE, lekarek, położnych i pielęgniarek (17 sierpnia)
- OMMM wzięła aktywny udział (stoiska wystawiennicze, wsparcie organizacyjne) w:
  - Pikniku na rzecz rodzin i rodzin zastępczych w ramach projektu ROPS *Blżej rodziny i dziecka – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej* (15 czerwca);
  - Piaskownicy – cykl spotkań plenerowych organizowanych w województwie opolskim, w ramach projektu *Blżej rodziny i dziecka - wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo - wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej* (lipiec-wrzesień);
  - Meetingu integracyjnym *Sprawnie z niepełnosprawnością* – pierwsze spotkanie i rozgrywki sportowe osób z niepełnosprawnościami pełnosprawnych w Pałacu w Izbicku (24 lipca);
  - Święcie Pielęgniarek i Położnych w tym wręczeniu Honorowych Odznak *Za Zasługi Dla Województwa Opolskiego* na Zamku Moszna (1 września);
  - Dniu Seniora w Teatrze im. Jana Kochanowskiego w Opolu zorganizowanym pod hasłem *Młodość przychodzi z wiekiem* (25 października);

Dobre doświadczenia współpracy pomiędzy kobietami w województwie opolskim zdobyte w ramach OMMM zaowocowały wprowadzeniem regionalnego rozwiązania odnośnie działań komunikacyjnych dedykowanych funduszom europejskim w naszym regionie. 17 czerwca 2021 roku powołanych zostało 60 Opolskich Ambasaderek UE. Zakłada się, że przedsięwzięcie to, ze względu na swój innowacyjny charakter, będzie się dalej rozwijać. Być może podlegać będzie zmianom w kierunku utworzenia sieci współpracy dotyczącej informowania i promowania funduszy europejskich, wykraczającej poza ramy instytucji publicznych odpowiedzialnych za zarządzanie i wdrażanie tych środków w województwie opolskim.

6.2. POLITYKA REGIONALNA I PRZESTRZENNA

Polityki regionalna i przestrzenna to najważniejsze polityki realizowane przez samorząd województwa. Służą one dynamizacji procesów rozwojowych i zwiększaniu konkurencyjności regionu. Bazują na ustaleniach i informacjach pochodzących z badań oraz analiz strategicznych i przestrzennych, a także długofalowych obserwacji procesów zachodzących w sferach społecznej, gospodarczej oraz w przestrzeni regionalnej.

6.2.1. Planowanie strategiczne

W 2021 roku, pomimo obostrzeń epidemicznych, kontynuowano prace nad przygotowaniem nowej Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030 (Strategia Opolskie 2030). Pandemia wpłynęła na tryb i harmonogram prac, które prowadzone były głównie zdalnie przy wsparciu merytorycznym eksperta zewnętrznego. Nadzór nad ich przebiegiem sprawował ZWO, a za koordynację odpowiadał DRP. Zwieńczeniem prac nad Strategią Opolskie 2030 była uroczysta sesja Sejmiku Województwa Opolskiego (4 października 2021 roku w Filharmonii Opolskiej). Radni jednogłośnie przyjęli Strategię.

DRP kompleksowo koordynował cały proces strategiczny, tj. m.in. przygotowanie raportu ex-ante projektu Strategii Opolskie 2030 i prognozy jego oddziaływania na środowisko, przygotowanie i realizację procesu konsultacji społecznych i przygotowania sprawozdania z ich przebiegu, promocję dokumentu w mediach, organizację spotkań i warsztatów, udział w spotkaniach zewnętrznych, prace merytoryczne nad przygotowaniem kolejnych projektów Strategii Opolskie 2030, współpracował także z ekspertem zewnętrznym, odpowiedzialnym m.in. za pracę merytoryczną związaną z przygotowaniem i prowadzeniem procesu strategicznego.

Najważniejsze działania zrealizowane w 2021 roku wymieniono poniżej:

- w I i II kwartale prowadzona była współpraca z wykonawcami dwóch istotnych dla procesu strategicznego dokumentów tj. raportu z ewaluacji ex-ante projektu Strategii Opolskie 2030 oraz prognozy jego oddziaływania na środowisko;
- 8 marca ZWO przyjął uchwałami projekt Strategii Opolskie 2030 do konsultacji społecznych oraz regulamin konsultacji społecznych, zaakceptował także prognozę oddziaływania na środowisko projektu Strategii Opolskie 2030, która konsultowana była wraz z dokumentem;
- w dniach 15-17 lutego odbyły się spotkania konsultacyjne dla członków Grup Doradczych, które poprzedziły oficjalne konsultacje projektu Strategii Opolskie 2030;
- w dniach 10 marca - 30 kwietnia realizowane były konsultacje społeczne projektu Strategii Opolskie 2030, w ramach których zorganizowano m.in. konferencję inauguracyjną, 6 spotkań branżowych w różnych obszarach tematycznych i 5 spotkań subregionalnych – wszystkie spotkania odbyły się zdalnie. Informacja o konsultacjach i projekcie Strategii Opolskie 2030 ukazała się w mediach regionalnych i lokalnych (publikacje artykułów w NTO i 15 czasopismach lokalnych), na stronie internetowej UMWO, stronie województwa opolskiego na portalu FB oraz na jego kanale YouTube. Spoty radiowe

wyemitowano w kilkunastu stacjach radiowych na początku i w fazie końcowej konsultacji. Strategię w Internecie szeroko promowały także dwie produkcje animowane;

- w maju i czerwcu przygotowano sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji społecznych projektu Strategii Opolskie 2030, w ramach którego pozyskano 301 uwag od 37 podmiotów;
- 27 lipca ZWO przyjął uchwałą projekt Strategii Opolskie 2030 uwzględniający pozytywnie rozpatrzone uwagi do dokumentu, projekt został następnie przekazany do ministra właściwego ds. rozwoju oraz Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, a także pod obrady Rady Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego – wszystkie organy pozytywnie zaopiniowały przekazany projekt;
- 13 września ZWO przyjął uchwałą projekt Strategii Opolskie 2030 do przekazania pod dyskusję Radnych Województwa Opolskiego, a następnie do uchwalenia przez Sejmik Województwa Opolskiego;
- 4 października zorganizowana została uroczysta sesja Sejmiku Województwa Opolskiego;
- w listopadzie zlecono tłumaczenie Strategii Opolskie 2030 na język angielski.

1. Współpraca instytucjonalna w zakresie polityki rozwoju

1.1. Centrum Wsparcia Doradczego

DRP przy współpracy z DPO koordynował realizację pilotażu projektu MFiPR pn. Centrum Wsparcia Doradczego (CWD). Celem przedsięwzięcia było wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych (gminnych i powiatowych), w tym przede wszystkim poprawa ich kompetencji do zarządzania strategicznego rozwojem lokalnym oraz inicjowania i realizacji kompleksowych przedsięwzięć rozwojowych, w partnerstwie społeczno-gospodarczym i z innymi samorządami. W 2021 roku zrealizowano poniższe działania:

- realizowane były kontakty robocze z MFiPR, partnerstwami oraz DPO w zakresie ewentualnego wsparcia OSI w regionalnym programie operacyjnych dla projektów partnerstw CDW;
- opiniowano projekty dokumentów przygotowane przez opolskie partnerstwa tj. Partnerstwa Samorządów Ziemi Oleskiej oraz Partnerstwa na 307 (partnerstwo międzywojewódzkie wielkopolsko-opolskie): raporty diagnostyczne i projekty strategii;

1.2. Opiniowanie dokumentów i działania koordynacyjne w UMWO

DRP opiniował dokumenty strategiczne i programowe szczebla krajowego, a także projekty ustaw z obszaru rozwoju, koordynował w UMWO przygotowanie opinii w imieniu województwa opolskiego w powyższym zakresie, opracowywał również informacje o działaniach prorozwojowych w regionie wpływających na realizację strategii krajowych.

6.2.2. Badania, ewaluacje i analizy rozwoju społeczno-gospodarczego

Badania, ewaluacje i analizy realizowane w województwie opolskim wspierają proces budowania wiedzy o regionie oraz dostarczają informacji o skuteczności, efektywności oraz użyteczności wdrażanych interwencji. W toku zrealizowanych opracowań, wypracowane zostały wnioski i rekomendacje pozwalające na:

- poprawę jakości działań oraz skuteczności, efektywności i użyteczności polityk publicznych;
- ocenę bieżącą działań, w tym sformułowanie zaleceń operacyjnych pomocnych we wdrażaniu RPO WO 2014-2020;
- podsumowanie efektów realizowanych działań oraz ustalenie mechanizmów, które doprowadziły do zaobserwowanych zmian, w tym prognoza skutków pandemii COVID-19 (w niektórych obszarach wsparcia) oraz zaprojektowanie działań niezbędnych do podjęcia w przyszłości celem ich niwelowania;

- ustalenie związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy działaniami i efektami programu (w ramach określonej logiki RPO WO 2014-2020), w tym zidentyfikowanie przyczyn ewentualnych odchyleń/barier w realizacji interwencji i zaproponowanie działań korygujących;
- jeszcze efektywniejsze zaprojektowanie interwencji zaplanowanych do wdrażania na poziomie regionalnym w perspektywie 2021-2027 (m.in. poprzez weryfikowanie założeń *Funduszy Europejskich dla Opolskiego 2021-2027*, obszarów wsparcia i kierunków działań oraz grup adresatów będących celem interwencji, itp.);
- analizę skuteczności działań wdrażanych w ramach *SRWO 2020 roku* oraz doprecyzowanie celów rozwoju regionalnego województwa opolskiego do 2030 roku (w zakresie m.in. Strategii Opolskie 2030, czy też Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Opolskiego 2030).

Badania dostarczały rzetelnych i przydatnych informacji - dając tym samym wskazówki na przyszłość, w zakresie zwiększenia jakości życia mieszkańców Opolszczyzny.

W 2021 roku zrealizowano poniższe ewaluacje, badania i analizy dotyczące sytuacji społeczno-gospodarczej regionu oraz wsparcia realizowanego w ramach SRWO 2020, jak i RPO WO 2014-2020 lub planowanego do wdrożenia w ramach Strategii Opolskie 2030, jak i Funduszy Europejskich dla Opolskiego na lata 2021-2027:

- *Ewaluacja ex-ante projektu Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego. Opolskie 2030*
Głównym celem ewaluacji ex-ante była kompleksowa ocena projektu Strategii Opolskie 2030, w szczególności pod kątem przyjętych potrzeb i wyzwań rozwojowych, celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań, a także terytorialnego wymiaru interwencji i zestawu wskaźników mierzących realizację Strategii.
Termin realizacji ewaluacji: styczeń – maj 2021 r.
Wykonawca: Instytut Śląski w Opolu
 Projekt SRWO 2030 oceniony został przez Wykonawcę pozytywnie, pod kątem kompletności, trafności, spójności wewnętrznej i zewnętrznej, uwzględnienia polityk horyzontalnych, systemu realizacji, monitoringu i ewaluacji oraz ram finansowych. Wszystkie rekomendacje z uwagi na ich charakter operacyjny, zostały uwzględnione w projekcie strategii lub diagnozy regionalnej, przyczyniając się tym samym do podniesienia jakości wskazanych dokumentów.
- *Zastosowanie instrumentów finansowych w województwie opolskim w ramach funduszy unijnych do 2027 roku*
Celem analizy była weryfikacja projektu programu Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027 pod kątem możliwości i racjonalności zastosowania instrumentów finansowych w poszczególnych obszarach wsparcia. Wyniki analizy zostały wykorzystane w trakcie prac nad ww. dokumentem, a w przyszłości będą podstawą przy opracowaniu strategii inwestycyjnej dla instrumentów finansowych w FEO 2021-2027.
Termin realizacji ewaluacji: maj – sierpień 2021 r.
 W ramach analizy poddano badaniu dwa główne obszary pod kątem potrzeb inwestycyjnych i finansowych oraz występowania luki finansowej (*przedsiębiorczość i pozostałe*). Przyjęty okres analizy obejmował lata 2021-2029.
Wykonawca: Innoreg Sp. z o.o. i Centrum Komercjalizacji Badań Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie Sp. z o.o.
- *Efekty wsparcia konkurencyjności, innowacyjności i internacjonalizacji MŚP i rozwój potencjału jednostek naukowo-badawczych w województwie opolskim w perspektywie 2014-2020*
Cel ewaluacji: dokonanie pogłębionej analizy i oceny wsparcia świadczonego dla MŚP z województwa opolskiego w ramach RPO WO 2014-2020 (Działania 1.1, 2.1, 2.3, 2.4) oraz opracowanie diagnozy

w obszarze innowacyjności przedsiębiorstw województwa opolskiego. Oceniono potencjał badawczo-rozwojowy w regionie, potencjał opolskich IOB, współpracę gospodarczą przedsiębiorstw z Opolszczyzny w wymiarze krajowym i międzynarodowym, jak również sytuację przedsiębiorstw związaną ze światową pandemią COVID-19. Ewaluację zrealizowano w partnerstwie przez UMWO i OCRG (na bazie Porozumienia nr 1 z 5 maja 2020 roku o współpracy).

Termin realizacji ewaluacji: styczeń - listopad 2021 r.

Wykonawca: Bluehill Sp. z o.o. z Warszawy.

6.2.3. Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne

1. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa

Na samorządzie województwa spoczywa ustawowy obowiązek kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej. Dokumentem określającym kierunki rozwoju przestrzennego regionu jest Plan zagospodarowania przestrzennego województwa opolskiego (PZPWO). Obowiązujący PZPWO został przyjęty Uchwałą Nr VI/54/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 kwietnia 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Opolskiego z dnia 14 maja 2019 r., poz. 1798). W roku 2021, w oparciu o PZPWO, kontynuowano prace nad wymiarem terytorialnym projektowanych działań rozwojowych w projekcie Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030. W efekcie sformułowano cele i rekomendacje polityki przestrzennej dla realizacji modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej regionu, zapewniając tym samym spójność Strategii z PZPWO.

2. Koordynacja planowania przestrzennego

W roku 2021 ZWO i Marszałek Województwa realizując zadania z zakresu kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej podjęli łącznie:

- 145 uchwał ZWO: w sprawach zgłoszenia wniosków do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (14), opinii drogowych (26), opinii gazowych (8), opinii mieszkaniowych (6) oraz miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (91);
- 260 postanowień ZWO w sprawach: uzgodnienia projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (14), uzgodnienia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (173), opinii drogowych (49), opinii kolejowych (4), opinii gazowych (2), opinii przeciwpowodziowych (1) oraz opinii mieszkaniowych (17);
- 25 postanowień Marszałka: w sprawach zaopiniowania wniosku w sprawie lokalizacji inwestycji (18) oraz warunków zabudowy (7);
- 6 decyzji ZWO o umorzeniu postępowania w sprawie odmowy uzgodnienia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z wynikami audytu krajobrazowego.

3. Audyt krajobrazowy

W okresie sprawozdawczym, podobnie jak w pozostałych urzędach marszałkowskich, kontynuowane były prace związane ze sporządzeniem audytu krajobrazowego województwa (realizacja zgodnie z Uchwałą Nr 1142/2019 ZWO z dnia 24 lipca 2019 roku, w sprawie przystąpienia do sporządzania projektu Audytu krajobrazowego województwa opolskiego).

W 2021 roku, mimo utrudnień wynikających z pandemii COVID-19, w ramach audytu krajobrazowego województwa przeprowadzono następujące prace projektowe:

- zakończono realizację II etapu audytu, obejmującą:
  - charakterystykę zidentyfikowanych krajobrazów, w tym określenie cech analitycznych krajobrazów – przyrodniczych i kulturowych;
  - określono cechy syntetyczne krajobrazów (tradycja i funkcje podstawowe krajobrazów);

- opracowano Karty Charakterystyki Krajobrazów (4 moduły tematyczne), stanowiące bazę rejestrową audytu;
- rozpoczęto i w bardzo wysokim stopniu zaawansowano prace nad III etapem audytu – oceną zidentyfikowanych krajobrazów;
- rozpoczęto i zaawansowano prace nad IV etapem audytu – wskazanie krajobrazów priorytetowych.

4. Konkurs Najlepszemu Przestrzeni Województwa Opolskiego

W 2021 roku ZWO po raz dwunasty przeprowadził konkurs „Najlepsza Przestrzeń Publiczna Województwa Opolskiego”. Główny cel konkursu to promowanie osiągnięć w zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznych miast i wsi w województwie opolskim, w tym m.in. wskazanie najlepszych realizacji urbanistycznych i architektonicznych kształtujących wysoką jakość przestrzeni publicznej, a także podniesienie świadomości społecznej w zakresie kształtowania ładu przestrzennego. Do konkursu zgłoszono 33 przedsięwzięcia zrealizowane i oddane do użytkowania do 30 czerwca 2021 roku na obszarze 22 gmin województwa opolskiego. Polegały one na zagospodarowaniu lub zrewaloryzowaniu: placów, parków, skwerów, zieleńców, terenów rekreacyjno-sportowych oraz obiektów użyteczności publicznej. Rozstrzygnięcie konkursu nastąpiło 24 listopada 2021 roku.

Laureatami Nagrody Marszałka zostali:

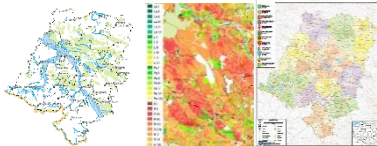

- w kategorii PRZESTRZEŃ PUBLICZNA - Gmina Olesno, za przedsięwzięcie pn. Rewitalizacja traktu spacerowego przy ul. Murka w Oleśnie (Rewitalizacja Promenady);
- w kategorii OBIEKT UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ - Centrum Kultury im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Głuchołazach, za przedsięwzięcie pn. Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Głuchołazach.

Ponadto ZWO przyznał siedem wyróżnień w kategorii Przestrzeń Publiczna i cztery wyróżnienia w kategorii Obiekt Użyteczności Publicznej. Jak w każdej dotychczasowej edycji konkursu, w głosowaniu internetowym swojego laureata w każdej z kategorii wyłonili także mieszkańcy regionu.

Finałową piętnastkę najlepszych realizacji w przestrzeni publicznej województwa opolskiego 2021 można obejrzeć na stronie www.przestrzen.opolskie.pl

6.2.4. Geodezja i kartografia

Dane przestrzenne, w tym wiarygodne i aktualne dane geodezyjno-kartograficzne na różnym poziomie szczegółowości, są źródłem odniesienia dla innych rejestrów oraz dla prezentacji różnorodnych tematów będących w zakresie oddziaływania samorządu województwa. Prowadzenie i udostępnianie zbiorów danych przestrzennych Regionalnej Infrastruktury Informacji Przestrzennej (RIIP) specyficznych dla regionu pod względem skali, tematu i obszaru - to jedno z zadań samorządu województwa. Cechą zbiorów danych jest przede wszystkim aktualność i wiarygodność. Głównym elementem RIIP, w którym publikowane są zbiory danych w postaci usług, jest Geoportal RIIP www.mapy.opolskie.pl. Zbiory danych RIIP są częścią wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego i podlegają bieżącej lub cyklicznej aktualizacji. Należą do nich m.in.:

<p>Baza Danych Obiektów Topograficznych BDOT10k oraz tworzone na jej podstawie Mapy Topograficzne 1:10 000</p>	
<p>Opolskie Dane Tematyczne m.in.: Struktura użytkowania gruntów, Struktura władania gruntami Powódź 1997, Powódź 2010</p>	
<p>Geoportal Usługi geoinformacyjne (np.WMS)</p>	

UMWO współpracuje z Głównym Geodetą Kraju, organami służby geodezyjnej i kartograficznej szczebla wojewódzkiego i powiatowego w celu zapewnienia aktualności i użyteczności prowadzonych baz danych przestrzennych. Kluczowe bazy przestrzenne BDOT 10k są aktualizowane na bieżąco. Ostatnia aktualizacja w 2021 roku dotyczyła trzech powiatów, a w 2022 planowana jest aktualizacja dla ośmiu.

W formie baz danych przestrzennych realizowane są również analizy zmian w strukturze agrarnej oraz zmian w sposobie użytkowania gruntów oraz ich bonitacji. Rezultaty prac są dostępne w postaci kompozycji mapowych w Geoportalu RIIP. Udział służb geodezyjnych województwa w koordynacji prac scaleniowowymiennych zaowocował ich realizacją w powiecie nyskim. Potrzeby i oczekiwania społeczeństwa informacyjnego zmieniają się w stronę obsługi cyfrowej i wynikają z coraz większej mobilności obywateli oraz szybkiego postępu technologicznego w zakresie usług oferowanych drogą elektroniczną, w tym także e-usług oferowanych przez administrację publiczną.

Województwo opolskie, wspólnie z wszystkimi powiatami, ukończyło realizację projektu pn. „E-usługi cyfrowych zasobów geodezyjnych i kartograficznych województwa opolskiego” (w ramach Porozumienia partnerskiego, którego liderem jest powiat opolski). Zapewnienia to szeroki dostęp do zasobów geodezyjnych i kartograficznych administracji publicznej w jednym miejscu, nazwanym Centrum Usług Wspólnych oraz do Geoportalu, zapewniającego dostęp online do przeglądania i zamawiania danych geodezyjnych i kartograficznych (m.in. działki, budynki, mapy topograficzne, mapy tematyczne). Z systemu korzysta ok. 100 tys. osób.

6.2.5. Rewitalizacja

Na mocy art. 52 ust. 1. Ustawy o rewitalizacji od 1 stycznia 2024 roku jedyną podstawą realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w gminach będzie przyjęty uchwałą gminy i opracowany zgodnie z ustawowymi wymogami – Gminny Program Rewitalizacji (GPR). SWO aktywnie wspiera gminy województwa opolskiego w przygotowaniu się do opracowania i realizacji programów rewitalizacji. W okresie sprawozdawczym podejmowane były działania wynikające z umowy zawartej z Ministerstwem Funduszy i Polityki Regionalnej (19 grudnia 2019 roku) w zakresie współpracy dotyczącej wzmocnienia zdolności gmin województwa opolskiego do programowania i wdrażania działań rewitalizacyjnych.

W ramach realizowanego projektu, na bazie przeprowadzonej w 2020 roku analizy dotyczącej programów rewitalizacji funkcjonujących w województwie opolskim, powołany został Zespół ds. Rewitalizacji. Zespół we współpracy z Instytutem Rozwoju Miast i Regionów rozpoczął realizację kompleksowego cyklu szkoleń dla gmin.

Do udziału w projekcie zgłosiło się **56 gmin**. 11 maja 2021 roku odbyła się konferencja inauguracyjna online pn. „Rewitalizacja w województwie opolskim. Doświadczenia, dobre praktyki i perspektywy”. W 2021 roku w ramach projektu zrealizowano **124 godziny edukacyjne** dotyczące zagadnień związanych z dostępnością w rewitalizacji, zarządzaniem i włączeniem społecznym, wykorzystaniem narzędzi ustawowych oraz wypracowaniem i wdrożeniem systemu monitorowania rewitalizacji w gminach. Na wsparcie edukacyjne dla gmin wydano **186 331,42 zł**, w tym 167 698,14 zł z pozyskanej dotacji.

6.3. INFRASTRUKTURA I GOSPODARKA

6.3.1. Infrastruktura

Infrastruktura to przebiegające przez region drogi, linie kolejowe, śródlądowa droga wodna oparta o rzekę Odrę, a także sieci elektroenergetyczne oraz gazociągi przesyłowe i dystrybucyjne.

Najważniejszą jednostką SWO realizującą działania infrastrukturalne jest Zarząd Dróg Wojewódzkich w Opolu (ZDW), nadzorowany przez Departament Infrastruktury i Gospodarki (DIG). Ze względu na skalę podejmowanych przedsięwzięć i ich rozmieszczenie w przestrzeni regionu władze województwa ściśle współpracują z samorządami lokalnymi i agendami rządowymi odpowiadającymi za drogi krajowe i linie kolejowe przebiegające przez region.

1. Plan Transportowy Województwa Opolskiego 2020 (z perspektywą do 2025 r.)

Dokument opracowany w 2016 r. wyznaczał kierunki rozwoju systemu transportowego województwa opolskiego w okresie programowania 2014-2020. Jego celem było zaplanowanie efektywnego systemu transportowego otwartego na nowoczesną infrastrukturę drogową, kolejową i wodną. Stanowił również podstawę do pozyskania środków na inwestycje w ciągu dróg wojewódzkich w ramach RPO WO 2014-2020.

W związku z nową perspektywą finansową UE niezbędnym stało się przygotowanie nowego opracowania. W 2020 r. rozpoczęto prace nad dokumentem z okresem obowiązywania do 2030 r.

2. Plan Transportowy Województwa Opolskiego 2030 (PTWO 2030)

Opracowanie Planu Transportowego Województwa Opolskiego 2030 (PTWO 2030) wynika z konieczności spełniania przez województwo opolskie warunku podstawowego Celu Polityki 3 pn. *Lepiej połączona Europa* umożliwiającego wydatkowanie funduszy unijnych przeznaczonych na inwestycje transportowe w nowej perspektywie finansowej na lata 2021-2027. Jego głównym celem jest wytyczenie kierunków rozwoju systemu transportowego województwa opolskiego w nowym okresie programowania oraz identyfikacja działań w perspektywie do 2030 roku.

Wykonanie PTWO 2030 zlecono jednostce zewnętrznej. W 2020 roku zawarta została umowa z Wykonawcą na opracowanie PTWO 2030, zgodnie z którą Wykonawca przedstawił projekt dokumentu w II kw. 2021 roku.

Projekt PTWO 2030 był szeroko konsultowany z mieszkańcami, zarządcami infrastruktury, województwami ościennymi, jst oraz ekspertami branży transportowej, co miało na celu jak najlepsze dopasowanie dokumentu do oczekiwań i potrzeb społecznych oraz regionalnych. W efekcie uchwałą nr 5236/2021 z dnia 27 lipca 2021 roku ZWO przyjął projekt PTWO 2030.

Projekt PTWO 2030 wraz z jego Prognozą oddziaływania na środowisko (POŚ) został poddany kolejnym konsultacjom społecznym oraz przekazany do Opolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Opolu. Obie instytucje dokument zaopiniowały pozytywnie, bez uwag.

Po spełnieniu wszystkich wymogów formalnych, PTWO 2030 został przyjęty przez Zarząd Województwa Opolskiego uchwałą nr 6211/2021 z dnia 20 grudnia 2021 r.

3. Najważniejsze przedsięwzięcia w obszarze infrastruktury drogowej realizowane w ramach RPO WO 2014-2020:

- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 Jastrzębie - Ziemiełowice – rozbudowa drogi wojewódzkiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na odcinku 3,40 km
  - Okres realizacji: 02.2021 r. – 07.2021 r.
  - Wartość zadania: **10 892 595,34 zł**
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 454 na odc. Biestrzykowice – rozbudowa drogi wojewódzkiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na odcinku 1,47 km (0,250 km w 2021 r.)
  - Okres realizacji: 04.2020 r. – 05.2021 r.
  - Wartość zadania: **7 415 293,25 zł** (1 233 703,63 zł w 2021 r.)
- Przebudowa przepustu z kładką dla pieszych w km 4+041 w m. Zielina, mostu w km 4+445 i przepustu w km 4+515 w m. Kujawy wraz z rozbudową DW nr 409 od km 3+890 w m. Zielina do km 4+628,97 w m. Kujawy – rozbudowa drogi wojewódzkiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na odcinku 0,9 km
  - Okres realizacji: 09.2020 r. – 11.2021 r.
  - Wartość zadania: **7 419 853,52 zł** (7 405 621,74 zł w 2021r.)
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 416 w miejscowości Kietrz do granicy województwa – rozbudowa drogi wojewódzkiej wraz z infrastrukturą towarzyszącą na odcinku 4 km (0,07km)
  - Okres realizacji: 11.2021 r. – 07.2023 r.
  - Wartość zadania: **29 188 986,09 zł** (509 748,84 zł w 2021 r.)

4. Pozostałe przedsięwzięcia istotne z punktu widzenia rozwoju regionu w obszarze infrastruktury drogowej:

- Budowa chodnika w ciągu DW nr 425 w m. Bierawa – 0,43 km
  - Okres realizacji: 05.2021 r. – 06.2021 r.
  - Wartość zadania: **1 355 395,39 zł**
- Przebudowa DW nr 415 ul Opolska w Krapkowicach – 0,89 km
  - Okres realizacji: 10.2020 r. – 09.2021 r.
  - Wartość zadania: **4 332 487,58 zł** (4 132 487,58 zł w 2021r.)
- Przebudowa DW nr 457 w m. Chróstyce – 0,91 km
  - Okres realizacji: 05.2021 r. – 09.2021 r.
  - Wartość zadania: **1 515 187,95 zł**
- Budowa chodnika wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 411 w m. Polski Świątów – 0,9 km
  - Okres realizacji: 08.2021 r. - 12.2021 r.
  - Wartość zadania: **2 509 200,00 zł**
- Modernizacja nawierzchni drogi wojewódzkiej nr 409 w m. Gogolin – 1,46 km
  - Okres realizacji: 10.2021 r. – 12.2021 r.
  - Wartość zadania: **2 015 491,23 zł**
- Budowa chodnika w pasie drogi wojewódzkiej nr 414 w m. Złotniki - 0,2 km
  - Okres realizacji: 08.2021 r. – 11.2021 r.
  - Wartość zadania: **539 014,50 zł**
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 409 na odc. Moszna Zielina - dł 1,3 km
  - Okres realizacji: 09.2021 r. – 11.2021 r.
  - Wartość zadania: **1 439 625,01 zł**
- Budowa chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 494 w m. Chudoba – dł 0,75 km

- Okres realizacji: 06.2021 r. – 10.2021 r.
- Wartość zadania: **1 696 407,02 zł**
- Modernizacja drogi wojewódzkiej nr 411, m. Głuchołazy od km 21+292 do km 22+290 – 1km
  - Okres realizacji: 10.2021 r. – 12.2021 r.
  - Wartość zadania: **1 607 383,00 zł**
- Przebudowa systemu odwodnienia w ciągu drogi wojewódzkiej nr 406 w m. Rusocin. Rozbiórka i budowa przepustu w km 5+436 – dł. 0,02 km
  - Okres realizacji: 09.2021 r. – 11.2021 r.
  - Wartość zadania: **647 152,38 zł**
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 409” z podziałem na zadania: Zadanie nr 2 – Przebudowa zatoki autobusowej w ciągu drogi wojewódzkiej nr 409 w m. Steblów – 0,06 km
  - Okres realizacji: 09.2021 r. – 10.2021 r.
  - Wartość zadania: **146 975,49 zł**
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 494 na odcinku Borki Małe – Broniec – 1 km
  - Okres realizacji: 09.2021 r. – 12.2021 r.
  - Wartość zadania: **1 195 624,70 zł**
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 419 Nowa Cerekwia – Branice na odcinku skrz. DP1201 O – Branice – 1,43 km
  - Okres realizacji: 05.2021 r. – 08.2021 r.
  - Wartość zadania: **1 734 956,02 zł**
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 454 na odcinku Dobrzeń Wielki – Kup - 1,3 km
  - Okres realizacji: 06.2021 r. – 09.2021 r.
  - Wartość zadania: **1 439 145,99 zł**
- Przebudowa mostu w ciągu DW nr 385 w m. Kopice km 90+445 -dł 0,14 km
  - Okres realizacji: 05.2021 r. – 11.2021 r.
  - Wartość zadania: **2 257 313,47 zł**
- Przebudowa mostu w ciągu DW nr 427 w km6+488 w m. Roszowice - dł 0,13 km
  - Okres realizacji: 06.2021 r. – 11.2021 r.
  - Wartość zadania: **1 201 468,33 zł**
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 487 w miejscowości Nowa Wieś – 0,99 km
  - Okres realizacji: 05.2021 r. – 08.2021 r.
  - Wartość zadania: **1 695 885,48 zł**
- Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 487 w m. Roszkowice w km 3+180,00 – 4+800,00 – 1,62km
  - Okres realizacji: 12.2021 r. – 07.2023 r.
  - Wartość zadania: **5 999 734,95 zł** (150 000 zł w 2021 r.)
- Przebudowa drogi wojewódzkiej nr 461 w m. Brynica na odc. Od km 4+000 – 4+875 – 0,875km (0,366 km w 2021 r.)
  - Okres realizacji: 09.2021 r. – 07.2022 r.
  - Wartość zadania: **3 586 060,57 zł** (1 500 000 zł w 2021 r.)
- Realizacja zadań z jednostkami samorządów terytorialnych z zakresu wykonania dokumentacji projektowych, przebudowy, budowy, remontu dróg i chodników – w 2021 roku pozyskano łącznie **5 139 163,00 zł** z 25 jst na różnego rodzaju przedsięwzięcia realizowane w ciągu dróg wojewódzkich.

5. Realizacja zadań w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg (RFRD):

- Rozbudowa DW 462 na odcinku Stobrawa - Kopice - Łosiów - Pogorzela – Krzyżowice
  - Rozbudowa drogi wojewódzkiej na odcinku 8,9 km w trybie zaprojektuj i wybuduj
  - Okres realizacji: 07.2020 r. – 12.2023 r.
  - Wartość zadania: **49 579 460,00 zł** (100% finansowania z RFRD)

W 2021 roku złożone zostały kolejne wnioski dla inwestycji planowanych do realizacji z możliwością wykorzystania środków z RFRD, które następnie zostały zakwalifikowane przez Ministerstwo Infrastruktury do uzyskania finansowania. Podpisanie umów w przedmiotowych sprawach zostało przewidziane na 2022 rok tj.:

- Rozbudowa DW 424 na odcinku Gwoźdźce – Odrowąż – Gogolin i DW 415 na odcinku Gwoźdźce – Rogów Opolski
  - 7,3 km (100% finansowania w ramach RFRD);
- Rozbudowa DW 429 od m. Polska Nowa Wieś do DW 435 (Wawelno) i DW 435 (Wawelno) do DK 46
  - 8,3 km (100% finansowania w ramach RFRD);
- Budowa obwodnicy miejscowości Głogówek w ciągu drogi wojewódzkiej nr 416
  - 4,9 km (50% finansowania w ramach RFRD);
- Budowa obwodnicy miejscowości Nysy w ciągu dróg wojewódzkich nr 411 o 489
  - 6,3 km (50% finansowania w ramach RFRD);
- Budowa obwodnicy miejscowości Strzeleczki w ciągu drogi wojewódzkiej nr 409
  - 2,7 km (50% finansowania w ramach RFRD).

PODSUMOWANIE

W przyjętym PTWO 2030 ZWO nakreślił główne kierunki działań inwestycyjnych na drogach wojewódzkich do 2030 roku. Dokument ten stanowi zatem podstawę wykonania zadań drogowych, których realizacja ma nie tylko poprawić standard techniczny dróg, ale również przyczynić się do poprawy dostępu do terenów inwestycyjnych. Warto zaznaczyć, że PTWO 2030 obejmuje również zadania pozostałych zarządzających infrastrukturą na terenie województwa opolskiego, tj. GDDKiA, PKP PLK SA, Wody Polskie. Jak co roku bardzo duży udział w wydatkowaniu środków z budżetu miał ZDW w Opolu. Wszystkie zaplanowane przedsięwzięcia zostały wykonane. Na uwagę zasługuje duże zaangażowanie gmin, które przekazały pomoc finansową w wysokości 5,1 mln zł – głównie na zadania wpływające na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego. Podpisano umowy dotacyjne m.in. z gminami: Gogolin, Krapkowice, Dobrzeń Wielki, Głuchołazy, Prószków, Olesno. Warto również wskazać, że województwo opolskie stara się pozyskiwać dofinansowanie z wszelkich możliwych źródeł. Takim przykładem jest złożenie trzech wniosków obwodnicowych (Nysa, Głogówek, Strzeleczki) w ramach RFRD. Niestety, przyznane dofinansowanie jest mniejsze niż wnioskowane (50 % zamiast 80%), co przy ciągle rosnących cenach materiałów i robocizny może spowodować, iż nie będzie możliwości finansowych na realizację wszystkich trzech zadań.

6.3.2. Gospodarka

Ważnym elementem w polityce rozwoju województwa opolskiego jest gospodarka. Województwo opolskie działania na rzecz rozwoju gospodarki regionu realizuje poprzez swoje jednostki, tj. Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki (OCRG) i Opolski Regionalny Fundusz Rozwoju (ORFR), nadzorowane przez DIG.

1. Regionalna Strategia Innowacji Województwa Opolskiego do roku 2030 (RSIWO 2030)

Regionalna Strategia Innowacji Województwa Opolskiego 2030 (RSIWO 2030) została przygotowana na zlecenie OCRG przez Opolskie Centrum Demokracji Lokalnej FRDL.

Prace nad opracowaniem nowej regionalnej strategii innowacji rozpoczęły się w 2019 roku. W ich ramach odbyły się m.in.:

- prace koncepcyjne, analityczne i redakcyjne,
- powołano 22-osobowy Zespół Ekspertów ds. Regionalnej Strategii Innowacji,
- zorganizowano warsztaty strategiczne, spotkania konsultacyjne i konferencje popularyzujące ideę budowy strategii (wzięło w nich udział 90 osób).

W przyjętym dokumencie określono następujące regionalne specjalizacje inteligentne:

- technologie chemiczne (zrównoważone)
- zrównoważone technologie budownictwa i drewna
- technologie przemysłu maszynowego i metalowego
- technologie rolno-spożywcze
- procesy, produkty i usługi ochrony zdrowia i jakość życia.

RSIWO 2030 została przyjęta 4 października 2021 roku uchwałą nr 5624/2021 ZWO.

2. Fundusz Pożyczkowy przy Opolskim Regionalnym Funduszu Rozwoju

Fundusz Pożyczkowy to instrument finansowy adresowany do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw zarejestrowanych lub mających swą siedzibę na terenie województwa opolskiego. W 2018 roku został zasilony wkładem ze środków zwróconych z obsługi umowy w ramach RPO WO 2007-2013. Z tej puli ORFR udzielił w 2021 roku 15 pożyczek (inwestycyjnych i obrotowych), na łączną kwotę blisko **6,25 mln zł**. W kwietniu 2020 roku Fundusz na podstawie kolejnej umowy z województwem opolskim zasilony został środkami w wysokości 5 mln zł. Z tej puli ORFR udzielił w 2021 roku pożyczek (inwestycyjnych, inwestycyjno-obrotowych i obrotowych) na łączną kwotę ponad **3,47 mln zł**.

19 maja 2020 roku Fundusz zawarł umowę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, na podstawie której otrzymał środki w łącznej wysokości **24,2 mln zł**, z przeznaczeniem na pożyczki płynnościowe dla przedsiębiorców w ramach przeciwdziałania negatywnym skutkom pandemii COVID-19. Z tej puli w 2021 roku udzielono **25 pożyczek** na łączną kwotę ponad **6,1 mln zł**.

Ponadto Fundusz udziela pożyczek przedsiębiorcom z kapitału własnego Spółki, który w 2021 roku podwyższony został z kwoty 3 mln złotych do 9 mln złotych. Ze środków własnych Fundusz udzielił **11 pożyczek** na kwotę ponad **7,4 mln złotych**.

3. Działalność Opolskiego Centrum Rozwoju i Gospodarki

3.1. Realizowane projekty własne:

OCRG w 2021 roku kontynuowało realizację szeregu projektów własnych służących wsparciu przedsiębiorców, instytucji otoczenia biznesu, a także szkół zawodowych i ich uczniów, samorządów i mieszkańców woj. opolskiego.

I. Operator systemu popytowego w ramach Działania 7.5 RPO WO 2014-2020

Projekt, w ramach którego przedsiębiorstwa mogą podnosić lub zmieniać kwalifikacje swoich pracowników dzięki dofinansowanym z funduszy unijnych szkoleniom. Firmy, w zależności od wielkości, mogą dostać w ramach tego projektu do 12 tys. zł, 24 tys. zł lub 48 tys. zł.

- liczba umów podpisanych ogółem – **1221**
- liczba umów podpisanych w 2021 r. – **147**
- ogólna pula dofinansowania – **5 995 874,99 zł**

- * wykorzystano – 5 434 580,22 zł
- * w tym w 2021 r. – 771 118,97 zł
- * pozostało – 561 294,77 zł

Branże, które najchętniej korzystały z projektu: metalowa, medyczna, turystyczna, maszynowa.

II. Operator voucherów zwiększających konkurencyjność MSP działających w obszarze inteligentnych specjalizacji na terenie województwa opolskiego (Działanie 2.3 RPO WO 2014-2020)

Projekt, w ramach którego mikro, małe i średnie firmy z województwa opolskiego mogą otrzymać dofinansowanie w wysokości do 150 tys. zł na usługi specjalistyczne. Np. na doradztwo prawne, finansowo-księgowo, wejście na rynki zagraniczne, pozyskiwanie patentów czy zakup baz danych. Działanie 2.3 trwa do 31 grudnia 2022 roku.

- liczba umów podpisanych ogółem – **722**
- liczba umów podpisanych w 2021 r. – **52**
- ogólna pula dofinansowania – **10 616 934,48 zł**
  - * wykorzystano – 7 276 999,26 zł
  - * w tym w roku 2021 r. – 1 518 490,49 zł
  - * pozostało – 3 339 935,22 zł

Branże, które najchętniej korzystały z projektu: budowlana wraz z przemysłem mineralnym i usługami budowlanymi, drzewno-papiernicza, w tym przemysł meblarski, IT.

III. Akademia Menadżera MŚP

Projekt Akademia menadżera MŚP realizowany jest w całym kraju przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP) i finansowany z PO WER 2014-2020. W województwie opolskim, śląskim i łódzkim jego operatorem jest OCRG. Celem projektu jest podniesienie kompetencji osób, które już sprawują kierownicze stanowiska w firmach albo mają być na takie stanowiska awansowane. Projekt trwa do 31 grudnia 2022 roku.

- liczba umów podpisanych ogółem – **363**
- liczba umów podpisanych w 2021 r. – **121**
- ogólna pula dofinansowania – **8 787 611,42 zł**
  - * wykorzystano – 6 820 313,40 zł
  - * w tym w roku 2021 r. – 1 417 753,24 zł
  - * pozostało – 658 452,31 zł

Branże, które najchętniej korzystały z projektu: budowlana, medyczna, usługowa (m.in. fryzjerzy, kosmetyczki, pracownicy aptek, rehabilitanci).

IV. Opolskie Szkolnictwo Zawodowe Blżej Rynku Pracy 2

Liderem projektu jest Regionalny Zespół Wsparcia Placówek Edukacji (RZWPE), a OCRG – partnerem. Projekt służy do nawiązywania, podtrzymywania i budowania relacji pomiędzy szkołami zawodowymi, ich uczniami i nauczycielami, a firmami z województwa opolskiego.

- ogólna pula dofinansowania – 5 970 952,69 zł
- pula dofinansowania wykorzystana w 2021 roku – 1 856 532,69 zł
- liczba uczniów szkół zawodowych, którzy skorzystali z kursów specjalistycznych w ramach projektu ogółem (w tym 501 w 2021 roku) – 1 135
- liczba uczniów szkół zawodowych, którzy skorzystali z kursów specjalistycznych w ramach projektu w 2021 roku – 501.

Do szkół zawodowych przekazano w ramach projektu:

- 190 laptopów
- 110 komputerów stacjonarnych
- 55 sztuk systemów do wyświetlania i zarządzania treścią
- 14 zestawów do nauki zdalnej

V. Standardy Obsługi Inwestora w samorządzie opolskim

Projekt realizowany przez OCRG na podstawie umowy o dofinansowanie zawartej z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji. Jego celem jest podniesienie jakości obsługi inwestora w jst poprzez szkolenia i doradztwo.

- uczestnicy projektu: 41 samorządów, w tym 38 gmin i 3 powiaty
- okres realizacji projektu: 1 września 2019 – 31 października 2022 roku

Przeprowadzone działania:

- 77 spotkań doradczych w gminach i powiatach
- audyt terenów inwestycyjnych oraz obiektów i hal przeznaczonych pod inwestycje w gminach i powiatach
- zdjęcia terenów inwestycyjnych i obiektów/hal w 33 jst wykonane dronem
- wprowadzenie 30 ofert inwestycyjnych do Generatora Ofert Inwestycyjnych PAIH
- 7 szkoleń dla przedstawicieli kadry merytorycznej samorządów
- 4 szkolenia dla kadry kierowniczej samorządów

VI. Kooperacyjne Opolskie - profesjonalne otoczenie biznesu II

Projekt, którego głównym celem jest wsparcie regionalnych instytucji otoczenia biznesu, a w efekcie - sektora małych i średnich przedsiębiorstw funkcjonujących w województwie opolskim. W jego ramach organizowane są spotkania, konferencje, cykliczne warsztaty, wymiana doświadczeń i dobrych praktyk.

Przykładowe działania:

- warsztaty i spotkania branżowe dla IOB
- wyjazdy studyjne i misje gospodarcze
- konferencje, spotkania

Przykładowe realizacje:

- Elektro Moto Show w Dobrotece w Dobrodzieniu
- Program Mentoringu Biznesowego Województwa Opolskiego
- Konferencja „Firmy w dobie transformacji cyfrowej - Przemysł 4.0 – Trendy, wyzwania, perspektywy”
- Debata gospodarcza „Czas wielkich wyzwań” (18.02.2021) z udziałem przedsiębiorców, ekspertów i przedstawicieli instytucji wspierających firmy
- Cykl szkoleń marketingowych
- Cykl spotkań dla HR
- Konferencja „Kontakty firm z mediami w dobie transformacji cyfrowej. Trendy, wyzwania, perspektywy” połączona z VII Turniejem Piłki Nożnej o Puchar Marszałka Województwa Opolskiego Andrzeja Buły

VII. Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct-Opole

Punkt działa w ramach ogólnoeuropejskiej sieci informacyjnej Komisji Europejskiej - Europe Direct. Do jego zadań należy przybliżanie mieszkańcom regionu tematyki unijnej.

Przykładowe realizacje:

- „Dzień Europy” – współrealizacja
- Dialog Obywatelski w sprawie przyszłości Europy: Cyfryzacja otwiera granice-Wielokulturowa EduAKCJA. Opolska młodzież o Unii Europejskiej
- Publikacja: „Jak załatwić sprawy w urzędach-bez konieczności wychodzenia z domu!”
- Warsztaty „Online? Offline? Cyberbezpieczeństwo”.

3.2. Dotacje unijne

OCRG działa jako Instytucja Pośrednicząca. W ramach tego zakresu działań dystrybuuje dotacje unijne dla firm.

Ocena złożonych wniosków

W 2021 roku oceniane były wnioski w ramach dwóch naborów:

- poddziałanie 2.1.4 Inwestycje dla Podmiotów Ekonomii Społecznej RPO WO 2014-2020 (nabór przeprowadzony w dniach 7-14 grudnia 2020 roku)
- poddziałanie 2.1.2 Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach RPO WO 2014-2020 (nabór przeprowadzony w dniach 23 listopada 2020 roku – 8 stycznia 2021 roku).

W ramach naboru 2.1.4 Inwestycje dla Podmiotów Ekonomii Społecznej RPO WO 2014-2020:

- 4 projekty zostały złożone
- 1 projekt został wybrany do dofinansowania

W ramach naboru 2.1.2 Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach RPO WO 2014-2020:

- 56 projektów zostało złożonych
- 25 projektów zostało wybranych do dofinansowania

Przeprowadzone nabory

W 2021 roku OCRG przeprowadziło jeden nabór:- poddziałanie 2.1.2 RPO WO 2014-2020 Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach.

Nabór przeprowadzony został w dniach 4-11 października 2021 roku.

W ramach naboru:

- 107 wniosków zostało złożonych
- 28 724 874,03 zł to łączna pula wnioskowanego dofinansowania
- 47 587 591,87 zł to całkowita wartość złożonych projektów.

Podsumowując:

- **27 782 930,93 zł** to łączna pula dofinansowania przyznanego firmom z województwa opolskiego w podpisanych przez OCRG w 2021 r. umowach
- **53 205 242,92 zł** całkowita wartość projektów realizowanych przez firmy z województwa opolskiego, którym przyznano dotacje z UE w 2021 r.

W 2021 roku zatwierdzonych zostało 791 wniosków o płatność na łączną kwotę **130 999 970,57 zł** oraz dofinansowania w wysokości 66 168 638,51 zł.

- **44 414 070,17 zł** łączna pula unijnego wsparcia, którą przelano na konta firm w 2021 r.
- **571 198 065,84 zł** – to pula unijnego wsparcia, która trafiła na konta firm w latach 2014-2021.

3.3. Instrumenty finansowe

Kolejną formą unijnego wsparcia były pożyczki kierowane do przedsiębiorstw z sektora MŚP. OCRG prowadzi nadzór nad prawidłowością i celowością udzielanego w tej formie wsparcia.

Unijne pożyczki dla firm przyznawane były w ramach następujących działań:

FUNDUSZ	DZIAŁANIE/PODDZIAŁANIE		
	PI	NR	NAZWA
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	1b	1.1	Innowacje w przedsiębiorstwach
	3c	2.1.1	Nowe produkty i usługi
	4c	3.2.3	Efektywność energetyczna w mieszkalnictwie
	4b	3.4	Efektywność energetyczna w MSP

Opisy działań:

- **Działanie 1.1** - wsparcie na budowę, rozbudowę, zakup wyposażenia dla zaplecza badawczo-rozwojowego i rozwoju działalności innowacyjnej przedsiębiorstw;
- **Poddziałanie 2.1.1** - wsparcie m. in. na wdrożenia innowacji produktowych, procesowych, marketingowych i organizacyjnych, inwestycji w nowoczesne maszyny i urządzenia oraz sprzęt produkcyjny, inwestycji w rozwój firm zwiększających skalę ich działalności oraz utrzymanie płynności finansowej MSP i niwelowanie negatywnych skutków pandemii COVID -19;
- **Poddziałanie 3.2.3** - wsparcie na modernizację energetyczną wielorodzinnych budynków mieszkalnych;
- **Działanie 3.4** - wsparcie m.in. na zastosowanie energooszczędnych (energia elektryczna, ciepło, chłód, woda) technologii produkcji i użytkowania energii, zastosowanie technologii odzysku energii, wprowadzanie systemów zarządzania energią, zastosowanie energooszczędnych technologii w przedsiębiorstwach, instalacji służących do wytwarzania, przetwarzania, magazynowania oraz przesyłu energii ze źródeł odnawialnych.

Podsumowanie wsparcia:

- 222 460 415,91 zł to ogólna pula unijnego wsparcia przeznaczona na pożyczki;
- 216 581 464 zł to ogólna pula wsparcia w postaci unijnych pożyczek wypłacona do 31 grudnia 2021 roku dla Menadżera Funduszu Funduszy (Banku Gospodarstwa Krajowego);
- 204 246 036,27 zł – tyle pieniędzy wypłacono pośrednikom finansowym udzielającym pożyczek;
- 199 872 236, 72 zł – taka pula unijnych pożyczek trafiła do firm z województwa opolskiego;
- 26 234 932,32zł – taka pula unijnych pożyczek trafiła do firm z województwa opolskiego w 2021 roku;
- 4 540 648 zł to pula wsparcia w postaci unijnych pożyczek wypłacona w 2021 roku;
- 994 umowy pożyczki podpisano do 31 grudnia 2021 roku;
- 874 firmy skorzystały ze wsparcia w postaci pożyczek (niektóre kilkakrotnie).

3.4. Wsparcie dla firm dotkniętych COVID-19

OCRG w imieniu ZWO udzielało w 2021 roku wsparcia firmom dotkniętym gospodarczymi skutkami pandemii COVID-19. Wsparcie to było świadczone w postaci:

- grantów na kapitał obrotowy,

- dofinansowania do pomocy prawnej,
- pożyczek płynnościowych dla firm.

Granty na kapitał obrotowy:

- **42 000 000 zł** – to łączna pula wsparcia przeznaczona przez ZWO na granty na kapitał obrotowy
- **2 698** – taka była łączna liczba wniosków złożonych w dwóch naborach na granty przez przedsiębiorców: I nabór – 1 497 (czerwiec 2020 r.), II nabór – 1201 (październik 2020 r.)
- **980** – to łączna liczba grantów przyznana firmom w dwóch naborach: w ramach I naboru – 294; w ramach II naboru – 686
- **226** wniosków na kwotę ok. 7 200 000 pozostało na liście oczekujących na ocenę, czyli nie zostały rozpatrzone ze względu na wyczerpanie alokacji.

Dofinansowanie pomocy prawnej:

- podpisano **372** umowy na pomoc prawną dla firm dotkniętych skutkami pandemii COVID-19;
- **325 065,51 zł** to wartość dofinansowania do umów dotyczących pomocy prawnej dla firm dotkniętych skutkami pandemii COVID-19.

Pożyczki płynnościowe:

- **54 228 737,80 zł** – suma pożyczek udzielonych firmom na walkę ze skutkami COVID-19;
- **289** – liczba pożyczek udzielonych firmom na zwalczanie skutków Covid-19
  - ✓ Fundacja Rozwoju Śląska (Fundacja Rozwoju Śląska Centrum Rozwoju Biznesu) - liczba umów – 161; kwoty pożyczek – 12 227,95zł - 500 000zł; łączna kwota wkładu z UE – 30 028 737,85 zł
  - ✓ ORFR Sp. z o.o. - liczba umów – 128; kwoty pożyczek – 6 600 zł - 500 000zł; łączna kwota wkładu z UE – 24 200 000 zł.

3.5. Obsługa inwestora i eksportera

Obsługą inwestora i eksportera zajmuje się istniejące w ramach OCRG Centrum Obsługi Inwestora i Eksportera (COIE). Należy ono do ogólnopolskiej sieci placówek współpracujących z PAIH. Świadczy usługi w zakresie inwestycyjnym i poinwestycyjnym. Wspiera też potencjalnych eksporterów oraz firmy już zajmujące się eksportem.

W roku 2021 COIE w OCRG:

- prowadziło **78 projektów inwestycyjnych**, z czego 67 były to projekty nowe, które trafiły do woj. opolskiego w 2021 r.
- **7 inwestorów** obsługiwanych przez COIE działające OCRG zdecydowało się na zainwestowanie w woj. opolskim w 2021 r. (firmy z branży: stolarki okiennej i drzwiowej, elektromobilności, elektroniki, motoryzacji, przemysłu elektromaszynowego, usług dla motoryzacji, opakowań)
- **11 730 miejsc pracy** – to zadeklarowane przez inwestorów docelowe zatrudnienie we wszystkich siedmiu firmach, które zdecydowały się na zainwestowanie w woj. opolskim w 2021 r.
- **2 217 000 000 zł** – to zadeklarowane nakłady finansowe siedmiu inwestorów, którzy zdecydowali się na inwestycje w województwie w 2021 r.

Inwestorzy, którzy w 2021 r. zdecydowali o zainwestowaniu w województwie opolskim:

- Eko-Okna S.A. (stolarka okienna i drzwiowa) – Kędzierzyn-Koźle (inwestor polski) - docelowo 5 tys. miejsc pracy; 1 mld zł nakładów inwestycyjnych;
- Ifm ecolink (elektronika) – Opole (inwestor niemiecki) - docelowo 500 miejsc pracy; 37 mln zł nakładów inwestycyjnych;
- Firma B+K (opakowania) – Walce (inwestor niemiecki) – docelowo 150 miejsc pracy; 50 mln zł nakładów inwestycyjnych.

Pozostałe 4 firmy wciąż mają status inwestycji utajnionych.

Najwięcej zapytań inwestorów zainteresowanych halami lub terenami w województwie opolskim pochodziło z takich państw, jak: Polska, Niemcy, Holandia, Korea Południowa, Chiny.

Najwięcej zapytań inwestorów zainteresowanych halami lub terenami w województwie opolskim dotyczyło następujących branż: motoryzacja/elektromobilność, chemia, przemysł spożywczy/opakowania, branża budowlana, recycling odpadów.

3.5.1. Obsługa eksportera

OCRG udziela wsparcia dla firm, które chcą pozyskać biznesowych partnerów za granicą lub eksportować swoje produkty i usługi na zagraniczne rynki, a także tym przedsiębiorcom, którzy chcą inwestować w Polsce. W bazie Kompas informacji o rynkach i partnerach zagranicznych odnotowano wyszukiwanie 41 usług, w tym:

- 22 usługi dotyczyły firm włoskich
- 21 usług dotyczyło firm francuskich
- 12 usług dotyczyło firm hiszpańskich
- 7 usług dotyczyło firm tureckich
- 6 usług dotyczyło firm niemieckich

Zorganizowano spotkania dotyczące możliwości eksportu do: Niemiec, Czech, Austrii, Chin oraz wizytę ambasadora Kazachstanu w woj. opolskim.

PODSUMOWANIE

Rok 2021 był drugim z kolei, w którym z uwagi na pandemię COVID-19 wiele działań OCRG zostało ograniczonych bądź zmodyfikowanych. Głównym celem oferowanego przedsiębiorcom przez OCRG wsparcia finansowego było przeciwdziałanie utracie możliwości produkcyjno-wytwórczych firm z sektora MŚP, w tym wspieranie finansowe branży usługowej, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru HoReCa (hotele, restauracje, catering i działalność eventowa). Działalność OCRG w 2021 r. była prowadzona na bieżąco i bez zakłóceń wynikających z zagrożeń COVID-19 dzięki wprowadzeniu w całej jednostce pracy zdalnej. Zgodnie z harmonogramem naborów w 2021 r. przeprowadzono jeden, ostatni nabór: poddziałanie 2.1.2 RPO WO 2014-2020 Wsparcie TIK w przedsiębiorstwach.

6.3.3. Transport

Transport jest jednym z najważniejszych czynników wpływających na jakość życia mieszkańców i rozwój gospodarczy regionu. Kluczową rolę w tym obszarze odgrywa transport publiczny warunkujący zrównoważony rozwój systemów komunikacyjnych miast oraz terenów wiejskich. Dostępność i jakość usług pasażerskich przewozów kolejowych i autobusowych decyduje o sprawności funkcjonowania całego regionu, dlatego rynek przewozów musi być traktowany jako system wzajemnie powiązanych ze sobą elementów.

Realizując politykę zrównoważonego rozwoju województwo opolskie wspiera nie tylko rozwój szeroko pojętego transportu zbiorowego, ale również ruchu rowerowego, jako uzupełnienie systemu transportowego województwa.

1. Plan Zrównoważonego Rozwoju Publicznego Transportu Zbiorowego dla Województwa Opolskiego (Plan)

Plan został przyjęty przez Sejmik Województwa Opolskiego w 2014 roku. Zakłada on poprawę dostępności komunikacyjnej regionu z wykorzystaniem potencjału układu sieci kolejowej oraz integrację transportu kolejowego i autobusowego. Ma to służyć zwiększeniu liczby pasażerów w publicznym transporcie

zbiorowym. W Planie określono linie komunikacyjne, które będą obsługiwane wyłącznie przez transport kolejowy (14 linii), wyłącznie przez transport autobusowy (48 linii) i linie obsługiwane przez transport kolejowy i autobusowy (15 linii).

Plan wymaga aktualizacji, jednakże ze względu na prowadzone prace legislacyjne nad zmianą ustawy o publicznym transporcie zbiorowym, prace w tym zakresie nie są prowadzone. Do czasu określenia ostatecznych wytycznych wskazanych w ww. ustawie nie planuje się działań aktualizacyjnych.

2. Wybrane, najważniejsze przedsięwzięcia i zadania w obszarze transportu:

▪ **Regionalne przewozy kolejowe**

Województwo opolskie w ramach ustawowych kompetencji organizuje kolejowe regionalne przewozy pasażerskie i jest jednym z siedemnastu współwłaścicieli spółki POLREGIO. W 2020 roku podpisano z POLREGIO sp. z o.o. umowę o świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowych przewozów pasażerskich na lata 2020-2030 na kwotę 695 672 206,14 zł.

Od 2004 roku zakupiono za kwotę ponad 203 mln zł 22 szt. kolejowych pojazdów szynowych (11 spalinowych i 11 elektrycznych) wyposażonych m.in. w klimatyzację, system informacji pasażerskiej oraz przystosowane do przewozu osób o ograniczonej sprawności ruchowej.

W 2021 roku wydatkowano **ok. 59,9 mln zł** na funkcjonowanie pasażerskich przewozów kolejowych.

▪ **Uczestnictwo Województwa Opolskiego w Programie Kolej +**

SWO widząc potrzeby mieszkańców Opolszczyzny, dotyczące dostępu do kolejowego transportu zbiorowego, podjął wspólnie z samorządami lokalnymi (Powiatem Głubczycykim, Powiatem Prudnickim, Powiatem Raciborskim, Miastem Racibórz, oraz Gminami Baborów, Głubczyce, Głogówek, Kietrz i Pietrowice Wielkie) decyzję o przystąpieniu do Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury kolejowej – Kolej + do 2028 r., z projektem pt. *Rewitalizacja linii kolejowych nr 177 i 294 Racibórz – Raclawice Śląskie*.

Dzięki inicjatywie SWO i złożeniu wniosku do Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, możliwe było przeprowadzenie postępowania na wykonanie Wstępnego Studium Planistyczno-Prognostycznego, które również w niewielkim stopniu zostało dofinansowane przez Partnerów. Określiło ono koszt realizacji inwestycji na ponad **535 mln zł**. Potwierdziło również potrzebę odtworzenia odcinków linii kolejowych nr 177 i 294 i wznowienia tam pasażerskiego ruchu pociągów. Studium zostało złożone do PKP Polskich Linii Kolejowych S.A. 24 listopada 2021 roku. Projekt ten został pozytywnie oceniony w ramach II etapu naboru do Programu Kolej+.

▪ **Zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych oraz regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym osób**

Marszałek Województwa Opolskiego udziela zezwoleń na wykonywanie przewozów regularnych oraz regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym osób. Na dzień 31 grudnia 2021 roku w regionie funkcjonowało 40 przewoźników posiadających 217 zezwoleń wydanych na wykonywanie regularnych i regularnych specjalnych przewozów osób w krajowym transporcie drogowym.

▪ **Dopłaty do przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ulg ustawowych w przewozach pasażerskich**

Województwo opolskie przekazuje przewoźnikom, wykonującym krajowe autobusowe przewozy pasażerskie, dopłaty do tych przewozów z tytułu stosowania obowiązujących ustawowych ulg w przewozach pasażerskich. Koszty te pokrywane są ze środków budżetu państwa. W 2021 roku **29 przewoźników drogowych** otrzymało dopłaty na łączną kwotę **20 373 451,28 zł**.

- **Pomoc covidowa dla przewoźników autobusowych.**

W 2021r roku **9 przewoźników autobusowych** wykonujących regularne przewozy osób, otrzymało wsparcie finansowe w ramach rządowego programu pomocowego SA.62603-COVID-19 Support to bus operators na łączną kwotę **1 931 392,99 zł**.

3. Ruch rowerowy

- **Opolska Polityka Rowerowa**

Dokument pn. Opolska Polityka Rowerowa został przyjęty przez ZWO Uchwałą Nr 6294/2018 z 29 października 2018 roku. Wyznacza on kierunki rozwoju systemu rowerowego na terenie województwa opolskiego.

- **Współpraca z jst przy realizacji zadań ze środków RPO WO 2014-2020 w ramach strategii niskoemisyjnych na terenie województwa opolskiego** - zadania te polegają głównie na budowie ścieżek rowerowych i pieszo-rowerowych oraz budowie centrów przesiadkowych. W 2021 roku województwo opolskie było partnerem w dwóch tego typu projektach.

6.3.4. Bezpieczeństwo ruchu drogowego (BRD)

Działania samorządu województwa w zakresie bezpieczeństwa ruchu na drogach wojewódzkich realizowane są m.in. poprzez promocję ruchu rowerowego w regionie, współpracę z samorządami lokalnymi oraz inwestycje i remonty poprawiające bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów. W zakresie bezpieczeństwa na drogach UMWO współpracuje z Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego (WORD), Policją oraz stowarzyszeniami.

1. **Analiza bezpieczeństwa ruchu drogowego** opracowana w 2021 roku obejmuje:

- analizę wypadków drogowych na drogach wojewódzkich,
- lokalizację wypadków drogowych, przyczyny ich wystąpienia oraz liczbę uczestników zdarzeń.

Analiza wskazuje miejsca kumulacji wypadków na drogach wojewódzkich. Dzięki niej wiadomo, gdzie należy wprowadzić odpowiednie oznakowanie lub zrealizować inwestycje w celu wyeliminowania powtarzających się zdarzeń drogowych.

2. **Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego** - działa przy Marszałku Województwa Opolskiego i zajmuje się m.in. analizą projektów organizacji ruchu (618 projektów), rozpatruje wnioski dotyczące organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego (205 wniosków) i uzgadnia trasy pielgrzymek oraz wydaje decyzje i uzgodnienia dla wykorzystania dróg w sposób szczególny (31 tras).

3. **Budowa urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego na przejściach dla pieszych** – przeprowadzone zostały inwestycje wprowadzające bezpieczne przejścia dla pieszych wraz z oświetleniem dedykowanym w miejscowościach: Dobrzeń Mały (3 przejścia) i Kościerzycy - koszt **150 tys. zł**, w tym wkład samorządów 52 000 tys. zł.

6.3.5. Odrzańska Droga Wodna

Odrzańska Droga Wodna to śródlądowy szlak żeglugowy, jedyny w Polsce przygotowany do prowadzenia transportu wodnego o charakterze masowym. Wraz z Kanałem Gliwickim łączy miasta Aglomeracji Śląskiej z zespołem portów Szczecin-Świnoujście i stanowi część międzynarodowego szlaku żeglugowego E30. Jej dostosowanie do IV klasy żeglowności pozwoli na przeniesienie części ładunków z dróg i kolei, co będzie czynnikiem pro-ekologicznym, a także powinno znacząco wpłynąć na zmniejszenie zatłoczenia na drogach i liniach kolejowych. Województwo opolskie w ramach rewizji sieci TENT ogłoszonej przez Ministerstwo

Infrastruktury wskazało, iż rzeka Odra powinna być wpisana do sieci TENT jako element bazy i dostosowana do co najmniej IV klasy żeglowności na całym przebiegu. Przedstawiciele województwa opolskiego uczestniczyli w pracach dotyczących projektu strategicznego wspierającego rozwój multimodalnego transportu towarowego na obszarze TRITIA.

W związku z wejściem w życie Ustawy Prawo Wodne od 1 stycznia 2018 r. zakres kompetencji Marszałków Województw w zakresie gospodarowania na wszystkich wodach publicznych przejęło Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”. Województwo Opolskie w tym zakresie pełni jedynie funkcje doradcze.

6.3.6. Projekty własne realizowane w ramach RPO WO 2014-2020

1. Opolskie na rowery - przygotowanie i realizacja koncepcji rozwoju ścieżek rowerowych w województwie opolskim wraz z kampanią edukacyjną

Celem zadania jest inwentaryzacja tras rowerowych oraz opracowanie koncepcji przebiegu tras regionalnych w województwie opolskim. Ma ona usystematyzować stan infrastruktury rowerowej oraz rowerowych szlaków turystycznych województwa opolskiego i dać wytyczne do projektowania i realizacji przyszłych inwestycji w zakresie infrastruktury rowerowej i promocji transportu niskoemisyjnego. Projekt obejmuje również realizację „punktowych” inwestycji typu: budowa Miejsc Obsługi Rowerzystów czy drobnej infrastruktury rowerowej. W 2021 roku wybrano wykonawcę *Koncepcji* na kwotę 243 540,00 zł, który w 2021 roku przeprowadził inwentaryzację istniejących tras rowerowych (I Etap – 123 000,00 zł). Ostateczne wyniki będą znane w 2022 roku po opracowaniu *Koncepcji*.

Całkowita wartość projektu wynosi **2 500 000,00 zł**. Zakończenie realizacji zadania zaplanowano na grudzień 2022 roku.

2. Wsparcie służb zarządzania kryzysowego w województwie opolskim poprzez zakup środków transportu specjalistycznego z wyposażeniem do przeciwdziałania i usuwania skutków zagrożeń w tym związanych z COVID-19

Projekt realizowany w partnerstwie z Miastem Opole, Powiatami: Brzeskim, Głubczyckim, Kędzierzyńsko-Kozielskim, Kluczborskim, Krapkowickim, Nyskim, Oleskim, Prudnickim, Strzeleckim. Projekt obejmuje zakup 11 samochodów typu „pick-up” wraz z wyposażeniem, przystosowanych do zadań wykonywanych przez służby zarządzania kryzysowego. Z uwagi na panującą pandemię zakupiony sprzęt zostanie wykorzystany również do walki z COVID-19. W 2021 roku poniesiono koszty związane z opracowaniem studium wykonalności inwestycji w wysokości 19 710,00 zł. Trwa procedura zamówienia publicznego związana z zakupem i dostawą samochodów terenowych. Całkowity koszt inwestycji **4 078 065,28 zł**. Zakończenie realizacji zadania planowane jest w 2022 roku.

PODSUMOWANIE

Dzięki środkom unijnym ZWO stara się wpływać na poprawę funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego. Przykładem jest oddana do użytkowania linia kolejowa Opole-Nysa. Rewitalizacja tej linii spowodowała znaczące skrócenie czasu podróży (o ok. 40 min.), co przyczyniło się do wzrostu liczby pasażerów. Drugim ważnym projektem było opracowanie studium planistyczno-prognostycznego dla rewitalizacji linii kolejowej Racibórz-Baborów-Głubczyce-Racławice Śląskie w ramach programu Kolej+.

Na ten cel pozyskano 1 mln zł z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych, a pozostałą kwotę w wysokości ok. 160 tys. zł wyłożyły samorzady, po terenach których przebiega przedmiotowa linia. Opracowane studium zostało przekazane PKP PLK SA, jako niezbędny element przejścia do kolejnego etapu naboru.

Projekty własne SWO są odpowiedzią na zapotrzebowanie zgłaszane zarówno przez jst, jak również mieszkańców województwa. Projekt Opolskie na rowery ma za zadanie wskazać główne kierunki rozwoju

ruchu rowerowego, wyznaczyć sieć tras międzynarodowych, regionalnych i lokalnych oraz wskazać rozwiązania poprawiające bezpieczeństwo rowerzystów.

Wsparcie służb zarządzania kryzysowego umożliwi zakup specjalistycznych samochodów i odpowiedniego sprzętu, co pozwoli Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego dotarcie do wszystkich potrzebujących i udzielenie pomocy.

6.4. KULTURA, SPORT, TURYSTYKA

6.4.1. Kultura

Jednym z ustawowych obowiązków samorządu województwa jest wspieranie rozwoju kultury oraz opieka nad dziedzictwem kulturowym i jego racjonalne wykorzystanie. Zadania w tej dziedzinie realizują Departament Kultury, Sportu i Turystyki (DKS) oraz nadzorowane przez niego wojewódzkie samorządowe instytucje kultury.

1. Program Opieki Nad Zabytkami Województwa Opolskiego na lata 2020-2023

Program Opieki nad Zabytkami Województwa Opolskiego na lata 2020-2023 został przyjęty przez Sejmik Województwa Opolskiego w 2020 roku. Program jest dokumentem strategicznym, wskazującym kierunki działań dotyczących ochrony zabytków naszego regionu. Oprócz założeń programowych znajduje się w nim diagnoza zasobów dziedzictwa kulturowego województwa opolskiego. Program koncentruje się na działaniach zmierzających do zachowania regionalnego dziedzictwa kulturowego. W 2021 roku na realizację zadań publicznych województwa opolskiego w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków przyznano **44 dotacje na łączną kwotę 870 000 zł**, a także dodatkowo 60 000 zł w formie pomocy finansowej udzielonej Gminie Kluczbork na realizację zadania „Prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy kościele ewangelicko – augsburskim pw. Zbawiciela w Kluczborku”.

2. Wybrane najważniejsze przedsięwzięcia i zadania w obszarze kultury

W 2021 roku realizowano projekty kulturalne promujące region i jednocześnie rozwijające kulturę Śląska Opolskiego. Wspierane były również inicjatywy kulturotwórcze, działalność środowisk twórczych oraz realizacja projektów regionalnych. Najważniejsze z nich to:

- otwarty konkurs ofert na wykonanie przez organizacje i inne uprawnione podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego zadań publicznych związanych z realizacją zadań SWO w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. W ramach konkursu przyznano dotacje na łączną kwotę **266 800 zł** na organizację konkursów, festiwali i innych inicjatyw kulturalnych;
- otwarty konkurs ofert na wykonanie przez organizacje i inne uprawnione podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego zadań publicznych związanych z realizacją zadań SWO w drugim półroczu roku 2021 w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego. W ramach konkursu przyznano dotacje na łączną kwotę **437 000 zł** na organizację wystaw, festiwali i innych inicjatyw kulturalnych;
- otwarty konkurs ofert na wykonanie przez organizacje i inne uprawnione podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego zadań publicznych związanych z realizacją zadań SWO w roku 2021, mających na celu upamiętnienie setnej rocznicy III Powstania Śląskiego. W ramach konkursu przyznano dotacje na łączną kwotę **200 000 zł**;

- dotacje w trybie pozakonkursowym (małe granty) – na łączną kwotę **74 800 zł** przekazano 12 podmiotom;
- **Eduko – Bardzo Młoda Kultura 2019-2021 - Opolskie** – celem projektu jest wzmocnienie roli edukacji kulturowej, uwzględniającej specyficzne uwarunkowania kulturowe i społeczne regionu oraz zainicjowanie sieci współpracy pomiędzy lokalnymi podmiotami sfery kultury i edukacji. Łącznie na konkursy grantowe w roku 2021 przeznaczono **180 000 zł**;
- **Nagroda im. Karola Miarki** – nagroda za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury przyznawana jest osobom, które w szczególny sposób przyczyniły się do upowszechniania kultury i nauki naszego regionu, wnosząc trwałe wartości humanistyczne do kultury narodowej w myśl idei propagowanych przez Karola Miarkę. W 2021 roku przyznano **3 nagrody** na łączną kwotę **15 000 zł**;
- **Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego dla Animatorów i Twórców Kultury** – przyznawane są społecznikom, albo osobom zawodowo związanym z działalnością kulturalną, za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury województwa opolskiego oraz za całokształt działalności. W 2021 roku przyznano **18 nagród**, w tym 1 specjalną za całokształt działalności, na łączną kwotę **56 000 zł**;
- **Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego za Wydarzenie Muzealne Roku** – przyznawane są instytucjom muzealnym za osiągnięcia w zakresie działalności muzealnej. W 2021 roku przyznano **9 nagród**, w tym 1 specjalną, na łączną kwotę **50 000 zł**;
- **Nagrody Marszałka Województwa Opolskiego Prymus Opolszczyzny w kategorii SZTUKA** – są przyznawane osiągnięciom w danym roku szkolnym sukcesy artystyczne w konkursach, turniejach, przeglądach, festiwalach itp. W 2021 roku przyznano **30 nagród** na łączną kwotę **75 000 zł**;
- **Stypendia Marszałka Województwa Opolskiego dla osób zajmujących się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami - „Marszałkowskie Talenty”** – przyznawane są na realizację określonego przedsięwzięcia osobom fizycznym zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami. W 2021 roku przyznano **30 stypendiów** na łączną kwotę **228 000 zł**;
- **organizacja koncertu „Schody do Wolności”** – inicjatywa zapoczątkowana w 2021 roku w ramach obchodów 100. rocznicy III Powstania Śląskiego – jako wyraz pamięci o tych, którzy walczyli o wolność – powstańców, działaczy opozycji antykomunistycznej, jak również tych wszystkich, którzy walczyli o życie w czasie pandemii. W wydarzeniu, otwartym dla wszystkich mieszkańców województwa, wzięli udział artyści pochodzący z Opolszczyzny, jak również gwiazdy polskiej sceny muzycznej.

3. Instytucje kultury

DKS nadzoruje działalność sześciu instytucji kultury, dla których województwo opolskie jest organizatorem. Są to:

- Teatr im. Jana Kochanowskiego (Teatr, TJK);
- Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera (Filharmonia, FO);
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki (WBP);
- Muzeum Śląska Opolskiego (MŚO);
- Muzeum Wsi Opolskiej (MWO);
- Centralne Muzeum Jeńców Wojennych (CMJW) (współorganizator – MKiDN).

Województwo opolskie nadzoruje również Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu, którego jest współorganizatorem wraz z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego (MKiDN) oraz Powiatem Brzeskim, a od 1 stycznia 2018 r. współprowadzi wraz z MKiDN - Centralne Muzeum Jeńców Wojennych.

W 2021 roku ww. instytucje w ramach dotacji podmiotowej i celowych z budżetu województwa otrzymały łącznie **46 283 330 zł**. Ponadto instytucje współprowadzone, tj. Centralne Muzeum Jeńców Wojennych i Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu otrzymały z budżetu MKDiN środki finansowe w formie dotacji podmiotowej w wysokości **4 802 688 zł**. Poza środkami finansowymi z budżetu województwa wojewódzkie samorządowe instytucje kultury otrzymały dofinansowanie lub wsparcie finansowe w kwocie **7 094 498 zł** z budżetu MKiDN na projekty realizowane w ramach programów MKiDN i programów europejskich.

3.1. Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu

W 2021 roku Teatr z budżetu województwa opolskiego otrzymał dotacje: podmiotową i celowe w wysokości **15 546 588 zł**. Ponadto Teatr otrzymał środki finansowe w kwocie **4 826 695 zł** z PO LiŚ oraz **507 820 zł** z budżetu MKiDN.

Otrzymane pieniądze Teatr przeznaczył na działalność bieżącą, w tym remonty i statutową, m.in. na: produkcję premierowych przedstawień i eksploatację spektakli, organizację: podwójnej edycji *Opolskich Konfrontacji Teatralnych Klasyka Polska/Klasyka Żywa*, IV Opolskiego Maratonu Teatralnego *Showcase* – w trakcie którego pokazano najnowsze produkcje Teatru o światowym potencjale, *Sceny Inicjatyw Aktorskich* – w ramach którego stworzono aktorom i artystom współpracującym na stałe z Teatrem warunki do realizacji własnych pomysłów i idei twórczych, kontynuację inwestycji pn. *Nowa jakość Teatru-przebudowa i modernizacja Teatru im. Jana Kochanowskiego na cele kulturalne i edukacyjne*, a także organizację uroczystego otwarcia Teatru po modernizacji oraz przebudowę ścianki w pomieszczeniu VIP-room.

3.2. Filharmonia Opolska im. Józefa Elsnera

Głównym celem Filharmonii jest prowadzenie działalności artystycznej w dziedzinie muzyki m.in. poprzez organizację koncertów symfonicznych, kameralnych, edukacyjnych, klubowych i impresaryjnych oraz warsztatów, lekcji edukacyjnych, audycji/słuchowisk radiowych. Koncerty i pozostała działalność artystyczno-kulturalno-edukacyjna odbywała się w szczególności w ramach stałych projektów: *Walentynkowych Koncertów Muzyki Filmowej*, *Gali noworocznej - z batutą i humorem*, *Strefy Gwiazd*, *Muzyki świata*, *Opolskie ma głos*, *Power of melody*, *koncertów rodzinnych* oraz nowych propozycji dla dzieci i młodzieży: *Współczesna dla dzieci*, *Poczuj rytm*.

W 2021 roku Filharmonia kontynuowała inwestycję pn. *Modernizacja toalet dla publiczności oraz pokoi gościnnych i innych pomieszczeń* oraz przeprowadziła remonty (m.in. odnowienie parkietu w sali kameralnej, górnym foyer pomiędzy salą koncertową a salą kameralną i na antresoli).

Filharmonia na działalność bieżącą i statutową otrzymała z budżetu województwa dotacje w wysokości **10 188 173 zł**, w tym 1 030 000 zł na zadania remontowo-inwestycyjne i projekty merytoryczne związane z obchodami jubileuszowymi 70-lecia powstania Filharmonii, które świętowane jest w sezonie artystycznym 2021/2022.

3.3. Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. E. Smołki w Opolu - dotacja podmiotowa z budżetu województwa opolskiego – **7 158 662 zł**.

Dodatkowo na realizację zadań inwestycyjno-merytorycznych w 2021 roku z budżetu województwa WBP otrzymała łącznie **1 776 173 zł**, w tym na wkład własny do projektów realizowanych w ramach programów MKiDN 142 000 zł oraz z budżetu MKiDN dotacje w wysokości **132 769 zł**.

W związku z pandemią COVID-19 i związanymi z tym obostrzeniami część spotkań autorskich w 2021 roku odbyła się w formie online. Dla bibliotek terenowych w województwie opolskim ogółem w 2021 roku

przeprowadzono 83 spotkania autorskie, w tym w ramach projektów: *Dyskusyjne Kluby Książki* - 33 spotkania, *Zaczytane Opolskie* - 50 spotkań. Z czytelnikami spotkali się m.in. Andrzej Grabowski, Marcin Meller, Anna Maruszczyk, Edyta Świątek, Robert Małecki.

W 2021 roku rozpoczęto doposażanie multimedialnej sali konferencyjnej oraz biur dla pracowników Centrum Dokumentacyjno-Wystawienniczego Niemców w Polsce, którego otwarcie nastąpi w 2022 roku. Dodatkowo wyposażono halę namiotową, w której organizowane są imprezy, spotkania i koncerty. WBP otrzymało także wstępną promesę na dofinansowanie inwestycji z Programu Rządowego Funduszu Polski Ład na realizację inwestycji *Stworzenie bezpiecznej przestrzeni korzystania z kultury poprzez zmodernizowanie infrastruktury Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej*.

3.4. Muzeum Śląska Opolskiego - dotacja podmiotowa z budżetu Województwa Opolskiego wyniosła **4 920 165 zł**.

W 2021 roku Muzeum otrzymało z budżetu województwa opolskiego środki na działania merytoryczno-inwestycyjne w łącznej wysokości **825 478 zł**, w tym na wkłady własne do projektów realizowanych w ramach programów MKiDN w wysokości 247 660 zł. Ponadto w 2021 r. Muzeum otrzymało dotacje z programów MKiDN w wysokości **152 500 zł**.

Z otrzymanych dotacji MŚO zakupiło sprzęt techniczny i multimedialny do modernizowanej wystawy stałej *Panorama Powstań Śląskich*, zorganizowało wiele przedsięwzięć w związku z obchodami 100. Rocznicy III Powstania Śląskiego. Przygotowało także dokumentację niezbędną do opracowania wniosku w ramach RPO WO 2014-2020 V 7. na termomodernizację budynków Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Św. Anny oraz do przeprowadzenia konkursu na projekt budowlany modernizacji budynków Muzeum Czynu Powstańczego w Górze Św. Anny. Muzeum kontynuowało projekt pn. *Bardzo Młoda Kultura 2019-2021 – Opolskie*.

3.5. Muzeum Wsi Opolskiej - dotacja podmiotowa z budżetu województwa opolskiego wyniosła **2 766 778 zł**, a dotacje celowe wyniosły **865 752 zł**, w tym kwotę 573 784,82 zł, jako wkład własny m.in. do projektów realizowanych w ramach RPO WO 2014-2020, programów Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz programu Interreg–V-A Republika Czeska - Polska. Ponadto Muzeum otrzymało dotacje z programów MKiDN w wysokości **301 574 zł**.

W ramach otrzymanych środków finansowych MWO zrealizowało m.in.: *Wojewódzki Konkurs Koron Dożynkowych*, *VII Wojewódzki Konkurs Plastyki Obrzędowej i Rękodzieła Plastycznego*, wyremontowało drogę przy budynku warsztatowym oraz kuźni z Ziemielowic. Muzeum kontynuowało także realizację projektu *Głos Mają Ryby. Ochrona dziedzictwa kulturowego i bioróżnorodności w środowiskach wodnych w Muzeum Wsi Opolskiej i na terenie Śląska Opolskiego* oraz szereg wydarzeń w ramach obchodów jubileuszowych 60-lecia powstania Muzeum.

3.6. Centralne Muzeum Jeńców Wojennych - dotacja podmiotowa z budżetu województwa opolskiego wyniosła **1 426 968 zł** oraz 1 983 688 zł z budżetu MKiDN.

CMJW w 2021 r. z budżetu województwa opolskiego otrzymało również dotację celową w wysokości **1 003 950 zł** na zadanie pn. *Przebudowa budynku Muzeum w Łambinowicach przy ul. Muzealnej 4 wraz z poprawą otoczenia*. Ponadto z budżetu MKiDN i środków europejskich Muzeum otrzymało dotacje celowe w wysokości **651 608 zł** z przeznaczeniem na zadania realizowane w ramach projektu pn. *Prace konserwatorskie oraz ekspozycja edukacyjna na terenie byłego obozu jenieckiego Stalag 318/VIII F(344) Lamsdorf (Łambinowice) wraz z modernizacją budynku i otoczenia Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych w Opolu i zakupem niezbędnego wyposażenia*.

3.7. Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu - dotacja podmiotowa z budżetu województwa wyniosła **361 830 zł**, z budżetu MKiDN - **2 819 000 zł** i **230 000 zł** z budżetu powiatu brzeskiego.

W 2021 roku Muzeum Piastów Śląskich z budżetu województwa otrzymało także dotację celową w wysokości **7 000 zł** na wydanie publikacji w formie rocznika o charakterze historyczno-społecznym pn. Brzeski Rocznik Zamkowy.

W 2021 roku instytucje kultury z budżetu województwa otrzymały o **8 042 489 zł** więcej pieniędzy niż w 2020 roku. Środki te przeznaczone były na działalność bieżącą, merytoryczną i remontowo-inwestycyjną Instytucji, w szczególności na pokrycie kosztów podwyżki wynagrodzeń dla pracowników oraz kontynuację projektów dofinansowanych środkami europejskimi z PO IS 2014-2020 i RPO WO 2014-2020 oraz programów MKiDN.

W związku z sytuacją epidemiczną i wprowadzonymi ograniczeniami instytucje kultury część zaplanowanych wydarzeń kulturalno-artystyczno-edukacyjnych realizowały online, część z nich została odwołana lub przeniesiona do realizacji w innych terminach.

PODSUMOWANIE

W 2021 roku w porównaniu do roku poprzedniego zwiększyły się środki przekazane na konkursy grantowe EDUKO ze 155 000 zł na 180 000 zł. Znacznie wzrosły środki przeznaczone na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach (o 521 000 zł). Ogłoszono aż trzy otwarte konkursy ofert w zakresie kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, w tym jeden z okazji 100. rocznicy III Powstania Śląskiego na realizację zadań mających na celu upamiętnienie tego wydarzenia. Łącznie przeznaczono na ten cel środki w wysokości 903 800 zł (w 2020 r. przekazano dotacje w wysokości 479 600 zł). Mniejsza była z kolei kwota przekazana w ramach trybu pozakonkursowego (74 800 zł w porównaniu do 121 250 zł w 2020 r.).

W 2021 roku przyznano o jedną więcej Nagrodę im. Karola Miarki, o pięć więcej Nagród Marszałka Województwa dla Animatorów i Twórców Kultury, a także o jedną więcej Nagrodę Marszałka Województwa Opolskiego za Wydarzenie Muzealne Roku. Przyznano także aż o 22 więcej Stypendiów Marszałka Województwa Opolskiego dla osób zajmujących się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury oraz opieką nad zabytkami - „Marszałkowskie Talenty”. Niezwykle udanym przedsięwzięciem był koncert „Schody do Wolności”.

6.4.2. Kultura fizyczna

Zadaniem własnym samorządu województwa jest tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi sportu. Stanowią o tym przepisy ustawy o samorządzie województwa oraz ustawy o sporcie. DKS wykonuje zadania o charakterze wojewódzkim w zakresie kultury fizycznej. W 2021 roku finansowano stypendia sportowe oraz nagrody i wyróżnienia dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe. Województwo opolskie wspierało także kluby i związki sportowe oraz inwestycje i działania samorządów lokalnych w zakresie kultury fizycznej.

W 2021 roku nakłady samorządu województwa na kulturę fizyczną wyniosły łącznie **7 753 380,13 zł**, bez środków Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego (MBO). Na dofinansowanie zadań publicznych przez organizacje pozarządowe wydatkowano **5 843 106,78 zł**. Łącznie zawarto **178 umów** na sfinansowanie zadań realizowanych w ramach przyznanych dotacji.

1. Wybrane najważniejsze przedsięwzięcia i zadania w obszarze kultury fizycznej

- Zgrupowania i szkolenia ponad **461 zawodników wojewódzkich kadr sportowych** oraz gratyfikacje, udział i organizację zawodów sfinansowano z dotacji dla Wojewódzkiego Zrzeszenia Ludowych Zespołów

Sportowych (WZ LZS) w wysokości **1 530 000 zł**. Szkolenie (od 20 do 34 dni) zawodników kadr młodzieżowych odbyło: 202 zawodników w kategorii młodzika, 72 juniora młodszego, 37 juniorów i młodzieżowców i 150 zawodników Kadry Marszałkowskiej;

- Rozwinięto w ramach WZ LZS w Opolu działalność **Opolskiego Biura Sportu**, które realizowało kluczowe zadania interdyscyplinarnych środowisk sportowych pełniąc rolę **operatora wojewódzkiego** w krajowym i regionalnym procesie szkolenia kadr dzieci i młodzieży;
- Zapewniono udział reprezentantów województwa opolskiego w Mistrzostwach Polski w kategoriach młodzieżowych oraz w Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży i Międzywojewódzkich Mistrzostwach Młodzieży: zdobyto **159 medali Mistrzostw Polski i Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży** w różnych kategoriach wiekowych;
- Zawodnicy z województwa opolskiego w 2021 r. zdobyli **3 244,51 punktów w ramach współzawodnictwa sportowego młodzieży** – punkty dla naszego województwa zdobywało aż 1325 zawodników. Najlepsze sekcje otrzymały nagrody finansowe. System gratyfikacji pozwolił na wspieranie szkolenia w sekcjach, które wykazują się najwyższą efektywnością oraz dają gwarancję racjonalnego wydawania środków; ZWO podwyższył kwoty gratyfikacji za punkty zdobyte w 2020 r.
- Wsparcie sportu wiejskiego zrzeszonego w **Ludowych Zespołach Sportowych** w wysokości **260 000 zł**. W regionie aktywnie działa ponad 300 organizacji sportowych - ludowych klubów sportowych, zajmujących się sportem masowym i wyczynowym. Organizują one również wiele imprez masowych dla środowisk wiejskich i małych miasteczek, w tym dla ponad **12 000 uczestników** projektów współfinansowanych z przez SWO;
- Sportowcy WZ LZS zdobyli wiele medali na imprezach krajowych i zagranicznych na czele ze **złotym medalem Igrzysk Paraolimpijskich w Tokio Barbary Bieganowskiej-Zajęc w biegu na 1500 m**.
- Szkolny Związek Sportowy „OPOLSKIE” otrzymał dotację na organizację **Mistrzostw Szkół Województwa Opolskiego i Igrzysk Młodzieży Szkolnej dla ponad 12 000 dzieci** w szkolnych dyscyplinach sportowych oraz zadania dotyczące sportu szkolnego (**150 000 zł**). Stowarzyszenie realizuje program Szkolny Klub Sportowy - czyli dodatkowe zajęcia sportowe dla uczniów szkół podstawowych, który wpiera dotacja z Ministerstwa Sportu;
- **Klub Uczelniany AZS Politechnika Opolska** – wsparcie w wysokości **420 000 zł** przeznaczono m.in. na: wsparcie **5 sekcji wyczynowych: piłki siatkowej i koszykówki męskiej, lekkoatletyki, kajakerstwa i short tracku** oraz ponad 20 rekreacyjnych sekcji sportowych. Wsparcie przeznaczono na rozwój animatorów sportu, organizację zawodów sportowych, udział w zawodach najwyższej rangi. Logotypy promocji regionu pojawiły się m.in. na strojach sportowych, bandach, bannerach, plakatach czy biletach w ramach rozgrywek sportowców AZS w kraju i za granicą. Zdobyto wiele medali imprez krajowych, europejskich i światowych najwyższej rangi na czele ze **złotym medalem Igrzysk Olimpijskich w Tokio Dawida Tomali w chodzie na 50 km**.
- **Lekkoatletyka dla każdego** - program dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, uczestników zawodów oraz trenerów. Dotacja pozwoliła m.in. na zakup sprzętu i ćwiczenia dzieci i młodzieży średnio 2 razy w tygodniu prowadzone przez 10 trenerów w trzech grupach wiekowych. Przeprowadzono szkolenie dla 50 instruktorów i trenerów na łączną kwotę **130 000 zł**;
- **Narodowy Program Rozwoju Kolarstwa dla około 180 dzieci z 12 szkółek kolarskich**. Program zakładał m.in. zajęcia w 12 szkółkach 2 razy w tygodniu prowadzone przez nauczycieli WF, instruktorów lub trenerów kolarstwa, a także zakup sprzętu oraz udział w zawodach ogólnopolskich;
- **Umiem pływać** – zajęcia nauki pływania dla uczniów szkół podstawowych klas I-IV. Wzięło w nich udział **1888 uczniów z 61 szkół podstawowych** z całego województwa, przede wszystkim z terenów wiejskich i małych miejscowości. Operatorem programu był WZ LZS w Opolu, a zajęcia prowadzono dla

uczniów z 17 gmin na 8 krytych pływalniach. Pod okiem instruktorów i trenerów pływania 128 grup miało zajęcia pływackie przez 2 miesiące;

- Coroczne **stypendia sportowe oraz nagrody sportowe** dla zawodników, trenerów oraz innych osób wyróżniających się szczególną aktywnością na rzecz rozwoju i promocji sportu w województwie opolskim. W 2020 roku przeznaczono **600 000 zł** dla **157 stypendystów**, a także przekazano **142 000 zł dla 42 nagrodzonych**;
- Remont i **wymianę oświetlenia w sportowej Hali AZOTY Kędzierzyn Koźle** zrealizowano dzięki dotacji o wartości 439 728,09 zł. W hali na co dzień gra i trenuje najlepsza drużyna w historii polskiej piłki siatkowej.
- **Remont Stadionu Lekkoatletycznego im. Opolskich Olimpijczyków** w Opolu został dofinansowany kwotą **500 000 zł**. Na zmodernizowanej nawierzchni i z wykorzystaniem zakupionego nowoczesnego sprzętu sportowego zorganizowano ceremonię otwarcia i zawody sportowe w ramach obchodów 70-lecia Opolskiego Związku Lekkiej Atletyki.
- W najważniejszych obiektach sportowych województwa opolskiego (w tym m.in. hali widowiskowo-sportowej „STEGU Arena”, Toyota Park w Opolu, krytej pływalni „Wodna Nuta”, Toropolu w Opolu, Hali w Nysie, Stadionie LA im Opolskich Olimpijczyków i innych) odbyło się wiele ważnych imprez sportowych i rozgrywek ligowych z rozgrywkami ekstraklasy oraz **Mistrzostwami Polski Seniorów i Seniorek w Judo** i **Taekwondo Polish Open Cup** oraz meczami reprezentacyjnymi gier zespołowych na czele. Na obiektach stale prowadzone są zajęcia i szkolenia sportowe.
- **Najważniejsze imprezy i wydarzenia sportowe 2021** roku to m.in. Zawody CDI w Lewadzie, Opolski Festiwal Skoków, Bieg Opolski, Indywidualne Mistrzostwa Polski Juniorów w Badmintonie, Ogólnopolskie Zawody w Łucznictwie, Finał Pucharu Polski XCO, Gold Hill Maraton MTB Głuchołazy, Memoriały Joachima Halupczoka, Edwarda Faciejewa, Jerzego Klempela, wydarzenia z okazji jubileuszu 70-lecia Opolskiego Związku Lekkiej Atletyki i wiele innych, także cyklicznych, imprez sportowych z udziałem tysięcy kibiców.
- Opolskie zespoły uplasowały się na korzystnych pozycjach w **najwyższych ligach rozgrywkowych** (np.: ZAKSA Kędzierzyn Koźle zdobywając medale w rozgrywkach ogólnopolskich). **Zespół ZAKSA osiągnął historyczny sukces polskiej klubowej siatkówki i został Mistrzem Europy 2021** (AGSM Forum Verona). Grupa Azoty ZAKSA Kędzierzyn-Koźle została pierwszym po 43 latach polskim klubem, który wygrał elitarne rozgrywki Ligi Mistrzów.
- **Siatkarki UNI Opole wywalczyły awans do Tauron Ligi** – najwyższej klasy żeńskich ligowych rozgrywek siatkarskich w Polsce. To największy w historii opolskich klubów sukces siatkówki żeńskiej.
- W czołówce ekstraklasy piłki ręcznej mężczyzn mecze rozgrywała się **KPR Gwardia Opole** a zespoły futsalowe **Dreman Opole Komprachcice** i **Gredar Fit-Morning Brzeg** grały w ekstraklasie w tej dyscyplinie podobnie jak zespół futsalu kobiet **LKS Rolnik Biedzychowice-Głogówek**. W najwyższej siatkarskiej Plus lidze mecze rozgrywała **Stal Nysa**, a na jej zapleczu grają 2 drużyny męskiej siatkówki z Kluczborka i Strzelec Opolskich. Na zapleczu piłkarskiej elity z powodzeniem utrzymuje się **Odra Opole**, a także drużyna męskiej koszykówki **Weegree AZS Politechnika Opolska**. Dobrze radzą sobie kluby piłki ręcznej z grającym na zapleczu elity Olimpem Grodków, ASPR Zawadzkie i żeńską drużyną KS Otmęt Krapkowie. Hokeiści na rolkach zespół **Marsjanie Opole** zostali brązowymi medalistami Mistrzostw Polski.
- Kolejny tytuł **Drużynowego Mistrza Polski** po raz 21 i 12 z rzędu zdobyli ciężarowcy z **Budowlanych Opole** wystawiając także 2 reprezentantów (Arkadiusz Michalski był 7 a Joanna Łochowska 10) w ścisłej czołówce Igrzysk Olimpijskich. Wysokie były także krajowe pozycje klubów dyscyplin indywidualnych

takich jak np.: **Nyskie Towarzystwo Gimnastyczne** – lider klasyfikacji **Systemu Sportu Młodzieżowego**, sekcje AZS KU PO Opole (short-track, lekkoatletyka i kajakerstwo), LKJ „Orzeł” Namysłów, Opolski Klub Taekwondo, KJ AZS Judo Opole LUKS Gwiazda Dobrzeń Wielki czy Beninca UKS Feniks K-Koźle. Region na igrzyskach reprezentowali dodatkowo Bartłomiej Mróz w parabadmintonie (m 5-8) oraz Bartłomiej Stój w rzucie dyskiem (m 16) Najwyższą pozycję wśród klubów jeździeckich w Systemie Sportu Młodzieżowego uzyskał LKJ Lewada. Zdobyto wiele medali na imprezach ogólnopolskich i międzynarodowych, także w sportach nieolimpijskich.

PODSUMOWANIE

Z uwagi na zmienioną datę letnich Igrzysk Olimpijskich rok 2021 w sporcie był bardzo ważny. Pandemia COVID-19 już tylko nieznacznie ograniczyła aktywność fizyczną poprzez ograniczenia w ruchu granicznym i ograniczenia sanitarne. Dodatkowo większość imprez i wydarzeń sportowych odbyła się już z udziałem kibiców lub z ograniczeniami. Nakłady na kulturę fizyczną w 2021 były wyższe niż w roku 2020. Mimo ograniczeń sanitarnych kontynuowano programy: Umieć pływać, treningi w ramach Narodowego Programu Rozwoju Kolarstwa czy Program Lekkoatletyka dla każdego. Zrealizowano remonty strategicznych dla regionu obiektów sportowych: Stadionu Lekkoatletycznego w Opolu i Hali AZOTY Kędzierzyn Koźle.

Poziom mistrzowski i europejski osiągnęła drużyna siatkarska ZAKSA, a na najwyższym rozgrywkowym poziomie krajowym były: męski szczypiorniak, siatkówka męska i żeńska, futsal mężczyzn i kobiet, hokej na rolkach. Bardzo dobre wyniki osiągały dyscypliny indywidualne w tym gimnastyka, zapasy i sekcje wyczynowe KU AZS PO. W sporcie młodzieżowym zdobyto 159 medali imprez krajowych. Siatkarski klub ZAKSA zdobył tytuł Mistrza Europy 2021 osiągając historyczny sukces polskiej klubowej siatkówki. Klub kolejny raz został liderem ligowej tabeli i zdobył na początku 2022 r. Puchar Polski, jego 3 zawodnicy zajęli 5 miejsce na Igrzyskach Olimpijskich w Tokio. Na Igrzyskach Olimpijskich i Paraolimpijskich w Tokio zawodnicy opolskich klubów zdobyli historyczne 2 złote medale (Dawid Tomala i Barbara Bieganowska-Zajęc) sprawiając piękny prezent w roku jubileuszu 70-lecia Opolskiego Związku Lekkiej Atletyki.

6.4.3. Turystyka i krajoznawstwo

Samorząd województwa wykonuje także zadania o charakterze wojewódzkim w zakresie turystyki. W tym obszarze DKS realizował zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej - tj. zadania w stosunku do przewodników turystycznych, obiektów hotelarskich oraz przedsiębiorców z branży turystycznej. Upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa wspierano m.in. poprzez organizację promocji, przekazywanie dotacji celowych dla organizacji pozarządowych oraz poprzez członkostwo i udział w pracach Opolskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej (OROT). W 2021 roku na realizację zadań publicznych w zakresie turystyki i krajoznawstwa wydatkowano **1 300 099,37 zł**.

Na koniec 2021 roku **43 osoby** posiadały uprawnienia **przewodnika górskiego**. W województwie funkcjonowało **76 obiektów hotelarskich** posiadających łącznie 1879 jednostek mieszkalnych z 3644 miejscami noclegowymi. W większości są to obiekty 3-gwiazdkowe (50), 1 obiekt 5-gwiazdkowy (pałac Sulisław), 6 obiektów 4-gwiazdkowych, 14 obiektów 2-gwiazdkowych (w tym 3 kempingi) i 5 obiektów 1 gwiazdkowych. Najwięcej skategoryzowanych obiektów hotelarskich znajdowało się w Opolu i powiecie opolskim, a najmniej w powiecie strzeleckim, prudnickim i głubczyckim. Według stanu na koniec 2021 roku w Rejestrze Marszałka Województwa Opolskiego wpisanych było **92 organizatorów turystyki** i przedsiębiorców ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych.

1. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze turystyki i krajoznawstwa:

- W 2021 roku wsparto składką w wysokości **490 386 zł** działalność bieżącą **Opolskiej Regionalnej Organizacji Turystycznej i Opolskiego Centrum Informacji Turystycznej** realizujących projekty promocyjne, marketingowe, reklamowe i szkoleniowe na rzecz branży turystycznej regionu.
- W zakresie upowszechniania turystyki i krajoznawstwa organizacje pozarządowe otrzymały w ramach otwartych konkursów ofert (**22 umowy**) i zadań pozakonkursowych (**14 umów**) środki w wysokości **535 460,45 zł**.
- W otwartym konkursie ofert w zakresie turystyki i krajoznawstwa dofinansowano **21 zadań m.in.** kompleksową kampanię promocyjną walorów turystycznych oraz oferty turystycznej opolskich przedsiębiorców w czasie post-COVID-19 pod nazwą **#VISITOPOLSKIE**.
- Ze wsparciem samorządu odbyły się liczne **rajdy piesze, rowerowe, konne i spływy kajakowe**, w których udział brało kilkuset uczestników w różnych rejonach województwa.
- Wzmocniono promocję i bezpieczeństwo poprzez znakowanie i konserwację szlaków turystycznych na **70 km szlaku sudeckiego**.
- Na **Szlaku Kulinarnym Opolski Bifyj** przybyło obiektów – obecnie liczy on już **23 restauracje**.
- Zorganizowano **szkolenie dla kadr 60 animatorów turystyki** i liczne konkursy turystyczno-krajoznawcze dla dzieci i młodzieży, które wyłoniły finalistów na szczebel krajowy.
- Promocja turystyki regionu odbywała się we wszystkich kanałach informacyjnych od reklam w telewizjach ogólnopolskich w najlepszym czasie antenowym, poprzez reklamy w Internecie i serwisach społecznościowych, audycje radiowe i wydawnictwa w tym przewodniki i informatory.
- W otwartym konkursie ofert w obszarze: ratownictwo i ochrona turystów w regionie na kwotę **150 000 zł** przekazano dotację dla **Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Opolskiego** (WOPR WO) na zadanie pn. *Zabezpieczenie ruchu turystycznego poprzez organizację dyżurów i patroli na Jeziorze Turawskim, Jeziorze Nyskim, wyrobiskach Dębowa i Januszkowice oraz rzece Odrze w Brzegu i K-Koźlu oraz okolicach tych miast*.
- W otwartym konkursie ofert na dofinansowanie wkładów własnych w obszarze ratownictwa i ochrony turystów przyznano dotację na kwotę **150 000 zł** dla WOPR WO na zadanie pn. *Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych*. W ramach programu dofinansowano **zakup specjalistycznej, profesjonalnej, kabinowej, motorowej łodzi ratowniczej** w celu poprawy stanu bezpieczeństwa na Jeziorze Dużym w Turawie poprzez patrolowanie chronionego obszaru wodnego.
- Zadania realizowane jako tzw. **małe granty** otrzymały w 2021 r dotacje na łączną kwotę **108 595,94 zł**. **14 podmiotów** wykonało zadania na poziomie 107 815,43 zł.
- Ponadto organizowano lub współorganizowano dodatkowo wiele wydarzeń m.in.: *Opolskie wita Pływadła, Mistrzostwa Polski Katamaranów TOPCAT Catamaran CUP 2021, Lato Kwiatów Otmuchów 2021, ENOfestiwal - Opolski Festiwal Enoturystyczny*, zakupiono także emisję materiałów reklamowych pn. *Opolskie w siodle* oraz *Opolskie ze smakiem* oraz materiały promujące województwo opolskie.

PODSUMOWANIE

W 2021 r. przeznaczono więcej środków na otwarte konkursy ofert w zakresie turystyki i krajoznawstwa – 650 000 zł (przy 500 000 zł w 2020 roku). Umożliwiono także częściową realizację, zmiany terminów i harmonogramów oraz dostosowanie działań do bieżącej sytuacji epidemicznej. Wspierano ściśle działalność promocyjną, marketingową i szkoleniową oraz rozwój systemu informacji turystycznej w OROT. W ramach wsparcia i rozwoju nowych produktów turystycznych odbył się, wraz z relacją internetową pierwszy ENOfestiwal - Opolski Festiwal Enoturystyczny „Na szlaku winnic i sera” poświęcony rozwojowi enoturystyki,

ekoturystyki i produktów tradycyjnych w regionie. Wsparto także warsztaty winobrania i publikację promocyjną Przewodnik - Opolski Szlak Winnic. Większość działań promocyjnych związanych z turystyką kulinarną oparta była na bazie szlaku kulinarnego Opolski Bifjy, kampanii Opolskie ze Smakiem i regionalnych produktach tradycyjnych i kulinarnych. Liczne działania zrealizowano na rzecz turystyki aktywnej (rowerowej, konnej, pieszej, biegowej).

6.5. ZDROWIE I POLITYKA SPOŁECZNA

Samorząd województwa opolskiego w obszarze zdrowia i polityki społecznej realizuje zadania z zakresu:

- promocji i ochrony zdrowia;
- pomocy społecznej;
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

6.5.1. Promocja i ochrona zdrowia

Na promocję i ochronę zdrowia składają się przede wszystkim: kształtowanie optymalnych dla życia i rozwoju człowieka warunków środowiska materialnego i społecznego oraz rozwijanie kultury zdrowotnej i profilaktycznej działalności ochrony zdrowia i innych instytucji. W tym obszarze podejmowane są także działania podnoszące standardy usług świadczonych przez podmioty ochrony zdrowia.

W 2021 roku zrealizowano dwadzieścia projektów w ramach tzw. małych grantów, na które przeznaczono **169 173 zł** dla organizacji pożytku publicznego z terenu województwa opolskiego.

1. Zadania realizowane w 2021 roku przez organizacje pożytku publicznego z zakresu:

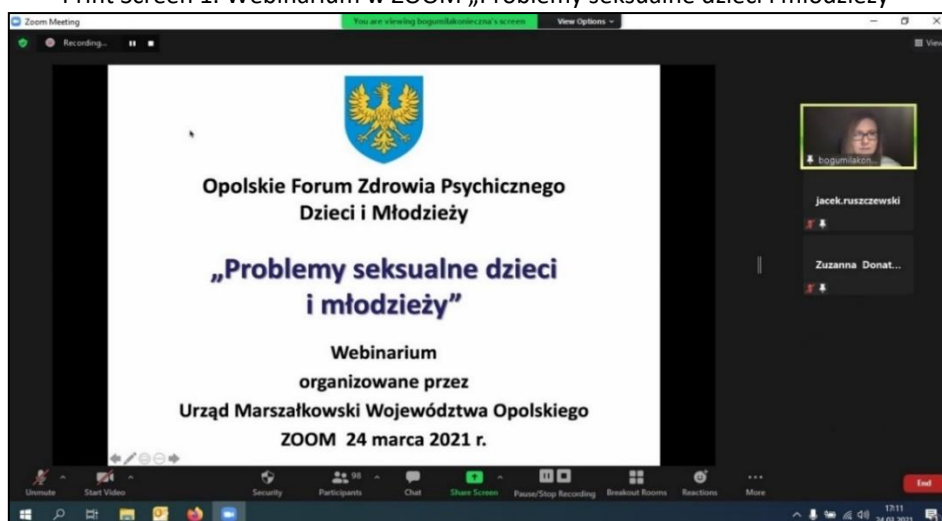
- **upowszechniania informacji o spadku zgłoszeń pacjentów z powodu zawału serca i konsekwencji z tego wynikających.** Przyczyną zmniejszenia się zgłoszeń pacjentów podczas epidemii, była rosnąca obawa przed zakażeniem wirusem SARS-CoV 2, przy jednoczesnym stałym wzroście zgonów z powodu przyczyn sercowo-naczyniowych. Pacjenci z niewydolnością serca i pacjenci z nadciśnieniem tętniczym, w przypadku zakażenia koronawirusem charakteryzują się gorszym rokowaniem. Dlatego jednym z fundamentalnych zadań w ramach walki z pandemią COVID-19 jest podejmowanie szerokiej edukacji społeczeństwa m.in. w zakresie samokontroli obu chorób oraz – co staje się równie palącym problemem – przełamywanie obaw kontaktowania się z lekarzami - specjalistami.
- **promocji regularnej profilaktyki wśród mężczyzn** oraz propagowanie aktywności fizycznej i dbania o siebie. Listopad zwany również *Movember* czyli „miesiącem wąsów”, skupiał się na profilaktyce tzw. męskich nowotworów, czyli raka gruczołu krokowego i jądra. Celem akcji było uświadomienie mężczyznom, jak istotna dla ich zdrowia jest wczesna diagnostyka. W celu promocji regularnej profilaktyki wśród mężczyzn przygotowano miejsca z wyznaczonym terminem, gdzie mężczyźni mogli skorzystać z USG jąder i prostaty oraz odbyć konsultację urologiczną. W listopadzie 2021 r. przygotowano 28 godzin, w trakcie których mężczyźni mogli się przebadać.
- **zapoznania dzieci i młodzieży z sytuacjami zagrożenia życia i zdrowia w sytuacjach codziennych**, przekazania wiedzy teoretycznej oraz praktycznej w zakresie udzielania pierwszej pomocy, wiedzy z zakresu użytkowania sprzętu medycznego oraz efektywnych zasad wzywania pomocy.
- **propagowania aktywnego stylu życia oraz promocji zdrowia.** W ramach zadania organizowano zajęcia ruchowe na świeżym powietrzu, promując zapobieganie wielu przypadkom chorób cywilizacyjnych - takich jak cukrzyca, nadciśnienie, otyłość, inne choroby układu krążenia, chorobom układu kostno-stawowego (m.in. skrzywieniom kręgosłupa, wynikającego z długotrwałego siedzenia).

2. Regionalny Program Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Opolskiego

W ramach Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego UMWO zrealizował działania na łączną kwotę **49 500 zł**, w tym:

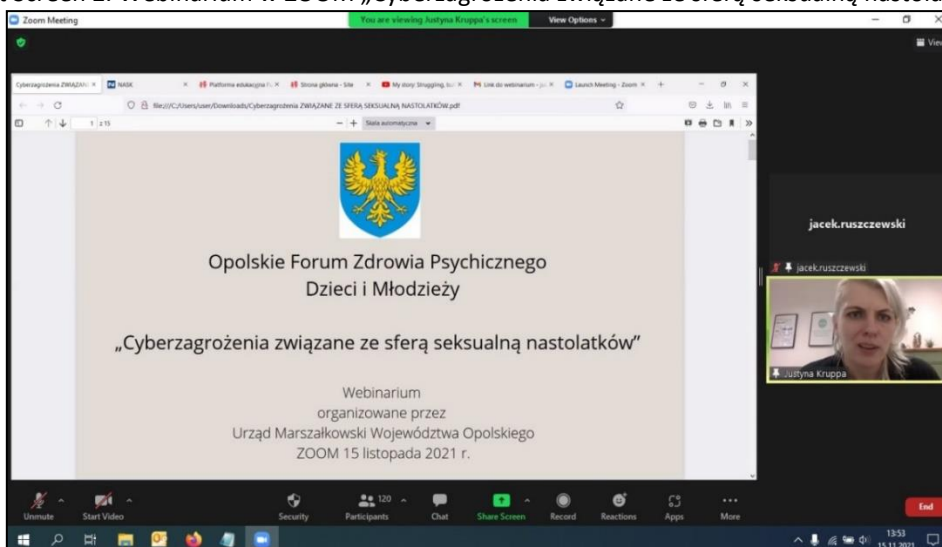
- przedsięwzięcia szkoleniowe online dotyczące zapobiegania wypaleniu zawodowemu dla kadry PSP - liczba uczestników **54** osób;
- przedsięwzięcia edukacyjne online dotyczące problematyki ochrony zdrowia psychicznego - webinaria, liczba uczestników **266** osób;

Print Screen 1. Webinarium w ZOOM „Problemy seksualne dzieci i młodzieży”

Źródło: Webinarium „Problemy seksualne dzieci i młodzieży” zorganizowane w ramach Opolskiego Forum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży w dniu 24.03.2021 r. Prowadząca: psycholog, seksuolog kliniczny Bogumiła Konieczna

Print Screen 2. Webinarium w ZOOM „Cyberzagrożenia związane ze sferą seksualną nastolatków”

Źródło: Webinarium „Cyberzagrożenia związane ze sferą seksualną nastolatków” zorganizowane w ramach Opolskiego Forum Zdrowia Psychicznego Dzieci i Młodzieży w dniu 15.11.2021 r. Prowadząca: psycholog, Justyna Laxy-Kruppa

- emisję na portalu nto.pl oraz opublikowanie w wydaniu papierowym Nowej Trybuny Opolskiej tekstów dotyczących problematyki zdrowia psychicznego;
- przygotowanie i emisję **22** audycji w Radiu Park w ramach cyklu „Psychotematy” oraz audycji w Radiu Doxa w ramach cyklu „Psychorefleksje”, dotyczących problematyki zdrowia psychicznego.

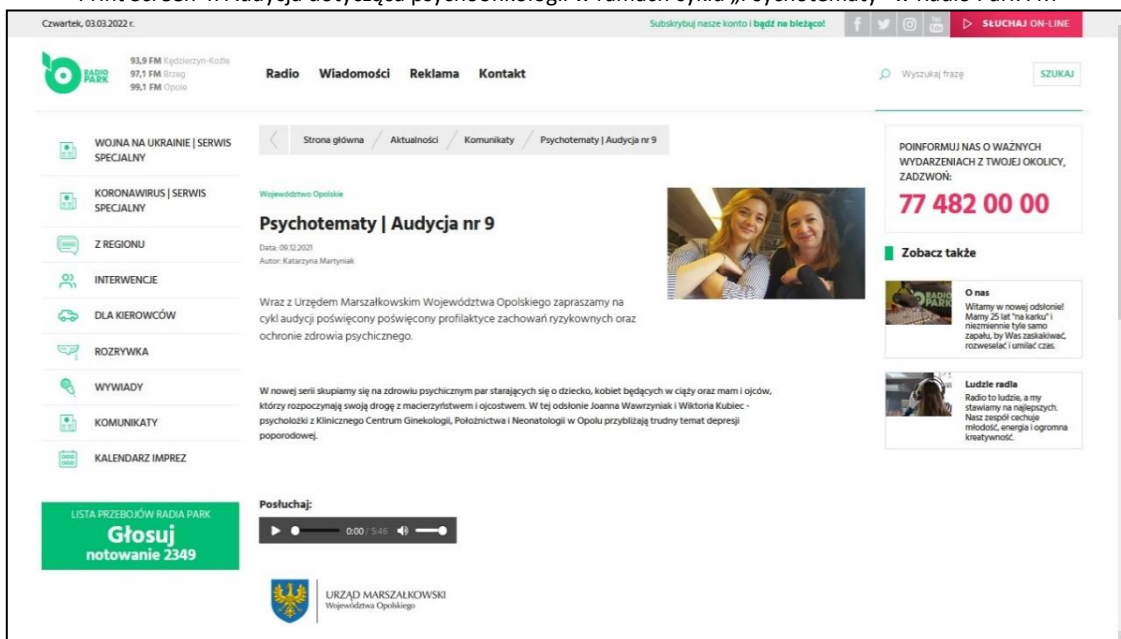

Print Screen 3. Audycja dotycząca seniorów w ramach cyklu „Psychorefleksje” w Radiu Doxa

Źródło: strona internetowa Radio Doxa - <https://doxa.fm/audycje/psychorefleksje/> i dalej. Data pobrania: 7.03.2022 r.

Print Screen 4. Audycja dotycząca psychoonkologii w ramach cyklu „Psychotematy” w Radio Park FM

Źródło: strona internetowa Radia Park FM - <https://radiopark.fm/komunikaty,10,26.html> i dalej. Data pobrania: 7.03.2022 r.

Aktywność samorządu województwa w obszarze ochrony zdrowia psychicznego, to także działania Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej (ROPS) oraz Regionalnego Zespołu Placówek Wsparcia Edukacji (RZPWE).

3. Najważniejsze przedsięwzięcia i zadania realizowane w obszarze promocji i ochrony zdrowia

▪ Spotkania edukacyjno-profilaktyczne:

W 2018 roku rozpoczęto serię spotkań edukacyjno-profilaktycznych w ramach akcji Marszałkowskie Dni dla Zdrowia, które dotyczyły m.in. zdrowego odżywiania, aktywności fizycznej oraz profilaktyki cukrzycy i zapalenia wątroby typu C (HCV) czy profilaktyki i higieny narządu wzroku oraz leczenia wad wzroku u dzieci i młodzieży. W roku 2021 z uwagi na pandemię COVID-19, realizację Marszałkowskich Dni dla

Zdrowia wstrzymano, planuje się jednak ich ponowną organizację po złagodzeniu lub zniesieniu obostrzeń epidemicznych.

- **Marszałkowski Budżet Obywatelski** - w 2021 roku realizowano projekt:
W ramach III edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego przeprowadzono zadanie polegające na prowadzeniu terapii zajęciowej w świetlicach wiejskich, skierowanych do seniorów z powiatu głubczyckiego. Celem zadania była aktywizacja osób starszych, przeciwdziałanie depresjom, włączenie do społeczności lokalnej poprzez rozbudzanie i rozwijanie zainteresowań.
- **Konferencja pn. „Szczepimy się w Opolskim”**
W związku z sytuacją epidemiczną, a także pojawiającą się w środkach masowego przekazu ogromną ilością, nie zawsze rzetelnych, informacji oraz wątpliwościami mieszkańców regionu w tym temacie, zorganizowano konferencję promującą szczepienia przeciwko COVID-19. Konferencja była okazją do zdementowania nieprawdziwych informacji dotyczących szczepień.
- **Stypendia dla studentów kierunku lekarskiego:**
W 2021 roku kontynuowano, rozpoczęty w 2020 program stypendialny dla studentów kierunków lekarskich. W pierwszej edycji stypendiów na rok akademicki 2020/2021 wnioski złożyło łącznie **41** zainteresowanych studentów z całej Polski, z czego - decyzją ZWO stypendium zostało przyznane 31 osobom. Po pierwszej edycji programu stypendialnego staż w podmiotach leczniczych na terenie województwa opolskiego rozpoczęło 8 lekarzy. W roku akademickim 2020/2021 w ramach stypendiów wypłacono kwotę **522 000 zł**. Kolejna edycja stypendium na rok 2021/2022 cieszyła się jeszcze większym zainteresowaniem niż poprzednia – łącznie wpłynęło **58 wniosków**. Zgodnie z decyzją ZWO stypendium przyznano wszystkim zainteresowanym. Zmianie uległy zasady przyznawania stypendium - zgodnie z nowymi zasadami stypendium zostaje przyznane na okres do końca trwania studiów, czyli minimalnie na 9 miesięcy, maksymalnie na 27. Podobnie jak w pierwszej edycji wnioski składali studenci z różnych uczelni jednak najwięcej, bo aż 27 wniosków wpłynęło od studentów Uniwersytetu Opolskiego. Pozostali wnioskodawcy to studenci uczelni medycznych m.in. w: Gdańsku, Łodzi, Wrocławiu, Warszawie, Poznaniu, Krakowie oraz w Radomiu. Kwota jaka zostanie przeznaczona na stypendia w roku 2022 to **2 188 000 zł**.
- **W roku 2021 kontynuowano realizację 2 projektów, współfinansowanych ze środków RPO WO 2014-2020 (EFS), mających na celu wsparcie podmiotów leczniczych z województwa opolskiego w walce z pandemią COVID-19:**
  - **Projekt: „Opolskie przeciw COVID-19” o wartości ok. 44,9 mln zł, w ramach którego realizowano działania skupiające się na:**
    - ✓ zakupie środków ochrony osobistej dla pracowników m.in. służb medycznych i ratowniczych będących w bezpośredniej styczności z osobami zakażonymi lub potencjalnie zakażonymi;
    - ✓ zakupie sprzętu i wyposażenia niezbędnego do wykonywania pilnych działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem epidemii COVID-19;
    - ✓ dostosowaniu infrastruktury szpitali do walki z epidemią (postawienie śluz, wymiana drzwi wejściowych);
  - **Projekt: „Opolskie wspiera szpitale w walce z COVID-19” na kwotę 32,8 mln zł, w ramach którego realizowano działania skupiające się na:**
    - ✓ wykonaniu w szpitalach instalacji tlenowych, ściekowych, zabezpieczeń odpadów medycznych (częściowo zrealizowane w 2020 r.);

- ✓ zakupie sprzętu i wyposażenia niezbędnego do wykonywania pilnych działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem epidemii COVID-19;
  - ✓ zakupie środków ochrony osobistej i środków do dezynfekcji, sprzętu i wyposażenia medycznego, robotach budowlanych (częściowo zrealizowane w 2020 r.);
  - ✓ szkoleniach podnoszących umiejętności zawodowe personelu medycznego (będzie zrealizowane w 2022 r.);
  - ✓ wsparciu psychologicznym dla kadr medycznych (będzie zrealizowane w 2022 r.).
- **Program polityki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji osób z deficytami zdrowotnymi wywołanymi przez COVID-19 w województwie opolskim.**
    - W odpowiedzi na wyzwania zdrowotne mieszkańców, we współpracy z ekspertami, opracowano program pn. „Program polityki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji osób z deficytami zdrowotnymi wywołanymi przez COVID-19 w województwie opolskim”, który uzyskał pozytywną ocenę Agencji Technologii Medycznej i Taryfikacji
    - Pozyskano środki w wysokości **11,7 mln zł** z budżetu UE na kompleksowy program profilaktyki pocovidowej dla mieszkańców regionu

PODSUMOWANIE

Trwająca pandemia wirusa SARS-CoV-2 od ponad dwóch lat generuje olbrzymie, daleko idące skutki zdrowotne, społeczne oraz finansowe, zarówno na poziomie indywidualnym obywateli, jak i w ujęciu globalnym oraz ogólnospołecznym. Dlatego znaczna część podejmowanych przez SWO działań z zakresu ochrony i promocji zdrowia dotyczyła przeciwdziałania oraz minimalizowania skutków pandemii.

Najistotniejszym w tym kontekście działaniem w 2021 roku była realizacja dwóch projektów, wspierających podmioty lecznicze w walce z COVID-19: „Opolskie przeciw COVID-19” o wartości ok. 44,9 mln zł oraz projekt pn. „Opolskie wspiera szpitale w walce z COVID-19” na kwotę 32,8 mln.

W ramach projektów zakupiono m.in. środki ochrony osobistej dla pracowników służb medycznych i ratowniczych, sprzęt i wyposażenie niezbędne do wykonywania pilnych działań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem epidemii COVID-19 oraz dostosowaniem infrastruktury szpitali do walki z epidemią. Trwają także przygotowania do prowadzenia w 2022 r. szkoleń podnoszących umiejętności zawodowe personelu medycznego oraz wsparcia psychologicznego dla kadr medycznych.

Zakażenie wirusem SARS-CoV-2 potwierdzono u ponad 135 tys. mieszkańców woj. opolskiego. Zgodnie z badaniami u 10-50% ozdowieńców po przebiegu COVID-19 występują powikłania o różnorodnym podłożu, które mogą się pojawić nawet kilka miesięcy po przebytej chorobie. Leczenie komplikacji po COVID-19, w niektórych przypadkach będzie wymagało zastosowania kompleksowej, intensywnej, multidyscyplinarnej rehabilitacji, która umożliwi pacjentom powrót do zdrowia.

W trosce o zdrowie mieszkańców UMWO wraz ze Stobrowskim Centrum Medycznym w Kup, Opolskim Centrum Rehabilitacji w Korfantowie i Centrum Terapii Nerwic w Mosznej opracował Program i rozpoczął realizację projektu pn. „Rehabilitacja osób z deficytami zdrowotnymi wywołanymi przez COVID-19 w województwie opolskim – projekt pilotażowy”.

Ponadto kontynuowano, rozpoczęty w 2020, program stypendialny dla studentów kierunków lekarskich.

Prowadzono także działania poprawiające funkcjonowanie Systemu Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz wdrażania e-usług w ochronie zdrowia. Kontynuowane były programy polityki zdrowotnej w ramach RPO WO 2014- 2020 oraz część projektów w ramach MBO. Z uwagi na ograniczenia związane z epidemią realizacja części działań, zwłaszcza spotkań edukacyjno-profilaktycznych, została wstrzymana.

6.5.2. Polityka społeczna

Zadaniem polityki społecznej jest ochrona warunków życia mieszkańców, a w szczególności rozwiązywanie problemów społecznych oraz ograniczanie ich niekorzystnych skutków. Istotą jej działania jest rozwój sprzyjający włączeniu, pobudzający aktywność indywidualną i społeczną. Powodzenie tych działań zapewnia partnerstwo i współpraca mieszkańców i instytucji, z akcentem na współpracę czterech sektorów: nieformalnego, pozarządowego, rynkowego i publicznego.

1. Wojewódzka Strategia w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025

Głównym celem *Wojewódzkiej Strategii w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016–2025* jest wspieranie działań i rozwój instytucji służących zabezpieczeniu podstawowych potrzeb mieszkańców województwa opolskiego, a także integracja społeczeństwa regionu poprzez wzmocnienie aktywności mieszkańców i współdziałanie instytucji publicznych, komercyjnych oraz organizacji pozarządowych.

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze polityki społecznej

Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych w 2021 roku zrealizowano zadania na rzecz osób niepełnosprawnych:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PEFRON) - w 2021 roku środki z Funduszu w wysokości **7 747 983,00 zł** zostały przeznaczone na następujące zadania:

Lp.	Zadanie	Kwota wg uchwały Nr XXXII/342/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 31 sierpnia 2021 r.	Wydatkowano do 31.12.2021 r.
1.	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej	5 657 734,00	5 657 734,00
2.	Zlecenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom i organizacjom pozarządowym	1 504 814,00	1 496 824,43
3.	Dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych	585 453,00	585 435,00
	Razem	7 747 983,00 100 %	7 739 993,43 99,9 %

Opracowanie własne UMWO

▪ Zakłady Aktywności Zawodowej

W 2021 roku w województwie działało 5 zakładów aktywności zawodowej – ZAZ (w Opolu, Lewicach w gm. Branice, Kędzierzynie-Koźlu, Kluczborku i Nysie, który powstał w IV kw. 2020 r.). Udzielone dofinansowanie obejmowało koszty działania ZAZ-ów przy zatrudnieniu 235 pracowników z orzeczoną znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Organizatorami wszystkich zakładów są organizacje pozarządowe, a w przypadku ZAZ-u w Nysie – *infirmiCare* non profit spółka z o. o. z siedzibą w Prudniku.

▪ Zlecenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom i organizacjom pozarządowym

Przyznano **48 dotacji**: 40 w trybie konkursowym oraz 8 w trybie pozakonkursowym.

▪ **Dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych**

Na realizację tego zadania ze środków PFRON wykorzystano **585 435,00 zł**. Zadania realizowali:

- Powiat Głubczycki - Dom Pomocy Społecznej w Klisinie, zadanie „Remont budynku DPS w Klisinie, filia w Radyni, z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych”, kwota dofinansowania - **360 000,00 zł**;
- Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej w Nysie, zadanie „Remont 3 toalet przystosowanych dla osób niepełnosprawnych”, kwota dofinansowania - **35 435,00 zł**;
- Miasto Opole - Dom Pomocy Społecznej Dla Kombatantów w Opolu, zadanie „Remont łazienek z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych”, kwota dofinansowania - **190 000,00 zł**.

▪ **Projekty realizowane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu, finansowane ze środków europejskich – RPO WO 2014-2020 oraz PO WER 2014-2020**

✓ **Projekt pn. „Nie-Sami-Dzielni – rozwój usług społecznych oraz wspierających osoby niesamodzielne (RPO WO 2014 – 2020)**, obejmujący dodatkowe działania związane z pandemią COVID-19:

- Wsparcie **Marszałkowskiego kuriera społecznego (MKS)** dla osób niesamodzielnych, starszych i osób z niepełnosprawnością – **nowa usługa powstała w związku z pandemią**. Skierowana jest do osób potrzebujących, które ze względu na wiek, stan zdrowia lub niesamodzielność, wymagają wsparcia. Usługa obejmuje: zrobienie zakupów, dowożenie artykułów spożywczych, leków, posiłków, doraźnej pomocy wg potrzeb, w tym na podstawie indywidualnych uzgodnień między kurierem społecznym i osobą wspieraną. W 2021 r. z usług **66 kurierów skorzystały 772 osoby w 37 gminach** (w tym wydano 111 538 posiłków). Łącznie wydatkowano na ten cel **62 166,24 zł**. Natomiast w ramach trzech edycji MKS (kwiecień 2020 – grudzień 2021) objęto wsparciem ok. 3 800 osób. Zrealizowano ponad 72 tyś. godzin usług. Zatrudniono 166 kurierów w 50 gminach. Wydatkowano na ten cel ok. 7,5 mln zł. Usługa jest kontynuowana (IV edycja) od stycznia 2022 r. (potrwa do maja 2023 r.) - koszt ok. 5 mln zł;
- **Animaloterapia – rehabilitacja społeczna osób z różnymi typami niepełnosprawności** (leczenie i rehabilitacja, polegająca na bliskim i naturalnym kontakcie ze zwierzętami) – w Ludowym Klubie Jeździeckim *Lewada* w Opolu. W 2021 r zorganizowano wielodniowe zajęcia dla **112 osób z niepełnosprawnościami**;
- **Uruchomiono kolejne 3 mieszkania wspomagane** dla osób niesamodzielnych, w tym niepełnosprawnych (w Paczkowie i Popielowie). Łącznie w latach 2017-2021 utworzono w województwie **11 mieszkań dla 17 osób** (2 w Białej, 7 w Paczkowie i 2 w Popielowie).

Ogółem wartość działań w trzech edycjach ww. projektu wyniła **ok. 700 000 zł**.

✓ **Projekt pn. „Blżej rodziny i dziecka”** – wsparcie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo-wychowawcze oraz wsparcie pieczy zastępczej – II edycja oraz III edycja (RPO WO 2014 -2020):

W ramach działań antycovidowych, rozpoczętych w 2020 r., w 2021 r. zakupiono środki ochrony osobistej dla placówek wsparcia dziennego w gminach i ośrodków adopcyjnych (razem dla 16 podmiotów) w wysokości **34 432,23 zł**. Łącznie na zadania przeciwdziałające pandemii COVID-19 zaplanowano środki w wys. **2 057 000,00 zł**. Natomiast w ramach projektu w 2021 r. zorganizowano lub przeprowadzono m. in.:

- **Wsparcie instytucjonalnej i rodzinnej pieczy zastępczej, w tym w czasie epidemii COVID-19**. Celem zadania jest wsparcie wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzin

zastępczych i rodzinnych domów dziecka, polegające na e-korepetycjach z nauk ścisłych, humanistycznych i języków obcych (łącznie zrealizowano 827 h). Dodatkowo świadczona jest e-usługa psychologiczna (łącznie 56 h) dla wychowanków i wychowawców (w 2021 roku wydatkowano – **77 751,94 zł**). Realizatorem zadania jest OCDL FRDL w Opolu. **Łączny koszt zadania 726 890,00 zł;**

- ***Epidemia nie usprawiedliwia przemocy*** – kontynuacja kampanii (1 kwietnia 2020 – 30 czerwca 2021 r.) na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie (akcja billboardowa, ulotki i plakaty, założenie specjalnego e-maila przemoc@covidonline.pl, promocja w mediach społecznościowych oraz telefoniczna pomoc psychologiczna dla ofiar przemocy – telefon zaufania, z którego skorzystało ok. 200 osób). Realizatorem zadania jest OCDL FRDL - partner w projekcie. **Łączny koszt 267 069,05 zł;**
- **Akcja edukacyjna i świadomościowa na rzecz rodziny w czasie pandemii COVID-19** (grudzień 2020 – wrzesień 2021 r.), prowadzona w stacjach radiowych (Radio Opole, Radio DOXA) i internecie, mająca na celu pomoc w rozwiązywaniu trudności funkcjonowania rodziny w pandemii (zdalna edukacja i praca, utrata dochodów i pracy, przemoc domowa, wsparcie osób i rodzin w kryzysie). W 2021 r. wyemitowano m. in. 38 audycji radiowych, a koszt zadania wyniósł 109 114,76 zł;
- **Spotkania integracyjno-edukacyjne rodzin Piaskownica w 7 miejscowościach w województwie**, celem integracji społeczności lokalnej, w tym promocji rodzicielstwa zastępczego oraz postaw i zachowań prozdrowotnych (razem wzięto w nich udział ok. 1000 osób).

Ogółem wartość działań na rzecz wsparcia rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz pieczy zastępczej w 2021 roku wyniosła **ok. 4 mln zł**.

- ✓ Projekt ***Wsparcie dla opolskiego modelu promocji, upowszechniania oraz rozwoju sektora ekonomii społecznej*** – II edycja (RPO WO 2014 – 2020):

Celem projektu jest promocja, rozwój i wzmocnienie sektora ekonomii społecznej poprzez koordynowanie oraz prowadzenie działań w tym obszarze w województwie opolskim. W 2021 roku - mimo ograniczonych możliwości działania z powodu pandemii COVID-19, kontynuowano zadania projektowe, w tym m. in. wydano 4 numery „Monitora” Kwartalnika Przedsiębiorczości Społecznej, zrealizowano dwie edycje gali „Opolszczyzna Aktywna Społecznie” oraz zorganizowano V Opolskie Targi Ekonomii Społecznej w Bąkowie. Nadal inicjowano spotkania sieciujące podmiotów ekonomii społecznej w województwie, w tym z przedstawicielami biznesu - koszt tych zadań to **255 000 zł**.

- ✓ Projekt ***Opolski senior – zapewnienie wsparcia osobom niesamodzielnym oraz ich opiekunom*** (RPO WO 2014-2020):

Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych świadczonych w województwie na rzecz osób niesamodzielnych, starszych lub niepełnosprawnych oraz do usług wspierających te osoby, które pozwolą przeciwdziałać ich marginalizacji i wykluczeniu społecznemu. Liderem projektu jest Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim, a jednym z parterów ROPS w Opolu (całkowita wartość projektu wynosi **7 mln zł**.)

W 2021 r. w ramach działań ROPS w Opolu m. in.:

- prowadzono działania wspierające aktywność społeczno-kulturalną osób starszych (warsztaty teatralne i muzyczne, aktywizacja ruchowa oraz relaksacyjno-pobudzająca) – dla 1625 osób, koszt **152 248,88 zł;**

- wydano cztery numery kwartalnika SENIOR (w nakładzie 500 szt.), które przekazano m. in. do instytucji publicznych i organizacji pozarządowych, zajmujących się osobami starszymi. Ogółem wartość działań wyniosła **323 325 zł**.

▪ **PO WER (poziom centralny) – MRiPS**

1. Projekt *Kooperacje 3D – model wielosektorowej współpracy na rzecz wsparcia osób i rodzin* – PO WER 2014-2020.

Celem projektu jest zwiększenie kooperacji i poprawienie współpracy międzyinstytucjonalnej poprzez przetestowanie Modelu kooperacji instytucji pomocy i integracji społecznej z innymi podmiotami polityk sektorowych (m.in. pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, sądownictwa, policji) na rzecz osób i rodzin wykluczonych społecznie lub zagrożonych tym zjawiskiem (dla miast pow. 20 tys. ludności). Jego zadania obejmują także działania w sytuacjach kryzysowych, w tym (po zwiększeniu w 2020 r. środków o 3 mln zł) na przeciwdziałanie COVID-19. W 2021 r. wydatkowano pozostałe środki przewidziane na działania antycovidowe, tj. zakupiono i przekazano:

- 73 bramki do dezynfekcji osób przed wejściem (wraz z płynem dezynfekującym) dla instytucji pomocy i integracji społecznej, w tym ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie – na kwotę **751 972,92 zł**;
- 18 klimatyzatorów przenośnych (wraz z montażem) do placówek całodobowej opieki, w tym domów pomocy społecznej, jako dodatkowego wyposażenia do utworzonych w 2020 r. izolatek – na kwotę **89 667,00 zł**.

Jest to wieloletni Projekt Partnerski, który ROPS realizuje od 2018 r. wspólnie z województwami: śląskim, łódzkim i małopolskim. Jego zakończenie planowane jest w grudniu br. Pierwotna wysokość dofinansowania dla woj. opolskiego wynosiła ok. 1,3 mln zł.

2. Projekt *Wspieramy DPS* – Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji, Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym - PO WER 2014-2020.

Okres realizacji projektu to 1 czerwca 2020 - 30 czerwca 2021 roku. Głównym jego celem jest ochrona życia i zdrowia mieszkańców DPS, znajdujących się w stanie zagrożenia zdrowia i życia w warunkach epidemii COVID-19. Projekt obejmuje zakup środków ochrony osobistej i sprzętu do dezynfekcji oraz finansowanie kosztów specjalnego dodatku dla personelu domów pomocy społecznej. W 2021 roku działania obejmowały (w ramach Zadania 2) zakup i dostawę 123 stacji do dezynfekcji oraz 103 dozowników do płynu do dezynfekcji dla DPS. Wysokość wsparcia - 277 353,20 zł.

3. Projekt *Niezależne życie – wypracowanie standardu i przeprowadzenie pilotażu w zakresie usług mieszkalnictwa wspomagane dla osób z chorobami neurologicznymi, w tym z chorobą Alzheimera i chorobą Parkinsona oraz osób starszych* (kwiecień 2018 – marzec 2022).

Celem projektu jest wypracowanie rozwiązań umożliwiających niezależne życie osobom z chorobami neurologicznymi, w tym z chorobą Alzheimera i chorobą Parkinsona. Projekt, który SWO za pośrednictwem ROPS w Opolu, realizuje w partnerstwie z województwem łódzkim i organizacją pozarządową.

W IV. kw. 2021 roku zakończono finansowanie 3 mieszkań wspomaganych (w tym personelu), utworzonych w latach 2019-2020, dostosowanych zgodnie z opracowanym modelem do potrzeb osób starszych, niepełnosprawnych i chorych. Od listopada 2021 roku zapewnienie odpowiednich usług w tych mieszkaniach należy do gmin. W celu przygotowania kadry do już funkcjonujących i przyszłych mieszkań wspomaganych (w tym w gminach Brzeg, Paczków i Biała oraz ich gmin ościennych) w IV kw. 2021 r. rozpoczęto szkolenia dla kadry mieszkań wspomaganych, dla 49 osób związanych z instytucjami

pomocy i integracji społecznej, głównie OPS-ów. Łączna wartość projektu wynosi 10 172 000 zł, w tym dla województwa opolskiego 3 272 000 zł.

▪ **Inne działania ROPS w Opolu:**

- **Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie (koszt zadania 97 273,25 zł)**

Celem działania jest zwiększenie kompetencji zawodowych i umiejętności społecznych kadr, zajmujących się lub mających styczność z problematyką przemocy w rodzinie w woj. opolskim.

W ramach tego zadania w 2021 r. przeszkolono 250 osób, w tym zatrudnionych w instytucjach pomocy i integracji społecznej (ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie), policji i sądownictwie;

- **działalność Ośrodka Adopcyjnego (koszt zadania 802 166,18 zł)**

W 2021 roku przeprowadzono 47 procedur adopcji krajowej, w związku z którymi przysposobiono **54 dzieci**. Udzielono poradnictwa dla rodzin naturalnych (70 porad), przysposabiających (2561) oraz po adopcji dziecka (174). Ośrodek Adopcyjny jako Wojewódzki Bank Danych w latach 2014-2020 udzielił pomocy w 18 procedurach adopcji międzynarodowej, w której przysposobiono 24 dzieci (w 2021 r. brak było takich adopcji).

PODSUMOWANIE

Najważniejszymi przedsięwzięciami w 2021 roku w obszarze polityki społecznej były przede wszystkim:

- *realizacja projektów na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i osób wykluczonych, a także wykorzystywanie środków z Unii Europejskiej do podejmowania próby rozwiązywania ważnych problemów społecznych i szukania innowacyjnych rozwiązań i przestrzeni rozwoju polityki społecznej;*
- *przyznanie 48 dotacji w ramach realizacji zadania „zlecenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom i organizacjom pozarządowym”;*
- *zwiększenie do 235 liczby pracowników o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w Zakładach Aktywności Zawodowej;*
- *uzyskanie z PFRON ponad 7,7 mln zł m.in. na dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej, zlecenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom i organizacjom pozarządowym oraz dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji;*

Ponadto ROPS w Opolu kontynuował projekty współfinansowane ze środków europejskich w ramach RPO WO 2014-2020, projekty ogólnopolskie (w ramach PO WER 2014-2020), obejmujące m.in. wsparcie instytucji pomocy i integracji społecznej, rodzin w kryzysie oraz osób potrzebujących w trakcie pandemii COVID 19. Jednocześnie wspierano rozwój innych form wsparcia oraz kontynuowano działania antycovidowe, w tym ze środków z projektów unijnych ogólnopolskich i partnerskich. Mimo pandemii kontynuowano także działania własne, w tym przysposobienie dzieci w ramach Ośrodka Adopcyjnego.

6.6. EDUKACJA I RYNEK PRACY

6.6.1. Edukacja

W obszarze edukacji działania realizowane są przez Departament Edukacji i Rynku Pracy (DEP) i wojewódzkie jednostki oświatowe. DEP organizuje konkursy dla dzieci i młodzieży oraz wspiera działania na rzecz podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców regionu we współpracy z jst, administracją rządową, uczelniami, organizacjami pozarządowymi, szkołami. Nadzoruje przyznawanie nagród i stypendiów Marszałka Województwa Opolskiego. Ponadto realizuje projekty w ramach RPO WO 2014-2020.

1. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze edukacji

- **nagrody i stypendia Marszałka Województwa Opolskiego** - W 2021 roku przyznano: 10 stypendiów Marszałka Województwa Opolskiego dla studentów, 60 nagród Marszałka Województwa Opolskiego Prymus Opolszczyzny - po raz drugi w dwóch kategoriach: Wiedza i Sztuka, 10 nagród Marszałka Województwa Opolskiego za szczególne osiągnięcia w dziedzinie upowszechniania i rozwoju edukacji oraz 4 Nagrody Województwa Opolskiego za osiągnięcia w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz realizacji innych zadań statutowych; przyznano Nagrodę oraz dwa wyróżnienia Marszałka Województwa Opolskiego Professor Opoliensis za działania na rzecz rozwoju potencjału naukowo-badawczego Opolszczyzny.
- **konkurs na granty dla uczelni województwa opolskiego na zadania dydaktyczno-naukowe:** w 2021 roku przyznano 7 grantów na kwotę 50.000 zł;
- **program stypendialny pn. *Wspieramy najlepszych***. Całkowita wartość dofinansowania w programie w ramach EFS wynosi 1 600 000,00 euro. W roku szkolnym 2020/2021 w ramach III edycji programu – *Wspieramy Najlepszych III* na wypłatę stypendiów przeznaczono środki w wysokości **837 000,00 zł**, a wsparciem objętych zostało **279 uczniów**; w ramach kolejnej edycji programu – *Wspieramy Najlepszych IV* w 2021 roku przeprowadzono nabór i wyłoniono **275** stypendystek i stypendystów.
- **projekt kluczowy *Wsparcie kształcenia zawodowego w kluczowych dla regionu branżach, zaplanowany na lata 2015-2022***. W projekcie bierze udział 9 powiatów i Miasto Opole, a Liderem jest SWO. Budżet projektu wynosi: **31 399 689,86 zł**. W jego ramach do końca 2021 roku przedstawiono do rozliczenia środki w wysokości ponad 29 870 000 zł;
- **projekt *Op@lskie dla liceów - zdalne nauczanie zbliża***, realizowany w ramach Poddziałania 9.1.1 RPO WO 2014-2020. Projekt zakłada m.in. szkolenia dla nauczycieli w zakresie zdalnego nauczania oraz wyposażenie ich w sprzęt do nauki zdalnej. W 2021 roku projekt był kontynuowany, przede wszystkim w zakresie prowadzenia szkoleń przez nauczycieli. Począwszy od II kwartału realizacja projektu została w całości powierzona RZPWE, który przygotował m.in. zakupy sprzętu, organizację szkoleń oraz koordynuje ich przebieg. Projekt potrwa do końca 2022 roku.
- **projekt *Op@lskie dla podstawówek - zdalne nauczanie zbliża***, realizowany był w ramach Poddziałania 9.1.1 RPO WO 2014-2020. Projekt zakładał wsparcie szkół poprzez wyposażenie ich w laptopy oraz przeprowadzenie kampanii edukacyjno-świadomościowej. Planował doposażenie szkół w komputery przenośne na poziomie 55% zatrudnionych w nich nauczycieli, tj. 4.957 laptopów. Budżet projektu to 16 468 100,00 zł. W 2021 r. rozstrzygnięto przetarg oraz przekazano sprzęt do szkół. Zrealizowano także kampanię edukacyjno-świadomościową z zakresu zdalnego nauczania oraz uruchomiono bloga dla nauczycieli. Projekt zakończył się w lutym 2022 roku.

2. Wojewódzkie jednostki oświatowe

Wojewódzkie jednostki oświatowe działają w szczególnych obszarach edukacji – kształcą średni personel medyczny oraz pracowników sfery opiekuńczo-socjalnej, świadczą usługi biblioteczne, zajmują się doskonaleniem zawodowym nauczycieli. Ponadto wojewódzka placówka specjalna, realizująca zajęcia dydaktyczne w trzech podmiotach leczniczych na terenie województwa, tworzy warunki wspomagające proces leczenia i rewalidacji umożliwiając podopiecznym rozwój i szybki powrót do zdrowia.

Największą z jednostek jest utworzony w 2016 r. Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji w Opolu. W jego skład wchodzi: placówka doskonalenia nauczycieli - Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji w Opolu oraz Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu. Jednostka wspiera proces kształcenia i doskonalenia

nauczycieli m.in. organizując szkolenia, a także adresując swoją ofertę do studentów i uczniów poprzez gromadzenie i udostępnianie materiałów bibliotecznych oraz organizując konkursy.

- **działalność wojewódzkich szkół** – pandemia COVID-19 i praca w systemie zdalnym nie wpłynęły negatywnie na poziom kształcenia w szkołach, dla których organem prowadzącym jest województwo opolskie. Ogólna zdawalność egzaminów zawodowych utrzymuje się na wysokim poziomie, średnio wyższym od wyników w szkołach na Opolszczyźnie. W sierpniu ub. r., wobec braku kandydatów do kształcenia na kolejny rok szkolny, uchwałą Sejmiku Województwa Opolskiego został zlikwidowany Zespół Szkół Medycznych w Branicach. W roku szkolnym 2020/2021 łączna liczba absolwentów szkół wyniosła 236 osób, w tym 56 osób ukończyło kwalifikacyjne kursy zawodowe, natomiast na nowy rok szkolny (2021/2022) przyjętych zostało 285 uczniów. Po raz kolejny Technikum w Prudniku, wchodzące w skład Zespołu Szkół Medycznych, potwierdziło bardzo wysoki poziom kształcenia, co znalazło odzwierciedlenie w rankingu Fundacji Edukacyjnej Perspektywy podsumowującym rok 2021. Szczególną jednostką jest Zespół Placówek Specjalnych przy zakładach opieki zdrowotnej w Opolu. Placówka ta realizuje swoje zadania na bazie trzech szpitali, oprócz Opolu również w Kup. Działalność dydaktyczno-wychowawcza prowadzona była w ramach przedszkola, szkoły podstawowej oraz liceum. Pandemia istotnie wpłynęła na funkcjonowanie placówki, gdyż działalność dydaktyczno-wychowawcza uzależniona była od decyzji kierownictw szpitali, w których Zespół prowadzi działalność.
- **Regionalny Zespół Placówek Wsparcia Edukacji (RZPWE)**
  - **szkolenia, warsztaty, konferencje, konkursy** – w związku z pandemią COVID-19 placówka doskonalenia nauczycieli (Regionalne Centrum Rozwoju Edukacji) dostosowała sposoby realizacji szkoleń (online, hybrydowo) oraz tematykę działalności dydaktycznej (wprowadzenie IT jako narzędzia oraz metodyka pracy z tym związana, dbałość o zdrowie itp.) do potrzeb całego środowiska edukacyjnego regionu. Powrót do działalności stacjonarnej RCRE nastąpił w maju 2021 roku. Łącznie we wszystkich formach zorganizowanych przez RCRE uczestniczyło ponad 24 tys. osób, w tym 9 tys. uczniów;
  - **działalność biblioteczna (informacyjna, edukacyjna, dydaktyczna i szkoleniowo-instruktażowa)** - Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka w Opolu (wraz z czterema filiami: w Brzegu, Kędzierzynie-Koźlu, Kluczborku i Nysie) realizowała to zadanie w formie wystaw, prelekcji, konferencji, spotkań i szkoleń. W 2021 roku odbyło się łącznie 145 imprez (w tym 30 w formie online), w których wzięło udział 3,3 tys. osób. W zeszłym roku odbył się m.in. całoroczny cykl wydarzeń związanych z jubileuszem 70-lecia PBW w Opolu zwieńczony październikową uroczystością w Filharmonii Opolskiej.
  - **projekty unijne:** RZPWE od lat prowadzi działania w ramach projektów edukacyjnych, współfinansowanych ze środków UE. Projekty te realizowane są w ramach: RPO WO, PO WER, Programu Erasmus+, PO PC i Programu Edukacja w ramach Mechanizmu Finansowego EOG. W roku 2021 wydano na ten cel łącznie **34,3 mln zł**. Prowadzone działania pozwoliły m.in. na poprawę stanu wyposażenia placówek edukacyjnych w pomoce i materiały dydaktyczne oraz nabycie dodatkowych kompetencji przez tysiące uczniów i setki nauczycieli (m.in. zajęcia dla uczniów w miejscach edukacji bezpośredniej, staże zawodowe uczniów i nauczycieli, studia podyplomowe, szkolenia i kursy doskonalące dla nauczycieli). Na szczególną uwagę zasługują działania wspomagające przygotowanie i prowadzenie nauki zdalnej, przeciwdziałające skutkom pandemii COVID-19. Spośród prowadzonych w 2021 roku kilkunastu projektów warto wyróżnić:

- ✓ **Opolskie szkolnictwo zawodowe dla rynku pracy i Opolskie szkolnictwo zawodowe dla rynku pracy 2** - realizowane wspólnie z OCRG. Wsparcie obejmuje 57 zespołów szkół, w tym 7 szkół specjalnych prowadzących kształcenie zawodowe. Działania mają na celu dostosowanie oferty szkół do wymogów rynku pracy i doposażenie szkolnych pracowni kształcenia zawodowego. W 2021 roku w 31 szkołach doposażono pracownię kształcenia zawodowego na łączną kwotę **1 989 563 zł**. W ramach projektu odbywały się m.in. staże zawodowe dla uczniów i nauczycieli, zajęcia warsztatowe i seminaria „Planowanie kariery zawodowej” dla uczniów z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego, kursy, wyjazdy studyjne i targi branżowe. W związku z przeciwdziałaniem skutkom COVID-19 opracowano i wdrożono nowe tematy szkoleń związanych z przygotowaniem zajęć dydaktycznych wykorzystujących możliwości pakietu Microsoft Office 365. W szkoleniach uczestniczyło prawie 2 000 nauczycieli. W 48 szkołach uruchomiono systemy do przygotowania i prowadzenia zdalnej nauki za kwotę **1 469 758,68 zł**.
- ✓ **Op@lskie dla liceów - zdalne nauczanie zbliża!** – w projekcie uczestniczy 41 liceów ogólnokształcących. Oprócz wcześniej przekazanego szkołom i nauczycielom sprzętu komputerowego prowadzono szkolenia przygotowujące do korzystania z narzędzi platformy Office 365, obsługi programów oraz sprzętu do nauczania zdalnego z wykorzystaniem m.in. elementów e-learningu, e-mentoringu, a także wymiany doświadczeń pomiędzy uczestnikami szkoleń. Do szkół przekazano 41 systemów - monitorów wraz z oprogramowaniem o łącznej wartości 246 000 zł oraz przygotowano kadrę do obsługi systemu. Zakupiono również 282 tablety graficzne do prowadzenia zajęć o wartości 169 160 zł. Opracowano i wdrożono nowe tematy szkoleń związanych z przygotowaniem zajęć dydaktycznych wykorzystujących możliwości pakietu Microsoft Office 365. W szkoleniach tych uczestniczyło ponad **1 000** nauczycieli;
- ✓ **Op@lskie dla podstawówek - zdalne nauczanie zbliża!** – w ramach projektu zakupiono i przekazano do 381 szkół podstawowych 4 957 komputerów przenośnych o łącznej wartości **14 870 851,29 zł**. Nauczyciele każdej szkoły mogli przystąpić również do cyklu szkoleń online, którego głównym celem było metodyczne przygotowanie do prowadzenia zajęć online i wykorzystanie narzędzi multimedialnych w nauce zdalnej. Łącznie, na kilkugodzinnych warsztatach, przeszkolono prawie **3 000** nauczycieli;
- ✓ **Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych „Bioróżnorodność Opolszczyzny w ujęciu wodnym, czyli H2O dla BIO” oraz wzmocnienie infrastruktury edukacji ekologicznej** - przy budynku RZPWE na ul. Dubois w Opolu powstał plac wodny pokazujący sposoby gospodarowania wodą i jej wykorzystanie. Natomiast w Niwkach przy Ośrodku Szkoleniowym otwarto zewnętrzną ścieżkę edukacyjną oraz miejsce spotkań i odpoczynku, a tereny zielone zostały zrewaloryzowane.
- ✓ **Kreatywna Opolszczyzna – program twórczych metod kształcenia w szkołach Aglomeracji Opolskiej** – dla **40** szkół zakupiono: za kwotę **1 021 099,20 zł** - zestawy pomocy dydaktycznych (głośniki, tablety, monitory interaktywne, licencje dostępowe) do prowadzenia zajęć *Programu Powszechnej Dwujęzyczności*; za kwotę **1 194 486,60 zł** przekazano pomoce dydaktyczne *Eksperyment w edukacji* do zajęć matematyczno-przyrodniczych, a zestawy monitorów interaktywnych, komputerów przenośnych i robotów za **867 906,80 zł** jako doposażenie do zajęć *Inteligentnie zaprogramowani*. Przygotowano 340 nauczycieli do prowadzenia zajęć dodatkowych w szkołach. Prowadzono zajęcia warsztatowe rozwijające kreatywność oraz kompetencje matematyczno-przyrodnicze uczniów. W ramach działań przeciwdziałających skutkom COVID-19 do 110 szkół przekazano wizualizery, zestawy słuchawkowo-mikrofonowe i pendrivy za łączną kwotę **195 017 ,80 zł**;

- ✓ **Dwujęzyczna Opolszczyzna** – program wychowania do dwujęzyczności skierowany do przedszkoli z Aglomeracji Opolskiej i Dwujęzyczna Opolszczyzna – program wychowania do dwujęzyczności skierowany do przedszkoli poza Aglomeracją Opolską. Nowatorskie w skali kraju projekty adresowane do oddziałów przedszkolnych, których celem było podniesienie jakości edukacji przez zajęcia programu wychowania do dwujęzyczności (język angielski i niemiecki) z uwzględnieniem rozwijania kompetencji kluczowych oraz umiejętności uniwersalnych dzieci. Do przedszkoli przekazano 69 zestawów do integracji sensorycznej o wartości **414 715,23 zł** oraz licencje dostępowe dla dzieci i nauczycieli do platformy dwujęzyczności o wartości 28 150,00 zł. Łącznie w działaniach projektów uczestniczyło **8811 dzieci, 451 nauczycieli**, a zajęcia odbywały się w **69** przedszkolach województwa opolskiego.

PODSUMOWANIE

Sytuacja w obszarze edukacji od marca 2020 roku naznaczona jest trudnościami i wyzwaniem związanyimi z prowadzeniem nauki w sytuacji pandemii COVID-19. Konieczność prowadzenie nauki w trybie zdalnym lub hybrydowym powodowała dezorganizację pracy szkół i negatywnie wpływała na proces nauczania. Podstawową formą pracy większości szkół czy oddziałów – podobnie jak w 2020 roku - stała się praca zdalna z wykorzystaniem technologii informatycznych. Szkoły wyposażone w podstawowy sprzęt TIK oraz szkolenia w tym zakresie, wykorzystując doświadczenia z początku epidemii, starały się sprostać trudnościom napotykanym w 2021 roku. Pomimo istotnego i systemowego wsparcia szkół niezbędna jest kontynuacja działań SWO wspierających opolską edukację. Szkoły mierzą się bowiem nadal z wieloma wyzwaniami, nie tylko w zakresie braków sprzętowych, ale przede z wszystkim z problemem braku nauczycieli, problemami psychospołecznymi uczniów i trudnościami w realizacji procesu nauczania w oparciu o przeładowane podstawy programowe.

Wiedzę i doświadczenie zdobyte podczas zmagania się z problemami obszaru edukacji ostatnich kilkadziesiąt miesięcy bez wątpienia należy rozwijać oraz wykorzystać w obliczu kolejnych wyzwań, przed którymi staje dziś województwo opolskie – pomocą uchodźcom z ogarniętej wojną Ukrainy, której istotnym elementem jest objęcie systemem edukacji tej grupy osób.

6.6.2. Rynek pracy i rozwój zasobów ludzkich

Zadania samorządu województwa w zakresie polityki rynku pracy realizuje przede wszystkim Wojewódzki Urząd Pracy w Opolu (WUP). Jego głównym zadaniem jest określanie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w województwie.

1. Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia

Dokumentem będącym zbiorem aktualnych instrumentów polityki rynku pracy i zasobów ludzkich jest **Regionalny Plan Działań na rzecz Zatrudnienia**. Przygotowywany corocznie dokument zawiera przekrojowy zapis działań podejmowanych przez WUP oraz partnerów na rynku pracy w celu przeciwdziałaniu bezrobociu oraz tworzeniu warunków sprzyjających zatrudnieniu.

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze rynku pracy

- **Fundusz Pracy** jest największym źródłem finansowania polityki rynku pracy – gromadzi środki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, w tym na współfinansowanie działań Publicznych Służb Zatrudnienia w ramach projektów EFS. WUP dzieli zasoby Funduszu między PUP-y, biorąc pod uwagę aktualną sytuację na rynku pracy oraz pozyskuje środki z rezerwy Ministra na finansowanie działań

aktywizacyjnych realizowanych przez PUP-y. **W roku 2021 rozdysponowano na ten cel około 82,3 mln złotych**, tj. o 20,9 mln więcej niż w roku 2020.

- W związku z pandemią COVID-19 WUP koordynował pomoc dla przedsiębiorców w ramach tzw. Tarczy Antykryzysowej. W ramach Funduszu Pracy rozdysponowano pomiędzy poszczególne powiatowe urzędy pracy **106,2 mln złotych** z przeznaczeniem na mikropożyczki, dofinansowanie do wynagrodzeń oraz pokrycie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przez przedsiębiorców, organizacje pozarządowe i inne podmioty dotknięte kryzysem gospodarczym (o 244,8 mln mniej niż w roku 2020). Ponadto WUP udzielił bezpośredniego wsparcia w postaci pokrycia przedsiębiorcom i innym podmiotom części kosztów zatrudnienia pracowników w ramach form wsparcia finansowanych ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. **W roku 2021 rozdysponowano na ten cel 105 mln złotych** (o 59,7 mln mniej niż w roku 2020).
- WUP działał także jako instytucja ekspercka na bieżąco badająca zmiany zachodzące na rynku pracy w związku z kryzysem. Zrealizowano m.in. badania: *Barometr Zawodów, Efektywność Krajowego Funduszu Szkoleniowego w województwie opolskim w 2020 roku* oraz rozpoczęto realizację badania *Wyzwania opolskiego rynku pracy*.
- WUP występował w roli think-tanku inicjującego dyskusję na temat aktualnych problemów rynku pracy. Zrealizowano m.in. dyskusję pomiędzy młodzieżą a pracodawcami oraz konferencję poświęconą kształceniu ustawicznemu. Obydwa te wydarzenia kładły duży nacisk na debatę pomiędzy przedstawicielami różnych instytucji oraz wypracowanie nowych rozwiązań bądź wskazanie dobrych praktyk.
- WUP w Opolu pełni rolę funkcji Instytucji Pośredniczącej dla Działania 1.1 i 1.2 w ramach Osi Priorytetowej I w ramach PO WER w województwie opolskim. W ramach powyższych Działań WUP wybiera, koordynuje oraz nadzoruje realizację projektów PUP-ów oraz innych instytucji rynku pracy. Projekty te wspierają aktywizację zawodowo-edukacyjną dla osób w wieku 15 -29 pozostających bez pracy, imigrantów, reemigrantów, osób odchodzących z rolnictwa i ich rodzin, tzw. ubogich pracujących, osób zatrudnionych na umowach krótkoterminowych oraz pracujących w ramach umów cywilnoprawnych. **W 2021 roku wydatkowano 17 mln złotych** w ramach projektów Powiatowych Urzędów Pracy.
- WUP w Opolu działa także jako Instytucja Pośrednicząca dla Działań 7.1, 7.2, 7.3 i 7.6 w ramach Osi Priorytetowej Konkurencyjny Rynek Pracy RPO WO. Podobną rolę pełni w ramach Działania 8.3 (Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej) oraz skierowanych do sektora edukacji Poddziałań 9.1.1, 9.1.3., 9.1.5 i 9.2.1 RPO.
- WUP realizuje także projekty własne. W ramach Działania 7.6 RPO WO 2014-2020 realizowany był projekt **„Opolskie dla rodziców i dzieci III”** (wydatki w 2021 roku: **1 687 000 zł**), który wspiera rodziców dzieci do lat 3 w powrocie do pracy po przerwie związanej z opieką nad małym dzieckiem.
- W ramach Działania 7.3 RPO kontynuowana jest realizacja projektu **„Pomysł na starcie kluczem do biznesu”** przewidującego udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej (wydatki w 2021 roku to **4 425 000 zł**). W ramach Działania 1.2.1 PO WER realizowano podobny projekt dotacyjny **„Opolskie dotacje z PO WERem”** skierowany do osób poniżej 30 roku życia, które utraciły zatrudnienie wskutek epidemii COVID-19 (wydatki w roku 2021 to **1 562 000 zł**).
- W ramach Działania 1.2.1 PO WER kontynuowano realizację projektu **„Opolskie staże z PO WERem”**. Projekt skierowany jest do osób młodych oddalonych od rynku pracy, które otrzymują wsparcie w postaci staży, szkoleń i doradztwa zawodowego. W roku 2021 wydatkowano **738 tys. zł**.

- Realizowano także projekt grantowy pn. **SMART Senior** adresowany do osób 50+ o niskich kompetencjach społecznych. Dla grupy docelowej realizowano szkolenia i poradnictwo. Wydatkowano ok. **360 tys. zł.**
- Ponadto realizowany był projekt partnerski w ramach Działania 5.1 RPO WO 2014-2020 - „*Ochrona różnorodności biologicznej poprzez utworzenie ośrodka zrównoważonego rozwoju w Pokoju, stworzenie planu i programu integralności i spójności regionalnego systemu Natura 2000 oraz podniesienie kompetencji ekologicznych mieszkańców Opolszczyzny*”;
- Prowadzono przygotowania do otwarcia **Centrum Integracji Cudzoziemców** w ramach projektu partnerskiego z Ministerstwem Rodziny i Polityki Społecznej oraz ROPS w Poznaniu finansowanego z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji. CIC świadczyć będzie usługi doradcze, szkoleniowe i integracyjne na rzecz cudzoziemców.
- WUP działa również jako instytucja doradcza. Przy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej działa **Strefa Aktywnego Rozwoju** – miejsce, w którym klient WUP uzyskuje kompleksowe wsparcie i pomoc w rozwoju osobistym i zawodowym. Udzielane są także porady dla osób zainteresowanych pracą zagraniczną oraz dla cudzoziemców.
- W ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego WUP rozpatrywał wnioski w zakresie transferu świadczeń z tytułu bezrobocia m.in. dla osób powracających do Polski z krajów Unii Europejskiej oraz Wielkiej Brytanii. **Łącznie rozpatrzone ponad 2,6 tys. wniosków o różnego typu transfery zasiłków.**

PODSUMOWANIE

WUP w Opolu w 2021 roku zrealizował wszystkie swoje zadania przy zwiększeniu środków pochodzących z Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. W związku z pandemią COVID-19 WUP wykonywał zadania związane z realizacją Tarcz Antykryzysowych. Udzielił w regionie bezpośredniego wsparcia przedsiębiorstwom w wysokości 105 mln zł z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz rozdysonował 188,5 mln zł na wsparcie przedsiębiorstw i osób bezrobotnych z Funduszu Pracy. Pełniąc funkcję instytucji pośredniczącej w ramach PO WER, w ramach Działania 1.1 i 1.2, rozliczył wydatki na łączną kwotę 17 mln zł. Realizował również projekty własne i w partnerstwie, w ramach funduszy strukturalnych, na łączną kwotę około 8,8 mln zł (o 1,6 mln więcej niż przed rokiem).

6.7. WSPÓŁPRACA Z ZAGRANICĄ I PROMOCJA REGIONU

6.7.1. Priorytety Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego

Rok 2021 upłynął pod znakiem obchodów jubileuszy: 20-letniej współpracy z Landem Nadrenia-Palatynat w Niemczech oraz z Obwodem Iwano-Frankińskim na Ukrainie. W warunkach epidemii COVID-19 w dalszym ciągu międzynarodowe przedsięwzięcia miały przeważnie charakter hybrydowy – część z nich odbywała się zdalnie, część – w sposób tradycyjny.

Mimo tych trudnień współpraca zagraniczna województwa opolskiego w roku 2021 prowadzona była zgodnie z założeniami „Priorytetów Współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego”. Kontynuowano działania i zobowiązania wynikające z umów i kontaktów nawiązanych w latach poprzednich. W tym okresie Samorząd Województwa realizował blisko 60 inicjatyw międzynarodowych, a należące do niego jednostki – 66 inicjatyw.

Największa liczba podejmowanych inicjatyw, podobnie jak w latach poprzednich, dotyczyła edukacji i spotkań młodzieży, wymiany doświadczeń samorządowych, kultury, sportu oraz ochrony zdrowia.

1. Główne cele realizowane w 2020 roku określone w „Priorytetach współpracy Zagranicznej Województwa Opolskiego” to:

- Wspieranie zrównoważonego rozwoju gospodarczego społecznego i kulturalnego województwa opolskiego oraz wzrostu jego konkurencyjności.
- Wymiana oraz pozyskiwanie wiedzy i doświadczeń regionów partnerskich w zakresie samorządności na szczeblu regionalnym.
- Promocja Polski przez aktywną zagraniczną dyplomację samorządową i współpraca ze środowiskami polonijnymi.
- Działania mające na celu zbliżenie i wzajemne poznanie społeczności województwa opolskiego i regionów partnerskich oraz kształtowanie postaw społeczeństwa obywatelskiego, otwartego, tolerancyjnego, akceptującego różnorodności i odrębność.

Konkursy ofert na realizację zadań z zakresu współpracy międzynarodowej

W marcu 2021 roku kolejny raz ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadań z zakresu współpracy międzynarodowej. Kwotę 75 000 zł przeznaczono na dofinansowanie 16 najciekawszych imprez międzynarodowych. Ze względu na epidemię 4 organizacje zrezygnowały w realizacji zadań.

Analogiczny konkurs został również ogłoszony w 2022 roku na kwotę 100.000 zł.

Promocja Polski przez aktywną zagraniczną dyplomację samorządową i współpraca ze środowiskami polonijnymi.

Samorząd Województwa Opolskiego współpracuje z przedstawicielami placówek dyplomatycznych w kraju i zagranicą. Na uwagę zasługuje współpraca z Konsulatem RP w Kolonii, Konsulatem RFN w Opolu, Ambasadą RP w Brukseli, Konsulatem Honorowym Ukrainy oraz Chorwacji w Opolu, Konsulatem Honorowym Kazachstanu w Sulisławiu, Konsulatem Węgier, Francji oraz Stanów Zjednoczonych w Krakowie.

Współpraca z organizacjami polonijnymi dotyczy zarówno partnerów w Obwodzie Iwano-Frankińskim, Nadrenii-Palatynacie, jak i wieloletniej współpracy z Polonią w Komitecie Fejer na Węgrzech.

2. Działalność Biura Województwa Opolskiego za granicą

Istotną rolę we współpracy z zagranicą pełni **Biuro Województwa Opolskiego w Moguncji**, którego aktywność koncentrowała się na działaniach informacyjnych i promocyjnych, wspieraniu opolskich firm i instytucji w nawiązaniu lub rozwijaniu współpracy z zagranicą. W 2021 roku biuro zrealizowało kilkanaście inicjatyw w różnych dziedzinach wspierając współpracę województwa opolskiego z landem Nadrenia-Palatynat, ale również z innymi niemieckimi krajami związkowymi, francuskim regionem partnerskim Burgundia-Franche-Comté oraz Księstwem Luksemburg. Do zrealizowanych przez opolskie biuro w Moguncji projektów w 2021 roku należy zaliczyć m.in.:

- 8 koncertów muzyki klasycznej z udziałem opolskich muzyków zorganizowanych w kilku miastach Nadrenii-Palatynatu;
- kilkanaście prezentacji promocyjno-wystawienniczych w Niemczech oraz Francji, prezentacja gospodarcza w Luksemburgu;
- wyścig kolarski dookoła Burgundii z udziałem opolskiej reprezentacji sportowej;
- wiele imprez z okazji obchodzonego w poprzednim roku jubileuszu 20 lat partnerstwa województwa opolskiego z Nadrenią-Palatynatem;
- wystawę poświęconą działalności profesora Władysława Bartoszewskiego zorganizowaną w Moguncji z okazji 30 rocznicy polsko-niemieckiego „Traktatu o Dobrym Sąsiedztwie i Przyjaznej Współpracy”;
- szczególnym ukoronowaniem współpracy opolsko-nadreńskiej było nadanie czterem obywatelom Nadrenii-Palatynatu odznak honorowych „Za Zasługi dla Województwa Opolskiego”, które zostały wręczone podczas uroczystej gali w Moguncji.

Szczególne znaczenie, ze względu na ciągle panującą pandemię, odgrywały w 2021 roku projekty online, w tym organizacja tematycznych wideokonferencji skierowanych do szerokiej publiczności.

3. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze promocji regionu

▪ **Konkurs Opolska Marka 2020**

W pierwszym kwartale 2021 roku przeprowadzono 18 edycję Konkursu Opolska Marka. Konkurs rozstrzygnięty został w czterech kategoriach. Wyłoniono 15 laureatów i przyznano 13 wyróżnień. Laureaci oraz wyróżnieni otrzymali statuetki oraz dyplomy podczas kameralnych spotkań z udziałem Marszałka Województwa Opolskiego.

▪ **Święto Województwa Opolskiego**

Obchody Święta Województwa Opolskiego w 2021 roku połączone były z inauguracją projektu „Opolskie na rowery”. W dniach 5-6 oraz 12-13 czerwca odbyło się łącznie 7 rajdów, które - pod przewodnictwem członków ZWO - prowadziły przez niemal wszystkie powiaty województwa. Uczestnikami byli władarze opolskich gmin, samorządowcy, liderzy lokalnych społeczności, sołtysi, przedstawiciele stowarzyszeń rowerowych - osoby aktywnie promujące ziemię opolską i jej atrakcje.

▪ **Opolskie ze smakiem**

W ramach promocji inicjatywy „Opolskie ze smakiem” zawarte zostały umowy z Radiem DOXA oraz Radiem Park na przygotowanie oraz emisję audycji prezentujących wybrane lokalne produkty spożywcze, lokalnych producentów, lokalne potrawy oraz atrakcyjne turystycznie miejsca w regionie oraz promocja tych audycji w postaci spotów reklamowych. Prezentacja producentów, ich produktów, a także przepisów z ich wykorzystaniem będą impulsem do dokonywania zakupów u lokalnych producentów żywności, zwiększając tym samym jakość przygotowywanych posiłków.

▪ **Projekt „Op@lskie dla liceów - zdalne nauczanie zbliża!”**

W ramach realizacji projektu DZP przeprowadził działania promocyjno-informacyjne oraz kampanie medialne (media społecznościowe, rozgłośnie radiowe, prasa). Ponadto, do wszystkich szkół i nauczycieli w regionie kierowany jest newsletter, rozsyłany co 2 tygodnie.

▪ **Projekt „Op@lskie dla podstawówek – zdalne nauczanie zbliża”**

W ramach realizacji projektu został uruchomiony blog, adresowany do nauczycieli 385 szkół podstawowych województwa Opolskiego: <https://nauczyciele.opolskie.pl>. Na blogu udostępniane są webinaria m.in. na temat samodzielnej realizacji materiałów filmowych, możliwych do wykorzystania w celu prowadzenia i wzbogacenia lekcji zdalnych oraz e-book, zawierający najważniejsze informacje dot. treści webinarium.

▪ **Realizacja kampanii informacyjno-promocyjnej**

W 2021 roku zrealizowano kampanie informacyjno-promocyjne dotyczące efektów wdrażania projektów, przedsięwzięć i wydarzeń realizowanych przez SWO na temat m.in. podsumowania połowy kadencji SWO, promocji MBO oraz inicjatywy „Opolskie ze smakiem”.

▪ **Honorowe Patronaty Marszałka Województwa**

W 2021 roku przyznano 8 Patronatów na najważniejsze imprezy w regionie skierowane do szerokiej grupy odbiorców, tj:

- Laury Umiejętności i Kompetencji;
- Polsko-Czeski Rajd Rowerowy w Pakosławicach
- 17. Międzynarodowy Zlot Ciężarowych Pojazdów Tuningowanych
- XXXIX Międzynarodowa Wystawa Psów Rasowych
- Plebiscyt „Pokaż Talent”
- V Konkurs Halloweenowy w Namysłowie

- Święto Pielęgniarek i Położnych
- IV Polonijny Festiwal Polskiej Piosenki

Wydatkowano na ten cel niemal **76 000 zł.**

PODSUMOWANIE

Rok 2021, kolejny rok pandemii COVID-19, w bezpośredni sposób odbił się na działaniach prowadzonych z partnerami zagranicznymi, ich planach i realizacji. Zmieniła się zarówno tematyka jak i formuła realizowanych przedsięwzięć.

Mimo tych utrudnień zrealizowano 60 projektów, które dotyczyły edukacji i spotkań młodzieży, wymiany doświadczeń samorządowych, kultury, sportu oraz ochrony zdrowia.

Wychodząc naprzeciw organizacjom pozarządowym zorganizowano i przeprowadzono otwarty konkurs na realizację zadań samorządu województwa z zakresu współpracy międzynarodowej.

DZP, oprócz realizacji Konkursu „Opolska Marka 2020”, Święta Województwa Opolskiego w zmienionej formule i akcji „Opolskie ze Smakiem”, zrealizował kampanie informacyjno-promocyjne dot. efektów wdrażania przedsięwzięć i wydarzeń realizowanych przez SWO oraz projektów kierowanych do opolskich nauczycieli.

6.8. ROLNICTWO, ROZWÓJ WSI I OBSZARY WIEJSKIE

6.8.1. Rolnictwo i rozwój wsi

Działania prowadzone przez Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi w tym zakresie wynikały z przepisów prawnych oraz zapisów obowiązującej strategii rozwoju województwa. Obejmowały takie obszary jak: rolnictwo, łowiectwo, rybactwo śródlądowe, ochronę terenów zielonych, ochronę gruntów rolnych i leśnych. W 2021 roku realizowano Program Odnowy Wsi i wspierano dziedzictwo kulinarne.

1. Program Odnowy Wsi

Program Odnowy Wsi to w głównej mierze działania zmierzające do aktywizowania społeczności lokalnych oraz wspieranie oddolnych inicjatyw celem poprawy jakości życia na obszarach wiejskich. W 2021 roku w ramach dwóch otwartych konkursów ofert udzielono dotacji w wysokości **638 786 zł** na realizację **82 zadań** promujących rozwój obszarów wiejskich. Zorganizowano dwa konkursy, które na stałe wpisały się w kalendarz inicjatyw dla mieszkańców wsi tj.

- konkurs „**Piękna Wieś Opolska 2021**”, w którym wzięło udział 11 wsi w kategorii „Najpiękniejsza wieś” oraz 13 projektów w kategorii „Najlepszy projekt odnowy wsi”. Najpiękniejszą Wsią 2021 roku zostało sołectwo Niezdrowice. łącznie wydatkowano kwotę **118 612 zł**;
- konkurs „**Fundusz sołecki najlepsza inicjatywa**” w którym wzięło udział 15 wsi zgłaszając najciekawsze projekty sfinansowane ze środków funduszu sołeckiego. łącznie wydatkowano kwotę **24 498 zł.**

2. Program Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego

Opolskie rolnictwo ma duży potencjał i odgrywa znaczącą rolę w strukturze gospodarki regionu. Program Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego ma na celu ocenę odmian ważniejszych gatunków roślin uprawnych w warunkach klimatycznych województwa opolskiego. Obok sprzyjających warunków naturalnych (takich jak ukształtowanie terenu, warunki klimatyczne i glebowe), ma on istotny wpływ na uzyskiwane od wielu lat przez opolskich rolników bardzo wysokie plony podstawowych ziemiopłodów. W 2021 roku dofinansowano koszty związane z przeprowadzeniem doświadczeń odmianowych dla zbóż ozimych i jarych oraz soi na kwotę **130 tys. zł.**

3. Najważniejsze, wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze rolnictwa i obszarów wiejskich

- **Dziedzictwo Kulinarne Opolskie** –województwo opolskie promuje żywność wysokiej jakości poprzez wsparcie wytwórców: rolników, producentów i restauratorów zrzeszonych w sieci Dziedzictwo Kulinarne Opolskie. Na jej rozwój w 2021 roku przeznaczono łącznie kwotę **43 554,58 zł**. Do sieci należy obecnie 80 podmiotów. Członkowie sieci promują województwo opolskie na Targach „Smaki Regionów” w Poznaniu. W 2021 roku wystawcami byli: Piekarnia Wodnicki z Kępy, Gospodarstwo Rybackie „Markowe”, Nalewki Kresowe & Smarduch Family Distillery, Winnica Pałacowa Godyla, Leśniczówka Gościejowice - Smak i Tradycja, Delicious Home Made. Medal **Targów Smaki Regionów** otrzymało **chorizo z dzika** prezentowane przez firmę Leśniczówka - Tradycja i Natura. Natomiast wyróżnione zostały również ciasteczka maślane kręcone przez maszynkę z Piekarni Wodnicki. Dodatkowo w 2021 roku w ramach otwartych konkursów ofert udzielono dotacje w wysokości **143 043 zł** na realizację 16 zadań promujących dziedzictwo kulinarne regionu;
- **Produkty tradycyjne województwa opolskiego** - województwo opolskie zgłasza produkty i potrawy do wpisania na Listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi. W 2021 r. wpisano 5 kolejnych produktów (Ajerlikier, Jabłka suszone z pieca, Kraple - Cukiernia Magosz, Kakałówka - Cukiernia Magosz, Citron śpajza - Lidia Fronia i Irena Wala z Węgier). Obecnie na Liście znajdują się 74 opolskie produkty. Ponadto zorganizowano **konkurs „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”**, który odbył się w dwóch kategoriach: *produkt regionalny, potrawa regionalna*. Do konkursu wpłynęło 64 zgłoszeń. Laureaci konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo- Smaki Regionów” są również laureatami prestiżowej nagrody „Perła”, przyznawanej przez Polską Izbę Produktu Regionalnego i Lokalnego. W 2021 roku nagrodę uzyskały: Salami z jelenia z zielonym pieprzem - Leśniczówka Gościejowice Sp. z o.o. Piotr Zygmunt, Karp Markowy wędzony - Gospodarstwo Rybackie Markowe Elżbieta i Joanna Bartosik, Sery białe z mleka koziego z dodatkami - Gospodarstwo Rolne „Kozy Dar” Małgorzata i Roman Famuła, Miód lipowy - Pasieka Gucio z Niezdrowic, Agnieszka i Adam Urbańczyk, Kordiał z szyszek sosny - Gerard Kosytorz, Ciasto z suszoną śliwką - Lidia Fronia, Pstrąg marynowany i panczkrout - Restauracja Opolanka sp. z o.o. sp. k.
- **Imprezy i przedsięwzięcia promujące opolskie tradycje oraz regionalne przedsięwzięcia o charakterze rolniczym** – z uwagi na epidemię oraz wynikające z niej ograniczenia ZWO zdecydował o przeniesieniu organizacji Dożynek Wojewódzkich na 2022 rok. W 2021 roku został zorganizowany Wojewódzki Konkurs Koron Dożynkowych w Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu, w którym uczestniczyło 30 delegacji z terenu województwa. Zorganizowano wyjazd delegacji opolskiej, w skład której wchodziłi przedstawiciele gminy Paczków i sołectwa Gościce (laureat I miejsca Wojewódzkiego Konkursu Koron Dożynkowych w 2019 roku) na Dożynki Prezydenckie, które odbyły się w Pałacu Prezydenckim w Warszawie. Natomiast nie odbyły się takie cykliczne przedsięwzięcia rolnicze jak Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Zakrzowie oraz wystawa Opolagra wraz ze Śląską Wystawą Bydła Hodowlanego. Dofinansowano organizację takich przedsięwzięć jak: Regionalny Przegląd Koni w Porębie, III Krajowe posiedzenie Zespołu Koordynacyjnego PDO, Wystawę Zwierząt Hodowlanych w Opolu (drobny inwentarz). Na organizację przedsięwzięć z obszaru rolnictwa wydatkowano – **139 419 zł**.

4. Realizacja zadań ustawowych – najważniejsze wybrane zadania:

- **Łowiectwo** - ustawa z dnia 13 października 1995 r. *Prawo łowieckie* (Dz.U. z 2020r. poz. 1683 z późn. zm.).
  - ✓ podział województwa na obwody łowieckie - w 2021 r. wpłynęły 3 skargi, w tym 2 złożone przez Koło Łowieckie Żubr Księży Las oraz 1 przez osobę fizyczną na Uchwałę Sejmiku Województwa Opolskiego nr XXIII/225/2020 z 27 października 2020 r. w sprawie podziału województwa opolskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii. SWO podjął uchwały: nr XXIX/305/2021 z dnia 13 maja 2021 roku, uchwałę nr XXXIV/356/2021 z dnia 19 października 2021 r. oraz uchwałę nr XXXVI/373/2021 z dnia 30 listopada 2021 r. w sprawie przekazania ww. skarg do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Postanowieniem Sygn. Akt II SA/Op 320/21 z dnia 29 lipca pierwsza skarga Koła Łowieckiego Żubr Księży Las z dnia 12 kwietnia 2021 r. została odrzucona. Pozostałe dwie skargi nie zostały jeszcze rozpatrzone;
  - ✓ nowe terminy zbioru roślin uprawnych – w 2021 roku rozpoczęto prace mające na celu określenie nowych terminów zakończenia okresów zbioru gatunków roślin uprawnych w województwie opolskim;
  - ✓ odszkodowania za szkody wyrządzone przez zwierzynę łowną na obszarach niewchodzących w skład obwodów łowieckich – na podstawie art. 50 ust. 3 ww. ustawy zarząd województwa wypłaca odszkodowania ze środków budżetu państwa. W 2021 roku przeprowadzono 17 postępowań związanych z szacowaniem szkód łowieckich, w wyniku których wypłacono 11 poszkodowanym kwotę odszkodowań w wysokości 68 345,10 zł;
  - ✓ zezwolenia na płoszenie – zgodnie z przepisami ustawy prawo łowieckie marszałek w wyjątkowych przypadkach zezwala na odstępstwa o zakazu płoszenia zwierzyny łownej. W 2021 roku wydano zezwolenia dla 5 podmiotów w tym zakresie.
- **Rybackwo śródlądowe** - ustawa z dnia o rybacktwie śródlądowym (Dz.U. z 2019 r. poz. 2168 z późn.zm.) - na podstawie art. 6 ust. 2a realizowano zadania z zakresu rybacktwia śródlądowego poprzez nadzorowanie spraw polegających ochronie ichtiofauny, regulowaniu połowu i przepływu ryb oraz przeprowadzania okresowych ocen wszystkich użytkowników rybackich gospodarujących na wodach Skarbu Państwa, zobowiązanych do prowadzenia racjonalnej gospodarki rybackiej w obwodach rybackich, ustanowionych w granicach województwa opolskiego. W 2021 roku oceniono prowadzenie racjonalnej gospodarki rybackiej w obwodach: rzeki Nysa Kłodzka nr 5, rzeki Pratwa nr 1, rzeki Osobłoga nr 1. Ponadto wydano 5 zezwoleń na odstępstwa od zakazu połowu ryb;
- **Ochrona terenów zieleni** - ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2021 r. poz. 1098.) – na podstawie art. 90 ust. 2 realizowane są zadania związane wycinką drzew i krzewów, na terenach będących własnością miasta, gdzie prezydent miasta na prawach powiatu sprawuje funkcję starosty. W 2021 roku przeprowadzono 240 postępowań administracyjnych (wydawanie zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów, kontrola wykonania nasadzeń zastępczych, powykonawczych oraz weryfikacja zgłoszeń wywrotów lub złomów drzew);
- **Uprawy maku niskomorfinowego i konopi włóknistych** - ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 z późn. zm.) - na podstawie art. 46 ust. 8 ustawy SWO uchwałą nr XXVII/271/2021 z 5 marca 2021 r. określił ogólną powierzchnię upraw konopi włóknistych w 2021 r. na terenie 71 gmin woj. opolskiego (4 477 ha) oraz maku niskomorfinowego na terenie 1 gminy (3,5 ha). Ponadto wydano dla 4 podmiotów gospodarczych zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie skupu konopi włóknistych na terenie województwa opolskiego;
- **Ochrona gruntów rolnych i leśnych** - ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1326 z późn. zm.) - na podstawie art. 7 ustawy marszałek województwa opiniuje wnioski wójtów/burmistrzów/prezydentów o zmianę przeznaczenia gruntów rolnych klas IIII oraz leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa, na cele nierolnicze i nieleśne oraz wyraża zgodę

w drodze decyzji administracyjnej na zmianę przeznaczenia na cele nieleśne pozostałych gruntów leśnych. W 2021 roku przeprowadzono 16 postępowań administracyjnych w tym zakresie;

- **Ograniczanie populacji zwierząt** - ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2022r. poz. 572) – na podstawie art. 33a sejmik województwa, po zasięgnięciu opinii regionalnej rady ochrony przyrody oraz Polskiego Związku Łowieckiego, określa, w drodze uchwały, miejsce, warunki, czas i sposoby ograniczenia populacji zwierząt. W 2021 roku przygotowano projekty dwóch uchwał w sprawie określenia miejsca, warunków, czasu i sposobu ograniczania populacji zwierzyny łownej dla jednostek wojskowych w Szumiradzie i Krapkowicach.

PODSUMOWANIE

W 2021 roku podejmowano działania zmierzające do poprawy jakości życia na obszarach wiejskich. Z uwagi na stan epidemii przeprowadzenie wielu przedsięwzięć było możliwe w ograniczonym zakresie. Zorganizowano konkurs „Piękna Wieś Opolska 2021” oraz „Fundusz sołecki najlepsza inicjatywa”, którego laureat wojewódzkiej edycji - sołectwo Górki - zostało nominowane do edycji krajowej 2022. Promowano producentów żywności wysokiej jakości na Targach „Smaki Regionów”. Organizację Dożynek Wojewódzkich przeniesiono na 2022 r., jednak zorganizowano Wojewódzki Konkurs Koron Dożynkowych w Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu, połączony z jubileuszową edycją konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo- Smaki Regionów”. Siedem opolskich produktów zostało wyróżnionych prestiżową nagrodą „Perła”, zaś na Listę Produktów Tradycyjnych wpisano 5 nowych produktów. W ramach otwartych konkursów udzielono dotacji dla NGO’ów na kwotę prawie 782 000 zł i była to kwota o 238 000 zł wyższa niż w 2021 roku Nie odbyły się takie cykliczne przedsięwzięcia jak Wystawa Zwierząt Hodowlanych w Zakrzowie oraz Śląska Wystawa Bydła Hodowlanego podczas Opolagry. Natomiast współorganizowano Wystawę Zwierząt Hodowlanych w Opolu, gdzie prezentowany był dorobek hodowców drobnego inwentarza.

Kontynuowano dofinansowanie działań związanych z przeprowadzeniem doświadczeń odmianowych dla zbóż ozimych i jarych oraz soi w ramach Programu Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego w kwocie 130 000 zł.

DRW w 2021 roku, pomimo trudnień związanych z epidemią COVID-19, realizował zadania wynikające z obowiązków ustawowych.

6.8.2. Obszary wiejskie i rybactwo śródlądowe

Obszary wiejskie wspierane są dzięki Programowi Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 (PROW 2014-2020), natomiast obszary zależne od rybactwa dzięki Programowi Operacyjnemu Rybactwo i Morze na lata 2014-2020 (PO RYBY 2014-2020). W UMWO działania te realizował Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Na realizację działań w ramach PROW 2014-2020 SWO otrzymał kwotę **95,3 mln EUR (424,1 mln zł⁴⁷)**. W 2021 roku województwo otrzymało dodatkowo środki w wysokości **30,2 mln EUR** na działania wdrażane przez samorząd oraz na działania Leader w okresie przejściowym na lata 2021-2022.

Od początku realizacji zadań związanych z PROW 2014-2020 do końca 2021 roku ogłoszono **292** nabory, wpłynęło **1 756** wniosków o przyznanie pomocy na kwotę dofinansowania **460,6 mln zł**, zawarto **923** umowy na kwotę dofinansowania **268,1 mln zł**, na rzecz beneficjentów zlecono do wypłaty środki w wysokości **166,3 mln zł**. Przeznaczono je na m.in. na budowę i przebudowę dróg lokalnych, gospodarkę wodno-ściekową czy zakładanie i rozwijanie działalności gospodarczej.

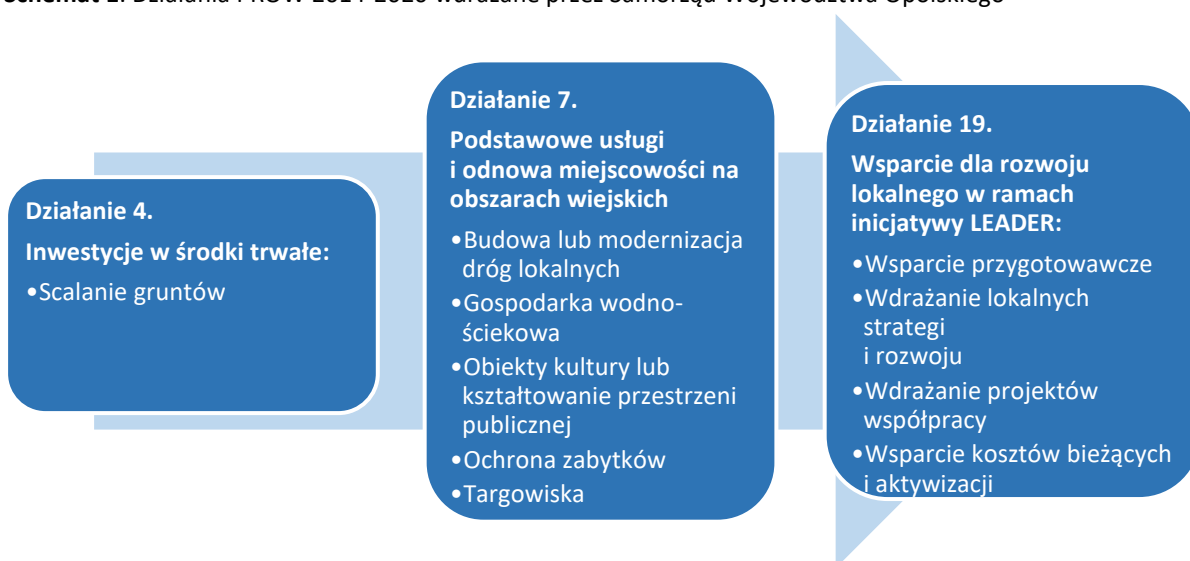
⁴⁷ Przeliczono wg kursu EBC z dnia 29 listopada 2021 r. 1 EUR=4,6962 zł dla działań wdrażanych przez SWO, dla działania LEADER 1 EUR=4 zł

Na realizację działań w ramach PO RYBY na lata 2014-2020 SWO otrzymał kwotę **3,4 mln EUR (13,5 mln zł)**. Do końca 2021 roku ogłoszono **66 naborów** wniosków, w ramach których wpłynęły **92 wnioski** o dofinansowanie na kwotę **16,7 mln zł**. Zawarto **69 umów** o wartości **12,9 mln zł**, zlecono do wypłaty środki w wysokości **8,9 mln zł**. Wsparto m.in. obszary dotyczące rozwijania rybołówstwa przemysłowego i działalności gospodarczej oraz propagujące dziedzictwo kulturowe na obszarach rybackich i akwakultury.

1. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich – wsparcie dla obszarów wiejskich

PROW 2014-2020, opracowany na podstawie prawa unijnego, zakłada wsparcie finansowe z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) na lata 2014-2020. W ramach programu prowadzone są działania służące rozwojowi przedsiębiorczości, odnowie i rozwojowi wsi, w tym w zakresie infrastruktury technicznej, realizowane zarówno w ramach odrębnych działań, jak również poprzez działanie LEADER - Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju (LSR) wzmocniając realizację oddolnych inicjatyw społeczności lokalnych.

Schemat 1. Działania PROW 2014-2020 wdrażane przez Samorząd Województwa Opolskiego

Źródło: Opracowanie własne UMWO

- **Działanie 4**
  - W ramach operacji **Scalanie gruntów w 2020 r.** rozliczono I etap dwóch projektów Powiatu Namysłowskiego i Powiatu Nyskiego na kwotę 2,3 mln zł. Rozliczenie projektów zaplanowane zostało na lata 2022-2023.
- **Działanie 7**
  - W ramach operacji **Budowa i modernizacja dróg lokalnych** zawarto **77 umów** na kwotę dofinansowania **54,3 mln zł**. Umożliwiło to budowę i przebudowę **79,5 km** dróg gminnych i powiatowych. W 2021 roku podpisano **37 umów** na łączną kwotę **26,3 mln zł**.
  - W ramach operacji **Gospodarka wodno-ściekowa** zawarto **57 umów** o łącznej wartości **68,7 mln zł**. Pozwoliło to na **skanalizowanie 67 miejscowości** na odcinku **175,7 km**. Ponadto powstało **417 przydomowych i 6 oczyszczalni ścieków** oraz uruchomiono **6 stacji uzdatniania wody**. W roku 2021 rozliczono projekty o łącznej wartości **4,5 mln zł**.
  - W ramach operacji **Inwestycje w obiekty pełniące funkcje kulturalne** podpisano **37 umów** na kwotę **15,3 mln zł**. Pozwoliło to na budowę i przebudowę **38** świetlic, domów kultury i sal wiejskich. W 2021 roku podpisano **1 umowę** o przyznanie pomocy na kwotę **0,5 mln zł**, oraz rozliczono projekty o łącznej wartości **3,9 mln zł**.

- W ramach operacji dotyczącej **Kształtowania przestrzeni publicznej** dofinansowano **12 projektów** na kwotę **4,3 mln zł**. Ze wsparcia skorzystało 17 miejscowości, w których odnowiono centra wsi oraz zagospodarowane tereny rekreacyjne. Wszystkie projekty zostały rozliczone w roku 2020.
- W ramach operacji dotyczącej **Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów** dofinansowano przebudowę targowiska miejskiego w Kędzierzynie – Koźlu na kwotę **0,9 mln zł**.
- W ramach operacji **Ochrona zabytków i budownictwa tradycyjnego** podpisano **4 umowy** na kwotę **1,7 mln zł**. Realizacja inwestycji przyczyniła się do zachowania dziedzictwa kulturowego w 4 gminach województwa. W 2021 roku rozliczono projekty na kwotę **1,2 mln zł**.

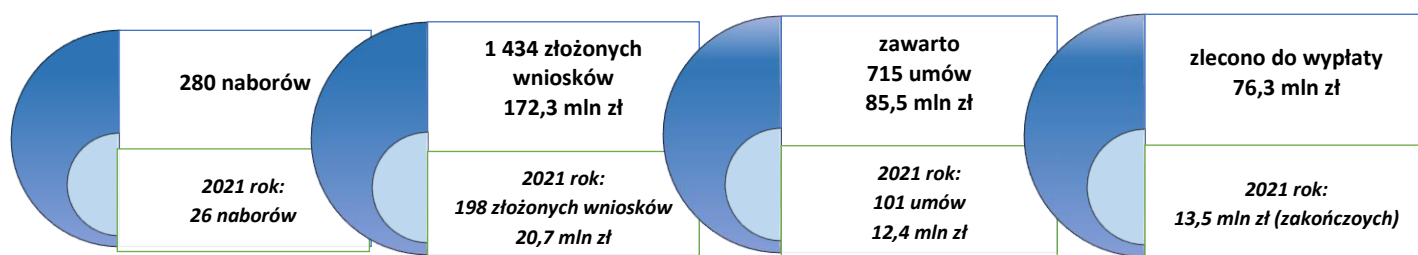
▪ Działanie 19

W ramach poddziałania **19.2 Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju** do końca 2021 roku ZWO zatwierdził do ogłoszenia **280 naborów** wniosków. Na całe działanie 19.2 do UMWO złożono **1 434 wnioski** o przyznanie pomocy na kwotę **172,3 mln zł**. Podpisano **715 umów** na kwotę **85,5 mln zł**. Zlecono do wypłaty środki w wysokości **76,3 mln zł**.

W 2021 roku ZWO zatwierdził do ogłoszenia **26 naborów** wniosków, do UMWO złożono **198 wniosków** o przyznanie pomocy na kwotę **20,7 mln zł**. Podpisano **101 umów** na kwotę **12,4 mln zł**. Zakończono realizację projektów o łącznej wartości ok. **13,5 mln zł**.

Stan wdrażania poddziałania 19.2 przedstawiono na poniższym schemacie (2).

Schemat 2. Stan wdrażania poddziałania 19.2 w ramach PROW 2014 -2020 od początku Programu i w 2021 roku

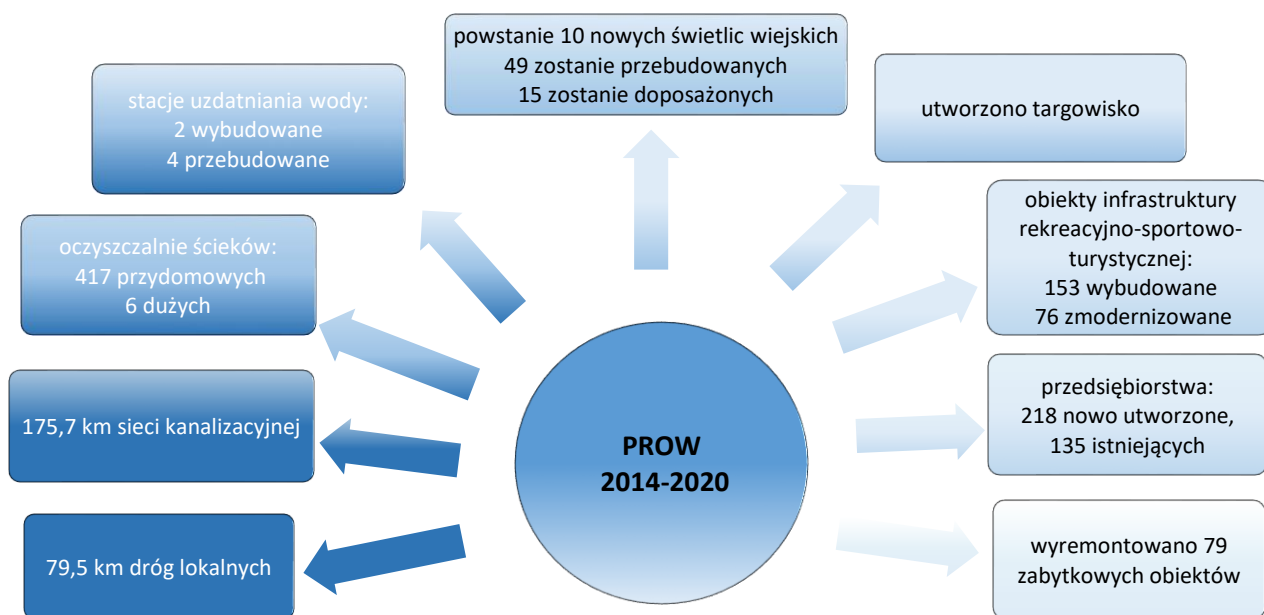

Źródło: Opracowanie własne UMWO

Połowa środków finansowych w ramach tego poddziałania została przeznaczona na wsparcie przedsiębiorczości na terenach wiejskich. Dotychczas na ten cel wykorzystano **41,5 mln zł**, dzięki którym utworzono **218 nowych** i wsparto **135 istniejących przedsiębiorstw**. Pomoc trafiła także m. in. do 72 gmin, 43 parafii oraz 85 stowarzyszeń. Przykładowo są to projekty dotyczące:

- ✓ zachowania dziedzictwa lokalnego – remonty zabytkowych obiektów, głównie kościołów, wydanie publikacji o tematyce związanej z lokalnym dziedzictwem;
- ✓ budowy i przebudowy obiektów ogólnodostępnej i niekomercyjnej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (plac zabaw, boiska, sale spotkań, świetlice, zagospodarowanie terenów zielonych);
- ✓ organizacji wystaw, koncertów i innych imprez promujących produkty i usługi lokalne.

Schemat 3. Wybrane efekty rzeczowe w ramach PROW na lata 2014-2020

Źródło: Opracowanie własne UMWO

2. Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich w ramach PROW 2014-2020

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich (KSOW) – działa w ramach PROW 2014-2020 i jest platformą współpracy i wymiany doświadczeń instytucji, organizacji, podmiotów działających na rzecz rozwoju obszarów wiejskich. Przedsięwzięcia realizowane w ramach KSOW dotyczą m.in. promowania dziedzictwa kulturowego, w tym kulinarnego, folkloru, zwyczajów i tradycji w kraju i za granicą, rozwoju turystyki wiejskiej, w tym agroturystyki oraz aktywizacji i integracji społeczności wiejskiej. Realizowane są również przedsięwzięcia wspierające rolnictwo, innowacje w rolnictwie i budowanie współpracy sieciowej rolników.

W 2021 roku zrealizowano piąty konkurs na wybór operacji dla partnerów KSOW. Limit środków na realizację operacji partnerów KSOW wyniósł **350 000 zł**. Do Jednostki Regionalnej KSOW Województwa Opolskiego wpłynęło **20 wniosków**. Ostatecznie zrefundowano **11 projektów** na kwotę **288 136,20 zł**.

Z uwagi na utrzymującą się epidemię część partnerów zrezygnowała z realizacji operacji, bądź zmieniła zakres przedsięwzięć. Wsparcie otrzymały **2 gminy i 9 stowarzyszeń**. Zrealizowane zostały m.in. stoiska wystawiennicze, szkolenia i warsztaty promujące dziedzictwo kulinarne, konkursy, konferencje, wyjazdy studyjne, publikacje w wydaniu papierowym i w internecie prezentujące zasoby kulturowe, turystyczne i przyrodnicze regionu oraz dziedzictwo kulinarne.

Ze środków KSOW w 2021 roku województwo opolskie zrealizowało projekty własne o łącznej wartości **168 018,35 zł** z zakresu odnowy wsi, promocji i upowszechniania turystyki wiejskiej oraz dziedzictwa kulturowego, w tym kulinarnego, dobrych praktyk PROW 2014-2020 i PO RYBY 2014-2020 jak:

- Publikacja pn. „Projekty na medal” ukazująca wybrane projekty beneficjentów PROW 2014-2020 i PO RYBY 2014-2020 oraz wywiady z beneficjentami dofinansowanych projektów;
- Wojewódzki Konkurs Koron Dożynkowych – Bierkowice 2021;
- Przeprowadzenie warsztatów ze sztuki tradycyjnego rękodzieła (zdobienie porcelany i jaj) typowego dla województwa opolskiego podczas Festiwalu Folklorystycznego w dniu 14 sierpnia 2021 roku w Sumperku w Czechach;

- Organizacja stoisk demonstracyjnych – degustacja produktów regionalnych i tradycyjnych podczas organizacji Dnia Partnerstwa z Ukrainą;
- Finał DOFE w Stobrowie w województwie opolskim;
- Targi Smaki Regionów – uczestnictwo;
- Międzynarodowe Targi Poznańskie – uczestnictwo.

Wspierając realizację lokalnych strategii rozwoju oraz umiejętności zarządczych LGD zorganizowano dwa szkolenia dla Lokalnych Grup Działania z zakresu Prawa budowlanego i interpersonalne.

Wartość operacji KSOW zrealizowanych w 2021 r. w ramach Planu operacyjnego na lata 2020-2021 wyniosła **456 154,55 zł**.

3. Program Operacyjny Rybactwo i Morze na lata 2014-2020

PO RYBY 2014-2020 zakłada wsparcie w obszarze akwakultury, rybołówstwa, lokalnych strategii rozwoju, przetwórstwa i obrotu produktami rybołówstwa. Zadania priorytetu 4 PO RYBY 2014-2020 powierzono SWO za pośrednictwem Rybackiej Lokalnej Grupy Działania „Opolszczyzna”, obejmującej obszar 11 gmin, otrzymując do dyspozycji kwotę **3,4 mln EUR**, tj. **13,5 mln zł**.

W zakresie poddziałania **4.2.1. Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność** - operacje realizowane przez podmioty inne niż LGD, w 2021 roku ogłoszono **6 naborów**, w ramach których do SW wpłynęło **6 wniosków** na łączną kwotę ponad **1,3 mln zł**. Zawarto **5 umów**, na łączną kwotę **1,2 mln zł**. Zakończono realizację projektów o wartości **2,3 mln zł**. Połowa środków finansowych w ramach tego poddziałania, podobnie jak w PROW 2014-2020, została przeznaczona na wsparcie przedsiębiorczości w dziedzinie rybołówstwa przemysłowego. Dotychczas z terenu RLGD „Opolszczyzna” ze wsparcia skorzystało **11 przedsiębiorstw rybackich**, realizując projekty o łącznej wartości blisko **4,3 mln zł**. Pomoc została przyznana także m. in. **10 gminom** i **5 ośrodkom kultury**, a także Okręgowi Polskiego Związku Wędkarskiego w Opolu oraz Fundacji na Rzecz Zamku Książęcego Niemodlin. Zakresy wsparcia zostały określone w LSR i obejmują zachowanie, ochronę oraz promocję zasobów rybackich i akwakultury, a także wspieranie przedsiębiorczości i różnicowanie działalności gospodarczej. Zrealizowano przedsięwzięcia polegające na:

- rewaloryzacji terenów przyległych do cieków wodnych, oczyszczeniu dna oraz rekultywacji kanałów,
- budowie infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i odpoczynkowej wokół zbiorników wodnych,
- rozwijaniu działalności służącej rozwojowi sektora rybackiego poprzez budowę, rozbudowę, remont, a także wyposażenie obiektów gospodarczych,
- promocji zasobów rybackich i propagowaniu rybackiego dziedzictwa kulturowego, m.in. poprzez organizację wystaw, budowę, przebudowę lub wyposażenie obiektów i ośrodków kultury.

PODSUMOWANIE

Pandemia COVID-19 nie wpłynęła znacząco na realizację zamierzonych działań w ramach PROW 2014-2020 oraz PO RYBY 2014-2020. W ramach operacji typu Budowa lub modernizacja dróg lokalnych w 2021 roku podpisano 37 umów o wartości dofinansowania 26,3 mln zł. W ramach podejścia LEADER zawarto 101 umów na kwotę 12,4 mln zł. Na rzecz beneficjentów w 2021 roku w ramach PROW 2014-2020 wypłacono łącznie 28,9 mln zł.

W zakresie poddziałania 4.2.1. Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach PO RYBY 2014-2020 zawarto 5 umów na łączną kwotę 1,2 mln zł. Na rzecz beneficjentów w 2021 roku w ramach PO RYBY 2014-2020 wypłacono łącznie 2,6 mln zł.

6.9. OCHRONA ŚRODOWISKA

Ochrona środowiska nierozzerwalnie wiąże się z regulacjami dotyczącymi ochrony dóbr szczególnie cennych i wartościowych - wszystkich elementów środowiska. Ich ochronie służy także reglamentowanie emisji wprowadzanej do środowiska, pochodzącej z działalności człowieka, mogącej powodować negatywne konsekwencje dla środowiska. Polityka ochrony środowiska ma na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju. Prowadzona jest w oparciu o strategię rozwoju, programy i dokumenty programowe. Zadania w tym zakresie realizuje Departament Ochrony Środowiska (DOŚ).

1. **Wojewódzki plan gospodarki odpadami „Plan gospodarki odpadami dla województwa opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028” (WPG)**

Obowiązujący „Plan gospodarki odpadami dla województwa opolskiego na lata 2016-2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028” obejmuje pełną informację nt. wszystkich rodzajów odpadów powstających w województwie opolskim, a w szczególności niebezpiecznych, komunalnych oraz innych rodzajów odpadów z różnych dziedzin gospodarki. Formułuje także cele, których realizacja poprawi system gospodarowania odpadami i określa działania inwestycyjne. Zaproponowane w nim rozwiązania pozwolą na uszczelnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, wzmocnienie ich selektywnego zbierania „u źródła”, tj. w miejscu ich powstawania, a w efekcie zmniejszenie ilości odpadów komunalnych, w tym odpadów ulegających biodegradacji, kierowanych do składowania.

Z realizacji planu gospodarki odpadami sporządzane jest sprawozdanie za 3 lata kalendarzowe, wg stanu na dzień 31 grudnia roku kończącego ten okres. Sprawozdanie z realizacji WPGO za lata 2017-2019 nie zostało opracowane, bowiem termin jego przygotowania został zmieniony znowelizowanymi przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2021 r. poz. 779 z późn. zm.). Zgodnie z obecnie obowiązującym przepisem art. 227a ust. 1 ustawy o odpadach zarząd województwa ma obowiązek przygotowania i przedłożenia sejmikowi województwa oraz ministrowi właściwemu do spraw klimatu sprawozdania z realizacji WPGO za okres sprawozdawczy 2017-2019 w terminie 16 miesięcy po upływie tego okresu sprawozdawczego, tj. do 30 kwietnia 2021 r. Termin przygotowania sprawozdania został przesunięty ze względu na wprowadzenie nowego sposobu sprawozdawania się podmiotów wytwarzających odpady i prowadzących działalność w zakresie gospodarowania odpadami w nowo utworzonej Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO).

Podstawą opracowania sprawozdania jest zakończona weryfikacja sprawozdań o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami za 2019 rok. Weryfikację rozpoczęto dopiero w 2021 roku i nie zakończono w 2021 roku ze względu na sprawy organizacyjne, w tym braki kadrowe w związku z realizacją dodatkowych zadań w departamencie, wadliwość systemu BDO i techniczne usterki BDO. Ze względu na brak zakończonej weryfikacji sprawozdań za 2019 rok sporządzenie sprawozdania z realizacji WPGO za okres sprawozdawczy 2017-2019 było niemożliwe. Przewidywany termin przygotowania sprawozdania to październik br.

2. **Program ochrony powietrza „Program ochrony powietrza dla strefy opolskiej i miasta Opola ze względu na przekroczenie poziomów dopuszczalnych pyłu PM 10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz poziomów dopuszczalnych pyłu PM 2,5, ozonu i benzenu dla strefy opolskiej”**

Program Ochrony Powietrza (POP) dla województwa opolskiego opracowany jest w związku z wystąpieniem w 2018 roku przekroczenia standardów jakości powietrza na terenie strefy opolskiej oraz strefy miasto Opole, a także ze względu na konieczność wykonania wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 22 lutego 2018 roku w sprawie C-336/16. Integralną część POP stanowi Plan działań krótkoterminowych, który odnosi się do

działań w zakresie ograniczenia skutków i czasu trwania przekroczeń oraz zmniejszenia ryzyka wystąpienia przekroczeń w zakresie występujących w danej strefie przekroczeń poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu. Jako element polityki ekologicznej regionu ma pomóc w osiągnięciu standardów jakości powietrza, a tym samym poprawić jakość życia mieszkańców województwa.

Oszacowane roczne koszty zewnętrzne skutków narażenia na występowanie podwyższonych stężeń zanieczyszczeń w powietrzu w skali województwa opolskiego opiewają na kwotę ok. 2,4 mld zł rocznie. Natomiast koszt inwestycji redukcji emisji z sektora komunalno-bytowego, wyznaczony na podstawie koniecznej redukcji substancji w Programie ochrony powietrza dla województwa opolskiego, oszacowano na łączną kwotę ok. 229,5 mln zł (uwzględniając redukcję pyłu zawieszonego do poziomów dopuszczalnych) wydatkowaną podczas całego okresu realizacji Programu. Wykonanie działań naprawczych zaplanowano do roku 2026.

POP dla województwa opolskiego został przyjęty uchwałą nr XX/193/2020 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 28 lipca 2020 roku w sprawie przyjęcia *Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego* (Dz. Urz. Woj. Op. poz. 2186). W 2021 roku wykonano sprawozdanie okresowe z realizacji programu ochrony powietrza w roku 2020. Sprawozdanie udostępniono na stronie internetowej urzędu.

3. Program ochrony środowiska przed hałasem „Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego”

Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego został przyjęty uchwałą nr VIII/76/2019 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 18 czerwca 2019 r. Horyzont czasowy Programu obejmuje lata 2019–2023, ale ujęto w nim również perspektywę długoterminową - do roku 2028. W roku 2023 będzie sporządzana jego aktualizacja.

Działania podejmowane w zakresie ochrony przed hałasem mają zmniejszyć skalę uciążliwości akustycznej, na którą narażeni są mieszkańcy, tam gdzie jest ona najwyższa. W związku z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku zidentyfikowanych w ramach map akustycznych, przewidziano szereg działań mających na celu dalszą poprawę stanu klimatu akustycznego (np. ograniczenia prędkości na wybranych odcinkach dróg, czy budowę ekranów akustycznych).

Podmiotami odpowiedzialnymi za realizację Programu i finansowanie jego wykonania są zarządcy infrastruktury drogowej, w przypadku dróg krajowych – GDDKiA, a w przypadku dróg wojewódzkich – ZDW w Opolu, natomiast w przypadku linii kolejowych zarządca infrastruktury kolejowej – PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Program ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego obejmuje 68 odcinków dróg krajowych o długości 207,114 km, 9 odcinków dróg wojewódzkich o długości 18,432 km oraz 6 odcinków linii kolejowych o długości 49,017 km. Analizowane w opracowaniu odcinki dróg i linii kolejowych znajdują się na terenie wszystkich powiatów.

4. Program ochrony środowiska „Program ochrony środowiska dla województwa opolskiego na lata 2016-2020”

Program Ochrony Środowiska dla województwa opolskiego (POŚ) został przyjęty uchwałą nr XXXVI/365/2021 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 30 listopada 2021 r. W 2021 roku przedłożono Sejmikowi Województwa Opolskiego także Raport z realizacji poprzedniego Programu, który obejmował lata 2018-2020. Program jest dostępny w BIP na stronie UMWO.

Realizacja działań ujętych POŚ ma prowadzić do sukcesywnej poprawy stanu środowiska, racjonalnego gospodarowania jego zasobami przy uwzględnieniu konieczności dalszego rozwoju społeczno-

gospodarczego, a także ma chronić i rozwijać walory środowiska. W odniesieniu do stwierdzonych problemów środowiskowych, w projektowanym dokumencie określono strategię ochrony środowiska do roku 2027, w tym określono cele strategiczne oraz kierunki interwencji. Realizacja celów POŚ jest związana z zabezpieczeniem środków finansowych w budżecie województwa.

Zadania finansowe wyznaczone w planie zostały określone dla dwóch grup – zadania własne województwa i jednostek podległych oraz zadania monitorowane – realizowane przez inne jednostki. Koszt realizacji działań przewidzianych w programie ochrony środowiska wynosi: **19 729,4 mln zł**. Okres obowiązywania programu ochrony środowiska obejmuje lata 2021-2027.

6.9.1. Realizacja polityki środków finansowych ochrony środowiska

Gromadzenie i redystrybucja przez marszałka województwa środków finansowych dotyczy:

1. Opłat za korzystanie ze środowiska za:

- wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza;
- przydzielone uprawnienia do emisji na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 czerwca 2015 roku o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych;
- składowanie odpadów.

Opłaty za pobór wód oraz opłaty za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi od 1 stycznia 2019 roku podmioty przekazują do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie.

2. Opłaty produktowej za nieosiągnięcie wymaganego poziomu odzysku i recyklingu z:

- produktów (opony, oleje, preparaty smarowe);
- opakowań;
- zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego;
- baterii i akumulatorów;
- recyklingu pojazdów.

3. Opłat z wpłat na publiczne kampanie edukacyjne (PKE) – opakowania, baterie i akumulatory (BiA), sprzęt elektryczny i elektroniczny (ZSEiE).

4. Opłat rejestrowych i rocznych wynikających z rejestru Bazy Danych Odpadowych tzw. BDO.

5. Opłaty recyklingowej za torby foliowe.

6. Opłaty za brak sieci.

Tabela 28. Realizowane zadania związane z gromadzeniem i weryfikacją danych dotyczących opłat

Lp.	Nazwa zadania – aspekt merytoryczny	Liczba spraw zakończonych w 2020 r.	Liczba spraw zakończonych w 2021 r.	Wskaźnik dynamiki rok 2020=100 [%]
Ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach, ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych				
1.	Weryfikacja sprawozdań z opłat za korzystanie ze środowiska (emisja do powietrza, odpady)	3068	3125	101,8
Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej				
2.	Weryfikacja sprawozdań z opłaty produktowej - produkty	36	39	108,3
Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi				
3.	Weryfikacja sprawozdań z opłaty produktowej - opakowania	34	547	1608,8

4.	Udzielenie pomocy de minimis – opłata produktowa i publiczne kampanie edukacyjne (PKE)	153	196	128,1
5.	Weryfikacja sprawozdań – kampanie edukacyjne w zakresie opakowań	-	430	-
Ustawa o bateriach i akumulatorach				
6.	Weryfikacja sprawozdań w zakresie baterii i akumulatorów	-	183	-
7.	Weryfikacja sprawozdań – kampanie edukacyjne w zakresie baterii i akumulatorów	-	183	-
8.	Weryfikacja sprawozdań – opłata depozytowa - dotyczy baterii i akumulatorów	-	9	-
Ustawa o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji				
9.	Weryfikacja sprawozdań w zakresie opłat za brak sieci	-	131	-
Ustawa o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (ZSEiE)				
10.	Weryfikacja sprawozdań z zakresu ZSEiE – opłata produktowa	-	142	-
11.	Weryfikacja sprawozdań – kampanie edukacyjne w zakresie ZSEiE	-	142	-
Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi				
12.	Weryfikacja sprawozdań – recykling torby foliowe	-	582	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych składanych do UMWO

Liczba prowadzonych spraw uzależniona jest wyłącznie od liczby złożonych sprawozdań i wniosków.

Tabela 29. Redystrybucja środków pochodzących z opłat

Lp.	Nazwa zadania – aspekt finansowy	Redystrybucja środków w 2020 r. (zł)	Redystrybucja środków w 2021 r. (zł)	Wskaźnik dynamiki rok 2020=100 [%]
Ustawa Prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach, ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych				
1.	Przekazane środki z tytułu ustawowego podziału wpływów otrzymanych z opłat za korzystanie ze środowiska, w tym:	40 434 994	51 583 907	127,6
a.	gminom	13 186 016	19 001 851	144,1
b.	powiatom	4 026 467	5 160 087	128,1
c.	Wojewódzkiemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Opolu	14 534 330	17 300 237	119,0
d.	Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie	8 688 181	10 121 732	116,5
Ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej				
2.	Opłata produktowa - produkty w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku	595 456	31 961	5,4

	i recyklingu - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.			
Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi				
3.	Opłata produktowa – opakowania w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku i recyklingu - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.	54 165	209 396	386,6
4.	Publiczne kampanie edukacyjne wpłacone przez podmioty do marszałka - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.	2 348	17 059	726,5
Ustawa o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (ZSEiE)				
5.	Opłata za nieosiągnięcie wymaganego poziomu odzysku i recyklingu za zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny - Narodowy Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.	1	1 428	-
Ustawa o bateriach i akumulatorach				
6.	Opłata produktowa w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku i recyklingu dot. baterii i akumulatorów - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.	941	6722	714,3
Ustawa o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji				
7.	Opłata produktowa w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu odzysku i recyklingu odpadów pochodzących z pojazdów wycofanych z eksploatacji - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.	0	2 749	-
Ustawa o odpadach				
8.	Opłata rejestrowej i opłata roczna – dot. Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO) – budżet państwa	247 581	237 060	95,7
Ustawa o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi				
9.	Opłata recyklingowa (torby foliowe) – budżet państwa	4 376 599	3 509 012	80,17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych składanych do UMWO

6.9.2. Realizacja polityki reglamentowania emisji do środowiska

Reglamentacja emisji wprowadzanej do środowiska z prowadzonych działalności mogących powodować negatywne konsekwencje dla środowiska jest jednym z działań realizowanych w ramach polityki ochrony środowiska. Polega ona na konieczności uzyskania zgody organu ochrony środowiska w postaci decyzji administracyjnej na emisję w zakresie dopuszczalnym przepisami prawa.

W 2021 roku Marszałek Województwa Opolskiego realizował następujące zadania z wynikające z niżej wymienionych ustaw:

Tabela 30. Realizowane zadania z zakresu ochrony środowiska

Lp.	Nazwa zadania	Liczba spraw zakończonych w 2020 r.	Liczba spraw zakończonych w 2021 r.	Wskaźnik dynamiki rok 2020=100 [%]
Ustawa Prawo ochrony środowiska				
1.	Wydawanie (cofanie, wygaszanie) pozwoleń zintegrowanych, pozwoleń na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, decyzji eksploatacyjnych MCP.	48	51	106,2
2.	Wydawanie pozwoleń na wytwarzanie odpadów dla odpadów innych niż wydobywcze wytworzonych w miejscu poszukiwania, rozpoznawania i wydobywania kopalin ze złóż oraz ich magazynowania i przeróbki.	3	8	266,7
3.	Prowadzenie rejestru rodzaju, ilości oraz miejsc występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska.	382	576	150,8
4.	Inne wynikające z ustawy: przeglądy ekologiczne, analizy pozwoleń zintegrowanych, opiniowanie decyzji środowiskowych, analiza wyników pomiarów, przyjmowanie zgłoszeń instalacji, analiza wystąpień i zarządzeń WIOŚ, przekazywanie informacji o wydanych decyzjach dla WIOŚ.	426	456	107,0
5	Opracowanie programów ochrony przed hałasem, programów ochrony powietrza, planów działań krótkoterminowych, przygotowanie sprawozdań z realizacji.	28	43	153,6
Ustawa o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych				
6.	Zezwolenia na emisję gazów cieplarnianych, zatwierdzanie raportów z udoskonalen metodyk monitorowania emisji gazów cieplarnianych.	19	23	121,0
7.	Przyjmowanie informacji o rzeczywistych i planowanych zmianach zdolności produkcyjnej, przyjmowanie raportów z emisji gazów cieplarnianych.	23	17	73,9
8.	Analiza zezwoleń na emisję gazów cieplarnianych.	5	5	100,0
Ustawa o odpadach* i ustawa o odpadach wydobywczych				
9.	Powołanie komisji egzaminacyjnej oraz wydanie świadectwa stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami, odpowiednie do prowadzonych procesów przetwarzania odpadów.	5	4	80,0
10.	Inne z ustawy o odpadach - zatwierdzanie instrukcji eksploatacji składowiska, decyzje zatwierdzające zabezpieczenie roszczeń dla składowisk, decyzje na zamknięcie składowiska, analiza wyników monitoringu składowiska, decyzje uznające za produkt uboczny, decyzje o odmowie uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny**, postanowienia zatwierdzające zabezpieczenie	37	43	116,2

	roszczeń dla prowadzących przetwarzanie i zbieranie odpadów, decyzje zmieniające częstotliwość monitoringu składowiska.			
11.	Programy gospodarowania odpadami wydobywczymi	0	1	-
12.	Inne z ustawy o odpadach wydobywczymi przeglądy programów gospodarowania odpadami wydobywczymi.	0	2	-

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMWO

*Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o odpadach baza WSO (Wojewódzki System Odpadowy) została zastąpiona bazą BDO (Baza danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami). W 2020 r. do WSO nie wprowadzono danych. Od 1 stycznia 2020 r. dodano do bazy BDO moduł sprawozdawczy, który wprowadził nowe obowiązki sprawozdawcze w zakresie gospodarki odpadami; dotychczasowe obowiązki sprawozdawcze w tym zakresie zostały zastąpione nowym rodzajem sprawozdania - sprawozdaniem o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami (informacje o nowym zadaniu ujęto w części dot. systemu BDO).

Liczba prowadzonych postępowań uzależniona jest wyłącznie od liczby złożonych wniosków.

6.9.3. Realizacja polityki surowcowej

Tabela 31. Realizowane zadania wynikające z ustawy – Prawo geologiczne i górnicze

Lp.	Nazwa zadania	Liczba spraw zakończonych w 2020 r.	Liczba spraw zakończonych w 2021 r.	Wskaźnik dynamiki rok 2020=100 [%]
Ustawa Prawo geologiczne i górnicze				
1.	Udzielanie (zmiana, przeniesienie, wygaśnięcie i cofnięcie) koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż.	13	20	153,8
2.	Wyrażanie opinii w sprawach koncesji udzielanych przez starostę.	4	1	25,0
3.	Zatwierdzanie projektów robót geologicznych.	29	35	120,7
4.	Zatwierdzanie dokumentacji geologicznych.	40	55	137,5
5.	Gromadzenie, przechowywanie, udostępnianie informacji geologicznej.	233	362	155,4
6.	Opłaty eksploatacyjne - weryfikacja informacji.	152	155	101,9
7.	Wydawanie decyzji ustalających opłaty za eksploatację kopalin.	43	46	106,9
8.	Rozpatrywanie zmian do projektów zagospodarowania złóż.	2	3	150,0
9.	Wykup praw do informacji geologicznej.	7	7	100,0
10.	Weryfikacja zestawień zmian zasobów złóż kopalin.	74	73	98,6
11.	Analiza i opiniowanie planów i studium zagospodarowania przestrzennego.	152	178	117,1
12.	Uzgodnianie decyzji o warunkach zabudowy.	681	976	143,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMWO

Liczba prowadzonych spraw uzależniona jest wyłącznie od liczby wniesionych do rozpatrzenia spraw.

6.9.4. Realizacja zadań dotyczących systemu BDO

Marszałek Województwa Opolskiego od 24 stycznia 2018 roku prowadzi rejestr podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach oraz gospodarujących odpadami. Rejestr stanowi integralną część Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (**BDO**).

Tabela 32. Realizacja zadań związanych z prowadzeniem rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach oraz gospodarujących odpadami

Lp.	Nazwa zadania	Liczba spraw zakończonych w 2020 r.	Liczba spraw zakończonych w 2021 r.	Wskaźnik dynamiki rok 2020=100 [%]
Ustawa o odpadach				
1.	Wnioski dot. wpisu do rejestru BDO.	4247	1274	29,9
2.	Wnioski dot. aktualizacji wpisu do rejestru BDO.	1146	1020	89,0
3.	Generowanie nowych danych dostępowych do rejestru BDO.	954	227	23,8
4.	Wnioski o wykreślenie z rejestru BDO.	8	118	1475,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMWO

W 2019 roku złożono najwięcej wniosków o wpis do rejestru BDO w postaci dokumentu papierowego, aby uniknąć dokonywania samodzielnego wpisu w formie elektronicznej. Bardzo duża liczba złożonych wniosków spowodowała, że nie mogły one zostać załatwione jeszcze tego samego roku i dlatego zostały z opóźnieniem zakończone w 2020 roku.

Od 1 stycznia 2020 r. wnioski składane są elektronicznie przez indywidualne konto utworzone w bazie BDO. System uniemożliwia jednak zakończenie spraw w przypadku braku odpowiedzi ze strony wnioskującego na wezwanie organu. Problemem w funkcjonowaniu BDO jest także brak profili zaufanych firm oraz niechęć do elektronicznego załatwiania spraw. To powoduje, że występują duże problemy z terminowym zamykaniem spraw. W wielu przypadkach efektem tego jest rozpoczęcie procedury i niemożność jej skutecznego zakończenia.

W 2021 roku sytuacja nieco się poprawiła. Wnioski w większości przypadków były rozpatrywane w terminie i zgodnie z obowiązującymi przepisami, z wyjątkiem tych, których nie można było zweryfikować z przyczyn technicznych, m.in. z powodu wadliwego działania rejestru BDO oraz jego technicznych usterek.

Liczba rozpatrzonych wniosków w 2021 roku (liczba spraw zakończonych) jest mniejsza niż w roku poprzednim, ponieważ duża liczba podmiotów zobowiązanych do uzyskania odpowiedniego wpisu w rejestrze BDO już wcześniej go uzyskała.

Tabela 33. Realizacja zadań związanych z prowadzeniem modułu sprawozdawczego w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)

Lp.	Nazwa zadania	Liczba spraw, które wpłynęły do BDO w 2020 r.	Liczba spraw, które wpłynęły do BDO w 2021 r.	Liczba spraw zakończonych w 2021 r.	Wskaźnik dynamiki liczby wpływających spraw rok 2020=100 [%]
Ustawa o odpadach					
1.	Sprawozdania o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi	1751	2779	1857	158,7
2.	Sprawozdanie o wytwarzanych odpadach	3708	6371	2287	171,8

	i o gospodarowaniu odpadami				
3.	Sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi	83	71	40	85,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMWO

Administrator BDO pod koniec drugiego kwartału 2020 r. uruchomił w BDO moduł sprawozdawczy, który umożliwił podmiotom realizację ustawowego obowiązku i zobowiązał podmioty do składania odpowiednich sprawozdań za 2019 rok poprzez BDO. Sprawozdania o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi należało złożyć w terminie do 11 września 2020 roku, natomiast sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami oraz sprawozdania wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi - do 31 października 2020 roku.

Terminy składania sprawozdań za kolejne lata sprawozdawcze ustalono zgodnie z obowiązującymi przepisami tj. sprawozdania o produktach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami z nich powstającymi i sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami - do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy, natomiast sprawozdanie wójta, burmistrza lub prezydenta miasta z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi - w terminie do 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy.

Organom, zobowiązanym do weryfikacji tych sprawozdań, umożliwiono dostęp do modułu sprawozdawczego (umożliwiającego weryfikację) dopiero w drugiej połowie listopada 2020 roku. Późny termin wdrożenia modułu weryfikującego, sprawy techniczne BDO, wadliwość systemu oraz inne czynniki uniemożliwiły rozpoczęcie realizacji pierwszej weryfikacji sprawozdań za rok 2019 w 2020 roku.

Weryfikację sprawozdań za 2019 rok rozpoczęto dopiero w 2021 roku. Dotychczasowa weryfikacja sprawozdań wskazuje, że jest to proces czasochłonny z uwagi na fakt, że sprawozdania są po raz pierwszy składane poprzez system BDO i są wypełniane błędnie. Kumulacja sprawozdań za dwa okresy sprawozdawcze, błędy systemu oraz niedostosowanie go do obowiązujących przepisów prawa, braki kadrowe sprawiły, że weryfikacja sprawozdań jest realizowana w dłuższym okresie czasu niż przewidywał to ustawodawca.

6.9.5. Realizacja polityki ochrony przyrody i edukacji ekologicznej

Województwo opolskie realizuje zadania w zakresie ochrony przyrody i edukacji ekologicznej za pomocą **Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych (ZOPK)**.

Zespół zajmuje się zachowaniem i popularyzacją wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych parków krajobrazowych, w warunkach zrównoważonego rozwoju. W jego skład wchodzi oddziały:

- Oddział w Pokrzywnej dla Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”;
- Oddział w Górze Św. Anny dla Parku Krajobrazowego „Góra Św. Anny”;
- Oddział w Ładzy dla Stobrowskiego Parku Krajobrazowego.

Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych co roku realizuje wiele inicjatyw i projektów. W 2021 roku zrealizowano projekty na łączną kwotę **60 331,21 zł**, przy wsparciu WFOŚiGW w Opolu, tj.:

- *Poszerzenie i rozwój monitoringu przyrodniczego na terenie Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych.*
- *Prowadzenie aktywnej edukacji ekologicznej na obszarze Opolskich Parków Krajobrazowych w 2021 r.*

Ponadto ZOPK prowadzi edukację ekologiczną w formie zajęć terenowych i warsztatowych, konkursów, festiwali, olimpiad, turniejów. Podczas zajęć poruszane są tematy z zakresu: ochrony przyrody i środowiska, zmian klimatu, poszerzane o wybrane zagadnienia z zakresu podstawy programowej szkoły podstawowej, szczególnie takich przedmiotów jak: przyroda, biologia i geografia w kontekście lokalnych uwarunkowań. Edukacja przyrodnicza realizowana jest przez wykwalifikowanych edukatorów na wszystkich szczeblach edukacji, a także wśród osób dorosłych. Łącznie w 2021 roku w ZOPK przeprowadzono zajęcia edukacyjne dla **9 775 osób**.

ZOPK realizuje edukację przyrodniczą, historyczną i kulturową poprzez m.in.:

- prelekcje tematyczne w ośrodkach edukacyjnych ZOPK – dla szkół, przedszkoli i organizacji pozarządowych;
- zajęcia wyjazdowe w formie prelekcji i/lub warsztatu w zainteresowanych placówkach – dla szkół, przedszkoli i innych placówek kulturalno-oświatowych;
- zajęcia w terenie dla szkół, przedszkoli i organizacji pozarządowych:
  - w formie wycieczek terenowych,
  - w formie warsztatów,
  - w formie gier terenowych / zabaw.
- zajęcia online dla szkół (szczególnie w czasie obostrzeń związanych z COVID-19);
- warsztaty w salach edukacyjnych ZOPK:
  - dla uczniów szkolnych i przedszkolaków,
  - dla dorosłych (ew. rodzin z dziećmi) – nastawione na dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze.
- warsztaty w plenerze (dla wszystkich);
- konkursy, gry terenowe, wystawy plenerowe, akcje edukacyjne, spacerki wakacyjne i indywidualne spotkania z turystami.

ZOPK w 2021 roku uczestniczył w trzech projektach partnerskich z zakresu ochrony przyrody i edukacji ekologicznej realizowanych w ramach RPO WO 2014–2020. Były to:

- *Inwentaryzacja przyrodnicza wybranych obszarów chronionego krajobrazu województwa opolskiego, w szczególności na terenie dolin rzecznych oraz doposażenie Zespołu Opolskich Parków Krajobrazowych w Ładzy;*
- *Podniesienie standardu bazy technicznej, wyposażenia i zarządzania Zespołem Opolskich Parków Krajobrazowych oraz obszarami chronionego krajobrazu;*
- *Głos mają ryby. Ochrona dziedzictwa kulturowego i bioróżnorodności w środowiskach wodnych w Muzeum Wsi Opolskiej i na terenie Śląska Opolskiego.*

6.9.6. Inne działania w zakresie ochrony środowiska – Program LIFE

W 2021 roku realizowano rozpoczęty rok wcześniej projekt pn. *Wdrożenie systemu zarządzania jakością powietrza w samorządach województwa opolskiego* o łącznej wartości ponad 3 mln euro, finansowany ze środków UE w ramach Programu LIFE i współfinansowany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW), służący poprawie zarządzania jakością powietrza w regionie. Projekt z jednej strony wprowadza w województwie opolskim jednolity, spójny system zarządzania programem ochrony powietrza oraz z drugiej strony przyczynia się do zwiększenia świadomości społecznej w dziedzinie ochrony powietrza.

Realizując określony w projekcie cel związany z organizacją i wdrożeniem jednolitego systemu zarządzania jakością powietrza w regionie przygotowano koncepcję zarządzania regionalnym programem środowiskowym (POP) na wszystkich poziomach zarządzania. Koncepcję konsultowały wszystkie jst województwa opolskiego. Koncepcja jest dokumentem wyjściowym do wdrożenia systemu zarządzania jakością powietrza, jak również do utworzenia niezbędnego systemu informatycznego wspierającego zarządzanie jakością powietrza.

We wrześniu 2021 roku rozpoczęła się rekrutacja na studia podyplomowe pn. *Poszerzenie kompetencji koordynatorów Programu Ochrony Powietrza*. W tym samym miesiącu odbył się kurs przygotowawczy, a od 1 października 2021 r. rozpoczęły się dwusemestralne studia podyplomowe. W ramach Projektu LIFE w 42 samorządach lokalnych, uczestniczących w tym przedsięwzięciu (Współbeneficjentów projektu) zostali zatrudnieni Gminni Koordynatorzy POP.

Koordynatorzy podczas studiów pogłębiają wiedzę i umiejętności m.in. w zakresie efektywności energetycznej budynków i ochrony powietrza. Nabyta wiedza pomoże skutecznie, z jednej strony doradzać mieszkańcom, np. w zakresie termomodernizacji i ograniczenia emisji poprzez likwidację nieekologicznych źródeł ciepła, z drugiej strony pomoże w przygotowaniu gminnego programu ochrony powietrza.

Łącznie, mimo trudnej sytuacji epidemicznej, koordynatorzy POP przeprowadzili **69 spotkań z mieszkańcami**. Dotarli do ok. 1,5 tys. osób. Ponadto przeprowadzili oni ok. 4 820 indywidualnych spotkań, na których udzielili porad/pomocy 7 045 osobom m.in. w zakresie wypełniania i składania wniosków o dofinansowanie wymian kotłów.

Realizowano również działania związane z monitoringiem realizacji projektu. Przeprowadzono pierwsze badanie świadomości społecznej problemu niskiej emisji wśród mieszkańców województwa opolskiego.

W ramach projektu prowadzone były działania promocyjno-informacyjne w mediach społecznościowych, a także podczas spotkań i konferencji.

PODSUMOWANIE

Realizacja wielu zadań w obszarze kompetencyjnym DOŚ w związku z utrzymywaniem obostrzeń związanych z pandemią COVID-19 była utrudniona. Niemniej jednak zadania z zakresu ochrony środowiska niezbędne dla zapewnienia pomocy obywatelom były realizowane na bieżąco, tj. m.in. procedowano:

- *wydawanie decyzji dotyczących pozwoleń zintegrowanych;*
- *przyjmowanie zgłoszeń instalacji, z której emisja nie wymaga pozwolenia, mogącej negatywnie oddziaływać na środowisko;*
- *wydawanie zezwoleń na przetwarzanie odpadów, zezwoleń na zbieranie odpadów, decyzji o uznaniu przedmiotu lub substancji za produkt uboczny oraz decyzji o odmowie uznania przedmiotu lub substancji za produkt uboczny.*

Na bieżąco prowadzono także wpisy do rejestru podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach oraz gospodarujących odpadami, będącego integralną częścią Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), by umożliwić przedsiębiorcom prowadzenie działalności gospodarczej.

Weryfikacja sprawozdań z opłat za korzystanie ze środowiska odbywała się na bieżąco, jak również na bieżąco odbywała się redystrybucja środków finansowych z tych opłat.

Realizowano również projekt finansowany ze środków UE w ramach Programu LIFE i współfinansowany przez NFOŚiGW oraz projekty finansowanie ze środków RPO WO 2014–2020.

6.10. MIENIE WOJEWÓDZTWA I GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI

6.10.1. Gospodarka nieruchomościami

Nieruchomości stanowiące mienie województwa opolskiego, jako trwale związane z przestrzenią obszaru województwa, są ważnym elementem jego potencjału. Wykorzystywane są m.in. w celu tworzenia i funkcjonowania infrastruktury technicznej i społecznej o znaczeniu wojewódzkim, a także służą zwiększeniu przychodów budżetu województwa oraz tworzą rezerwę na realizacji określonych celów w przyszłości.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku województwo opolskie posiadało grunty o łącznej powierzchni **1 689,9109 ha** wraz z zabudowaniami, o łącznej wartości **1 415 630,62 tys. zł.**

W stosunku do roku 2020 stan nieruchomości będących w posiadaniu województwa opolskiego zwiększył się o **51,3961 ha** o wartości **157 268,55 tys. zł.**

Województwo opolskie posiada mienie nabyte z mocy prawa, na mocy decyzji uznaniowych, umów kupna, zamiany oraz darowizny. Nieruchomości oddane są przede wszystkim w trwałe zarząd samorządowym jednostkom organizacyjnym, w nieodpłatne użytkowanie SP ZOZ-om, w użytkowanie wieczyste gruntu instytucjom kultury. Nieruchomości zbędne, które nie mogą zostać zagospodarowane na potrzeby jednostek wojewódzkich, były sprzedawane w przetargach lub w drodze bezprzetargowej na potrzeby innych jst.

Województwo Opolskie jest również współnikiem spółek kapitałowych.

Wartość nominalna udziałów i akcji województwa opolskiego w spółkach prawa handlowego na koniec 2021 roku wynosiła 153 301 000 zł i w porównaniu do stanu na koniec roku 2020 zwiększyła się o **6 000 000 zł.**

1. Projekty inwestycyjne realizowane na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Mosznej

W 2021 roku nadal realizowane były projekty wieloletnie, które nie zostały jeszcze ukończone:

- *Śladami bioróżnorodności w sercu Opolszczyzny – bogactwo przyrody Gmin Strzeleczki, Krapkowice oraz Powiatu Krapkowickiego.* Projekt ten współfinansowany jest ze środków RPO WO na lata 2014-2020, a jego wartość wynosi **5 660 177 zł.** Projekt ten ma na celu podniesienie świadomości ekologicznej oraz odpowiedzialności społeczności lokalnej za otaczające środowisko przyrodnicze. W 2021 roku zrealizowano zadanie pn. *Wykonanie nawierzchni mineralnych dla ruchu kołowego i pieszego na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Mosznej* o wartości 1 476 000,00 zł. Kwota dofinansowania wyniosła 852 710,44 zł, a wkład własny województwa opolskiego: 623 289,56 zł. W trakcie realizacji projektu nadal odbywają się międzypokoleniowe lekcje o bioróżnorodności. Realizacja ostatniego zadania pn. *Rewitalizacji parku w Mosznej poprzez częściowe zagospodarowanie terenu w pobliżu zachodniego skrzydła budynku Zamku* przewidywana jest w 2022 roku. Zakończenie całego projektu planowane jest w 2022 roku.
- *Śląsk bez granic III- zamki i pałace* zadanie współfinansowane jest z Programu Interreg V-A Republika Czeska-Polska 2014-2020 Przekraczamy granice. Celem projektu, którego wartość wynosi w części województwa opolskiego **11,6 mln zł,** jest utworzenie unikatowego turystycznego szlaku transgranicznego oraz poprawa sytuacji na lokalnym rynku pracy w branży turystycznej. W ramach projektu w 2021 roku zakończono zadanie pn. *Wymiana tablic piętowych obwodów instalacji elektrycznych budynku zamku wraz z oświetleniem parku* o wartości **1 788 523,00 zł.** Kwota dofinansowania wyniosła 1 235 971,18 zł, a wkład własny województwa 552 551,82 zł. W ramach zadania wykonano nową sieć oświetlenia zewnętrznego oraz zrealizowano następujące działania:
  - *Renowacja elewacji Zamku wraz z renowacją tarasu oraz izolacją fundamentów.* Zadanie to zostało podzielone na 3 etapy:

- ✓ prace renowacyjne przy elewacji Zamku;
- ✓ renowacja tarasu;;
- ✓ izolacja fundamentów;

Termin zakończenia inwestycji zgodnie z umową to październik 2022 roku. Wartość zadania: **3 554 700 zł brutto**, w tym: budżet województwa opolskiego: 433 500 zł, INTERREG V-A: 2 456 500 zł.

- *Rewitalizacja fontanny zamkowej, na terenie zabytkowego założenia pałacowo-parkowego w Mosznej*

Termin zakończenia inwestycji zgodnie z umową: **kwiecień 2022r.** Wartość zadania: **3 382 500 zł brutto**, w tym: budżet Województwa Opolskiego: 1 835 917,34zł INTERREG V-A: 914 082,66 zł.

- *Prace renowacyjne przy stolarce okiennej i drzwiowej*

Termin zakończenia inwestycji zgodnie z umową: grudzień 2022 roku. Wartość zadania: **2 889 270 zł brutto**, w tym: budżet Województwa Opolskiego: 1 649 452,35 zł INTERREG V-A: 699 547,65 zł.

- *Konserwacji kanałów parkowych na terenie zabytkowego kompleksu pałacowo-parkowego w Mosznej.*

Termin zakończenia inwestycji zgodnie z umową: marzec 2022 roku. Wartość zadania: **582 543,39 zł brutto**, w tym: budżet Województwa Opolskiego: 108 930,88 zł INTERREG V-A: 473 612,51 zł.

- *Montaż ogrodzenia z przęsła i słupków separacyjnych przewidywany jest na 2022 rok.*

- Ponadto w 2021 roku ze środków własnych województwa opolskiego zrealizowane zostały następujące zadania:

- *Przebudowa pomieszczeń IV kondygnacji budynku Zamku w Mosznej o wartości **1 194 410,58 zł.***
- *Renowacja stolarki wewnętrznej w budynku Zamku w Mosznej o wartości **800 000,00 zł.***
- *Dostawa i montaż dźwigu towarowego i osobowego oraz dostawa i montaż dźwigu towarowego wraz z budową szybu o wartości **276 750,00 zł.***
- *Prace konserwatorskie przy zabytkowych rzeźbach i donicach rozpoczęły się w 2021 roku, a ich zakończenie nastąpi w 2022 roku. W ramach zadania o wartości **109 470,00 zł** wykonywane są prace konserwatorskie przy zabytkach ruchomych.*

6.11. WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Współpraca z organizacjami pozarządowymi wynika z ustawowych zadań własnych samorządu określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2020 r., poz. 1057).

1. Program Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi

Szczegóły współpracy na 2021 rok zostały określone w *Programie Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2021 roku (dalej Programie)*, stanowiącym załącznik do uchwały Nr XXIV/249/2020 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 24 listopada 2020 roku. Celem głównym *Programu* jest zwiększenie zaangażowania samorządu i sektora pozarządowego w obszarze współpracy międzysektorowej na rzecz mieszkańców województwa. W 2021 roku na realizację Programu przeznaczono łącznie **16 603 137,08 zł.**

Współpraca finansowa SWO z podmiotami Programu w 2021 r. opierała się na realizacji zadań publicznych:

- w ramach otwartych konkursów ofert przekazano łącznie **14 683 487,74;**
- w ramach trybu pozakonkursowego przekazano łącznie **1 368 137,62;**
- opłat składek członkowskich w łącznej wysokości **551 511,72 zł.**

Pomimo pogorszenia sytuacji ekonomicznej wynikającej z pandemii COVID-19 województwo opolskie nie zrezygnowało z pomocy organizacjom pozarządowym, a wręcz ją zintensyfikowało, aby wesprzeć potrzebujących. Znacznie zwiększono środki przeznaczone na otwarte konkursy ofert, a w szczególności te przeznaczone na dotacje dla NGO w trybie pozakonkursowym. Dodatkowo, dzięki wsparciu funduszy unijnych, stworzono innowacyjny projekt – **Europejski Budżet Obywatelski**, którego celem jest podnoszenie kwalifikacji i kompetencji mieszkańców województwa opolskiego. Ponadto organizacje pozarządowe mogły aplikować również do otwartych konkursów ofert ogłaszanych na realizację zadań wyłonionych w ramach **Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego**.

2. Wsparcie sektora NGO w czasie pandemii COVID-19

Czas pandemii wyraźnie uwypuklił niedobory infrastrukturalne w sektorze organizacji pozarządowych. Odpowiedzią ZWO na rosnące problemy wynikające z niedoposażenia organizacji było ogłoszenie aż 6 otwartych konkursów ofert dedykowanych wsparciu instytucjonalnemu i infrastrukturalnemu organizacji pozarządowych z regionu. Łączna kwota dotacji przekazanych w ramach tych konkursów wyniosła **1 139 904,00 zł**.

Mając za cel nadrzędny wsparcie organizacji pozarządowych w nietatwych realiach pandemicznych, a także dostosowując się do obostrzeń epidemiologicznych, w minionym roku uruchomiono indywidualne dyżury eksperckie dla NGO prowadzone w formule online. W podobnej formule przeprowadzono cykl szkoleń z tematyki dotyczącej pożytku publicznego. Podczas prowadzonych spotkań organizacje pozarządowe mogły uzyskać praktyczne wskazówki i pomoc merytoryczną dotyczącą zarówno składania ofert i jak i prawidłowego sporządzania sprawozdań z realizowanych zadań. Na profilu w mediach społecznościowych udostępniono szkolenia przybliżające praktyczną obsługę generatora do składania ofert oraz możliwości aplikowania.

3. Współpraca SWO z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi (OSP)

W 2021 roku współpracę ze środowiskami OSP ograniczyła pandemia COVID-19. ZWO przekazał na realizację zadań związanych z bezpieczeństwem publicznym kwotę **487 267,04 zł**, z czego na dotacje w ramach otwartych konkursów ofert oraz w trybie pozakonkursowym przekazano kwotę **315 692,89 zł**.

Ponadto OSP otrzymywały sprzęt i odzież specjalistyczną w ramach obchodów jubileuszowych oraz w trakcie przekazywania nowych samochodów pożarniczych. W czerwcu odbyło się spotkanie z przedstawicielami OSP, w trakcie którego zostały wręczone podziękowania i odznaczenia „Za zasługi dla Województwa Opolskiego” dla jednostek OSP oraz strażaków.

4. Współpraca SWO z Forum Młodzieży Samorządu Województwa Opolskiego

Forum Młodzieży Samorządu Województwa Opolskiego pomimo pandemicznych przeciwności zrealizowało satysfakcjonującą ilość przedsięwzięć. Członkowie FM SWO uczestniczyli we wszystkich uroczystościach i projektach organizowanych przez województwo opolskie, współpracowali z Forum Seniorów oraz nawiązywali i utrzymywali relacje z młodzieżowymi radami samorządów lokalnych. Współorganizowali i uczestniczyli w konferencjach m. in.: „Opolska Młodzież o UE”, „Strategia Młodzieżowa Opolszczyzna”, szkoleniach z zakresu wolontariatu oraz dla opiekunów młodzieżowych rad i ich członków, a także promowali ekologiczne zachowania włączając się w akcję sprzątnięcia Wyspy Bolko.

W 2021 roku odbyły się cztery posiedzenia Forum Młodzieży. Skupiano się na kwestiach związanych z pandemią, promocją szczepień oraz zasad bezpieczeństwa. Ważnym wydarzeniem był III. Opolski Kongres Młodzieży (24-25 września 2021 roku), którego głównym tematem był problem zdrowia psychicznego związany z brakiem bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami oraz znaczący spadek motywacji do

podejmowania aktywności. Celem było przekazanie fachowej wiedzy ze strony ekspertów w zakresie psychiatrii dziecięcej oraz działań na jej rzecz na szczeblu samorządu województwa oraz miast.

5. Współpraca SWO z Forum Seniorów Samorządu Województwa Opolskiego

Członkowie Forum Seniorów Samorządu Województwa Opolskiego pomimo ograniczeń pandemicznych starali się realizować działania założone na 2021 rok. Kontynuowana była współpraca z szerszym gronem środowiska senioralnego przy wielu projektach realizowanych przez SWO.

W 2021 roku zrealizowano m.in. następujące przedsięwzięcia:

- zorganizowano cztery posiedzenia Forum (przy zastosowaniu reżimu sanitarnego);
- członkowie Forum trzykrotnie uczestniczyli w wyjazdach realizowanych w ramach projektu turystycznego na terenie województwa opolskiego;
- przedstawiciel Forum Seniorów wziął udział w corocznym zjeździe Obywatelskiego Parlamentu Seniorów w Warszawie.

Członkowie Forum zapraszani byli na spotkania edukacyjne, konferencje, warsztaty, olimpiady sportowe, wyjazdy do regionów partnerskich oraz na spotkania z przedstawicielami władz regionu. Jego przedstawiciele brali również udział w pracach Grupy Doradczej nad opracowaniem Strategii Opolskie 2030. Rozpoczęto także prace nad wydaniem tomiku z pracami laureatów oraz podsumowaniem wszystkich edycji Senioralnego Wojewódzkiego Konkursu Literackiego.

6. Działalność Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego IV kadencji

W 2021 roku odbyło się dziewięć posiedzeń Rady Działalności Pożytku Publicznego Województwa Opolskiego (RDPP WO) z czego cztery w trybie zdalnym oraz pięć w trybie hybrydowym.

RDPP WO podjęła szereg uchwał, w tym m. in. w sprawie:

- zaopiniowania *Sprawozdania z realizacji Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego w latach 2015-2020*;
- zaopiniowania *Sprawozdania z realizacji Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego w 2020 r.*;
- wskazania swoich przedstawicieli do Zespołu Roboczego ds. opracowania projektu Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2022 rok;
- zaopiniowania projektu Strategii Rozwoju Województwa Opolskiego Opolskie 2030;
- zaopiniowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego zmieniającego uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa opolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw;
- zaopiniowania projektu Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2022 rok;
- wskazania swoich przedstawicieli do zespołu Roboczego ds. opracowania zmian w Regulaminie organizacji otwartych konkursów ofert na realizację zadań w sferze pożytku publicznego;
- podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do projektu *Dobre rady dla Rady* realizowanego przez Stowarzyszenie EKOSKOP w partnerstwie z Opolskim Centrum Wspierania Inicjatyw Pozarządowych oraz Stowarzyszeniem Ośrodek Kultury i Aktywności Lokalnej w Krzesku w ramach dofinansowania z Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021-2030;

- zaopiniowania projektu uchwały Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie zmiany uchwały nr XXIII/230/2020 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 27 października 2020 r. w sprawie określenia zasad przyznawania przez Województwo Opolskie stypendium dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim.

6. Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Opolu

W roku 2021 funkcję Przewodniczącej Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego (WRDS) pełniła Pani Krystyna Ciemniak – Przewodnicząca Forum Związków Zawodowych.

W 2021 roku odbyły się trzy posiedzenia plenarne i trzy posiedzenia prezydium WRDS. Tematyka spotkań poświęcona była przede wszystkim na działania województwa opolskiego w walce z COVID-19, założenia finansowe perspektywy finansowej na lata 2021-2027, podsumowanie i perspektywy krajowego funduszu szkoleniowego. Podjęto też temat regionalnego programu pn. *Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

W strukturze Opolskiej WRDS funkcjonują cztery Zespoły problemowe. W okresie sprawozdawczym odbyły się:

- trzy spotkania Zespołu ds. edukacji, prawa i rynku pracy poświęcone dyskusji na temat projektu Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia dla Województwa Opolskiego na 2021 rok;
- trzy spotkania Zespołu ds. polityki zdrowotnej i społecznej;
- dwa spotkania Zespołu polityki regionalnej i gospodarki
- jedno spotkanie Zespołu ds. infrastruktury transportowej, gospodarki wodnej i ochrony środowiska.

Ponadto w 2021 roku przeprowadzono następujące konkursy okolicznościowe:

- Konkurs „*Społecznik Roku Województwa Opolskiego 2020*”;
- Konkurs „*Opolska Niezapominajka 2020*” – dla najlepszej organizacji pozarządowej województwa opolskiego 2020 roku.

Z uwagi na obostrzenia związane z pandemią COVID-19, rozdanie nagród w konkursach *Społecznik Roku 2019* oraz *Opolska Niezapominajka 2019* odbyło się w czerwcu 2021 roku.

PODSUMOWANIE

Współpraca z organizacjami pozarządowymi skoncentrowana była na działaniach wspierających regionalny sektor NGO w dobie pandemii COVID-19. Po przeprowadzeniu diagnozy potrzeb w tym zakresie uruchomiono celowane działania, pozwalające na zminimalizowanie negatywnych skutków pandemii. Należały do nich przede wszystkim:

- *ogłoszenie 6 otwartych konkursów ofert dedykowanych wsparciu instytucjonalnemu i infrastrukturalnemu organizacji pozarządowych z regionu, na łączną kwotę ponad 1,1 mln zł;*
- *indywidualne dyżury eksperckie oraz szkolenia z tematyki dotyczącej pożytku publicznego prowadzone w formule online dla NGO.*

Ponadto ogłoszono innowacyjny na skalę Europy projekt pn. Europejski Budżet Obywatelski, którego celem jest podnoszenie kwalifikacji i kompetencji mieszkańców województwa opolskiego.

Pomimo obostrzeń związanych z pandemią Forum Seniorów Samorządu Województwa Opolskiego i Forum Młodzieży Samorządu Województwa Opolskiego działały prężnie i zrealizowały większość zadań zaplanowanych na 2021 rok.

6.12. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ

Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień to działania na rzecz przeciwdziałania używaniu substancji psychoaktywnych (alkoholu, narkotyków, tytoniu) i zapobiegające lub ograniczające konsekwencjom ich używania. Profilaktyka ta dotyczy także tzw. uzależnień behawioralnych - np. od Internetu, hazardu. Charakter używania substancji psychoaktywnych może być różny: eksperymentowanie, używanie okazjonalne, szkodliwe lub uzależnienie. Wzorem lat poprzednich aktywność województwa opolskiego koncentrowała się na przedsięwzięciach badawczych, profilaktycznych oraz edukacyjnych – tych ostatnich realizowanych online lub poprzez media. Działania ukierunkowane były m.in. na wzmacnianie kompetencji kadr instytucji stykających się z problematyką uzależnień oraz wspieraniem podmiotów lecznictwa odwykowego w zakresie kształcenia i podnoszenia kwalifikacji.

Podstawą skutecznej profilaktyki uzależnień jest wzmacnianie czynników chroniących i osłabianie czynników zagrażających (czynników ryzyka). Kluczowe jest więc rozpoznawanie i monitorowanie różnych aspektów problematyki alkoholowej i narkotykowej. Jeszcze w 2019 roku rozpoczęła się realizacja pierwszych etapów projektu badawczego dotyczącego zachowań problemowych młodzieży województwa opolskiego. W 2021 roku badacze kontynuowali badania i przygotowali raport z wykonanej części badań. W grudniu 2021 roku wyniki zrealizowanej części badań zaprezentowano przedstawicielom jst województwa opolskiego.

1. Wojewódzki Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii

Działania województwa opolskiego w 2021 roku w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień wynikają z zapisów Wojewódzkiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2018-2025 oraz Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2018-2025. Oba Programy stanowią załączniki do Wojewódzkiej Strategii w Zakresie Polityki Społecznej na lata 2016-2025 przyjętej Uchwałą Nr XIII/138/2016 Sejmiku Województwa Opolskiego z dnia 26 stycznia 2016 r. z późn. zm.

2. Najważniejsze wybrane przedsięwzięcia i zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień

Na realizację ww. programów w 2021 roku wydatkowano łącznie **162 793 zł**, w tym:

- **83 263 zł** stanowiły dotacje dla Specjalistycznego Szpitala w Branicach na kształcenie i podnoszenie kwalifikacji osób wykonujących zawody medyczne oraz Ośrodka Leczenia Odwykowego w Woskowicach Małych na realizację zadań wojewódzkiego ośrodka terapii uzależnienia i współuzależnienia oraz na kształcenie i podnoszenie kwalifikacji osób wykonujących zawody medyczne;
- **23 260 zł** na realizację przedsięwzięć szkoleniowo-edukacyjnych w obszarze profilaktyki i przeciwdziałania problemom uzależnień, problematyki HIV/AIDS oraz problematyki przemocy w rodzinie w trybie zdalnym i na żywo, dla łącznie ok. **1360** osób - m.in. przedstawicieli gmin, powiatów oraz szkół województwa opolskiego, dla uczniów, rodziców i słuchaczy Zespołu Szkół Medycznych w Prudniku, a także dla osób wchodzących w skład Opolskiej Rady Zdrowia Psychicznego.
- **35 670 zł** na przygotowanie i opublikowanie w ramach edukacji profilaktycznej, **6 artykułów** dotyczących problematyki alkoholowej, narkotykowej, HIV/AIDS oraz przemocy w rodzinie w Nowej Trybunie Opolskiej - w wersji papierowej oraz na portalu nto.pl, a także realizację **3 audycji** oraz ich emisję w Radiu Park w ramach cyklu „Psychotematy”, dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.
- **20 600 zł** na realizację badania zachowań problemowych młodzieży województwa opolskiego oraz badania aktywności gmin województwa opolskiego związanej z profilaktyką używania substancji psychoaktywnych w 2021 roku, a także na opracowanie narzędzia badawczego dotyczącego potrzeb szkół w obszarze zdrowia psychicznego i profilaktyki zachowań ryzykownych młodzieży.

PODSUMOWANIE

W 2021 roku pandemia COVID-19 nadal znacząco wpływała na realizację przedsięwzięć w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień utrudniając i częściowo ograniczając ich realizację. Podobnie jak w roku poprzednim podejmowano realizację przedsięwzięć edukacyjno-profilaktycznych online, taki charakter miała również większość przedsięwzięć badawczych. W praktyce niemal cała aktywność związana z partnerami zewnętrznymi realizowana była w trybie zdalnym. Nowe przedsięwzięcia planowane w 2022 roku przygotowywane są w sposób elastyczny w zakresie formy, przy założeniu, by mogły także identyfikować i odpowiadać na problemy związane z pandemią.

6.13. WIELOKULTUROWOŚĆ

Województwo opolskie jest regionem wielokulturowym, o sporej liczbie przedstawicieli wywodzących się z różnych kręgów kulturowych. Różnorodność ta kształtowała się pod wpływem oddziaływań wielu kultur, narodów oraz wpływów polityczno-gospodarczych, które w znaczący sposób ukształtowały obecną strukturę etniczną i narodowościową województwa. Oprócz mieszkańców regionu identyfikujących się z polską narodowością, którzy stanowią większość mieszkańców regionu, różnorodność tworzą:

- społeczność deklarująca śląską przynależność narodowo-etniczną, która poza większością polską, stanowi najliczniejszą grupę mieszkańców;
- mniejszość niemiecka zamieszkująca głównie centralną i wschodnią i północnowschodnią i południowowschodnią część województwa;
- mniejszość romska, zamieszkująca przede wszystkim główne miasta regionu, tj. Opole, Brzeg, Nysa, Prudnik, Głubczyce, Kędzierzyn-Koźle, Strzelce Opolskie;
- Kresowianie i ich potomkowie, zamieszkujący głównie obszar północny, zachodni i południowy regionu oraz miasta Opole i Kędzierzyn-Koźle;
- Górale żywieccy - niewielka grupa występująca głównie w południowo-zachodniej części regionu;
- cudzoziemcy przybywający do regionu od 2015 roku. W głównej mierze z Ukrainy, Indii, Filipin, Uzbekistanu i Białorusi.

Realizowanie polityki samorządu województwa wobec różnych środowisk kulturowych należy do zadań Pełnomocnika Zarządu Województwa Opolskiego ds. Wielokulturowości. Warto podkreślić również działania UMWO związane z udzielaniem pomocy i wsparcia organizacjom pozarządowym.

W 2021 r. pandemia COVID-19, podobnie jak rok wcześniej, znacznie ograniczyła działalność większości organizacji działających na rzecz wielokulturowości województwa opolskiego. Część z nich czerpiąc z doświadczeń ubiegłego roku dopasowała swoją ofertę do panujących warunków epidemicznych, ofertując różnego rodzaju wydarzenia online z częściowym ograniczeniem liczby uczestników „na żywo”. Jednak wielu organizacjom, szczególnie tym, które doznają problemu starzenia się członków, pandemia całkowicie uniemożliwiła organizację projektów kulturalnych. Wiele organizacji zaangażowało się w upowszechnianie informacji na temat Narodowego Spisu Powszechnego 2021. Wyniki spisu dotyczące liczby członków mniejszości narodowych i etnicznych zostaną opublikowane w listopadzie 2022 roku.

Wybrane działania mniejszości, które zrealizowano:

1. Działania mniejszości niemieckiej:

- konkursy dla dzieci i młodzieży np. konkurs recytatorski w języku niemieckim „Młodzi recytuje poezję”, konkurs piosenki niemieckiej „Superstar”, konkurs plastyczny „30 lat traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy”, „Konkurs wiedzy o Mniejszości Niemieckiej”;
- koncerty „Mniejszościowe granie”;

- koncert adwentowy;
- kursy języka niemieckiego online;
- niemieckojęzyczna szkołka piłkarska Miro, która prowadziła zajęcia sportowe w trybie stacjonarnym;
- działalność zespołów artystycznych mniejszości niemieckiej na Śląsku Opolskim i realizacja warsztatów dla nich;
- regularne spotkania dla seniorów z animatorkami w oddziałach projektu „Opolski senior”;
- realizacja nagrań krótkich filmików na youtube;
- realizacja kampanii promującej mniejszość „Mniejszość ma wartość”;
- Dni Kultury Niemieckiej na Śląsku Opolskim, które zrealizowano w trybie hybrydowym;
- trwały prace wykończeniowe w Centrum Dokumentacyjno-Wystawienniczym Niemców w Polsce;
- kontynuowano projekty językowe i edukacyjne dla dzieci i młodzieży w DFK: „Kursy sobotnie”, „Kluby malucha”, „Punkty młodzieżowe”, ale również zajęcia „Deutsch AG” w klasach 7-8;
- programy szkoleniowe dla młodzieży „Program szkoleniowy antidotum”, „ELOm”, „AkaDeMia”.

2. Działania mniejszości romskiej:

- korzystanie ze wsparcia w ramach Programu integracji społeczności romskiej w RP, składając wnioski jako stowarzyszenia oraz z pozyskanych w ten sposób środków przez samorządy;
- działalność w świetlicach romskich - zajęcia dla małych grup dzieci, przede wszystkim artystyczne;
- działalność sześciu asystentów romskich, wspierających edukację dzieci romskich;
- odbyły się dwa wydarzenia kulturalne: Dzień Kultury i Tradycji Romskiej w Prudniku oraz Międzynarodowy Dzień Romów w Kędzierzynie-Koźlu, ponadto kontynuowano prace nad pomnikiem martyrologii Romów.

3. Organizacje Kresowian oraz Górali Żywieckich:

Sytuacja epidemiczna utrudniła organizacji corocznych imprez kulturalnych organizowanych zarówno przez same stowarzyszenia, jak również przez samorządy. Spotkania odbywały się sporadycznie.

4. Badanie pn. *Postawy mieszkańców województwa opolskiego wobec cudzoziemców*

Z inicjatywy Pełnomocnika ZWO ds. Wielokulturowości zlecono przeprowadzenie badania pn. *Postawy mieszkańców województwa opolskiego wobec cudzoziemców*. Jego celem była analiza postaw mieszkańców województwa opolskiego wobec imigrantów, w kontekście: stosunku do innych narodów i grup etnicznych, doświadczenia w kontaktach z obcokrajowcami, skłonności do akceptacji cudzoziemców, obecności imigrantów na rynku pracy, kosztów i korzyści obecności cudzoziemców w regionie, oczekiwań w zakresie ich integracji, opinii co do działań regionalnych i lokalnych instytucji wobec imigrantów, a także postrzegania obcokrajowców podczas pandemii COVID-19. Badanie zrealizowane zostało w okresie kwiecień - październik 2021 roku przez Wydział Ekonomii i Zarządzania Politechniki Opolskiej.

Główne zalecenia raportu z badania koncentrują się na wdrożeniu działań:

- integrujących imigrantów ze społeczeństwem opolskim oraz inicjatyw kulturalnych, które przybliżyłyby imigrantom polskie obyczaje i umożliwiłyby mieszkańcom regionu poznanie osób pochodzących z krajów o odmiennej kulturze i religii;
- podnoszących świadomość i wiedzę na temat cudzoziemców, w tym pozytywnej roli imigrantów na rynku pracy;
- promujących zarządzanie różnorodnością w organizacjach i przedsiębiorstwach;
- ułatwiających przyjmowanie cudzoziemców na opolski rynek pracy (w tym osób wykonujących zawody medyczne);
- promujących wśród imigrantów udział w kursach języka polskiego;

- zmierzających strony urzędowe powinny być dostępne także w innych językach (np. ukraińskim, angielskim);
- związanych z finalizacją prac nad „Programem na rzecz integracji cudzoziemców w województwie opolskim”.

PODSUMOWANIE

W 2021 roku z inicjatywy pełnomocnika ZWO ds. wielokulturowości przetłumaczono ulotki informujące mniejszości zamieszkujące województwo opolskie o udziale w Narodowym Spisie Powszechnym. Kontynuowano prace nad sporządzeniem Regionalnego planu integracji imigrantów, w ramach których przeprowadzono badania na podstawie próby 1000 dorosłych mieszkańców regionu. Organizacje mniejszościowe korzystały z organizowanych przez UMWO otwartych konkursów ofert. Jednym z nich był konkurs dedykowany organizacjom mniejszości narodowych i etnicznych o łącznej kwocie 200 000 zł, w którym dofinansowanie uzyskało 15 projektów. Ponadto zrealizowano badanie pt. „Postawy mieszkańców województwa opolskiego wobec cudzoziemców”. Jego wstępne wyniki autorzy (dr hab. Brygida Solga oraz dr Sabina Kubiciel-Lodzińska) zaprezentowali podczas X Konferencji Komitetu Badań nad Migracjami PAN w dniach 16-18 września 2021 roku w Gdańsku.

6.14. OBRONNOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Planowanie operacyjne

UMWO realizuje zadania obronne na podstawie „Planu operacyjnego funkcjonowania UMWO w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny”. Plan został opracowany przez Marszałka Województwa i zatwierdzony przez Wojewodę Opolskiego na podstawie otrzymanych wypisów z „Planu operacyjnego funkcjonowania Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny” oraz Tabeli Realizacji Zadań Operacyjnych (TRZO). Po analizie otrzymanych zadań operacyjnych utworzono TRZO dla UMWO i jego departamentów oraz dla WSJO realizujących zadania obronne. Zadania te obejmują:

- **Zadania w zakresie punktu kontaktowego HNS - (HOST NATION SUPPORT) - Baza danych o podmiotach leczniczych oraz drogach wojewódzkich.** W celu zabezpieczenia działania wojsk sojuszniczych na terytorium województwa oraz współpracy z wojskami sojuszniczymi przebywającymi na jego terenie utworzono w UMWO Punkt kontaktowy HNS, który m.in. aktualizuje bazę podmiotów leczniczych oraz bazę obiektów mostowych na drogach wojewódzkich.
- **Zadania w zakresie ochrony zdrowia** - zgodnie z obowiązującymi przepisami w UMWO opracowano „Plan przygotowań podmiotów leczniczych na potrzeby obronne państwa województwa opolskiego” oraz zatwierdzono plany podmiotów leczniczych, które wykonują zadania obronne. Do 28 lutego każdego roku UMWO składa do wojewody coroczny bilans personelu medycznego oraz plan rozwinięcia bazy łóżkowej.
- **Zadania w zakresie osłony dróg o znaczeniu obronnym** - ZDW opracował dokument niejawni „Plan osłony technicznej dróg o znaczeniu obronnym”. W ramach zabezpieczenia przegrupowania wojsk sojuszniczych i wojsk własnych ZDW analizuje i opracowuje bazę danych obiektów mostowych, zabezpiecza również obiekty przy przeprawach mostowych.
- **Zadania w zakresie ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego** - ochrona zabytków, na wypadek np. konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowej, polega na wszelkich działaniach mających na celu ich uratowanie przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub zaginięciem. Plan ochrony zabytków opracowuje kierownik jednostki organizacyjnej posiadającej zabytki, w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem

zabytków oraz przedstawia do zatwierdzenia wójtowi/burmistrzowi/prezydentowi miasta. Plany ochrony zabytków sporządza się m.in. na wypadek: pożaru, powodzi, ulewy lub zalania z innych przyczyn, wichury, katastrofy budowlanej, awarii technicznej, chemicznej, demonstracji i rozruchów ulicznych, rabunku lub aktu wandalizmu, ataku terrorystycznego czy konfliktu zbrojnego.

- **Zadania w zakresie szkolnictwa** - w UMWO opracowano „Plan szkolenia obronnego UMWO na 2021 rok”. W oparciu o niego organizowane jest szkolenie obronne dla kadry kierowniczej oraz dla pracowników realizujących zadania obronne.
- **Zadania w zakresie reklamowania** - prowadzenie reklamowania od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny z urzędu oraz na wniosek osób, które są niezbędne do realizacji zadań obronnych. Na wniosek reklamowane są osoby wykonujące zadania ujęte w „Planie operacyjnym funkcjonowania UMWO w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny” wchodzące w skład stanowisk kierowania oraz wykonujące zadania gospodarczo-obronne.
- **Zadania w zakresie kontroli wykonywania zadań obronnych przez jednostki organizacyjne** - UMWO przeprowadza kontrole w zakresie wykonywania zadań obronnych przez jednostki, na które zostały nałożone zadania obronne.
- **Zadania w zakresie NKPP0** - UMWO corocznie wypełnia ankietę Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych przekazywaną do Wojewody Opolskiego, zawierającą dane dotyczące działalności w zakresie realizacji zadań obronnych w danym roku kalendarzowym.
- **Zadania w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego** - marszałek województwa w planach oraz dokumentach strategii rozwoju regionu realizuje zadania jako organ administracji architektoniczno-budowlanej pierwszej instancji w sprawach obiektów i robót budowlanych służących obronności państwa usytuowanych na terenach zamkniętych. Właściwe organy administracji publicznej realizują przedsięwzięcia związane z występowaniem do organów wojskowych o opinie w zakresie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w zakresie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

6.15. INFORMATYZACJA I SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Utrzymujący się okres pandemii nie wpłynął znacząco na wypracowany sposób realizacji przez UMWO bieżących zadań w przedmiotowym obszarze. Służby informatyczne umożliwiły pracę zdalną wszystkim pracownikom UMWO podczas kolejnych fal pandemii. Wszyscy pracownicy mieli zapewnioną możliwość świadczenia pracy zdalnej. Ograniczeniem dla pracowników w zdalnej pracy były niewystarczające parametry łącza internetowego w miejscu zamieszkania. Przy organizacji pracy zdalnej zapewniony jest co najmniej taki sam poziom bezpieczeństwa, jak przy pracy stacjonarnej.

Praca zdalna pracowników UMWO oraz podmiotów współpracujących w sposób istotny zmieniła formę komunikacji. Narzędzia umożliwiające ją, wykorzystywane w pierwszym roku pandemii, na stałe zagościły w bieżącej pracy, służą również do komunikacji w czasie spotkań zdalnych. Z perspektywy czasu wypracowane mechanizmy spotkań wideokonferencyjnych sprawdziły się, a pracownicy doceniają oszczędności czasu przy ich użyciu. Komórka odpowiedzialna za sprawy informatyczne dostarcza narzędzia, które w sposób jak najbardziej intuicyjny i naturalny umożliwiają cyfryzację procesów w UMWO. Jego fundamentem jest niewątpliwie system EZD, bez którego praca zdalna w nie byłaby możliwa.

W 2021 roku udzielano wsparcia powdrożeniowego systemu do elektronicznego zarządzania dokumentacją EZD PUW w innych urzędach administracji publicznej (Urządzie Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego i Urządzie Marszałkowskim Województwa Lubuskiego) oraz w jednostkach organizacyjnych UMWO (WUP w Opolu oraz OCRG). Rozpoczęty został proces wdrożenia systemu EZD PUW

w Klinicznym Centrum Ginekologii, Położnictwa i Neonatologii w Opolu. Przeprowadzono szkolenia kadry zarządzającej w tych jednostkach. Dzięki nawiązanej współpracy przedstawiciele zewnętrznych jednostek uzyskali bieżącą pomoc we wdrażaniu systemu oraz wiedzę w zakresie dobrych praktyk dotyczących jego obsługi.

UMWO uczestniczył w pilotażu wdrożenia systemu w charakterze czynnego obserwatora w Radzie Użytkowników EZD RP oraz koordynował pracę testerów m.in. dziesięciu urzędów marszałkowskich oraz innych podmiotów, które uzyskały dostęp do instancji testowej EZD RP. Jako jednostka biorąca udział w pilotażu, UMWO prowadził testy prototypu systemu EZD RP, pomagał wzbogacić go o funkcje potrzebne samorządom, co wpłynie na ustalenie ostatecznego kształtu i zakresu funkcjonalności systemu EZD RP.

7. MARSZAŁKOWSKI BUDŻET OBYWATELSKI WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO – WSPÓLNE GOSPODAROWANIE ŚRODKAMI BUDŻETU WOJEWÓDZTWA

Budżet obywatelski to jedno z najefektywniejszych narzędzi zwiększających zaangażowanie mieszkańców regionu w działalność samorządu województwa. Realizacja Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego (MBO) pozwoliła na aktywną partycypację społeczności na poziomie lokalnym (gmin i powiatów) oraz subregionalnym (5 subregionów) w wyborze najważniejszych dla nich zadań. Roczna kwota budżetu to **3 000 000 zł**. Pieniądze są dzielone w równych częściach (**600 tys. złotych**) na pięć subregionów:

- miasto Opole i powiat opolski;
- powiaty nyski i brzeski;
- powiaty kluczborski, namysłowski, oleski;
- powiaty głubczycki, krapkowicki, prudnicki;
- powiaty strzelecki i kędzierzyńsko-kozielski.

Mieszkańcy mogą zgłaszać zadania o charakterze kulturalnym, prospołecznym, edukacyjnym, sportowym, turystycznym, ekologicznym lub inne, zgodne z kompetencjami województwa.

Skala zainteresowania mieszkańców w zgłoszenie, wybór oraz realizację wybranych zadań jest ogromna.

Wszystkie 3 edycje MBO to:

- **9 mln złotych na realizację 75 projektów w całym regionie;**
- **398 projektów zgłoszonych przez mieszkańców;**
- **307 983 osoby biorące udział w głosowaniach.**

W 2021 roku kontynuowano realizację 15 zadań z trzeciej edycji MBO rozpoczętej w 2020 roku, które nie zostały zrealizowane z powodu pandemii COVID-19. Ostecznie 13 z nich zakończono, a 2 zostały przesunięte na 2022 rok.

Mapa 1. Województwo opolskie w podziale na 5 subregionów w ramach MBO Województwa Opolskiego

7.1. Marszałkowski Budżet Obywatelski Województwa Opolskiego na 2022 - 4 EDYCJA

W 2021 roku w dniu 3 listopada ZWO uruchomił 4 edycję MBO z budżetem 3 mln zł i na zasadach obowiązujących w poprzednich 3 edycjach. W dniach od 20 listopada do 15 grudnia 2021 roku mieszkańcy mogli zgłaszać zadania. Do urzędu w tym terminie wpłynęły propozycje 78 zadań na kwotę 8 420 931,74 zł, które po ocenie formalno-prawnej i merytorycznej, trafiły pod głosownie mieszkańców województwa opolskiego. Realizacja zadań przewidziana jest do końca 2022 roku.

8. MARSZAŁKOWSKA INICJATYWA SOŁECKA – INTEGRACJA I AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH

Projekt pn. Marszałkowska Inicjatywa Sołecka – Opolskie w latach 2020-2022 (MIS) polega na udzielaniu jst pomocy finansowej w formie dotacji celowej z budżetu województwa. Jest ona przeznaczona na dofinansowanie małych projektów lokalnych na terenach wiejskich. Jej regulamin został przyjęty w grudniu 2019 roku uchwałą ZWO.

O pomoc taką mogą starać się wszystkie sołectwa w województwie poprzez swoje urzędy gmin. Cykl pomocy finansowej trwa 3 lata (2020-2022) z podziałem na poszczególne edycje ogłaszane każdego roku. I edycja odbyła się w 2020 roku. Z dotacji przewidzianych w 3 letnim okresie, każde z sołectw może skorzystać tylko raz. Liczba zadań złożonych przez gminę we wniosku w danym roku może obejmować nie więcej niż 1/3 liczby sołectw znajdujących się na terenie danej gminy.

Wsparcie obejmie wszystkie sołectwa. Łączna kwota zaplanowana w budżecie województwa na ten cel w ciągu 3 lat wynosi **5 400 000 zł**. Wnioskowana kwota dotacji w ramach projektu dla 1 sołectwa nie może być większa niż **5 000 zł**. Warunkiem otrzymania pomocy na realizację zadania jest wkład własny gminy na poziomie min. 20% kwoty dofinansowania.

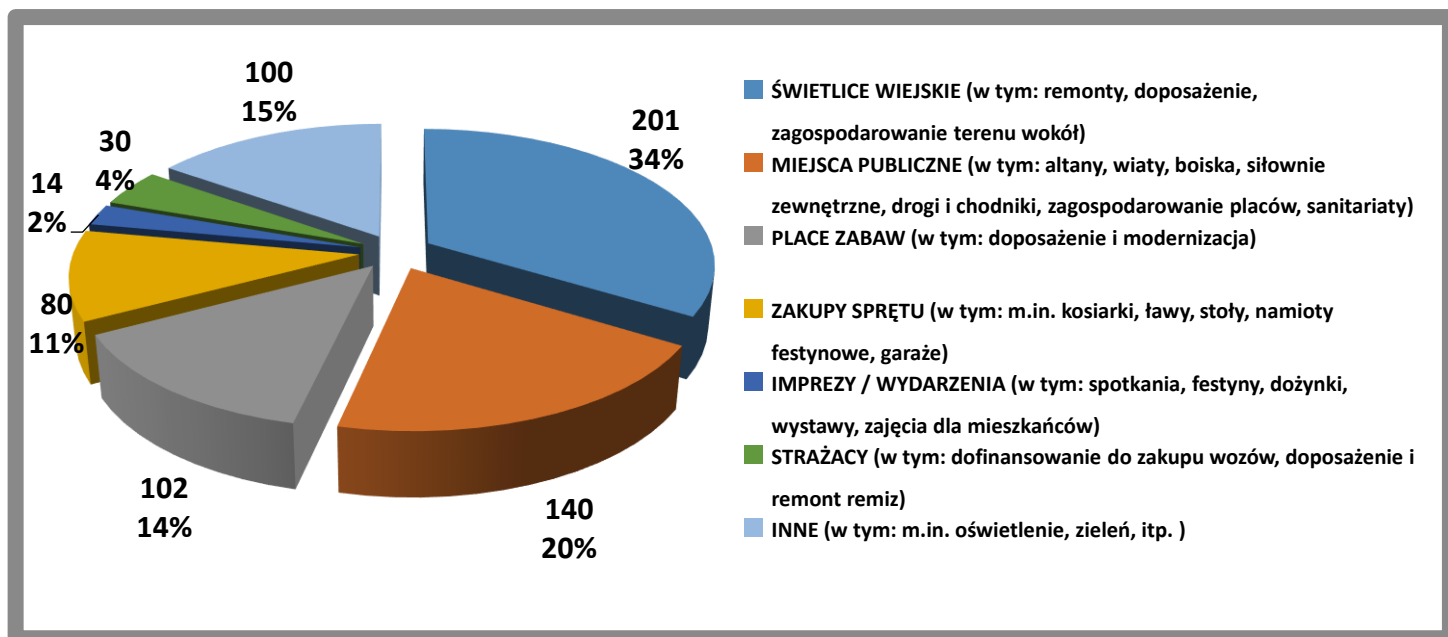
8.1 II edycja MIS – 2021

Nabór wniosków w ramach MIS na rok 2021 trwał od 16 grudnia 2020 r. do 31 stycznia 2021 roku. W drugim roku realizacji MIS ze wsparcia skorzystało **67 gmin wiejskich i miejsko-wiejskich** województwa opolskiego (na 68 uprawnionych), tj. podpisało umowy na realizację **341 zadań** sołeckich z dofinansowaniem o łącznej wysokości **1 683 364,57 zł**.

Z powodu m.in. pandemii część zadań została odwołana i przeniesiona na kolejny, 2022 rok.

Zakres zadań realizowanych zarówno w 2020 jak i 2021 roku był bardzo szeroki. Dzięki MIS społeczności lokalne mogą zadbać o miejsca publiczne w swoich sołectwach. Powstały nowe altany, wiaty i place zabaw dla dzieci wraz z urządzeniami do ćwiczeń na wolnym powietrzu dla dorosłych. Przeprowadzono remonty świetlic i sal wiejskich, zagospodarowano przestrzeń publiczną, wyposażono świetlice i zakupiono sprzęt, w tym np. dla kół gospodyń wiejskich, czy do organizacji wydarzeń integracyjnych. Wszystkie zrealizowane zadania i inicjatywy służą mieszkańcom oraz rozwojowi i integracji społeczności lokalnych. Uzyskane efekty MIS udowodniły, że projekty lokalne sprzyjają tworzeniu przestrzeni publicznych dla miejscowych wspólnot, rozwijają, a w rezultacie zwiększają zaangażowanie, aktywizują i sprzyjają umacnianiu kontaktów społecznych oraz więzi i przynależności terytorialnej i kulturowej.

Wykres 3. Zestawienie zakresu 341 zadań sołectkich zrealizowanych w ramach Marszałkowskiej Inicjatywy Sołectkiej (MIS) w 2021 roku na terenach wiejskich.

9. UCHWAŁY SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

W 2021 r. Sejmik Województwa Opolskiego obradował łącznie **11 razy**. Podczas sesji Sejmiku podjęto łącznie **115 uchwał**.

Informację dotyczącą realizacji uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego w 2021 roku opracowano w ujęciu tabelarycznym, na podstawie danych uzyskanych z komórek organizacyjnych urzędu. W tabeli, która jest załącznikiem do niniejszego dokumentu (Załącznik nr 1), zawarto wykaz zadań realizowanych przez ZWO, wynikających z:

- uchwał podjętych przez Sejmik Województwa Opolskiego w 2021 roku – zadania w tabeli zaznaczono kolorem niebieskim,
- uchwał podjętych przez Sejmik Województwa Opolskiego w latach wcześniejszych, których realizacja przypadła na 2021 roku – zadania w tabeli zaznaczono kolorem żółtym.

10. PODSUMOWANIE

Zgodnie z układem zaprezentowanym w części głównej Raportu w podsumowaniu ujęto najważniejsze informacje o działaniach ZWO w poszczególnych obszarach interwencji, które wpisując się w obowiązujące strategie, programy i polityki, wpływają na poprawę warunków życia i pracy w regionie.

W okresie obowiązywania SRWO 2020, tj. w latach 2013-2020, ze środków europejskich sfinansowano realizację zadań na kwotę ponad **15 000 mln zł**. Ponad połowa wsparcia to środki wdrażane w ramach regionalnych programów operacyjnych województwa opolskiego.

Jak wspomniano na wstępie, regionalny program operacyjny jest głównym źródłem finansowania działań podejmowanych w ramach polityki rozwoju województwa. Realizacja RPO WO 2014-2020 w 2021 roku przedstawiała się następująco:

- przeprowadzono **11 naborów** (w tym 5 w procedurze pozakonkursowej); kwota alokacji przeznaczona na nabory wyniosła **89,4 mln zł**;
- złożono **262 wnioski**; ich wartość wyniosła **190,7 mln zł**;
- podpisano **212 umów** o wartości UE **253,2 mln zł**;
- wartość wypłaconych środków EFRR/EFS wyniosła **482,63 mln zł**;
- zatwierdzono wnioski o płatność na kwotę **566,16 mln zł**.

Najważniejsze przedsięwzięcia, wynikające z realizowanych: strategii rozwoju województwa, strategii sektorowych, programów i planów w obszarach tematycznych, zaprezentowano poniżej w postaci ikon/logotypów i skrótowych informacji podsumowujących aktywność samorządu województwa **w 2021 roku**. Niektóre efekty pokazane zostały w perspektywie kilkuletniej, jak w przypadku programów i projektów wieloletnich dotyczących np. działań prorodzinnych, czy rozwoju bazy sportowej z uwagi na trudność w wyliczeniu kwot jednorocznych.

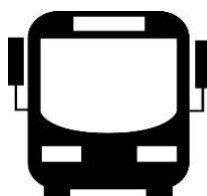
- **2,3 mld zł** na ponad **1 112 projektów** służących opolskim rodzinom

- **w 2021 r.** rozpatrzono **3010** wniosków, wydano **4446** kart
- od 2014 roku rozpatrzono ponad **45 tys.** i wydano ponad **93 tys.** kart
- **225** partnerów łącznie od początku funkcjonowania inicjatywy, **10 nowych w 2021 r.**

- **17,90 km** nowych i wyremontowanych dróg w województwie, w tym nowe mosty i skrzyżowania, w ramach RPO WO 2014-2020
- łączna wartość nakładów poniesionych na przedsięwzięcia drogowe w 2021 roku to **47 618 914,76 zł**

- **29** przewoźników drogowych otrzymało dopłaty na łączną kwotę **20 373 451,28 zł**
- umowa z POLREGIO sp. z o.o. na świadczenie usług publicznych w zakresie kolejowych przewozów pasażerskich na lata 2020-2030 na kwotę **695 672 206,14 zł**
- **ok. 59,9 mln zł** na funkcjonowanie pasażerskich przewozów kolejowych w 2021 roku.

- projekt „Opolskie na rowery” - przygotowanie i realizacja koncepcji rozwoju ścieżek rowerowych w województwie opolskim wraz z kampanią edukacyjną o wartości **2 500 000 zł (w 2021 roku wydatkowano 369 362 zł.)**

- dotacje na działania w obszarze kultury – **903 800 zł**
- małe granty – **74 800 zł dla 12 podmiotów**
- ochrona zabytków – **930 000 zł (45 dotacji)**

- **46 283 330 zł** na wojewódzkie samorządowe instytucje kultury
- **4 802 688 zł** na instytucje współprowadzone (Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu i Centralne Muzeum Jeńców Wojennych)

- nakłady na kulturę fizyczną – **7 753 380,13 zł**
- organizacje pozarządowe otrzymały **5 843 106,78 zł**, a dofinansowano **178 zadań**
- przeprowadzono remonty i modernizację strategicznych obiektów sportowych: **Hali Sportowej AZOTY w Kędzierzynie-Koźlu** – siedziby Klubu ZAKSA - Mistrza Europy 2021 i **Stadionu Lekkoatletycznego im. Opolskich Olimpijczyków w Opolu**

- **535 460,45 zł** dla organizacji pozarządowych na **36 zadań** w zakresie turystyki i krajoznawstwa
- promocja nowego szlaku turystycznego pn. **Opolski Szlak Winnic**
- emisja w TV ogólnopolskiej filmów promocyjnych **„Opolskie w siodle”** i **„Opolskie ze smakiem”**

- zabezpieczenie środków na inwestycje i zakup aparatury medycznej oraz wkłady własne dla wojewódzkich podmiotów ochrony zdrowia
- **522 000 zł** na stypendia dla studentów kierunków lekarskich

- **44,9 mln zł** w ramach projektu *„Opolskie przeciw COVID-19”*
- **32,8 mln zł** w ramach *„Opolskie wspiera szpitale w walce z COVID-19”*
- **11,7 mln zł** pozyskane ze środków UE na realizację programu pn.: *„Program polityki zdrowotnej w zakresie rehabilitacji osób z deficytami zdrowotnymi wywołanymi przez COVID-19 w województwie opolskim”*

- w ramach projektu pn. „*Blżej rodziny i dziecka*” rozpoczętego w 2020 r., w 2021 r. zakupiono środki ochrony osobistej dla placówek wsparcia dziennego w gminach i ośrodków adopcyjnych (razem dla 16 podmiotów) **w wysokości 34 432,23 zł.** Łącznie na zadania przeciwdziałające pandemii COVID-19 w ramach projektu zaplanowano środki w wys. **2 057 000,00 zł**
- wsparcie DPS-ów – w 2021 r. działania obejmowały zakup i dostawę stacji do dezynfekcji oraz dozowników do płynu do dezynfekcji dla DPS - wysokość wsparcia: **277 353,20 zł**

- **169 173,00 zł** na realizację zadań w sferze pożytku publicznego zleczanych przez województwo opolskie w zakresie ochrony i promocji zdrowia

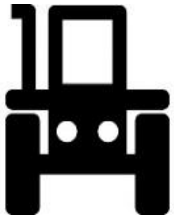
- **7 747 983,00 zł** ze środków PFRON przeznaczono na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej, na dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej oraz na dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji

- **34,3 mln zł** wydatkowanych przez RZPWE w Opolu, w ramach projektów unijnych, na poprawę jakości opolskiej edukacji
- ponad **27 tys.** uczestników różnych form (szkolenia, warsztaty i inne) zrealizowanych przez RZPWE w Opolu,
- kolejna Złota Tarcza Perspektyw dla Technikum wchodzącego w skład ZSM w Prudniku

- **211,2 mln zł** dla pracodawców na przeciwdziałanie skutkom pandemii,
- **99,3 mln zł** w ramach Funduszu Pracy i PO WER 2014-2020 na aktywizację osób bezrobotnych, m.in. w ramach staży, dofinansowań na utworzenie nowych miejsc pracy i innych,
- niemal **6 mln zł** na przyznawane przez WUP dotacje na zakładanie działalności gospodarczej

- **807 074 zł** na Program Odnowy Wsi
- **409 442 zł** na wsparcie dziedzictwa kulinarnego, promocję produktów tradycyjnych i lokalnych oraz regionalne przedsięwzięcia o charakterze rolniczym
- **26,3 mln zł** na realizację projektów z zakresu budowy lub modernizacji dróg lokalnych
- **12,4 mln zł** na realizację projektów w ramach inicjatywy LEADER
- **1,2 mln zł** z PO RYBY 2014-2020 m.in. na inwestycje w sektorze rybackim

- **51,5 mln zł** przekazanych z tytułu ustawowego podziału wpływów otrzymanych z opłat za korzystanie ze środowiska, z czego ponad **17,3 mln zł** trafiło do WFOŚ i **19 mln zł** do jst
- realizacja Programu LIFE, wartego **ponad 3 mln EUR**

- pod koniec 2021 roku województwo opolskie posiadało grunty wraz z zabudowaniami o **powierzchni 1 689,9109 ha** i **łącznej wartości 1 415 630,62 zł**
- wartość nominalna jego udziałów w spółkach prawa handlowego wynosiła **153 301 000,00 zł**
- wartość inwestycji zakończonych w 2021 roku wynosi **5 535 683,58 zł**, natomiast rozpoczętych **10 518 483,39 zł**

- na realizację Programu Współpracy SWO z organizacjami pozarządowymi wydano łącznie **16 603 137,08 zł**, w tym w trybie konkursowym: **14 683 487,74 zł** i pozakonkursowym: **1 368 137,62 zł** oraz na opłaty członkowskie: **551 511,72 zł**
- dodatkowo na współpracę z Ochotniczymi Strażami Pożarnymi przekazano **487 267,04 zł**

- profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień – łącznie na ten cel wydano **162 800,00 zł**

W okresie realizacji czterech edycji MBO:

- łącznie mieszkańcy województwa zgłosili **476** projektów, w tym **78** w 2021 roku
- w ramach trzech edycji MBO przeznaczono **9 mln zł** na realizację **75 zadań**
- w 2021 roku zakończono realizację **10 zadań** na kwotę 745 751,62 zł z trzeciej edycji, przy czym 2 projekty o wartości **117 510,79 zł** będą realizowane w 2022 roku

- łączna kwota w 3-letnim dofinansowaniu (2020-2022) wyniesie **5 400 00 zł**
- II edycja MIS:**
- **341** zgłoszonych zadań sołeckich w **67** gminach wiejskich i miejsko-wiejskich
  - **1 683 364,57 zł** dofinansowania z budżetu województwa opolskiego

NASZE DZIAŁANIA W 2021 ROKU:

- wspólne przygotowanie i jednogłośnie przyjęcie przez Radnych Województwa Strategii Opolskie 2030;
- wysoko oceniane zarządzanie regionem i dobra sytuacja finansowa województwa;
- skuteczne działania ZWO umożliwiające renowację RPO WO 2014-2020 (I transza środków REACT-EU)
- walka z pandemią COVID-19 - kontynuacja projektów własnych samorządu województwa: „Opolskie przeciw COVID-19” oraz „Opolskie wspiera szpitale w walce z COVID-19” – wydatki na łączną kwotę 77,7 mln zł;
- przygotowanie i uruchomienie innowacyjnego programu rehabilitacyjnego dla osób, które cierpią na powikłania pocovidowe;
- kontynuacja sztanदारowych projektów społecznych *Nie-sami Dzielnicy i Bliżej Rodziny i Dziecka*;
- wysoka pozycja województwa opolskiego w rankingu regionów najsprawniej wydających środki europejskie;
- zwiększenie wartości nominalnej udziałów i akcji województwa opolskiego w spółkach prawa handlowego względem roku 2020 o 6 mln zł - na koniec 2021 roku ona wynosiła ponad 153,3 mln zł;
- kontynuacja prac nad nowym programem regionalnym pn. Fundusze Europejskie dla Opolskiego 2021-2027;
- zacieśnianie współpracy ze środowiskami lokalnymi w ramach inicjatyw marszałkowskich, tj. Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego i Marszałkowskiej Inicjatywy Sołeckiej;
- realizacja innowacyjnego na skalę Europy projektu pn. Europejski Budżet Obywatelski, którego celem jest podnoszenie kwalifikacji i kompetencji mieszkańców województwa opolskiego;
- przyjęcie przez ZWO Planu Transportowego Województwa Opolskiego do 2030, służącego poprawie standardu technicznego dróg oraz dostępu do terenów inwestycyjnych;
- utrzymanie wysokich nakładów na kulturę i organizacja wielu wydarzeń kulturalnych, w tym wyjątkowego koncertu pn. „Schody do Wolności”;
- historyczne sukcesy opolskich sportowców na Igrzyskach Olimpijskich i Paraolimpijskich w Tokio - zawodnicy opolskich klubów zdobyli 2 złote medale (Dawid Tomala i Barbara Bieganowska-Zajac);
- zachowanie ciągłości działania i sprawne funkcjonowanie instytucji SWO w wyjątkowych warunkach pandemii;

WYZWANIA NA TERAZ I NAJBLIŻSZĄ PRZYSZŁOŚĆ:

- skutki konfliktu zbrojnego w Ukrainie, kryzys gospodarczy i długofalowe konsekwencje pandemii COVID-19;
- w związku z kryzysem gospodarczym i uchodźczym konieczność skutecznego informowania mieszkańców o działaniach władz SWO wspierających:
  - regionalną gospodarkę,
  - instrumenty i podmioty rynku pracy,
  - rozwój wysokiej jakości usług zdrowotnych i społecznych,
  - regionalny system edukacji i rozwój innowacyjnych projektów edukacyjnych,
  - wszelkiego rodzaju przedsięwzięcia służące integracji społecznej i kulturowej mieszkańców,
- budowanie przyjaznego klimatu i tworzenie warunków do osiedlenia się na stałe imigrantów w regionie, co w dłuższej perspektywie może pomóc w ograniczaniu skutków niekorzystnych zmian demograficznych;
- kontynuacja działań służących poprawie bezpieczeństwa psychicznego, zwłaszcza dzieci i młodzieży, w kontekście systemowych problemów w edukacji, w tym skutków długotrwałej izolacji w czasie nauki zdalnej oraz przeładowanych podstaw programowych;
- dalsze wzmacnianie postaw obywatelskich Opolan i aktywizacja społeczna poprzez promocję inicjatyw MBO, MIS, EBO i innych;
- postępujące zmiany klimatyczne i przeciwdziałanie ich skutkom (m.in. zanieczyszczenie powietrza, mała retencja, nowoczesna gospodarka odpadami, edukacja ekologiczna);
- niestabilne prawo i częste jego zmiany (jak np. Polski Ład);
- polityka rządu wobec samorządów terytorialnych (m.in. centralizacja, ograniczenie kompetencji i środków na rozwój, niedostateczne wsparcie organizacyjne i finansowe związane z kryzysem uchodźczym).

REALIZACJA UCHWAŁ SEJMIKU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W 2021 R.			
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2021 r.*	Lp.	Zadanie	Sposób realizacji / opis działania
	DEPARTAMENT WSPÓŁPRACY Z ZAGRANICĄ I PROMOCJI REGIONU		
	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Marszałkowska Inicjatywa Sołecka – Opolskie 2020-2022.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVIII/289/2021 z 30 marca 2021 r. w sprawie udzielenia z budżetu Województwa Opolskiego pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa opolskiego w formie dotacji celowej na dofinansowanie zadań w ramach Marszałkowskiej Inicjatywy Sołeckiej – Opolskie w latach 2020-2022.</p>	<p>Zgodnie z uchwałą udzielono z budżetu Województwa Opolskiego pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego województwa opolskiego w formie dotacji celowej w ramach Marszałkowskiej Inicjatywy Sołeckiej – Opolskie w latach 2020-2022 na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie realizacji małych projektów lokalnych na terenach wiejskich w łącznej wysokości 1 759 965,84 zł na 2021 rok.</p> <p>Szczegółowe warunki udzielenia pomocy finansowej oraz zasady rozliczania środków, zostały określone w umowach zawartych pomiędzy Województwem Opolskim a jednostkami samorządu terytorialnego województwa opolskiego wymienionymi w „Liście Wnioskodawców MIS” stanowiącej załącznik do w/w uchwały.</p> <p>Realizacja zadań przez gminy w ramach projektu MIS trwała do 31 października 2021 r., a złożenie sprawozdania końcowego z realizacji zadań do 15 listopada 2021 r.</p> <p>Na podstawie podpisanych z 67 gminami umów o przyznaniu pomocy finansowej w formie dotacji celowej przekazano środki finansowe na realizację zadań w 339 sołectwach w 2021 r.</p>
DEPARTAMENT FINANSÓW			
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2021 r.*	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zatwierdzenie rocznego sprawozdania finansowego Województwa Opolskiego za 2020 rok oraz sprawozdania z wykonania budżetu za 2020 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXI/325/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego Województwa Opolskiego za 2020 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2020 rok.</p>	<p>Roczne sprawozdanie finansowe Województwa Opolskiego za 2020 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2020 rok zostało rozpatrzone i zatwierdzone przez Sejmik Województwa.</p>
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u></p>	<p>Na podstawie art. 18 pkt. 10 ustawy o samorządzie województwa oraz art. 271 ust. 1</p>

		<p>Udzielenie Zarządowi absolutorium z tytułu wykonania budżetu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXI/326/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Województwa Opolskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Opolskiego z 2020 r.</p>	<p>ustawy o finansach publicznych Sejmik Województwa Opolskiego udzielił absolutorium Zarządowi Województwa Opolskiego z tytułu wykonania budżetu Województwa Opolskiego za rok 2020.</p>
	3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Uchwalenie Wieloletniej Prognozy Finansowej dla Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVII/376/2021 z 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej dla Województwa Opolskiego na lata 2022-2030.</p>	<p>Uchwalona Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Opolskiego na lata 2022-2030 jest realizowana w 2022 roku i w latach następnych. Uchwała w trakcie realizacji.</p>
	4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Uchwalenie budżetu Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVII/377/2021 z 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2022 rok.</p>	<p>Uchwała budżetowa jest realizowana w 2022 r. Uchwała w trakcie realizacji.</p>
	5.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Wybór firmy audytorskiej do przeprowadzenia badania rocznego sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego - Województwa Opolskiego za 2021 i 2022 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXV/358/2021 z 26 października 2021 r. w sprawie wyboru firmy audytorskiej do wykonania zadania pod nazwą „Badanie rocznego sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego - Województwa Opolskiego za 2021 i 2022 rok”.</p>	<p>Do przeprowadzenia badania rocznego sprawozdania finansowego Województwa Opolskiego za 2021 i 2022 rok wybrana została firma „KPW AUDYT” sp. z o.o. w Łodzi. Uchwała w trakcie realizacji.</p>
<p>Zadania realizowane w roku 2021 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych</p>	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Realizacja Wieloletniej Prognozy Finansowej Województwa Opolskiego na lata 2021-2030.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXV/259/2020 z 22 grudnia 2020 r. w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej dla Województwa Opolskiego na lata 2021-2030.</p>	<p>Uchwalona Wieloletnia Prognoza Finansowa Województwa Opolskiego na lata 2021-2030 była w trakcie roku zmieniana uchwałami Sejmiku: Nr XXVI/267/2021 z 26 stycznia 2021 r., Nr XXVII/273/2021 z 23 lutego 2021 r., Nr XXVIII/295/2021 z 30 marca 2021 r., Nr XXIX/301/2021 z 27 kwietnia 2021 r., Nr XXX/312/2021 z 25 maja 2021 r., Nr XXXI/327/2021 z 22 czerwca 2021 r., Nr XXXII/340/2021 z 31 sierpnia 2021 r., Nr XXXIII/350/2021 z 28 września 2021 r., Nr XXXV/359/2021 z 26 października 2021 r., Nr XXXVI/366/2021 z 30 listopada 2021 r., Nr XXXVII/379/2021 z 21 grudnia 2021 r. Stan realizacji przedsięwzięć wieloletnich ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej został przedstawiony w Sprawozdaniu Zarządu</p>

		Województwa Opolskiego z wykonania budżetu Województwa Opolskiego za 2021 r.	
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Realizacja budżetu Województwa Opolskiego na 2021 r.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXV/260/2020 z 22 grudnia 2020 r. w sprawie uchwały budżetowej Województwa Opolskiego na 2021 rok.</p>	<p>Uchwalony budżet Województwa Opolskiego na 2021 rok był w trakcie roku zmieniany uchwałami Sejmiku: Nr XXVI/268/2021 z 26 stycznia 2021 r., Nr XXVII/274/2021 z 23 lutego 2021 r., Nr XXVIII/296/2021 z 30 marca 2021 r., Nr XXIX/302/2021 z 27 kwietnia 2021 r., Nr XXX/313/2021 z 25 maja 2021 r., Nr XXXI/328/2021 z 22 czerwca 2021 r., Nr XXXII/341/2021 z 31 sierpnia 2021 r., Nr XXXIII/351/2021 z 28 września 2021 r., Nr XXXV/360/2021 z 26 października 2021 r., Nr XXXVI/367/2021 z 30 listopada 2021 r., Nr XXXVII/380/2021 z 21 grudnia 2021 r.</p> <p>Realizacja budżetu została przedstawiona w Sprawozdaniu Zarządu z wykonania budżetu Województwa Opolskiego za 2021 r.</p>
	3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielanie ulg dotyczących należności pieniężnych z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie, za okres stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXV/264/2020 z 22 grudnia 2020 r. w sprawie określenia zasad udzielania ulg dotyczących należności pieniężnych z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie, przypadających za okres stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, jednak nie dłużej niż za okres od dnia wejścia w życie uchwały do 31 grudnia 2021 r., Województwu Opolskiemu lub jego jednostkom organizacyjnym. Uchwała Nr XVIII/166/2020 z 26 maja 2020 r. w sprawie określenia zasad udzielania ulg dotyczących należności pieniężnych z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie, przypadających za okres stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, jednak nie dłużej niż za okres do dnia 31 grudnia 2020 r., Województwu Opolskiemu lub jego jednostkom organizacyjnym.</p>	<p>Jednostki organizacyjne województwa opolskiego udzieliły do końca 2021 roku ulg dotyczących należności pieniężnych z tytułu oddania nieruchomości w najem, dzierżawę lub użytkowanie, za okres stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii na łączną kwotę 200 904,93 zł.</p>
	4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Badanie rocznego sprawozdania finansowego Województwa Opolskiego za 2020 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u></p>	<p>Badanie rocznego sprawozdania finansowego Województwa Opolskiego za 2020 r. przeprowadziła Kancelaria Audytorsko-Konsultingowa „AUDSULTING” Edward Wolnik z Bydgoszczy. Sprawozdanie zostało zatwierdzone przez Sejmik Województwa 22 czerwca 2021 r.</p>

		Uchwała Nr XIII/119/2019 z 17 grudnia 2019 r. w sprawie wyboru firmy audytorskiej do wykonania zadania pod nazwą „Badanie rocznego sprawozdania finansowego jednostki samorządu terytorialnego - Województwa Opolskiego za 2019 i 2020 rok”.	
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2021 r.*	BIURO SKARBU WOJEWÓDZTWA		
	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Podwyższenie kapitału zakładowego spółki Opolski Regionalny Fundusz Rozwoju sp. z o.o.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXII/339/2021 z 31 sierpnia 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na objęcie przez Województwo Opolskie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki Opolski Regionalny Fundusz Rozwoju spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i wniesienie wkładu pieniężnego na pokrycie udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym Spółki.</p>	Podjęcie uchwały Nr 15/2021 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Spółki Opolski Regionalny Fundusz Rozwoju spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Opolu z 13 września 2021 r. w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki. Następnie 17 grudnia 2021 r. Sąd Rejonowy w Opolu dokonał wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym - Rejestrze Przedsiębiorców ww. zmian danych.
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2021r.*	DEPARTAMENT KULTURY, SPORTU I TURYSTYKI		
	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Prowadzenie jako wspólnej instytucji kultury – Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXX/315/2021 z 25 maja 2021 r. w sprawie zmiany Umowy w sprawie prowadzenia jako wspólnej instytucji kultury – Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu.</p>	Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu jest instytucją współprowadzoną przez trzech organizatorów: Skarb Państwa, Województwo Opolskie i Powiat Brzeski. W związku z podjęciem decyzji o stałym zwiększeniu dotacji podmiotowej, począwszy od roku 2021, do poziomu 2 259 000 zł, Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego zaproponował wprowadzenie aneksu nr 6 do umowy z 14 września 2005 r. w sprawie prowadzenia jako wspólnej instytucji kultury – Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu.
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Realizacja zadań w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXX/307/2021 z 25 maja 2021 r. w sprawie powierzenia Gminie Skoroszyce realizacji zadania pn. „Od Juniora do Seniora – aktywnie spędzaj czas – 2. edycja” w ramach III edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego w części niezrealizowanej w roku 2020.</p>	Zgodnie z podjętą uchwałą podpisano porozumienie z Gminą Skoroszyce dotyczące realizacji przedmiotowego zadania.
	3.	<p><u>Nazwa zadania:</u></p>	Zgodnie z podjętą uchwałą podpisano porozumienie z Gminą Prószków dotyczące realizacji przedmiotowego zadania.

	<p>Realizacja zadań w ramach Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXX/308/2021 z 25 maja 2021 r. w sprawie powierzenia Gminie Prószków realizacji zadania pn. „Muzyka łączy pokolenia” w ramach III edycji Marszałkowskiego Budżetu Obywatelskiego Województwa Opolskiego w części niezrealizowanej w roku 2020.</p>	
4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej Gminie Kluczbork na realizację zadania pn. „Prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy kościele ewangelicko-augsburskim pw. Zbawiciela w Kluczborku”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/277/2021 z 23 lutego 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Kluczbork z przeznaczeniem na realizację zadania „Prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy kościele ewangelicko-augsburskim pw. Zbawiciela w Kluczborku”.</p>	<p>Na podstawie uchwały została zawarta umowa z Gminą Kluczbork, na podstawie której została przekazana pomoc finansowa z przeznaczeniem na realizację zadania pn. „Prace konserwatorskie, restauratorskie oraz roboty budowlane przy kościele ewangelicko-augsburskim pw. Zbawiciela w Kluczborku”.</p>
5.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Nabór wniosków na realizację zadań publicznych Województwa Opolskiego w roku 2021 w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXX/316/2021 z 25 maja 2021 r. w sprawie rozstrzygnięcia naboru wniosków i udzielenia dofinansowania na realizację zadań publicznych Województwa Opolskiego w roku 2021 w zakresie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub znajdujących się w gminnych ewidencjach zabytków, znajdujących się na obszarze województwa opolskiego.</p>	<p>Na podstawie uchwały przyznane zostały dotacje na realizację 45 zadań na łączną kwotę 900 000 zł. Województwo Opolskie zawarło 44 umowy z beneficjentami na łączną kwotę 870 000 zł, na podstawie których przekazywano środki finansowe.</p>
6.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej Gminie Kędzierzyn – Koźle z przeznaczeniem na</p>	<p>9 listopada 2021 r. została podpisana umowa nr DKS-II.041.1.2021 pomiędzy Województwem Opolskim a Gminą Kędzierzyn-Koźle na realizację inwestycji pn. Modernizacja Hali Widowiskowo-Sportowej „Azoty” w</p>

	<p>modernizację Hali Widowiskowo-Sportowej „Azoty” w Kędzierzynie- Koźlu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXIII/348/2021 z 28 września 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej w formie dotacji celowej dla Gminy Kędzierzyn-Koźle z przeznaczeniem na modernizację Hali Widowiskowo-Sportowej „Azoty” w Kędzierzynie-Koźlu.</p>	<p>Kędzierzynie-Koźlu na kwotę 439 728,09 zł z terminem realizacji do 30 grudnia 2021 r. Umowa została zrealizowana, sprawozdanie w trakcie weryfikacji.</p>
	<p>7. <u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej Miastu Opole z przeznaczeniem na modernizację Miejskiego Stadionu Lekkoatletycznego im. Opolskich Olimpijczyków w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXI/323/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Miastu Opole z przeznaczeniem na modernizację Miejskiego Stadionu Lekkoatletycznego im. Opolskich Olimpijczyków w Opolu.</p>	<p>Na podstawie umowy zawartej 13 lipca 2021 r. Miasto Opole otrzymało z budżetu województwa opolskiego wsparcie finansowe w formie dotacji celowej w wysokości 500 000 zł na dofinansowanie kosztów modernizacji Miejskiego Stadionu Lekkoatletycznego im. Opolskich Olimpijczyków w Opolu. Modernizacja obiektu polegała m.in. na: wymianie tartanu, ułożeniu nowej wierzchniej warstwy bieżni wraz z rozbiegami, rzutniami i skoczniami oraz zakupie sprzętu lekkoatletycznego spełniającego niezbędne wymogi do uzyskania licencji Polskiego Związku Lekkiej Atletyki (stadion kategorii III). Na naprawę nawierzchni poliuretanowych (tartanowych) przeznaczono 200 000 zł, natomiast 300 000 zł na zakup urządzeń i sprzętu lekkoatletycznego.</p>
<p>Zadania realizowane w roku 2021 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych</p>	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Prowadzenie jako wspólnej instytucji kultury – Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVIII/297/2021 z 30 marca 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXIV/251/2020 z 24 listopada 2020 r. w sprawie przyjęcia aneksu nr 1 do umowy z 28 grudnia 2017 r. w sprawie prowadzenia jako wspólnej instytucji kultury – Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych.</p>	<p>Należało dokonać zmiany zapisu w § 4 uchwały Nr XXIV/251/2020 z 24 listopada 2020 r. W związku z przedwcześnie wskazaną potrzebą publikacji uchwały w Dzienniku Urzędowym Województwa. Uchwała przyjmująca projekt aneksu nr 1 do umowy z 28 grudnia 2017 r. W sprawie prowadzenia jako wspólnej instytucji kultury – Centralnego Muzeum Jeńców Wojennych nie stanowi aktu prawa miejscowego.</p>
<p>Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2021 r.*</p>	<p>BIURO DIALOGU I PARTNERSTWA OBYWATELSKIEGO</p>	
	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Przyjęcie Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2022 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXV/361/2021 z 26 października 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Współpracy Samorządu Województwa Opolskiego z Organizacjami Pozarządowymi oraz Podmiotami</p>	<p>Na podstawie uchwały komórki organizacyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego oraz Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu realizują współpracę finansową oraz współpracę pozafinansową z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego w 2022 r. Uchwała została zamieszczona w Biuletynie Informacji Publicznej Samorządu Województwa Opolskiego w zakładce Programy współpracy z NGO, celem umożliwienia przedstawicielom organizacji pozarządowych oraz podmiotów</p>

	Prowadzącymi Działalność Pożytku Publicznego na 2022 rok.	prowadzących działalność pożytku publicznego zapoznania się z dokumentem i jego stosowania.
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2021 r.*	DEPARTAMENT ZDROWIA I POLITYKI SPOŁECZNEJ	
	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Stypendium Województwa Opolskiego dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVI/372/2021 z 30 listopada 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXIII/230/2020 z 27 października 2020 r. w sprawie określenia zasad przyznawania przez Województwo Opolskie stypendium dla studentów kształcących się na kierunku lekarski.</p>	<p>Zgodnie z uchwałą zasady przyznawania przez Województwo Opolskie stypendium dla studentów kształcących się na kierunku lekarskim zostały zmienione. Wydłużono okres przyznawania stypendium na okres maksymalnie 27 miesięcy, wypłacanego przez 9 miesięcy w roku kalendarzowym. Ponadto uchwałą Zarząd Województwa Opolskiego nr 6311/2022 z 12 stycznia 2022 r. przyznano 58 studentom stypendia, zgodnie z rekomendacjami komisji. Zadanie jest w trakcie realizacji.</p>
	<p>2. <u>Nazwa zadania:</u> Dokonanie zmiany statutu Opolskiego Centrum Ratownictwa Medycznego w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/282/2021 z 23 lutego 2021 r. w sprawie zmiany statutu Opolskiego Centrum Ratownictwa Medycznego w Opolu.</p>	<p>Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego 5 marca 2021 r. pod poz. 670. Zgodnie z uchwałą, OCRM w Opolu zgłosiło zmiany do organów rejestrowych w tym do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz zaktualizowało informację na stronie BIP OCRM.</p>
	<p>3. <u>Nazwa zadania:</u> Zmiana składu Rady Społecznej Opolskiego Centrum Ratownictwa Medycznego w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXX/309/2021 z 25 maja 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXIII/226/2020 z 27 października 2020 r. w sprawie powołania Rady Społecznej Opolskiego Centrum Ratownictwa Medycznego w Opolu.</p>	<p>Uchwała została przekazana do jednostki celem służbowego wykorzystania. Poinformowano odwołanego członka Rady Społecznej o zmianie składu rady. Jednostka skontaktowała się z nowo powołaną osobą celem uzyskania danych niezbędnych do zarejestrowania dokonanych zmian.</p>
	<p>4. <u>Nazwa zadania:</u> Zmiana składu Rady Społecznej Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Opolu z siedzibą w Kędzierzynie –Koźlu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXII/337/2021 z 31 sierpnia 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXI/203/2020 z 8 września 2020 r. W sprawie powołania Rady Społecznej Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Opolu z siedzibą w Kędzierzynie –Koźlu.</p>	<p>Uchwała została przekazana do jednostki celem służbowego wykorzystania. Jednostka skontaktowała się z nowo powołaną osobą celem uzyskania danych niezbędnych do zarejestrowania dokonanych zmian.</p>
	<p>5. <u>Nazwa zadania:</u> Dokonanie zmiany statutu Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Jadwigi w Opolu.</p>	<p>Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego 6 października 2021 r. pod poz. 2492.</p>

	<p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXIII/352/2021 z 28 września 2021 r. w sprawie zmiany statutu Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. Św. Jadwigi w Opolu.</p>	Zgodnie z uchwałą Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Św. Jadwigi w Opolu zgłosił zmiany do organów rejestrowych w tym do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz zaktualizował informację na stronie BIP Szpitala.
6.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Dokonanie zmiany statutu SP ZOZ Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXIII/353/2021 z 28 września 2021 r. w sprawie zmiany statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Opolskiego Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu.</p>	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego 6 października 2021 r. pod poz. 2493. Zgodnie z uchwałą SP ZOZ Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu zgłosił zmiany do organów rejestrowych w tym do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz zaktualizował informację na stronie BIP Centrum.
7.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Dokonanie zmiany statutu SP ZOZ Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVI/369/2021 z 30 listopada 2021 r. w sprawie zmiany statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu.</p>	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego 8 grudnia 2021 r. pod poz. 3248. Zgodnie z uchwałą SP ZOZ Opolskie Centrum Onkologii im. prof. Tadeusza Koszarowskiego w Opolu zgłosił zmiany do organów rejestrowych w tym do rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą oraz zaktualizował informację na stronie BIP Centrum.
8.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej Gminie Nowy Targ w związku z klęską żywiołową.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXII/338/2021 z 31 sierpnia 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Nowy Targ, położonej w Powiecie Nowotarskim w Województwie Małopolskim.</p>	Pomoc finansowa na działania związane z usuwaniem skutków pożaru, jaki miał miejsce 19 czerwca 2021 r. w miejscowości Nowa Biała, w wysokości 50 000 zł. Dotację przekazano na podstawie umowy 89/2021. Umowa została w całości rozliczona.
9.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Określenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania, przypadających według algorytmu w 2021 roku dla Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVIII/288/2021 z 30 marca 2021 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te</p>	W związku z uchwałą określono zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz dokonano podziału środków PFRON na realizację tych zadań w 2021 roku w następujący sposób: <ol style="list-style-type: none"> 1. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej w wysokości 5.550.000,00 zł; 2. Zlecenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom i organizacjom pozarządowym w wysokości 1.612.548,00 zł; 3. Dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych w wysokości 585.435,00 zł.

		zadania, przypadających według algorytmu w 2021 roku dla Województwa Opolskiego.	Razem: 7.747.983,00 zł.
10.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zmiana uchwały Nr XXVIII/288/2021 z 30 marca 2021 r. w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania, przypadających według algorytmu w 2021 roku dla Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXII/342/2021 z 31 sierpnia 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXVIII/288/2021 z 30 marca 2021 r. W sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i wysokości środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przeznaczonych na te zadania, przypadających według algorytmu w 2021 roku dla Województwa Opolskiego.</p>	<p>W związku z uchwałą określono zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz dokonano podziału środków PFRON na realizację tych zadań w 2021 roku w następujący sposób:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej w wysokości 5 657 734,00 zł; 2. Zlecenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom i organizacjom pozarządowym w wysokości 1 504 814,00 zł; 3. Dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych w wysokości 585.435,00 zł. <p>Razem: 7.747.983,00 zł.</p> <p>Kwotę na zadanie „Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej” – 5 657 734,00 zł wykorzystano w 100 %.</p> <p>Kwotę na zadanie „Zlecenie zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych fundacjom i organizacjom pozarządowym” wykorzystano kwotę 1 424 813,10 zł, udzielając 40 dotacji. Pozostałe środki na ww. zadanie w kwocie 80 000,90 zł przeznaczono na realizację zadań w uproszczonej formie dofinansowania ofert tj. w trybie art. 19a ustawy z 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (w trybie pozakonkursowym).</p> <p>Kwotę na zadanie „Dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji” – 585.435,00 zł rozdysponowano w 100 %.</p> <p>W 2021 roku dofinansowanie ze środków PFRON otrzymali następujący wnioskodawcy:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Miasto Opole - Dom Pomocy Społecznej Dla Kombatantów w Opolu kwotę w wysokości 190.000,00 zł na zadanie pn. „Remont łazienek z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych”. Umowa została podpisana 6 maja 2021r. 2. Dom Pomocy Społecznej prowadzony przez Zgromadzenie Sióstr Maryi Niepokalanej w Nysie kwotę w wysokości 35.435,00 zł na zadanie pn. „Remont 3 toalet przystosowanych dla osób 	

		<p>niepełnosprawnych”. Umowa została podpisana 5 maja 2021 r.</p> <p>3. Powiat Głubczycki - Dom Pomocy Społecznej w Klisinie kwotę w wysokości 360 000,00 zł na zadanie pn. „Remont budynku DPS w Klisinie filia w Radyni z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych”. Umowa (wieloletnia) została podpisana 18 maja 2021r.</p> <p>Termin realizacji umowy do 15 grudnia 2022 r.</p>
11.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Wyrażenie zgody na przedłużenie obowiązywania umowy nr IPS.AJ.4032-2/2021 o dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z 6 maja 2021 r., zawartej pomiędzy Województwem Opolskim a Miastem Opole - Domem Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Opolu, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVI/364/2021 z 30 listopada 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na przedłużenie obowiązywania umowy nr IPS.AJ.4032-2/2021 o dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych z 6 maja 2021r., zawartej pomiędzy Województwem Opolskim a Miastem Opole - Domem Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Opolu, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy.</p>	<p>6 grudnia 2021 r. Zarząd Województwa Opolskiego podjął uchwałę nr 6042/2021 w sprawie przyjęcia projektu aneksu nr 1 do umowy nr IPS.AJ.4032-2/2021 o dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych, zawartej w dniu 6 maja 2021 r. w Opolu pomiędzy Województwem Opolskim a Miastem Opole - Domem Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Opolu.</p> <p>Aneks nr 1 do umowy nr IPS.AJ.4032-2/2021 o dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych pomiędzy Województwem Opolskim a Miastem Opole - Domem Pomocy Społecznej dla Kombatantów w Opolu został zawarty 6 grudnia 2021 r.</p>
12.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Wyrażenie zgody na zawarcie w 2021 roku umowy o dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych pomiędzy Województwem Opolskim a Powiatem Głubczyckim – Domem Pomocy Społecznej w Klisinie, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXIX/304/2021 z 27 kwietnia 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie w 2021 roku umowy o dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych pomiędzy Województwem Opolskim a Powiatem Głubczyckim – Domem Pomocy Społecznej</p>	<p>5 maja 2021 r. Zarząd Województwa Opolskiego podjął uchwałę nr 4663/2021 w sprawie przyznania w 2021 roku dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na roboty budowlane w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych. Przyznano dofinansowanie ze środków PFRON na rok 2021 w wys. 360 000,00 zł.</p> <p>Umowę nr IPS.AJ.4032-3/2021 o dofinansowanie robót budowlanych w obiektach służących rehabilitacji, w związku z potrzebami osób niepełnosprawnych pn. „Remont budynku DPS w Klisinie filia w Radyni z dostosowaniem do potrzeb osób niepełnosprawnych” pomiędzy Województwem Opolskim a Powiatem Głubczyckim - Domem Pomocy Społecznej w Klisinie zawarto 18 maja 2021 r.</p> <p>Termin realizacji umowy przypada na 15 grudnia 2022 r.</p>

	w Klisinie, na okres dłuższy niż 1 rok budżetowy.	
DEPARTAMENT EDUKACJI I RYNKU PRACY		
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2021 r.*	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Likwidacja Zespołu Szkół Medycznych w Branicach.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/272/2021 z 23 lutego 2021 r. w sprawie zamiaru likwidacji Zespołu Szkół Medycznych w Branicach.</p>	<p>Podjęcie przedmiotowej uchwały spowodowane było przewidywanym brakiem kandydatów do nauki w ww. szkole. Wobec negatywnej opinii Opolskiego Kuratora Oświaty w przedmiotowej sprawie Marszałek Województwa skierował na ręce Ministra Edukacji i Nauki zażalenie na postanowienie Opolskiego Kuratora Oświaty.</p> <p>Likwidacja szkół wchodzących w skład Zespołu Szkół Medycznych nastąpiła na mocy trzech uchwał Sejmiku: Nr XXXI/334/2021 w sprawie likwidacji w trybie wygaszania Wojewódzkiej Szkoły Policealnej dziennej w Branicach. Likwidacja szkoły nastąpiła 31 sierpnia 2021 r., Nr XXXI/335/2021 w sprawie likwidacji w trybie wygaszania 9 Wojewódzkiej Szkoły Policealnej stacjonarnej i zaocznej w Branicach. Likwidacja szkoły nastąpiła 31 sierpnia 2021 r., Nr XXXI/336/2021 w sprawie likwidacji w trybie wygaszania Zespołu Szkół Medycznych w Branicach. Likwidacja szkoły nastąpiła 31 sierpnia 2021 r.</p>
	<p>2. <u>Nazwa zadania:</u> Określenie planu sieci publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek, o których mowa w art. 8 ust. 22 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, prowadzonych przez Województwo Opolskie.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVIII/290/2021 z 30 marca 2021 r. w sprawie określenia planu sieci publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek, o których mowa w art. 8 ust. 22 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, prowadzonych przez Województwo Opolskie.</p>	<p>Na podstawie art. 8 ust. 25 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe plan sieci publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek, o których mowa w ust. 22 ww. Ustawy (tj. O znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym) określa sejmik województwa w drodze uchwały. Powyższa regulacja została wprowadzona ustawą z 15 lipca 2020 r. o zmianie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz niektórych innych ustaw i weszła w życie 13 listopada 2020 r. Niniejsza uchwała była wypełnieniem ww. ustawowego obowiązku i nie wiązały się z jej podjęciem określone działania.</p>
	<p>3. <u>Nazwa zadania:</u> Określenie planu sieci publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek, o których mowa w art. 8 ust. 22 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, prowadzonych przez Województwo Opolskie.</p>	<p>W czerwcu 2021 r. Sejmik Województwa Opolskiego podjął uchwały w sprawie likwidacji Wojewódzkiej Szkoły Policealnej dziennej w Branicach oraz Wojewódzkiej Szkoły Policealnej stacjonarnej i zaocznej w Branicach. Ww. szkoły zostały zlikwidowane 31 sierpnia 2021 r.</p> <p>W związku z powyższym konieczna była aktualizacja planu sieci publicznych placówek</p>

	<p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXIII/347/2021 z 28 września 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XXVIII/290/2021 z 30 marca 2021 r. w sprawie określenia planu sieci publicznych placówek doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek, o których mowa w art. 8 ust. 22 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, prowadzonych przez Województwo Opolskie.</p>	<p>doskonalenia nauczycieli, bibliotek pedagogicznych oraz szkół i placówek, o których mowa w ust. 22 ustawy z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, tj. o znaczeniu regionalnym lub ponadregionalnym, przyjętego przez Sejmik Województwa Opolskiego 30 marca br.</p>
	<p>4. <u>Nazwa zadania:</u> Przyznanie stypendiów Marszałka Województwa Opolskiego dla uczniów/ słuchaczy/ studentów na rok szkolny/ akademicki 2021/2022.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVIII/291/2021 z 30 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu Stypendiów Marszałka Województwa Opolskiego dla uczniów/ słuchaczy/ studentów.</p>	<p>Zgodnie z przyjętym regulaminem określającym kryteria i tryb przyznawania stypendiów w roku szkolnym/akademickim 2021/2022, uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego Nr 5544/2021 z 21 września 2021 roku w sprawie przyznania Stypendiów Marszałka Województwa Opolskiego dla uczniów/ słuchaczy/ studentów zostało przyznanych 10 stypendiów, które są wypłacane od października 2021 roku do lipca 2022 r. w kwocie 500 zł miesięcznie dla każdego stypendysty. Zadanie w trakcie realizacji.</p>
<p>Zadania realizowane w roku 2021 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych</p>	<p>5. <u>Nazwa zadania:</u> Realizacja programu pomocy stypendialnej w ramach projektu pn. „Wspieramy najlepszych IV” realizowanego w ramach poddziałania 9.1.5 RPO WO 2014-2020.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXX/314/2021 z 25 maja 2021 roku w sprawie zasad, warunków i trybu udzielania stypendiów w ramach programu pomocy stypendialnej realizowanego w ramach projektu pn. „Wspieramy najlepszych IV” realizowanego w ramach poddziałania 9.1.5 RPO WO 2014-2020 realizowanego w ramach poddziałania 9.1.5 RPO WO 2014-2020.</p>	<p>Zgodnie z uchwałą przyjęto zasady, warunki oraz określono trybu udzielania stypendiów w ramach programu pomocy stypendialnej realizowanego w ramach projektu pn. „Wspieramy najlepszych IV”, w ramach poddziałania 9.1.5 RPO WO 2014-2020. Ww. zasady dotyczą roku szkolnego 2021/2022 oraz 2022/2023. W 2021 roku wyłoniono 280 stypendystek i stypendystów na rok szkolny 2021/2022, uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego Nr 6258/2021 z 28 grudnia 2021r. oraz Nr 6279/2021 z 30 grudnia 2021 r. Zadanie w trakcie realizacji.</p>
<p>Zadania realizowane w roku 2021 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych</p>	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Realizacja programu pomocy stypendialnej w ramach projektu pn. „Wspieramy najlepszych III” realizowanego w ramach Poddziałania 9.1.5 RPO WO 2014-2020.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXI/195/2020 z 8 września 2020 roku w sprawie zasad, warunków i trybu udzielania stypendiów w ramach programu pomocy stypendialnej realizowanego w ramach projektu pn. „Wspieramy najlepszych III” realizowanego w ramach poddziałania 9.1.5 RPO WO 2014-2020.</p>	<p>Zgodnie z uchwałą przyjęto zasady, warunki oraz określono trybu udzielania stypendiów w ramach programu pomocy stypendialnej realizowanego w ramach projektu pn. „Wspieramy najlepszych III”, w ramach poddziałania 9.1.5 RPO WO 2014-2020. Ww. zasady dotyczyły roku szkolnego 2020/2021. W 2021 roku kontynuowano realizację programu, w tym m.in. przyznano II turę stypendiów – 40 stypendystek i stypendystów na rok szkolny 2020/2021, uchwałą Zarządu Województwa Opolskiego Nr 4111/2021 z 18 stycznia 2021 r.). Zadanie było zrealizowane zgodnie z trybem przyjętym ww. regulaminem, w tym m.in.</p>

			dotyczącym wypłaty przyznanych łącznie 279 stypendiów na rok szkolny 2020/2021. Zadanie zostało zakończone.
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2021 r.*	DEPARTAMENT INFRASTRUKTURY I GOSPODARKI		
	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej gminie Reńska Wieś.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/275/2021 z 23 lutego 2021 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej gminie Reńska Wieś.</p>	W przedmiotowej sprawie, dnia 18 marca 2021 roku została zawarta umowa dotycząca udzielenia pomocy finansowej Gminie Reńska Wieś na realizację zadania pn. „Przebudowa drogi gminnej – ul. Pawłowicka i ul. Kozielska w Reńskiej Wsi – dokumentacja”. Zadanie zostało zrealizowane w 2021 roku zgodnie z zapisami umowy.
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej gminie Skoroszyce.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/276/2021 z 23 lutego 2021 r. w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej gminie Skoroszyce.</p>	W przedmiotowej sprawie, 14 lipca 2021 roku została zawarta umowa dotycząca udzielenia pomocy finansowej Gminie Skoroszyce na realizację zadania pn. „Przebudowa przepustu pod drogą gminną nr 104450 O w Makowicach – poprawa warunków odprowadzenia wód opadowych z DW nr 401 i terenów gminnych”. Następnie został zawarty aneks zwiększający wysokość dotacji udzielonej przez Województwo Opolskie. Zadanie zostało zrealizowane w 2021 roku zgodnie z zapisami umowy oraz aneksem.
	3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Ustalenie przebiegu dróg wojewódzkich.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVIII/287/2021 z 30 marca 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr III/24/2019 z 22 stycznia 2019 r. W sprawie ustalenia przebiegu dróg wojewódzkich.</p>	Zmiany na sieci dróg wojewódzkich powodują konieczność aktualizacji zestawienia przebiegu dróg wojewódzkich na terenie województwa opolskiego stanowiącego załącznik do uchwały Nr III/24/2019 z 22 stycznia 2019 r. Zmiana dotyczy przebiegu 6 dróg wojewódzkich tj. nr 418, 423, 424, 435, 459 i 901, droga nr 465 została w całości wykreślona z zestawienia. Zgodnie z wymogami ustawy o drogach publicznych pozyskano opinie Ministerstwa Infrastruktury oraz Ministerstwa Obrony Narodowej. Uchwała została opublikowana w Dzienniku Województwa Opolskiego i weszła w życie 22 kwietnia 2021 r.
	4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Określenie przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Województwo Opolskie, udostępnionych dla operatorów publicznego transportu zbiorowego i przewoźników drogowych oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVIII/294/2021 z 30 marca 2021 r. w sprawie zmiany uchwały</p>	Informacja o ogłoszeniu uchwały została przekazana do Zarządu Dróg Wojewódzkich w Opolu, na wniosek którego ww. uchwała została zmieniona.

		Nr XXV/321/2012 z 28 grudnia 2012 r. W sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Województwo Opolskie, udostępnionych dla operatorów publicznego transportu zbiorowego i przewoźników drogowych oraz warunków i zasad korzystania z tych obiektów.	
5.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Ustalenie stawki opłaty za korzystanie przez operatorów publicznego transportu zbiorowego i przewoźników drogowych z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Województwo Opolskie.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXIX/306/2021 z 13 maja 2021 r. w sprawie wniesienia skargi kasacyjnej do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z 4 marca 2021 r. sygn. akt II SA/Op 327/20, stwierdzającego nieważność zaskarżonej uchwały Nr XXV/322/2012 z 28 grudnia 2012 r. w sprawie ustalenia stawki opłaty za korzystanie przez operatorów publicznego transportu zbiorowego i przewoźników drogowych z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Województwo Opolskie.</p>	Skarga została przekazana do NSA 14 maja 2021 r.	
6.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Zaliczenie drogi do kategorii dróg wojewódzkich.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXX/310/2021 z 25 maja 2021 r. w sprawie zaliczenia drogi do kategorii dróg wojewódzkich.</p>	Uchwała została podjęta w celu umożliwienia realizacji zadania polegającego na przebudowie układu komunikacyjnego w obrębie dróg wojewódzkich w m. Wawelno. Dzięki zaliczeniu ul. Łączącej w Wawelnie do kategorii dróg wojewódzkich możliwym stało się rozdzielenie kierunków ruchu DW 429, przez co podniesiony został poziom bezpieczeństwa drogowego w tym rejonie. Zgodnie z zapisami uchwały, weszła ona w życie 1 stycznia 2022 r.	
7.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie Gminie Dobrzeń Wielki wykonania projektu budowlano-wykonawczego dla zadania pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 461 na odc. Kup-Brynica w zakresie budowy ścieżki pieszorowerowej” (odcinek drogi wojewódzkiej nr 461 przebiegający przez Gminę Dobrzeń Wielki).</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXI/329/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie powierzenia Gminie Dobrzeń Wielki wykonania projektu</p>	W przedmiotowej sprawie, 24 września 2021 r. zawarto porozumienie pomiędzy Gminą Dobrzeń Wielki a Województwem Opolskim. Zadanie jest w trakcie realizacji.	

		<p>budowlano – wykonawczego dla zadania pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 461 na odc. Kup-Brynica w zakresie budowy ścieżki pieszorowerowej” (odcinek drogi wojewódzkiej nr 461 przebiegający przez Gminę Dobrzeń Wielki).</p>	
8.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie Gminie Nysa wykonania projektu budowlano–wykonawczego dla zadania pn. „Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej w ulicy Franciszkańskiej wraz z rozbudową i przebudową skrzyżowania drogi gminnej ulicy Franciszkańskiej z drogą wojewódzką ulicą Grodkowską w Nysie” (w zakresie skrzyżowania drogi gminnej z drogą wojewódzką).</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXI/330/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie powierzenia Gminie Nysa wykonania projektu budowlano–wykonawczego dla zadania pn. „Rozbudowa i przebudowa drogi gminnej w ulicy Franciszkańskiej wraz z rozbudową i przebudową skrzyżowania drogi gminnej ulicy Franciszkańskiej z drogą wojewódzką ulicą Grodkowską w Nysie” (w zakresie skrzyżowania drogi gminnej z drogą wojewódzką).</p>	<p>W przedmiotowej sprawie, 9 listopada 2021 r. zawarto porozumienie pomiędzy Gminą Nysa a Województwem Opolskim. Zadanie jest w trakcie realizacji.</p>	
9.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie Gminie Łubniany wykonania projektu budowlano–wykonawczego dla zadania pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 461 na odc. Kup-Brynica w zakresie budowy ścieżki pieszorowerowej” (odcinek drogi wojewódzkiej nr 461 przebiegający przez Gminę Łubniany).</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXI/331/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie powierzenia Gminie Łubniany wykonania projektu budowlano–wykonawczego dla zadania pn. „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 461 na odc. Kup-Brynica w zakresie budowy ścieżki pieszorowerowej” (odcinek drogi wojewódzkiej nr 461 przebiegający przez Gminę Łubniany).</p>	<p>W przedmiotowej sprawie, 24 września 2021 r. zawarto porozumienie pomiędzy Gminą Łubniany a Województwem Opolskim. Zadanie jest w trakcie realizacji.</p>	
10.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie Gminie Dąbrowa wykonania projektu budowlano – wykonawczego dla zadania pn. „Budowa odcinka chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 435 od ul. Klasztornej do ul. Komprachcickiej”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u></p>	<p>W przedmiotowej sprawie, 22 listopada 2021 r. zawarto porozumienie pomiędzy Gminą Dąbrowa a Województwem Opolskim. Zadanie jest w trakcie realizacji.</p>	

		Uchwała Nr XXXIII/346/2021 z 28 września 2021 r. w sprawie powierzenia Gminie Dąbrowa wykonania projektu budowlano – wykonawczego dla zadania pn. „Budowa odcinka chodnika przy drodze wojewódzkiej nr 435 od ul. Klasztornej do ul. Komprachcickiej”.	
	11.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej gminie Skoroszycy.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXV/362/2021 z 26 października 2021 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXVII/276/2021 z 23 lutego 2021 roku w sprawie wyrażenia woli udzielenia pomocy finansowej Gminie Skoroszycy.</p>	W przedmiotowej sprawie został zawarty aneks do umowy w sprawie realizacji zadania pn. „Przebudowa przepustu pod drogę gminną nr 104450 O w Makowicach – poprawa warunków odprowadzenia wód opadowych z DW nr 401 i terenów gminnych“ zwiększający wysokość dotacji udzielonej przez Województwo Opolskie. Zadanie zostało zrealizowane w 2021 roku.
Zadania realizowane w roku 2021 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych*	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powierzenie w rozkładach jazdy pociągów 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023 Województwu Śląskiemu zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na odcinku linii kolejowej Kluczbork – Lubliniec i przyjęcia od Województwa Śląskiego zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na odcinkach linii kolejowych Kędzierzyn-Koźle – Racibórz oraz Opole – Częstochowa.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXIV/254/2020 z 24 listopada 2020 r. w sprawie powierzenia w rozkładach jazdy pociągów 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023 Województwu Śląskiemu zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na odcinku linii kolejowej Kluczbork – Lubliniec i przyjęcia od Województwa Śląskiego zadania organizacji publicznego transportu zbiorowego w kolejowych przewozach pasażerskich na odcinkach linii kolejowych Kędzierzyn-Koźle – Racibórz oraz Opole – Częstochowa.</p>	W przedmiotowej sprawie, 8 grudnia 2020 r. zawarto porozumienie pomiędzy Województwem Śląskim a Województwem Opolskim. Zadanie jest w trakcie realizacji.
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2020 r.*	DEPARTAMENT ROLNICTWA I ROZWOJU WSI		
	1.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Określenie ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku i konopi włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w 2021 r. na terenie województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u></p>	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego 5 marca 2021 r. pod poz. 669. Informację o opublikowaniu uchwały przekazano do wszystkich gmin województwa opolskiego pismem nr DRW-I.7160.2.11.2020.MKC z 9 marca 2021r.

		Uchwała Nr XXVII/271/2021 z 23 lutego 2021 r. w sprawie określenie ogólnej powierzchni przeznaczonej pod uprawy maku i konopi włóknistych oraz rejonizacji tych upraw w 2021 r. na terenie województwa opolskiego.	
	2.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Określenie miejsca, warunków, czasu i sposobu ograniczania populacji zwierząt na terenie jednostki wojskowej 2286 (Szumirad gm. Lasowice Wielkie).</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXIX/300/2021 z 27 kwietnia 2021 r. w sprawie określenie miejsca, warunków, czasu i sposobu ograniczania populacji zwierząt na terenie jednostki wojskowej 2286 (Szumirad gm. Lasowice Wielkie).</p>	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego 4 maja 2021 r. pod poz. 1208. Pismem nr DRW-I.7131.25.2020.MA z 5 maja 2021 r. przekazano informację Rejonowemu Zarządowi Infrastruktury we Wrocławiu o opublikowaniu ww. uchwały.
	3.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Określenie terminów zakończenia okresów zbioru gatunków roślin uprawnych w województwie opolskim.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXIX/303/2021 z 27 kwietnia 2021 r. w sprawie określenia terminów zakończenia okresów zbioru gatunków roślin uprawnych w województwie opolskim.</p>	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego 4 maja 2021 r. pod poz. 1209.
	4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Przekazanie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu skargi koła łowieckiego „Żubr Księży Las” na uchwałę Nr XXIII/225/2020 z 27 października 2020 r. w sprawie podziału województwa opolskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXIX/305/2021 z 13 maja 2021 r. w sprawie przekazania skargi koła łowieckiego „Żubr Księży Las” na uchwałę Nr XXIII/225/2020 z 27 października 2020 r. w sprawie podziału województwa opolskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii do wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu.</p>	Uchwała została przekazana do WSA w Opolu 14 maja 2021 r. pismem nr DRW-I.7131.11.2021 MA. Postanowieniem Sygn. Akt II SA/Op 320/21 z 29 lipca 2021 r. skarga została odrzucona przez WSA w Opolu.
	5.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Określenie miejsca, warunków, czasu i sposobu ograniczania populacji zwierząt na terenie jednostki wojskowej w Krapkowicach (obręb Dobra, gmina Strzeleczyki).</p>	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego 8 listopada 2021 r. pod poz. 2828.

	<p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXV/357/2021 z 26 października 2021 r. w sprawie określenia miejsca, warunków, czasu i sposobu ograniczania populacji zwierząt na terenie jednostki wojskowej w Krapkowicach (obręb Dobra, gmina Strzeleczyki).</p>	
6.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Przekazanie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu skargi koła łowieckiego „Żubr Księży Las” na uchwałę Nr XXIII/225/2020 z 27 października 2020 r. w sprawie podziału województwa opolskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała nr XXXIV/356/2021 z 19 października 2021 r. w sprawie przekazania skargi koła łowieckiego „Żubr Księży Las” na uchwałę Nr XXIII/225/2020 z 27 października 2020 r. w sprawie podziału województwa opolskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii. do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu</p>	<p>Uchwała została przekazana do WSA w Opolu 20 października 2021 r. pismem nr DRW-I.7131.19.2021 MA. Skarga nie została jeszcze rozpatrzona. Posiedzenie w tej sprawie zaplanowane jest na 12 kwietnia br.</p>
7.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Przekazanie do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu skargi na uchwałę nr XXIII/225/2020 z 27 października 2020 r. w sprawie podziału województwa opolskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVI/373/2021 z 30 listopada 2021 r. w sprawie przekazania do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu skargi na uchwałę Nr XXIII/225/2020 z 27 października 2020 r. w sprawie podziału województwa opolskiego na obwody łowieckie oraz zaliczenia obwodów łowieckich do kategorii.</p>	<p>Uchwała została przekazana do WSA w Opolu 6 grudnia 2021r. pismem nr DRW-I.7131.22.2021 MA. Skarga nie została jeszcze rozpatrzona. Posiedzenie w tej sprawie zaplanowane jest na 12 kwietnia br.</p>
8.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej gminie Kolonowskie.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXI/318/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Kolonowskie.</p>	<p>Zgodnie z uchwałą gmina Kolonowskie zrealizowała zadanie pn. „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Staniszcze Małe”. Zadanie zrealizowano w 2021 roku.</p>
9.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej gminie Murów.</p>	<p>Zgodnie z uchwałą gmina Murów zrealizowała zadanie pn. Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Dębiniec”. Zadanie zrealizowano w 2021 roku.</p>

		<u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXI/319/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Murów.	
	10.	<u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej gminie Ozimek. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXI/320/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Ozimek.	Zgodnie z uchwałą gmina Ozimek zrealizowała zadanie pn. „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Krasiejowa”. Zadanie zrealizowano w 2021 roku.
	11.	<u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pomocy finansowej gminie Zawadzkie. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXI/321/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Zawadzkie.	Zgodnie z uchwałą gmina Zawadzkie zrealizowała zadanie pn. „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych w obrębie Kielcza”. Zadanie zrealizowano w 2021 roku.
Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2021 r.*	DEPARTAMENT OCHRONY ŚRODOWISKA		
	1.	<u>Nazwa zadania:</u> Program ochrony środowiska dla województwa opolskiego na lata 2021-2027. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVI/365/2021 z 30 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony środowiska dla województwa opolskiego na lata 2021-2027”.	Uchwała zamieszczona na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Samorządu Województwa Opolskiego. Program został przyjęty i upubliczniony. Obecnie jest w trakcie realizacji.
	2.	<u>Nazwa zadania:</u> Uchwała w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa opolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. <u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVI/368/2021 z 30 listopada 2021 r. zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa opolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.	Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego 8 grudnia 2021 r. pod poz. 3247. Zadanie zrealizowane.
	3.	<u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie pełnomocnictwa do reprezentowania Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie wymierzenia Sejmikowi Województwa Opolskiego administracyjnej kary pieniężnej w związku z niedotrzymaniem ustawowego terminu uchwalenia programów ochrony powietrza i ich aktualizacji lub planów działań krótkoterminowych.	Sprawa w toku w postępowaniu sądowym. Zadanie w trakcie realizacji.

	<p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVI/374/2021 z 30 listopada 2021 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa do reprezentowania Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie wymierzenia Sejmikowi Województwa Opolskiego administracyjnej kary pieniężnej w związku z niedotrzymaniem ustawowego terminu uchwalenia programów ochrony powietrza i ich aktualizacji lub planów działań krótkoterminowych.</p>	
<p>Zadania realizowane w roku 2021 na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w latach wcześniejszych*</p>	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Realizacja Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr VIII/76/2019 z 18 czerwca 2019 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska przed hałasem dla województwa opolskiego”.</p>	<p>Z realizacji programu ochrony środowiska przed hałasem okresowo sporządzane są raporty przez zarządców dróg i linii kolejowych. W kolejnym programie ochrony środowiska przed hałasem (tj. W 2023 r.) opracowane zostanie podsumowanie efektów całego programu ochrony środowiska przed hałasem. Zadanie w trakcie realizacji.</p>
	<p>2. <u>Nazwa zadania:</u> Realizacja Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XX/193/2020 z 28 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla województwa opolskiego”.</p>	<p>Uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego 5 sierpnia 2020 r. pod poz. 2186 i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Z realizacji programu ochrony powietrza przedkładane są zarządowi województwa roczne sprawozdania, sporządzane na podstawie danych z gmin, powiatów i od przedsiębiorców. Sprawozdania z realizacji programu zawierają informacje dotyczące realizacji postanowień programu, w tym zrealizowane inwestycje i zadania nieinwestycyjne oraz ich efekt ekologiczny. Zadanie w trakcie realizacji.</p>
<p>Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2021r.*</p>	BIURO SEJMIKU	
	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Przygotowanie planów pracy Komisji Stałych Sejmiku Województwa Opolskiego na 2021 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVI/266/2021 z 26 stycznia 2021 r. w sprawie zatwierdzenia planów pracy Komisji Stałych Sejmiku Województwa Opolskiego na 2021 rok.</p>	<p>Plany pracy Komisji Stałych Sejmiku Województwa Opolskiego na 2021 rok przekazano Departamentom i Biurom UMWO celem przygotowania poszczególnych materiałów. Uchwałę na bieżąco realizują komisje merytoryczne Sejmiku Województwa Opolskiego.</p>
	<p>2. <u>Nazwa zadania:</u> Odwołanie Wicemarszałka Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVI/269/2021 z 26 stycznia 2021 r. w sprawie odwołania Wicemarszałka Województwa Opolskiego.</p>	<p>W wyniku głosowania tajnego, na podstawie protokołu Komisji Skrutacyjnej, stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały, odwołano Pana Romana Kolka z dniem 22 lutego 2021 r. Z członkostwa w Zarządzie Województwa Opolskiego.</p>
<p>3. <u>Nazwa zadania:</u></p>	<p>Mocą niniejszej uchwały w uchwale nr XLVII/459/2006 z 25 kwietnia 2006 r.</p>	

	<p>Wprowadzenie zmian umożliwiających przeprowadzenie głosowania tajnego z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVI/270/2021 z 26 stycznia 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLVII/459/2006 z 25 kwietnia 2006 r. W sprawie ustalenia trybu pracy Komisji skrutacyjnej oraz sposobu głosowania tajnego.</p>	<p>W sprawie ustalenia trybu pracy Komisji skrutacyjnej oraz sposobu tajnego głosowania wprowadzono zmiany umożliwiające przeprowadzenie głosowania tajnego z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej.</p>
4.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Przyjęcie tekstu jednolitego Statutu Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/278/2021 z 23 lutego 2021 r. w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały Nr XXXVII/346/2005 z 26 lipca 2005 r. w sprawie uchwalenia Statutu Województwa Opolskiego.</p>	<p>Przyjęto tekst jednolity Statutu Województwa Opolskiego, który podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Opolskiego w formie obwieszczenia.</p>
5.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie skargi na działanie Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/279/2021 z 23 lutego 2021 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działanie Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki.</p>	<p>Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznał skargę za nieuzasadnioną.</p>
6.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie skargi na działanie Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/280/2021 z 23 lutego 2021 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działanie Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki.</p>	<p>Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznał skargę za nieuzasadnioną.</p>
7.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Wybór Wicemarszałka Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/281/2021 z 23 lutego 2021 r. w sprawie wyboru Wicemarszałka Województwa Opolskiego.</p>	<p>W wyniku głosowania tajnego, na podstawie protokołu Komisji Skrutacyjnej, stanowiącego załącznik do niniejszej uchwały, dokonano wyboru Pani Zuzanny Donath-Kasiury z dniem 23 lutego 2021 r. na Wicemarszałka Województwa Opolskiego.</p>
8.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Odwołanie radnego z członkostwa w komisji.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/283/2021 z 23 lutego 2021 r. w sprawie odwołania radnego z członkostwa w komisji.</p>	<p>W związku z wyborem na Wicemarszałka Województwa Opolskiego Pani Zuzanny Donath-Kasiury, z dniem 23 lutego 2021 r. W wyniku jawnego głosowania zwykłą większością głosów, odwołano radną z funkcji członka Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, oraz z członka Komisji Rewizyjnej.</p>
9.	<p><u>Nazwa zadania:</u></p>	<p>W związku ze złożoną rezygnacją odwołano, w wyniku jawnego głosowania zwykłą</p>

	<p>Odwołanie przewodniczącego komisji stałej Sejmiku.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/284/2021 z 23 lutego 2021 r. w sprawie odwołania przewodniczącego komisji stałej Sejmiku Województwa Opolskiego.</p>	<p>większością głosów, z dniem 23 lutego 2021 r. radną Zuzannę Donath-Kasiurę z funkcji przewodniczącej Komisji Edukacji, Dialogu Obywatelskiego</p>
10.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Uzupełnienie składów komisji stałych Sejmiku.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/285/2021 z 23 lutego 2021 r. w sprawie wyboru radnego na członka komisji stałej Sejmiku Województwa Opolskiego.</p>	<p>W związku z deklaracją uczestnictwa w pracach komisji stwierdzono wybór radnego/ej:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Romana Kolka – na członka Komisji Edukacji, Dialogu Obywatelskiego i Wielokulturowości, – Huberta Kołodzieja – na członka Komisji Rewizyjnej, – Edyty Goli – na członka Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, – Zuzanny Donath-Kasiury – na członka Komisji Rodziny, Zdrowia, Środowiska i Spraw Społecznych.
11.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Powołanie przewodniczącego komisji stałej Sejmiku.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVII/286/2021 z 23 lutego 2021 r. w sprawie powołania przewodniczącego komisji stałej Sejmiku Województwa Opolskiego.</p>	<p>W wyniku głosowania jawnego zwykłą większością głosów stwierdzono wybór radnego Romana Kolka na przewodniczącego Komisji Edukacji, Dialogu Obywatelskiego i Wielokulturowości.</p>
12.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie skargi na działalność Szpitala Wojewódzkiego w Opolu Sp. z o.o.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVIII/292/2021 z 30 marca 2021 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Szpitala Wojewódzkiego w Opolu Sp. z o.o.</p>	<p>Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznał skargę za nieuzasadnioną.</p>
13.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie skargi na działanie Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVIII/293/2021 z 30 marca 2021 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działanie Opolskiego Centrum Rozwoju Gospodarki.</p>	<p>Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznał skargę za nieuzasadnioną.</p>
14.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Przyjęcie Apelu do Komisji Europejskiej w związku z odrzuceniem Europejskiej Inicjatywy Minority Safe Pack”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVIII/298/2021 z 30 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Apelu Sejmiku Województwa Opolskiego do Komisji Europejskiej w związku z odrzuceniem Europejskiej Inicjatywy Minority Safe Pack”.</p>	<p>Zgodnie ze wskazaniem apel przekazano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Przewodniczącemu Komisji Europejskiej, – Wiceprzewodniczącemu Komisji Europejskiej do spraw wartości i przejrzystości, – Przewodniczącemu Parlamentu Europejskiego, – Przewodniczącemu Komisji do spraw Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w Parlamencie Europejskim, – Marszałkowi Sejmu RP, – Marszałkowi Senatu RP, – Prezesowi Rady Ministrów,

		<ul style="list-style-type: none"> – Eurodeputowanym Regionu Opolskiego i Dolnośląskiego, – Posłom i Senatorom z województwa opolskiego, – Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, – Wojewodzie Opolskiemu, – mieszkańcom województwa opolskiego za pomocą środków masowego przekazu.
15.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Przyjęcie Apelu w sprawie podziału funduszy w ramach Polityki Spójności 2021-2027 zaproponowanego w projekcie Umowy Partnerskiej.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXVIII/299/2021 z 30 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Apelu Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie podziału funduszy w ramach Polityki Spójności 2021-2027 zaproponowanego w projekcie Umowy Partnerskiej”.</p>	<p>Zgodnie ze wskazaniem apel przekazano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Marszałkowi Sejmu RP, – Marszałkowi Senatu RP, – Prezesowi Rady Ministrów, – Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Administracji, – Wojewodzie Opolskiemu, – Posłom i Senatorom z województwa opolskiego, – Eurodeputowanym Regionu Opolskiego i Dolnośląskiego, – mieszkańcom województwa opolskiego za pomocą środków masowego przekazu.
16.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie skargi na działalność Wojewódzkiego Urzędu Pracy.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXX/311/2021 z 25 maja 2021 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność WUP w Opolu.</p>	<p>Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznał skargę za nieuzasadnioną.</p>
17.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Wskazanie kandydatów do Rady Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Opolu</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXX/317/2021 z 25 maja 2021 r. w sprawie wskazania kandydatów do Rady Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Opolu.</p>	<p>Sejmik Województwa Opolskiego wskazał Wojewodzie Opolskiemu Pana Andrzeja Klamę oraz Pana Piotra Tarapatę jako kandydatów na przedstawicieli Sejmiku Województwa Opolskiego do Rady Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia w Opolu.</p>
18.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Udzielenie Zarządowi Województwa Opolskiego wotum zaufania.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXI/324/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie udzielenia Zarządowi Województwa Opolskiego wotum zaufania.</p>	<p>Sejmik Województwa Opolskiego po rozpatrzeniu Raportu o stanie Województwa Opolskiego za 2020 rok oraz przeprowadzonej debacie, udzielił Zarządowi Województwa Opolskiego wotum zaufania.</p>
19.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie skargi na Zarząd Województwa Opolskiego.</p>	<p>Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, uznał skargę za nieuzasadnioną.</p>

	<p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXI/332/2021 z 22 czerwca 2021 r. sprawie rozpatrzenia skargi na Zarząd Województwa Opolskiego.</p>	
20.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Przyjęcie „Apelu Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie sytuacji w ochronie zdrowia psychicznego“.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXI/333/2021 z 22 czerwca 2021 r. w sprawie przyjęcia „Apelu Sejmiku Województwa Opolskiego w sprawie sytuacji w ochronie zdrowia psychicznego“.</p>	<p>Zgodnie ze wskazaniem apel przekazano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ministrowi Zdrowia, – Ministrowi Edukacji i Nauki, – Posłom i Senatorom z województwa opolskiego, – Wojewodzie Opolskiemu, – Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia, – Dyrektorowi Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia.
21.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Wyznaczenie przedstawiciela Sejmiku Województwa Opolskiego do Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXII/343/2021 z 31 sierpnia 2021 r. w sprawie wyznaczenia przedstawiciela Sejmiku Województwa Opolskiego do Rady Społecznej Doradztwa Rolniczego.</p>	<p>Uchwałę przekazano do Opolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Łosiuwie.</p>
22.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie skargi na Marszałka Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXII/344/2021 z 31 sierpnia 2021 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na Marszałka Województwa Opolskiego.</p>	<p>Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji uznał skargę za nieuzasadnioną.</p>
23.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie skargi na działalność Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Opolu z/s w Kędzierzynie-Koźlu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXII/345/2021 z 31 sierpnia 2021 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wojewódzkiego Ośrodka Medycyny Pracy w Opolu z/s w Kędzierzynie-Koźlu.</p>	<p>Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji uznał skargę za nieuzasadnioną.</p>
24.	<p><u>Nazwa zadania:</u> Przyjęcie „Rezolucji z okazji 30 Rocznicy podpisania porozumienia pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy“.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXIII/349/2021 z 28 września 2021 r. w sprawie przyjęcia „Rezolucji z okazji 30 Rocznicy podpisania porozumienia pomiędzy Rzeczpospolitą Polską i Republiką Federalną Niemiec o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy“.</p>	<p>Zgodnie ze wskazaniem rezolucję przekazano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Prezydentowi RP, – Prezesowi Rady Ministrów, – Marszałkowi Sejmu RP, – Marszałkowi Senatu RP, – Posłom i Senatorom z województwa opolskiego, – Wojewodzie Opolskiemu, – Związkowi Województwa RP, – starostom, – wójtom/burmistrzom/prezydentom miast, – mieszkańcom województwa opolskiego za pomocą środków masowego przekazu.

	<p>25. <u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie skargi na działalność Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. św. Jadwigi w Opolu.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXIII/354/2021 z 28 września 2021 r. w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. św. Jadwigi w Opolu.</p>	<p>Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji uznał skargę za niezasadną.</p>
	<p>26. <u>Nazwa zadania:</u> Przyjęcie „Apelu w sprawie opracowania i wdrożenia tarczy antykrzysowej dla systemu ochrony zdrowia w Polsce”.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXV/363/2021 z 26 października 2021 r. w sprawie przyjęcia „Apelu w sprawie opracowania i wdrożenia tarczy antykrzysowej dla systemu ochrony zdrowia w Polsce”.</p>	<p>Zgodnie ze wskazaniem apel przekazano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Prezesowi Rady Ministrów, – Ministrowi Zdrowia, – Prezesowi Narodowego Funduszu Zdrowia, – Dyrektorowi Opolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia, – Wojewodzie Opolskiemu, – Posłom i Senatorom z województwa opolskiego, – Samorządom Powiatów Województwa Opolskiego, – Związkowi Województw RP.
	<p>27. <u>Nazwa zadania:</u> Ustalenie wysokości diet dla radnych Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVI/370/2021 z 30 listopada 2021 r. w sprawie zmiany uchwały Nr II/14/2002 z 10 grudnia 2002 r. W sprawie ustalenia wysokości diet dla radnych Województwa Opolskiego.</p>	<p>Zrealizowano zgodnie z ww. uchwałą dokonując zmiany wysokości diet radnym Województwa Opolskiego od 1 sierpnia 2021 r.</p>
	<p>28. <u>Nazwa zadania:</u> Uchwalenie planu pracy Sejmiku Województwa Opolskiego na 2022 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVII/375/2021 z 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia planu pracy Sejmiku Województwa Opolskiego na 2022 rok.</p>	<p>Uchwałę przekazano departamentom i biurom Urzędu Marszałkowskiego Województwa Opolskiego celem przekazywania poszczególnych materiałów. Uchwałę na bieżąco realizują komisje merytoryczne Sejmiku Województwa.</p>
	<p>29. <u>Nazwa zadania:</u> Rozpatrzenie petycji dotyczącej wprowadzenia na terenie gminy Reńska Wieś zakazu spalania w urządzeniach grzewczych paliw inne niż proekologiczne.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVII/378/2021 z 21 grudnia 2021 r. w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej wprowadzenia na terenie gminy Reńska Wieś zakazu spalania w urządzeniach grzewczych paliw inne niż proekologiczne.</p>	<p>Sejmik Województwa Opolskiego po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji w tejże sprawie, nie uwzględnił wniosku zawartego w petycji.</p>

	<p>30. <u>Nazwa zadania:</u> Uchwalenie planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego na 2022 rok.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVII/381/2021 z 21 grudnia 2021 r. w sprawie uchwalenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego na 2022 rok.</p>	<p>Realizację planu kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Opolskiego na 2022 rok powierzono przedmiotowej Komisji.</p>
	<p>31. <u>Nazwa zadania:</u> Przyjęcie Apelu Sejmiku Województwa Opolskiego dotyczącego obniżenia wysokości subwencji oświatowej na edukację w zakresie języków mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego na rok 2022.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVII/382/2021 z 21 grudnia 2021 r. w sprawie przyjęcia Apelu Sejmiku Województwa Opolskiego dotyczącego obniżenia wysokości subwencji oświatowej na edukację w zakresie języków mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego na rok 2022.</p>	<p>Zgodnie ze wskazaniem apel przekazano:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Prezydentowi RP, – Marszałkowi Senatu RP, – Marszałkowi Sejmu RP, – Prezesowi Rady Ministrów, – Ministrowi Edukacji i Nauki, – Posłom i Senatorom z województwa opolskiego, – Wojewodzie Opolskiemu, – Opolskiemu Kuratorowi Oświaty, – Związkowi Województw RP, – samorządom z obszaru województwa opolskiego, – mieszkańcom województwa opolskiego za pośrednictwem środków masowego przekazu.
<p>Zadania realizowane na podstawie Uchwał Sejmiku Województwa Opolskiego podjętych w 2021r.*</p>	<p>Departament Organizacyjno-Administracyjny</p>	
	<p>1. <u>Nazwa zadania:</u> Ustalenie wynagrodzenia Marszałka Województwa Opolskiego.</p> <p><u>Podstawa prawna:</u> Uchwała Nr XXXVI/371/2021 z 30 listopada 2021 r. w sprawie ustalenia wynagrodzenia Marszałka Województwa Opolskiego.</p>	<p>Zrealizowano zgodnie z ww. uchwałą dokonując zmiany wysokości wynagrodzenia Marszałka Województwa Opolskiego od 1 sierpnia 2021 r.</p>

Wskaźniki SRWO 2020

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Wartość dla Polski w ostatnim dostępnym roku badanego okresu	Wartość/trend w roku docelowym (2020)	Źródło
CEL STRATEGICZNY 1: Konkurencyjny i stabilny rynek pracy																	
1	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 20–64 lata	%	63,3	63,5	63,9	64,0	65,8	67,7	69,1	71,0	73,1	72,5	73,1	-	73,6	wzrost	GUS
2	Wskaźnik zatrudnienia osób w wieku 15 lat i więcej, w tym (wg poziomu wykształcenia):	%	48,2	48,4	49,2	48,5	49,8	50,8	51,9	53,4	54,2	53,3	53,1	-	54,3	wzrost	GUS
	- wyższe		74,8	74,5	73,7	74,2	74,6	77,0	77,7	77,6	78,8	79,2	79,1	-	78,2	wzrost	
	- policealne i średnie zawodowe		59,8	59,0	58,2	58,2	58,8	57,4	60,5	58,9	59,6	56,7	54,0	-	58,6	wzrost	
	- średnie ogólnokształcące		40,6	42,4	45,5	45,2	44,6	45,6	46,5	51,5	53,6	52,2	50,7	-	49,3	wzrost	
	- zasadnicze zawodowe		57,1	57,6	57,8	56,4	55,7	56,1	56,6	57,9	57,8	54,6	54,9	-	52,9	wzrost	
	- gimnazjalne i podstawowe		14,7	13,8	13,6	12,3	13,8	13,6	13,6	15,8	14,1	15,4	16,7	-	15,3	wzrost	
3	Udział ludności w wieku 25–64 z wyższym wykształceniem	%	-	18,1	20	20,9	23,1	24,8	24,7	25,9	25,9	26,3	27,6	-	-	co najmniej 20	EUROSTAT
4	Studenci i absolwenci szkół wyższych na kierunkach matematycznych, przyrodniczych i technicznych, jako % studentów i absolwentów szkół wyższych	%	17,8	18,3	18,8	19,5	21,2	20,4	19,8	20,2	19,6	19,9	22,3	-	24	wzrost	obliczenia własne na podstawie danych GUS
5	Bezrobotni zarejestrowani w wieku 24 lat i mniej (% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych)	%	22,2	19,9	18,7	18	15,1	14,0	13	12	12,1	12,1	11,4	10,1	11,2	nie więcej niż 18	GUS
6	Wskaźnik zatrudnienia w grupie wiekowej 15–24 lat	%	29,5	28,6	28,4	27,1	27,3	26,5	31,3	35,1	34,8	34,5	30,5	-	28,4	co najmniej 32	GUS

7	Udział osób w wieku 25–64 lat uczących się i doksztalających w ogólnej liczbie ludności w tym wieku	%	-	4,5	3,6	3,1	2,6	2,4	2,6	3,3	3,8	3,1	2,8	-	3,7	co najmniej 6	EUROSTAT														
8	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan na koniec roku)	%	13,6	13,3	14,4	14,2	11,8	10,1	9	7,3	6,3	5,8	6,9	6	6,3 (2020) 5,4 (2021)	nie więcej niż średnio w kraju	GUS														
9	Liczba podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców	liczba	97	96	98	100	100	101	101	102	102	105	108	-	122	co najmniej 100	GUS														
10	Saldo między nowoutworzonymi a zlikwidowanymi miejscami pracy	tys.	3,8	4	5,3	2,4	5,3	3,3	11,1	10,3	8,7	3,7	-1,1	6,5	417,3 (2020)	dotądnie w okresie realizacji Strategii	US w Opolu														
11	Osoby - w % ogółu osób w gospodarstwach - o wydatkach poniżej:	%															GUS														
	relatywnej granicy ubóstwa																	13,8	10,2	9,9	16,1	14,0	13,7	10,6	9,6	9,3	7,9	-	-	13	spadek
	"ustawowej" granicy ubóstwa																	4,6	4,2	4,8	11,7	10,5	10,6	10,3	7,5	6,2	4,3	-	-	9	spadek
	minimum egzystencji																	3,6	4,6	4,7	6,1	8,0	6,5	5,2	3,2	2,6	1,3	-	-	4,2	spadek
12	Stopa bezrobocia długookresowego	%	6	6,5	6,9	7,3	6,6	5,4	4,8	3,9	3,2	2,8	3,4	-	3,1	nie zwiększy się	STRATEG														
13	Udział dzieci w wieku 3–5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym	%	76,6	78,9	77,9	81,0	86,5	89,7	87,5	89,7	90,6	91,6	90	-	87,2	co najmniej 85	GUS														
14	Udział dzieci w wieku do lat 3 przebywających w żłobkach	%	4,3	4,7	7,2	8,7	9,7	11,2	12,3	12,5	15,8	17,2	17,7	-	12,8	co najmniej 5	GUS														
CEL STRATEGICZNY 2: Aktywna społeczność regionalna																															
15	Frekwencja w wyborach do jst (I tura), w tym do:	%															GUS/KBW														
	- sejmiku województwa																	40,98				42,13				48,63				54,84	
	- rad powiatów																	41,5				42,63				47,77				54,64	
	- rad gmin i rad miast w miastach na prawach powiatu																	41,14				42,16				49,2				55,20	
	- wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast																	40,99				42,18				48,66				54,9	
16	Udział zeznań podatkowych, w których zawnioskowano o przekazanie 1% podatku na rzecz	%	43,57	48,77	51,07	52,54	55,00	57,06	58,31	59,37	58,23	57,70	54,16	-	-	wzrost	IAS														

	organizacji pożytku publicznego w stosunku do liczby złożonych zeznań podatkowych ogółem																
17	Fundacje, stowarzyszenia i inne organizacje społeczne na 1000 mieszkańców	liczba	2,67	2,79	2,93	3,04	3,18	3,35	3,52	3,66	3,61	3,75	3,89	-	3,93	co najmniej 2,5	GUS
CEL STRATEGICZNY 3: Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka																	
18	PKB na 1 mieszkańca w PPS	% UE27 = 100%	52	54	54	54	55	56	55	55	56	57	60	-	76	co najmniej 60	EUROSTAT
19	Nakłady na B+R w stosunku do PKB	%	0,12	0,25	0,19	0,23	0,34	0,32	0,36	0,46	0,63	0,54	-	-	1,32	co najmniej 0,5	GUS
20	Udział zatrudnionych w B+R w stosunku do pracujących w gospodarce narodowej	%	0,42	0,44	0,5	0,49	0,46	0,45	0,46	0,51	0,57	0,64	0,56	-	1,38	0,45	STRATEG
21	Liczba udzielonych patentów	liczba	28	65	76	52	59	49	75	61	66	46	43	-	2 260	nie mniej niż 500 w okresie realizacji Strategii	GUS
22	Udzielone prawa ochronne wzorów użytkowych	liczba	8	9	12	17	9	4	10	14	25	9	4	-	533	nie mniej niż 70 w okresie realizacji Strategii	GUS
23	Liczba inkubatorów przedsiębiorczości i parków naukowo - technologicznych	liczba	-	-	9	14	12	12	12	10	9	8	7	7	-	wzrost	OCRG
24	Przedsiębiorstwa innowacyjne:	%															GUS
	- z sektora usług		13,67	10,30	5,68	10,14	15,73	8,55	4,83	2,51	18,7	4,1	21,2	-	30,8	co najmniej 15	
	- z sektora przemysłowego		19,33	20,07	22,30	19,95	19,53	21,52	20,05	22,63	23,7	19,2	27,6	-	31,5	co najmniej 21	
25	Liczba istniejących klastrów / inicjatyw klastrowych w województwie	liczba	-	-	6	9	9	9	7	6	6	5	4	3	-	wzrost	OCRG
26	Powierzchnia (wolnych) terenów inwestycyjnych	ha	-	-	4 984	5 260	4 100	4 403	4 310	4 100	3 800	5 400	4675	3891	-	ok. 8 500	OCRG

27	Powierzchnia sprzedanych zagospodarowanych terenów inwestycyjnych	ha	12	4,6	17	46,7	32,1	21,8	80	70	160	170	108	396	-		OCRG
CEL STRATEGICZNY 4: Dynamiczne przedsiębiorstwa																	
28	Nakłady w sektorze przedsiębiorstw na działalność B+R	mln zł	7,0	50,4	27,1	28,1	34,8	52,0	68,4	121,9	204,5	143,3	156,9	-	20 359,1	wzrost	GUS
29	Udział podmiotów gospodarczych w nakładach na działalność B+R	%	20,7	51,7	33,8	27,1	24,8	35,8	32,9	43,4	49,4	41,5	45,8	-	50,6	co najmniej 30	STRATEG
30	Zatrudnienie w działalności B+R w sektorze przedsiębiorstw	osoby	91	177	299	273	274	380	668	886	1091	1084	1098	-	117 728	wzrost	STRATEG
31	Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach	mln zł	287,99	411,10	-	368,01	269,34	314,14	-	408,66	540,18	367,18	260,67	-	38 777,43	wzrost	STRATEG
32	Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych	%	5,31	5,84	7,78	7,37	6,96	5,28	8,2	4,5	8	10,9	14,3	-	10	co najmniej 7	GUS
33	Wartość dodana brutto na 1 pracującego (ceny bieżące, Polska=100) wg rodz. działalności:	%															
	- ogółem	Polska =	96,3	95,9	95,5	95,2	95,7	95,3	94,4	94,8	95,4	95	-	-	-	wzrost	GUS
	- sektor rolny	100%	136,1	138,4	135,9	119,1	116,8	105,1	114,2	109,9	107,7	99,9	-	-	-	wzrost	GUS
	- sektor przemysłowy		96,8	95,0	91,5	95,7	100,3	99,7	96,9	96,6	100,2	99,5	-	-	-	110-120	
	- sektor budowlany		87,2	83,4	82,2	81,2	75,9	75,5	76,0	76,5	76,4	78,7	-	-	-	nie mniej niż 100	
	- handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja		92,3	91,4	93,2	92,2	91,6	91,3	90,6	92,4	91,9	91,4	-	-	-	wzrost	
	- działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości		114,3	122,2	118,0	110,4	107,0	108,6	105,1	107,1	109,6	108,3	-	-	-	wzrost	
- pozostałe usługi		94,1	93,9	96,7	95,6	94,8	95,0	95,9	96,9	96,5	98	-	-	-	wzrost		

34	Wartość kapitału zagranicznego w podmiotach z udziałem kapitału zagranicznego	mln zł	1525,6	1 473,1	1 556,7	2 092,9	2 045,9	2 093,9	2 063,0	2 108,0	2 163,9	2 299,7	2 420,2	-	224 759,3	wzrost	GUS
35	Udział eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	%	19	20,6	23,7	23,6	24,6	26	27,1	27,3	26	26,6	27,9	-	22,9	wzrost	US w Opolu
CEL STRATEGICZNY 5: Nowoczesne usługi oraz atrakcyjna oferta turystyczno-kulturalna																	
36	Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	%	5,2	3,8	6,2	4,3	4,7	4,1	4,6	3,4	3,3	3,7	4,0	-	3,6	niższy niż w Polsce	GUS
37	Przeciętne dalsze trwanie życia (w wieku 0 lat):	lata															GUS
	- kobiety		80,4	81,0	80,6	80,9	81,39	81,4	81,81	81,6	81,8	82	81	-	80,7	wzrost	
	- mężczyźni		73,0	73,4	73,1	73,5	74,5	73,8	74,4	74,1	74,7	74,5	73	-	72,6	wzrost	
38	Gospodarstwa domowe wyposażone w komputer osobisty z dostępem do Internetu	%	57,4	63,4	66,7	66,5	66,7	68,6	70,8	71,4	74,4	81,4	85,7	-	85,1	75	GUS
39	Przedsiębiorstwa (powyżej 9 pracujących) posiadające własną stronę internetową	%	64,3	59	63,1	66,1	60,3	64,4	68,2	59,6	62,4	65,7	68,1	-	71,3	wzrost	GUS
40	Przedsiębiorstwa (powyżej 9 pracujących) posiadające dostęp do Internetu przez łącze szerokopasmowe	%	64,7	73,7	78,3	81,6	90,8	94,4	93,4	92,9	93,7	94,2	97,4	-	98,6	wzrost	GUS
41	Liczba turystów (krajowych i zagranicznych) korzystających z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania/Liczba turystów (krajowych i zagranicznych) korzystających z noclegów w turystycznych obiektach noclegowych	tys.	225	242	260	267	290	329	409	422	419	447	213	-	17 879	co najmniej 260	STRATEG
42	Liczba miejsc noclegowych w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania	liczba	7765	8213	7873	7938	7913	9401	10 174	9967	11 138	9769	7 699	-	775 282	wzrost	STRATEG

43	Widzowie w kinach na 1000 ludności	liczba	551	609	602	621	683	753	820	855	883	884	307	-	509	wzrost	US w Opolu
44	Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 mieszkańców	liczba	167,59	184,74	136,93	172,11	180,43	170,31	154,82	162,16	203,58	208,16	39,84	-	117,38	wzrost	GUS
45	Imprezy organizowane przez domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice	liczba	-	8 376	7 900	8 698	8 736	8 157	7 728	7 949	7 904	7 719	2 978	-	120 866	wzrost	GUS
46	Ćwiczący w klubach sportowych (bez klubów wyznaniowych i UKS)	liczba	15 079	-	21 397	-	21 134	-	25 131	-	24 289	-	24 110	-	711 510	wzrost	STRATEG/ US w Opolu
CEL STRATEGICZNY 6: Dobra dostępność rynków pracy, dóbr i usług																	
47	Drogi publiczne ogółem o nawierzchni twardej ulepszonej na 100 km ²	km	82,5	82,3	82,67	82,8	83,0	83,4	83,9	84,9	85,4	84,6	85,1	-	93,3	wzrost	GUS
48	Linie kolejowe eksploatowane na 100 km ²	km	9,2	9,2	8,7	8,5	8,1	8,0	8,3	8,2	8,3	8,4	8,4	-	6,2	nie mniej niż 9,2	GUS
49	Linie regularnej komunikacji autobusowej krajowej	liczba	458	436	428	417	393	412	446	444	433	472	502	-	10 243	nie mniej niż 458	GUS
50	Przewozy pasażerów w komunikacji miejskiej	mln	28,7	28,2	25,5	25,5	21,5	25,4	25,5	25,8	25,9	26,7	16,1	-	2 270,8	nie mniej niż 25 mln	GUS
51	Liczba ofiar śmiertelnych w wypadkach drogowych	liczba	107	100	81	97	104	102	99	78	81	73	65	-	2 491	Spadek o 1/3	GUS
CEL STRATEGICZNY 7: Wysoka jakość środowiska																	
52	Udział ludności z dostępem do sieci gazowej	%	41,6	41,6	42,0	42,0	41,9	41,9	41,9	42,1	42,1	42,4	43,9	-	54,2	wzrost	GUS
53	Udział ludności z dostępem do sieci kanalizacyjnej	%	59,2	60,8	61,8	63,3	69,7	71,6	72,3	72,7	73	73,6	73,9	-	71,5	wzrost	GUS
54	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (% powierzchni ogółem)	%	27,2	27,2	27,2	27,2	27,2	27,2	27,7	27,6	27,6	27,6	27,6	-	32,3	wzrost	GUS
55	Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w ciągu roku:	dam ³															GUS
	- ogółem		110 269,3	109 527,7	109 873,9	106 302,3	108 910,6	122 624,0	132 017,7	131 761,9	132 566,0	132 885,7	130 589,6	-	8 367 400,1	spadek	

	- przemysł		39 998	41 553	40 471	39 880	41 041	41 219	40 802	40 258	44 779	48 174	45 260	-	5 929 578	spadek	
	- rolnictwo i leśnictwo		32 010	29 616	30 708	28 427	30 403	40 791	51 742	51 698	45 802	42 629	45 073	-	801 624	spadek	
	- eksploatacja sieci wodociągowej		38 261,3	38 358,7	38 694,9	37 995,3	37 466,6	40 614,0	39 473,7	39 805,9	41 985,0	42 082,7	40 256,6	-	1 636 198,1	spadek	
	- eksploatacja sieci wodociągowej dla potrzeb gosp. domowych		29 782,0	29 404,7	29 859,7	29 075,8	28 903,0	29 995,2	29 691,3	29 466,2	31 031,8	31 169,9	31 112,5	-	1 299 945,2	spadek	
56	Udział odpadów komunalnych zebranych selektywnie w ilości odpadów komunalnych ogółem	%	7,0	8,1	8,8	12,9	23,6	28,0	27,2	31,8	32,9	35,3	39,8	-	37,9	wzrost	GUS
57	Pojemność zbiorników wodnych i polderów – retencja zbiornikowa	mln m ³	401,58	401,58	403,26	403,26	403,26	395,93	393,04	389,39	402,78	403,99	403,99	403,99	-	wzrost	Wody Polskie
58	Udział lasów w powierzchni ogółem	%	26,5	26,5	26,5	26,6	26,6	26,6	26,6	26,7	26,7	26,7	26,7	-	29,6	wzrost	GUS
59	Udział powierzchni ekologicznych gospodarstw rolnych z certyfikatem w użytkach rolnych ogółem	%	0,43	0,30	0,35	0,49	0,51	0,45	0,46	0,44	0,51	0,45	0,58	-	2,73	wzrost	GUS
60	Średnioroczne stężenie PM10 na poszczególnych stacjach:																
	- Zdieszowice - automatyczny		42,7	44,8	34,1	-	45,4	-	-	-	-	-	27,80	33,60	-	spadek	WIOŚ/GIOŚ
	- Zdieszowice - manualny		-	-	-	-	-	36,1	36,9	39,3	36,0	32,4	-	-	-	spadek	
	- Kędzierzyn-Koźle - automatyczny		43,7	39,9	40,5	38,7	38,6	-	-	-	-	-	24,40	-	-	spadek	
	- Kędzierzyn-Koźle - manualny		-	-	-	-	-	31,2	29,4	32,8	30,7	28	-	26,7	-	spadek	
	- Opole ul. Minorytów (do 31.12.2016 r.) - automatyczny	µg/m ³	37,3	40,9	33,4	29,4	37,8	32,8	31	-	-	-	-	-	-	spadek	
	- Opole ul. Koszyka (od 01.01.2017 r.) - automatyczny		-	-	-	-	-	-	-	32,4	34,7	29,7	23,1	23,3	-	spadek	
	- Opole Osiedle Armii Krajowej - manualny		35,2	38,90	32,4	33,3	32,2	30,8	30,9	33,1	30,7	26,9	24,6	-	-	spadek	
	- Głubczyce ul. Kochanowskiego/Ratuszowa - manualny		44,3	41,9	37,5	38,1	35,9	32,9	32,1	35,4	35,4	30,5	26,1	-	-	spadek	
	- Głubczyce ul. Ratuszowa - automatyczny		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25,2	-	spadek	

	- Kluczbork, ul. Mickiewicza - manualny		40,8	35,4	-	38,4	-	32,6	32,4	30,1	30,4	25,1	23,6	25	-	spadek
	- Nysa, ul. Rodziewiczówny - manualny		-	-	-	-	38,1	34,2	33,9	27,2	32,4	27,3	-	-	-	spadek
	- Nysa, ul. Rodziewiczówny - automatyczny		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	29,1	29,4	-	spadek
	- Namysłów ul. Mariańska - manualny		41,80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	spadek
	- Olesno - automatyczny		48,3	-	36,4	40,5	35,4	-	-	33,9	34,2	27,4	24,6	28,8	-	spadek
	- Prudnik, ul. Podgórna - manualny		-	-	-	-	-	-	-	-	-	23,4	-	-	-	spadek
	- Prudnik, ul. Podgórna - automatyczny		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	26,2	-	-	spadek
	- Strzelce Opolskie, ul. Kard. Wyszyńskiego - manualny		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	21,4	-	-	spadek
	- Strzelce Opolskie, ul. Kardynała Wyszyńskiego - automatyczny		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	23,4	-	spadek
	- Brzeg, ul. Poprzeczna - manualny		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24,8	-	spadek
61	Średnioroczna liczba przekroczeń PM10 na poszczególnych stacjach:															WIOŚ/GIOŚ
	- Zdzeszowice - automatyczny		91	83	55	-	114	-	-	-	-	-	35	55,00	-	spadek
	- Zdzeszowice - manualny		-	-	-	-	-	70	75	80	65	59	-	-	-	spadek
	- Kędzierzyn-Koźle - automatyczny		82	74	62	82	76	-	-	-	-	-	15	-	-	spadek
	- Kędzierzyn-Koźle - manualny		-	-	-	-	-	41	35	50	43	48	-	30	-	spadek
	- Opole ul. Minorytów (do 31.12.2016 r.) - automatyczny		74	68	54	37	71	48	42	-	-	-	-	-	-	spadek
	- Opole ul. Koszyka (od 01.01.2017 r.) - automatyczny	liczba	-	-	-	-	-	-	-	53	60	47	18	23	-	spadek
	- Opole Osiedle Armii Krajowej - manualny		64	68	48	56	56	45	47	48	49	28	22	-	-	spadek
	- Głubczyce ul. Kochanowskiego/Ratuszowa - manualny		88	65	44	49	68	61	44	63	59	50	28	-	-	spadek
	- Głubczyce ul. Ratuszowa - automatyczny		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	-	spadek
	- Kluczbork, ul. Mickiewicza - manualny		36	53	-	78	-	49	55	43	41	19	13	23	-	spadek

	- Nysa, ul. Rodziewiczówny - manualny		-	-	-	-	95	72	65	41	59	45	-	-	-	spadek	
	- Nysa, ul. Rodziewiczówny - automatyczny		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	40	54	-	spadek	
	- Namysłów ul. Mariańska - manualny		58	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	spadek	
	- Olesno - automatyczny		105	-	48	87	59	-	-	60	70	33	16	34	-	spadek	
	- Prudnik, ul. Podgórna - manualny		-	-	-	-	-	-	-	-	-	24	-	-	-	spadek	
	- Prudnik, ul. Podgórna - automatyczny		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	-	-	spadek	
	- Strzelce Opolskie, ul. Kard. Wyszyńskiego - manualny		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	-	-	spadek	
	- Strzelce Opolskie, ul. Kardynała Wyszyńskiego - automatyczny		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	19	-	spadek	
	- Brzeg, ul. Poprzeczna - manualny		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28	-	spadek	
CEL STRATEGICZNY 8: Konkurencyjna aglomeracja opolska																	
62	Stopień pokrycia terenu Aglomeracji Opolskiej miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	%	42,76	37,53	38,4	39,14	44,36	44,65	44,78	45,63	45,66	48,2	50,37	-	31,4	wzrost	(RZPW) UMWO
63	Zarejestrowane podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców na terenie aglomeracji opolskiej	liczba	112	111	113	115	116	117	118	118	118	121	124	128	127	wzrost	US w Opolu
64	Zasoby mieszkaniowe w aglomeracji opolskiej (mieszkania na 1000 mieszkańców)	liczba	342,7	345,4	348,9	352,9	356,4	359,7	362,6	365,9	369,8	374,4	379,5	-	392,4	wzrost	US w Opolu
65	Liczba studentów na 1000 mieszkańców w aglomeracji opolskiej	liczba	103	100	91	83	74	68	60	59	57	58	58	-	32	wzrost	US w Opolu
66	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w aglomeracji opolskiej/Turystyczne obiekty noclegowe w aglomeracji opolskiej	liczba	45	46	44	47	43	55	58	53	56	54	43	39	9 942	wzrost	US w Opolu
CEL STRATEGICZNY 9: Ośrodki miejskie biegunami wzrostu																	
67	Wskaźnik urbanizacji	%	52,39	52,31	52,24	52,12	52,02	51,92	51,86	52,78	53,3	53,24	53,15	-	59,86	nie dotyczy	GUS

68	Pracujący w miastach (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie; bez fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych, województwo = 100%)	%	78,58	77,68	77,1	76,74	76,25	76,32	76,13	77,33	77,68	76,9	76,9	-	79,9	wzrost	STRATEG
69	Wskaźnik zatrudnienia (15 lat i więcej) w miastach	%	47,9	48,6	49	47,5	48,9	50,5	52,4	53,8	54,5	53,5	53	-	54,2	wzrost	GUS
70	Zarejestrowane podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców na terenach miejskich	liczba	126	123	125	126	127	128	128	128	127	129	132	-	144	wzrost	GUS
CEL STRATEGICZNY 10: Wielofunkcyjne obszary wiejskie																	
71	Liczba miejscowości uczestniczących w Programie Odnowa Wsi Opolskiej	liczba	-	676	712	704	708	708	732	717	718	711	711	711	-	wzrost	DRW (UMWO)
72	Liczba gospodarstw rolnych wg nowej definicji gospodarstwa rolnego	liczba	28 437	bd.	26 832	26 753	bd.	bd.	26 919	-	-	-	-	-	1 410 704		GUS
73	Udział rolnictwa, łowiectwa, leśnictwa i rybactwa w WDB	%	4,2	4,6	4,2	3,9	3,5	2,7	3,2	3,5	2,8	2,6	-	-	2,6	od 3,2 do 5,2	GUS
74	Liczba gospodarstw ekologicznych z certyfikatem	liczba	49	55	66	74	69	58	57	48	50	52	50	-	15 680	wzrost	GUS
75	Zarejestrowane podmioty gospodarcze na 1000 mieszkańców na terenach wiejskich	liczba	67	67	68	71	71	72	73	73	74	78	81	-	88	wzrost	GUS

Działania w ramach RPO WO 2014-2020 realizujące cele SRWO 2020

(stan na 31.12.2021 r.)

Analiza wskaźnikowa w zakresie celów SRWO 2020 została uzupełniona danymi z RPO WO 2014-2020. Należy mieć jednak na uwadze, że w niektórych przypadkach wsparcie w ramach poszczególnych działań i poddziałań RPO WO 2014-2020 wpływa na realizację więcej niż jednego celu strategicznego SRWO 2020. W związku z powyższym, dane dla tych działań i poddziałań zostały przedstawione w tych celach, które realizują, co oznacza, że mogą się „dublować” i nie można sumować liczby i wartości umów oraz efektów z poszczególnych celów strategicznych (wartości podano w euro).

Cel strategiczny 1 Konkurencyjny i stabilny rynek pracy

Cel SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach: OP 7, OP 9 oraz działań i poddziałań: 2.1.4, 8.1, 8.2, 10.1.2 i 10.4.

Tabela 1. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
682	1 352 204 309,22

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 2. Najważniejsze efekty realizacji projektów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Efekty	Zakładana wartość (umowy)	Osiągnięta wartość (płatności)	Działania/ poddziałania RPO WO 2014-2020
<i>Osoby bezrobotne objęte wsparciem w programie</i>	19 882	18 594	7.1, 7.2
<i>Osoby bierne zawodowo objęte wsparciem w programie</i>	739	739	7.2
<i>Osoby, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej</i>	4 101	3 580	7.1, 7.3
<i>Wsparte osoby opiekujące się dziećmi w wieku do lat 3</i>	2 052	2 028	7.6
<i>Utworzone miejsca opieki nad dziećmi w wieku do lat 3</i>	478	436	7.6
<i>Utworzone obiekty opieki nad dziećmi w wieku do lat 3</i>	11	9	10.1.2
<i>Nauczyciele objęci wsparciem w programie</i>	12 657	11 209	9.1, 9.2
<i>Uczniowie objęci wsparciem w programie</i>	68 136	75 560	9.1, 9.2
<i>Szkoły, których pracownie przedmiotowe zostały wyposażone w programie</i>	875	698	9.1, 9.2
<i>Uczniowie, którzy otrzymali stypendia w ramach programu</i>	1 620	1 391	9.1.5

<i>Osoby uczestniczące w pozaszkolnych formach kształcenia, w tym w kształceniu ustawicznym</i>	16 324	14 579	9.2, 9.3
<i>Wsparte obiekty infrastruktury kształcenia zawodowego</i>	22	6	10.4
<i>Osoby objęte usługami zdrowotnymi/programem zdrowotnym</i>	130 765	102 632	7.4, 8.1
<i>Osoby objęte usługami społecznymi</i>	12 757	13 040	8.1
<i>Osoby wsparte w zakresie włączenia społecznego</i>	3 390	3 349	8.2
<i>Ośrodki opieki nad osobami zależnymi wsparte w programie</i>	22	19	10.1.2

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Cel strategiczny 2 Aktywna społeczność regionalna

Cel SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach działania 5.3.

Tabela 3. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
51	140 046 427,32

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 4. Najważniejsze efekty realizacji projektów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Efekty	Zakładana wartość (umowy)	Osiągnięta wartość (płatności)
<i>Zabytki objęte wsparciem</i>	335	218
<i>Instytucje kultury objęte wsparciem</i>	14	6
<i>Wsparte obiekty dziedzictwa kulturowego</i>	74	41
<i>Oczekiwany wzrost liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (odwiedziny/rok)</i>	400 052	72 976

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Cel strategiczny 3 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka

Cel SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach działań 1.2, 2.2, 2.3.

Tabela 5. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
17	204 226 174,23

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 6. Najważniejsze efekty realizacji projektów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Efekty	Zakładana wartość (umowy)	Osiągnięta wartość (płatności)	Działania/ poddziałania RPO WO 2014-2020
Zrealizowane projekty B+R	30	0	1.2
Naukowcy pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej	42	0	1.2
Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie	739	742	2.3
Zaawansowane usługi (nowe lub ulepszone) świadczone przez IOB	21	21	2.3
Przedsiębiorstwa korzystające z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez IOB	451	200	2.3
Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych (ha)	145,86	121,07	2.2

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Cel strategiczny 4 Dynamiczne przedsiębiorstwa

Cel SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach działań 1.1, 2.1, 2.4, 3.4.

Tabela 7. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
456	876 013 582,98

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 8. Najważniejsze efekty realizacji projektów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Efekty	Zakładana wartość (umowy)	Osiągnięta wartość (płatności)	Działania/ poddziałania RPO WO 2014-2020
Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie	2 187	2 053	1.1, 2.1, 2.4, 3.4
Przedsiębiorstwa współpracujące z ośrodkami badawczymi	165	66	1.1
Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (EPC)	578,20	529,75	1.1, 2.1, 2.4, 3.4
Wprowadzone innowacje (produktowe, procesowe, nietechnologiczne)	555	339	1.1, 2.1
Przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji działalności	107	83	2.4

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Cel strategiczny 5 Nowoczesne usługi oraz atrakcyjna oferta turystyczno-kulturalna

Cel SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach działań 5.3, 8.1, 10.1.1, 10.3.

Tabela 9. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
332	792 827 384,37

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 10. Najważniejsze efekty realizacji projektów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Efekty	Zakładana wartość (umowy)	Osiągnięta wartość (płatności)	Działania/poddziałania RPO WO 2014-2020
Zabytki objęte wsparciem	335	218	5.3
Instytucje kultury objęte wsparciem	14	6	5.3
Wsparte obiekty dziedzictwa kulturowego	74	41	5.3
Oczekiwany wzrost liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturowego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (odwiedziny/rok)	400 052	72 976	5.3
Osoby objęte usługami zdrowotnymi	115 097	91 278	8.1
Osoby objęte usługami społecznymi	12 757	13 040	8.1
Wsparte podmioty lecznicze	86	50	10.1.1
Usługi publiczne udostępnione online o stopniu dojrzałości co najmniej 3	639	239	10.3

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Cel strategiczny 6 Dobra dostępność rynków pracy, dóbr i usług

Cel SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach OP 6 oraz działania 3.1

Tabela 11. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
86	1 745 368 970,99

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 12. Najważniejsze efekty realizacji projektów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Efekty	Zakładana wartość (umowy)	Osiągnięta wartość (płatności)	Działania/ poddziałania RPO WO 2014-2020
<i>Długość nowych, przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (km)</i>	171,34	157,60	6.1
<i>Długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (km)</i>	47,43	47,43	6.2
<i>Zakupione lub zmodernizowane pojazdy kolejowe</i>	7	7	6.2
<i>Zakupione jednostki taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej</i>	47	47	3.1.1

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Cel strategiczny 7 Wysoka jakość środowiska

Cel SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach OP 3, OP 4 oraz działań 5.1, 5.2, 5.4 i 5.5.

Tabela 13. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
324	1 415 094 263,80

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 14. Najważniejsze efekty realizacji projektów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Efekty	Zakładana wartość (umowy)	Osiągnięta wartość (płatności)	Działania/ poddziałania RPO WO 2014-2020
<i>Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (tony równoważnika CO²)</i>	65 502,97	3 591	3.1, 3.2, 3.4, 5.5
<i>Wybudowane obiekty „parkuj i jedź”</i>	39	31	3.1
<i>Długość ścieżek rowerowych (km)</i>	240,26	182,70	3.1
<i>Zmodernizowane energetycznie budynki</i>	141	98	3.2
<i>Wozy pożarnicze wyposażone w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof</i>	17	16	4.2
<i>Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed pożarami lasów</i>	229 247	166 407	4.2
<i>Kampanie informacyjno-edukacyjne związane z ochroną środowiska</i>	86	48	5.1, 5.2
<i>Wsparte PSZOKi</i>	38	13	5.2
<i>Długość sieci kanalizacji sanitarnej (km)</i>	81,10	63,30	5.4
<i>Zmodernizowane źródła ciepła</i>	3 749	247	5.5

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Cel strategiczny 8 Konkurencyjna aglomeracja opolska

Cel SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach poddziałań 2.2.2, 3.1.2, 3.2.2, 5.3.3, 10.2 (nabór dla Opola).

Tabela 15. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
67	543 461 727,97

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 16. Najważniejsze efekty realizacji projektów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Efekty	Zakładana wartość (umowy)	Osiągnięta wartość (płatności)	Działania/ poddziałania RPO WO 2014-2020
<i>Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych (ha)</i>	3	3	2.2.2
<i>Wybudowane obiekty „parkuj i jedź”</i>	39	31	3.1.2
<i>Długość ścieżek rowerowych (km)</i>	240,26	182,70	3.1.2
<i>Zmodernizowane energetycznie budynki</i>	141	98	3.2.2
<i>Zabytki objęte wsparciem</i>	18	16	5.3.3
<i>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha)</i>	8,44	2,79	10.2
<i>Wsparte obiekty infrastruktury zlokalizowane na rewitalizowanych obszarach</i>	9	6	10.2

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Cel strategiczny 9 Ośrodki miejskie biegunami wzrostu

Cel SRWO 2020 realizowany w RPO WO 2014-2020 w ramach poddziałania 3.1.1 i działania 10.2 (bez naboru dla Opola).

Tabela 17. Liczba i wartość podpisanych umów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Liczba podpisanych umów	Wartość realizowanych projektów
40	520 139 382,19

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Tabela 18. Najważniejsze efekty realizacji projektów w ramach wybranych działań RPO WO 2014-2020

Efekty	Zakładana wartość (umowy)	Osiągnięta wartość (płatności)	Działania/ poddziałania RPO WO 2014-2020
<i>Wybudowane obiekty „parkuj i jedź”</i>	27	24	3.1.1
<i>Długość ścieżek rowerowych (km)</i>	140,31	135,77	3.1.1
<i>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha)</i>	231,11	91,75	10.2
<i>Wsparte obiekty infrastruktury zlokalizowane na rewitalizowanych obszarach</i>	50	35	10.2

Źródło: Opracowanie własne UMWO na podstawie danych SL2014

Cel strategiczny 10 Wielofunkcyjne obszary wiejskie

Cel SRWO 2020 nie jest bezpośrednio realizowany w RPO WO 2014-2020, jednakże oddziaływanie wielu realizowanych projektów w poszczególnych działaniach i poddziałaniach wpływa na rozwój obszarów wiejskich.